

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU
TUTANAK DERGİSİ

27'nci Toplantı
4 Mart 2026 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın yapmış olduğu açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, (2/3560) esas numaralı Kanun Teklifi'nin torba kanun teklifi formatında hazırlandığına, alt komisyona sevk edilmesi ve muhalefetin ve STK'lerin görüşlerinin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

2.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı İsmail İlhan Hatipoğlu'nun Komisyon toplantısına gelmemesine ilişkin açıklaması

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Aksaray Milletvekili Hüseyin Altınsoy ve Elâzığ Milletvekili Ejder Açıkkapı ile 49 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3560)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

-----0-----
27'nci Toplantı
4 Mart 2026 Çarşamba
-----0-----

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 16.03'te açılarak üç oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Mehmet Muş,
Komisyonun bugünkü gündemine,
Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın yapmış olduğu açıklamasında geçen bazı ifadelerine,
İlişkin açıklama yaptı.

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba,
(2/3560) esas numaralı Kanun Teklifi'nin torba kanun teklifi formatında hazırlandığına, alt komisyona sevk edilmesi ve muhalefetin ve STK'lerin görüşlerinin alınması gerektiğine,
Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı İsmail İlhan Hatipoğlu'nun Komisyon toplantısına gelmemesine,
İlişkin açıklama yaptı.

Antalya Milletvekili Cavit Arı ve 5 milletvekilinin, (2/3560) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9, 10 ve 14'üncü maddelerinin Anayasa'nın 2, 7, 87, 104, 161'inci maddelerine aykırılığı dikkate alınarak Meclis İçtüzüğü'nün 38'inci maddesi gereğince gerekli işlemin yapılmasına ilişkin önergesi kabul edilmedi.

Aksaray Milletvekili Hüseyin Altınsoy ve Elâzığ Milletvekili Ejder Açıkkapı ile 49 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3560), tümü ve maddeleri üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, saat 01.14'te toplantıya son verildi.

4 Mart 2026 Çarşamba
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 16.03
BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)
BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)
SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)
KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)

----- 0 -----

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Plan ve Bütçe Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, sayın teklif sahipleri, değerli milletvekillerimiz, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Komisyonumuzun 27'nci Birleşimini açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gündemimizde (2/3560) esas numaralı Aksaray Milletvekili Hüseyin Altınsoy ve Elâzığ Milletvekili Ejder Açıkkapı ile 49 milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, teklif sahiplerine söz vermeden önce Komisyonumuzdaki bürokratlar kendilerini bize tanıtırsa memnun oluruz.

Buyurun lütfen. (Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Usul tartışmasına ihtiyaç duyuldu.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, zaten birazdan söz vereceğim, konuşmanızda söylediklerinizin aynısını usul tartışmasında söylüyorsunuz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - BOTAŞ'tan kimse yok mu?

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - BOTAŞ yok mu acaba Başkanım?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gelecekler, gelecekler; toplantıları var, gelecekler.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Sağlık Bakanlığından?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Toplantıları varsa koymasaydınız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şöyle: Rica ettiler benden, ben izin verdim arkadaşlar. Genel Müdürü istedim, yoksa Genel Müdür Muavini geliyordu.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Gelecekler mi yani?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şöyle: Maddelerinde gelecekler.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, usul açısından bir değerlendirme yapmak istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, ben şimdiye kadarki usulümün dışında ne yaptım da usul tartışması istiyorsunuz?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Anlatayım, müsaade ederseniz anlatayım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hangi usul dışına çıktım?

Abdullah Bey'in fotoğrafını da koymuşsunuz oraya.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, (2/3560) esas numaralı Kanun Teklifi'nin torba kanun teklifi formatında hazırlandığına, alt komisyona sevk edilmesi ve muhalefetin ve STK'lerin görüşlerinin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

VELİ AĞBABA (Malatya) - Şimdi, tabii, demek ki hep böyle yapıyorsanız hep usulsüz yapıyorsunuz; böyle bir yorum çıkıyor.

19 maddeden oluşan (2/3560) esas numaralı söz konusu bu Kanun Teklifi 13 farklı kanunda değişiklik öngören bir torba formatında hazırlanmış. Aslında bu kanun teklifi iktidarın ekonomi politikalarının iflasını gösteren başka bir örnektir. Yeni kaynak arayışında olan iktidar bedelli askerlik ücretlerinde bile zam artışına gitmekte, kamunun elinde kalan arsa ve arazilerin satışından medet ummakta. Ayrıca, bizim daha önce önerdiğimiz, sizin bu Komisyonunda reddettiğiniz kripto varlıklar ile pırlanta gibi değerli taşlardan vergi almayı gecikmeli olarak şimdi gündeme almakta.

Bu kadar çok kanunda, birbirile ilgili olmayan konuda düzenleme öngören bu kanun teklifi Sayın Başkan, bize 2 Mart Pazartesi akşam beş gibi dağıtılmış ve bugün görüşmelere başlatılmıştır. Kâğıt üzerinde zorlayarak İç Tüzük'teki sürelere uymakla birlikte bizlere çalışacak yeterli süre tanınmamıştır. Bizlere dağıtılan etki analizi raporunda ciddi eksikler bulunmakta ve kanun

teklifinin ekonomik ve sosyal etkisinin yeterince ele alınmadığı görülmektedir. Ayrıca, ilgili odalarla, kurumlarla da yeteri kadar konuşulmadığını düşünüyoruz.

Ya, Allah aşkına, bunların hepsi farklı farklı konular; bir alt komisyonun kurulması lazım. İşsizlik Fonu da var, askerlik de var, arsa satışı da var, BOTAŞ da var; olmayan bir şey yok. Bunları niye Allah aşkına alt komisyonlara sevk etmiyorsunuz? Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerine, AK PARTİ'li üyelere de sesleniyorum: Ya, ne kadar angarya iş varsa size havale ediyorlar, ne kadar zor, gerekli gereksiz işler varsa Plan ve Bütçeye havale ediliyor. Ya, bu Plan ve Bütçe bu kadar mı değersiz bir komisyon? Bu Plan ve Bütçe bu kadar mı değersiz bir komisyon? Allah aşkına, sen askerliğini bedelli yapmışsın, belki bedelli askerliğin ne kadar artacağını bilirsin ama bu kanun teklifi Millî Savunma Komisyonuna niye gitmiyor? Örneğin, Nilgün Hanım ne bilecek?

Değerli arkadaşlar, bakın, Plan ve Bütçede olmayan bir konuyu... Hakikaten hepinizin vicdanına sesleniyorum. Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımız Sayın Mehmet Muş hepimiz adına bu Komisyon hukukunu korumakla yükümlü, maalesef o da bu hukukumuzu korumakta yetersiz kalıyor. Yani en başından beri söylüyoruz: Ya, bu Plan ve Bütçe Meclisin en önemli anayasal bir komisyonu ama hakikaten bugün bildiği, bilmediği konularda her şeyin getirilmesi doğru değil.

Ayrıca, değerli arkadaşlar, bakın, siz sokağa çıkıyor musunuz bilmiyorum, çok çıktığınız söylenmiyor, çok sık çıktığınız söylenmiyor ama bugün Türkiye'nin gerçek meselesi, sokağın gerçek gündemi ne? Emekli, yoksulluk. Emeklilerle ilgili bir düzenleme geliyor mu? Gelmiyor. Yine, bugün bir torba yasa açıkladılar, orada da emekliyle ilgili bir şey yok yani ve Türkiye'nin sorunlarıyla ilgili bir şey yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Meclisin görevi Türkiye'nin sorunların çözmek. Dolayısıyla biz bu usulün doğru olmadığını, mutlaka bunların alt komisyonlara sevk edilmesi gerektiğini ve ilgili odalardan, derneklerden de görüşü alınması gerektiğini ifade ediyoruz çünkü daha önce bu serzenişlerimizi söyledik, yapmadınız. Örneğin, kripto meselesi; tam bir buçuk yıl önce arkadaşlarımız bu konuda, kriptoyla ilgili konuşmalar yaptılar, gerçekleşmedi ama bugün bir buçuk yıl gecikmeyle aynı şeyi yapıyorsunuz. Dolayısıyla lütfen hem muhalefetin hem de ilgili odaların, derneklerin, meslek örgütlerinin düşüncelerini alın diyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Ağbaba.

Usulde gördüğünüz gibi herhangi bir şey yok.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, nasıl bir şey yok Sayın Başkan? Allah aşkına, pazartesi akşam gönderiyorsunuz. Saat kaç?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kırk sekiz saati...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Kırk sekiz saat daha dolmadı.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Niye dörtte başlıyor? Niye başlamadık biliyor musunuz? Kırk sekiz saatin dolmasını bekliyorlar. Sabah onda niye başlamadık, on birde niye başlamadık?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Başlayamayız.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Niye başlamadınız?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sahura kadar çalışacağız farkında mısınız?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Çalışalım ne olacak?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Çalışalım da niye? Yarın başlayalım.

CAVİT ARI (Antalya) - Günlerce yatıyorsunuz, bugün getirmişsiniz dörtte. Günlerdir yatıyorsunuz ya!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Peki, teşekkür ediyorum.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ağabey, sen ne yapıyorsun, uyanık mı geziyorsun?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar...

Sayın Altınsoy, buyurun lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) - Günlerce bir iş getirmeyin, son dakikaya sıkıştırılmış işler.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Perşembe günü gelsin.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Çalışmak da suç, çalışmamak da suç.

CAVİT ARI (Antalya) - Çalışmadığınız için eleştiriyoruz, güzelce çalışsanız böyle olmaz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Millî Savunma Komisyonu üyeleri bize kızıyor, diyorlar ki: "Bizim alanımıza niye giriyorsunuz? Bildiği, bilmediği her şeye giriyor."

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, bakın, sizi dinlediler.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Aksaray Milletvekili Hüseyin Altınsoy ve Elâzığ Milletvekili Ejder Açıkkapı ile 49 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3560) ¹

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Sayın Altınsoy, buyurun.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Evet, Sayın Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, Bakan Yardımcım, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, sivil toplum kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, saygıdeğer basın mensupları; sizleri saygıyla muhabbetle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ramazan ayınızı tebrik ediyor, bu rahmet mevsiminin milletimize, İslam dünyasına ve bütün insanlığa hayırlar getirmesini Rabb'imden niyaz ediyorum. Sözlerimin hemen başında geçtiğimiz gün İstanbul Çekmeköy'de bir lisede uğradığı

1. (2/3560) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa ekli.

menfur saldırıda vefat eden Fatma Nur Çelik öğretmenimize Rabb'imden gani gani rahmet diliyorum. Merhume öğretmenimizin ailesine ve yakınlarına sabır, büyük bir fedakârlıkla ülkemize hizmet eden eğitim camiamıza başsağlığı temenni ediyorum.

Ayrıca, uluslararası hukuku ve evrensel değerleri hiçe sayarak insanlığa meydan okuyan ABD ve İsrail'in yapmış olduğu saldırıları şiddetle kınadığımı ifade etmek istiyorum. Ülkelerin egemenliğini her ne ad altında olursa olsun açıkça ihlal etmenin kabul edilemez olduğunu bir kez daha burada söylemek istiyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bugün Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunduğumuz 19 maddeden oluşan ve Komisyonumuzda görüşmelerine başladığımız Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'mizi AK PARTİ Grubumuz, Elâzığ Milletvekilimiz Sayın Ejder Açıkkapı, Antalya Milletvekilimiz Atay Uslu, İstanbul Milletvekilimiz İsa Mesih Şahin ve teklifte imzası bulunan milletvekili arkadaşlarımızla birlikte Komisyonumuza sunmuş bulunmaktayız. Öncelikle bu kanun teklifimizin ülkemize ve aziz milletimize hayırlar getirmesini temenni ediyor, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun bu kanun teklifine vereceği desteğe olan inancımın katkıları için şimdiden sizlere teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, dünyanın ve bölgemizin ciddi tehditlerle yüzleştiğini hepimiz takip ediyoruz. Küresel ekonomi, değerli metaller üzerinden yürüyeceği ve çok can yakacağı anlaşılan yeni bir muharebenin hızla içine sürükleniyor. Enerji kaynaklarını elde etme uğruna, ticaret yollarını elde etme uğruna acımasız bir bölüşüm kavgasının tam da ortasındayız. Dalga boyu giderek artan bu küresel fırtınadan Türkiye'yi selamete ulaştırmak için elimizden gelen tüm çaba ve gayreti ortaya koyarak gece gündüz çalışıyoruz. Bugün Türkiye, bölgesinde olduğu kadar dünyada da bir denge unsuru hâline gelmiştir. Türk Silahlı Kuvvetlerimiz bir yandan sınırlarımızın güvenliğini temin ederken diğer yandan küresel ölçekte barışa katkı sunan bir yapıya kavuşmuştur. Savunma sanayimiz yalnızca bugünün ihtiyaçlarını değil aynı zamanda geleceğin Türkiye'sini inşa etmektedir. Hava savunma sistemlerimizden millî muharip uçağımıza, denizaltılarımızdan uzun menzilli füze sistemlerimize kadar birçok proje bu vizyonun bir parçasıdır. İnsansız hava araçlarımız, zırhlı kara araçlarımız, millî gemilerimiz ve füze sistemlerimiz artık dünyanın en gelişmiş ülkeleriyle kıyaslanır hâle gelmiştir. Savunma sanayisinde geldiğimiz bu nokta da yalnızca askerî caydırıcılığımızı değil aynı zamanda siyasi ve ekonomik bağımsızlığımızı da güçlendirmektedir.

Bugün Türkiye, otoyollarıyla, yüksek hızlı trenleriyle, havalimanlarıyla, Marmaray, Avrasya Tüneli ve Yavuz Sultan Selim Köprüsü'yle, 1915 Çanakkale Köprüsü ve daha nice devasa yatırımlarla bölgesinin en avantajlı ülkelerinden biri hâline gelmiştir. Türkiye Yüzyılı vizyonunun altyapısını oluşturan bu yatırımlar ülkenin ulaşım ağında yeni bir dönemi başlatmakta, Türkiye'yi bölgesel ve küresel ölçekte daha güçlü, daha bağlantılı ve daha rekabetçi bir konuma taşımaktadır. Bugün ulaştığımız 30 bin kilometre bölünmüş yol uzunluğu Türkiye'nin doğu-batı ve kuzey-güney yönlü ulaşım hatlarındaki merkezî rolünü daha da güçlendirmektedir.

2025 yılı ihracatımız toplam 273,4 milyar dolara ulaşmış olup böylece cumhuriyet tarihimizin en yüksek yıllık ihracatını gerçekleştirmiş olduk.

Türkiye Yüzyılı vizyonundaki en önemli hedeflerden biri de Türkiye'yi enerjide bağımsız hâle getirmektir. Türkiye'nin millî güvenliği için enerjisini güvenli hâle getirmesi çok önemli bir hâle gelmiştir.

CAVİT ARI (Antalya) - İsterseniz kanunu anlatın, bunları hep dinliyoruz zaten.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Kanuna geçeceğim, gerekçeleri bunlar da. Vaktim de var yirmi dakika.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, lütfen.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Müdahale etmeyin de bir konuşayım ya.

CAVİT ARI (Antalya) - Kanuna geçin de kanunu dinleyelim ya. Anlattığınız konular, bu kanun...

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Nedenlerini anlatıyorum siz dinleyin.

CAVİT ARI (Antalya) - Gerekçesini anlatın bize.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Sayın Arı, siz usul tartışmasında usulü, kanunu konuşurken kanunu mu konuşuyorsunuz?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bir saniye...

Sayın Altınsoy, bir saniye...

Sayın Ök...

CAVİT ARI (Antalya) - Neyi konuşacağız? Kanunu konuşacağız burada.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, siz...

CAVİT ARI (Antalya) - Bölünmüş yolları, bilmem neyi anlatıyor burada.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Vergi alıyoruz sonuçta, vergileri nereye harcadığınızı anlatıyorum.

CAVİT ARI (Antalya) - Bu kanun teklifi neyi getiriyor onu anlatın, emeklinin bayram ikramiyesini neden artırıyorsunuz onu anlatın, bölünmüş yolları anlatıyorsunuz bize ya! Bırakın bu hikâyeyi kardeşim!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, ramazan biraz etkilemiş sizi.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Ramazan etkilememiş bence.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Sen bütün usullere uyuyor musun?

CAVİT ARI (Antalya) - Bölünmüş yolu anlatacağına kanunu anlat burada.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Kanuna geleceğiz, geleceğiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı... Bir saniye değerli arkadaşlar...

Sayın Arı, siz de bazen Antalya'yı anlatıyorsunuz. Lütfen, milletvekili arkadaşınız...

CAVİT ARI (Antalya) - Yeri geldiğinde anlatacağım. Bölünmüş yol, zamanı mı arkadaş?

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Arkadaşlar, topladığımız vergileri nereye harcadığınızı anlatmayalım mı, ne yapalım yani burada?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, bir saniye...

Sayın Altınsoy...

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Hayret bir şey ya!

CAVİT ARI (Antalya) - Bölünmüş yol, bilmem ne hikâyesi anlatma burada ya.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Vergilerimizi nereye harcıyoruz?

CAVİT ARI (Antalya) - 13 tane madde getirmişsin, niye getirdin bunu anlat.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bir saniye...

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - 150 milyar para harcıyoruz ya, emekli ikramiyesi 150 milyar bunun farkında değil misiniz?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Altınsoy, bir saniye...

Değerli milletvekilleri, kimin ne konuşacağına sizler karar veremiyorsunuz, nasıl sizin ne konuştuğunuza kimse karar veremiyorsa. Bu nezaketi göstereceksiniz, olur mu?

CAVİT ARI (Antalya) - Başkanım, burada bir kanun getirmişsiniz, kanunun gerekçesini anlatsın ya.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Gerekçesi bu.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - O zaman, anlatmadığı zaman siz de dersiniz ki: "Ya, böyle bir şey mi olur?" Konuşmanızda bunu dile getirirsiniz.

Buyurun.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Türkiye'nin millî güvenliği için enerjisini güvenli hâle getirmesi çok önemli bir hâle gelmiş. Dışa bağımlılığı düşürmek bizi ekonomik anlamda çok daha farklı bir yere, cari fazla veren bir ekonomi hâline getirecektir. Karadeniz-Sakarya Gaz Sahası'nda yapılan çalışmalar neticesinde bugün 4 milyon eve yetecek kadar doğal gaz üretilmekte, 2026 yılında ise 8 milyon haneye çıkarılması hedeflenmektedir.

Yine, sağlıkta toplam 1.539 sağlık kuruluşu, 270 binin üzerinde yatak kapasitesi ve 49 bine yaklaşan yoğun bakım yatağıyla vatandaşına kesintisiz sağlık hizmeti sunan bir ülke hâline gelmiştir. Tarım ve hayvancılıkta sektöre doğrudan ve dolaylı olarak 706 milyar lira destek sağlanmış, sektörün ülkemizdeki payının artırılmasına katkı sağlanmıştır. Küresel ölçekte ekonomik, siyasi ve jeopolitik belirsizliklerin yoğunlaştığı bir dönemden geçilmesine rağmen Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü verilerine göre Türkiye, 2017 yılında dünyada en çok turist ağırlayan ülkeler arasında 8'inci sıradayken 2024 yılı itibarıyla 4'üncü sıraya yükselmiştir. 2025 yılında turizm gelirlerimiz 65 milyar 231 milyon dolara ulaşarak cumhuriyet tarihinin en yüksek seviyelerine ulaşmıştır. Hükûmetimizin büyük özveri, yoğun çaba ve gayretleriyle 6 Şubat depremlerinin vurduğu 11 ilimizde 455.357 bağımsız bölümün anahtar teslimini gerçekleştirdik. Yine, yerinden dönüşümle 120 bin bağımsız bölümün inşasına destek verdik. "Ev Sahibi Türkiye" sloganıyla 81 ilimizde 500 bin sosyal konut yapacağımız Yüzyılın Konut Projesi'ni başlattık. 2025 yılında birinci önceliğimiz deprem bölgesinin iyiyasıydı, 455 bin afet konutunun kurasını yıl bitmeden çekerek depremzede kardeşlerimize teslim etmiş olduk. Merkezî yönetim bütçe kaynaklarından depremin yol açtığı kayıp ve zararın telafisi için 2025 yılı sonu itibarıyla 3,6 trilyon lira harcama yapıldı. Biz sadece ev, iş yeri, konut yapmadık; deprem bölgesinde aynı zamanda umutları da inşa ettik. Teslim ettiğimiz yuvalarımızın hak sahiplerine hayırlı olmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, kamuda tasarruf ve verimliliği artırarak harcama disiplini güçlendiriyor, vergide adalet ve etkinliği esas alarak kayıt dışılıkla mücadeleyi sürdürüyoruz. 2025 yılında bütçe açığının millî gelire oranı yüzde 2,9'la orta vadeli program tahminin altında gerçekleşirken faiz dışı fazla verdik. Maliye politikasındaki disiplinli duruşumuz sayesinde deprem harcamaları hariç faiz dışı fazla yüzde 1,2 olarak gerçekleşmiştir. Kazanımlarımızı kalıcı hâle getirmek için politikalarımızı yapısal ve arz yönlü adımlarla destekleyecek, sürdürülebilir yüksek büyüme ve daha adil gelir dağılımını sağlayacak fiyat istikrarı için ekonomi yönetimimiz programlarını kararlılıkla uygulamaya devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, görüşmelerine başladığımız kanun teklifinde vergi adaletinin güçlendirilmesi, vergi dışında kalan alanların kapsama alınması, indirim ve istisnaların sınırlandırılması, vergilemede kolaylık sağlanması, deprem bölgesi konut ve iş yeri teslim bedellerinde indirim yapılması ve ayrıca ihtilafların önlenmesi hedeflerine hizmet etmek üzere vergi mevzuatıyla ilgili kanunlarda düzenleme yapılmaktadır. Teklifimizle genel bütçe geliri olarak tahsil edilmek üzere kripto varlık işlem vergisi ihdas edilmekte olup kripto varlık hizmet sağlayıcılar tarafından yapılan veya aracılık edilen kripto varlık satış ve transfer işlemlerinin vergiye tabi tutulması öngörülmektedir. Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanunu'nda yapılan düzenlemeyle her türlü şans ve bahis oyunlarına ilişkin verilen ilan ve reklam giderlerinin gelir vergisi mükelleflerinin ticari kazancının tespitinde ve kurumlar vergisi mükelleflerinin kurum kazancının tespitinde gider olarak kabul edilmemesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Başka bir düzenlemeyle, 193 sayılı Kanun'un 70'inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendine "kripto varlıklar" ifadesi eklenerek kripto varlıklardan elde edilen gelirlerin vergilendirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, kripto varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançların değer artış kazancı kapsamına alınması ve ticari işletmeye dair kripto varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançların ticari kazanç sayılması yönünde ihtiyaç duyulan ibare değişikliği yapılmaktadır.

Başka bir maddemizle, Sermaye Piyasası Kurulunca yetkilendirilmiş platformlar bünyesinde elde edilen kripto varlıkların alım satım kazançları ile kira, faiz ve benzeri diğer kripto varlık gelirlerinin nihai olarak tevkif yoluyla vergilendirilmesine, SPK'ce yetkilendirilmiş platformlar dışında gerçekleşen işlemlerden elde edilen kripto varlık gelirlerinin ise beyan yoluyla vergilendirilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Vakıf üniversiteleri bünyesinde faaliyette bulunan hastane ve benzeri sağlık kurumlarının kurumlar vergisi muafiyetinin kaldırılması suretiyle diğer mükelleflerle arasındaki vergi adaleti tesis edilmektedir.

Konut sektöründeki arz yönlü sıkıntının bertaraf edilebilmesine katkı mahiyetinde iktisadi işletmelerin konut kiralamalarında gerçek kişilerin konut kiralamalarında olduğu gibi katma değer vergisi istisnası öngörülmekte; ayrıca, kripto varlık işlem vergisi kapsamına giren kripto varlıkların tesliminin KDV'den istisna tutulması, Kamulaştırma Kanunu kapsamındaki taşınmazların kamulaştırmayı yapan devlet ve kamu tüzel kişilerine devrinin KDV'den istisna tutulması amaçlanmaktadır.

Yine, başka bir maddemizle, 3065 sayılı Kanun'da yer alan bazı tam istisna mahiyetindeki düzenlemelerin indirim ve iade hakkı kaldırılmak suretiyle kısmi istisnaya dönüştürülmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

İşsizlik Sigortası Fonu'na yapılan devlet katkısının artırılması veya azaltılması hususunda Cumhurbaşkanına yetki verilmesi teklif edilmektedir.

BOTAŞ'ın doğal gaz ithalatından kaynaklanan her türlü vergi, fon ve paylar ile idari para cezaları, bunlara bağlı gecikme zammı ve gecikme faizlerinden oluşan borçlarının hazine görevlendirme bedeli alacaklarına karşılık mahsup edilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Bir başka maddemizle, madde kapsamında kamu kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, tasarrufunda veya fiilen kullanımında bulunan ihtiyaç fazlası taşınmazlar ve diğer varlıkların özelleştirilerek elde edilen gelirlerin giderler düşüldükten sonra ilgili kamu kurum ve kuruluşuna aktarılması düzenlenmektedir.

Bir başka maddemizle, bazı kıymetli taşlar özel tüketim vergisinin kapsamına alınmakta ve yüzde 20 ÖTV oranı belirlenmektedir.

Gelir İdaresi Başkanlığının taşra örgütlenmesini düzenleyen 161 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin bazı hükümlerinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi sonucu yasal düzenleme ihtiyacı hasıl olmuştur. Gelir İdaresi Başkanlığı taşra teşkilatının amiri olan defterdarın iptale konu olan görev ve sorumlulukları 1 ve 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde yer aldığı şekliyle madde metnine taşınarak düzenleme yapılmaktadır.

Prime esas kazançtan istisna edilen menfaat ve yardımların kapsamına açıklık getirilmekte, yemek bedelinin aynı yardımla aynı bentte sayılmasından kaynaklı ortaya çıkan, dava konusu edilen yemek bedelinin istisna edilen tutara ilişkin düzenlemenin kanunda açık, net ve ihtilafa yer bırakmayacak şekilde ve vergi mevzuatıyla uyumlu olacak şekilde yeniden düzenlenmesi amaçlanmıştır.

Bir başka maddemizle, bedelli askerlik yapmak üzere başvuranlardan tahsil edilecek tutarların yüzde 25 oranında artırılması ve belirlenen yeni gösterge tutarının 240 bin gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak kısmının genel bütçeye gelir kaydedilmesi, kalan kısmının ise Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na aktarılmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Yine, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde üretilen konutlara ve iş yerlerine ilişkin, hak sahiplerine talep etmeleri durumunda defaten ödenmesi şartıyla önemli miktarda indirim yapılması hususlarına ilişkin düzenlemeler yer almaktadır; ilk konutlar için yüzde 74, ilk iş yerleri için yüzde 48 oranında indirim uygulanmasına ilişkin düzenleme teklif edilmektedir.

Söz konusu düzenlemeler vergilemede kolaylığın ve adaletin sağlanması, vergi konusuna girmeyen alanların kapsama alınması ve bazı vergi indirim ve istisnaların daraltılması hedeflerine hizmet etmektedir.

Değerli milletvekilleri, maddelere geçildiğinde madde üzerinde daha ayrıntılı konuşma imkânımız olacaktır.

Vereceğiniz katkılar için şimdiden teşekkür ediyor, kanun teklifimizin tekrar ülkemize, milletimize hayırlar getirmesini diliyor, sizleri saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet teşekkür ediyorum.

Sayın Şahin, buyurun, beş dakika da size.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Evet, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Komisyonumuzu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, burada, teklifin ilk sahiplerinden birisi olmaktan ziyade deprem bölgesinin bir evladı olarak, bölgeyle sürekli irtibatla olan bir milletvekili olarak söz alıyorum.

Esasında, kanun teklifimizin en önemli maddesi bize göre, deprem konutlarıyla ilgili 17'nci madde.

6 Şubatta biz Türkiye'de sıradan bir deprem yaşamadık; asrın felaketi olarak nitelendirildi ama ben tarihin felaketi olarak nitelendiriyorum çünkü bu topraklarda bugüne kadar böylesine büyük bir felaket görülmedi. Devletimiz tüm imkânlarıyla sahaya indi, millet devletimizin yanında durdu; devlet-millet bütünleşmesiyle güçlü bir dayanışma ruhu ortaya konuldu.

Tabii, sürecin en önemli, en büyük gerçeği güçlü bir devlet iradesinin ortaya konulmasıdır, bunun da en büyük göstergesi bölgede üç yıllık sürede 455 bin konutun yapılmış olmasıdır. Biz iddia ediyoruz, böylesine büyük bir başarıyı Avrupa'da hiçbir ülke, hiçbir devlet yapamaz, bunun da altını çiziyoruz. Burada, kamuoyunda konuşulmayan bir detayın da altını çizmekte fayda var; sadece 455 bin konut değil, yapılan yollar, çevre düzenlemeleri, parklar, altyapı düzenlemeleri, okul, hastane gibi kamu binaları, bir taraftan da bunların hepsi yapılmakta. Bu, sadece bir inşaat faaliyeti değildir; bu, umudun yeniden ayağa kalkmasıdır. Elbette kayıplarımızı geri getiremeyiz ama bölgeyi normalleştirmek, geride kalan vatandaşlarımızın hayatını normalleştirmek de bizim vazifemizdir. İşte güçlü devlet irademiz bu vazifeyi hakkıyla yerine getirmektedir ve şunu açıkça ifade edelim -basın mensuplarının dikkatini buraya çekmek istiyorum, bütün arkadaşlarımızın dikkatini buraya çekmek istiyorum- kanun teklifimizdeki en önemli nokta burasıdır: İktidarımız tarihî bir adım atmaktadır, sunulan bu konutların ücretleri son derece ekonomiktir. Konut fiyatı için 1 milyon 890 bin liralık bir fiyat, köy evi için 1 milyon 750 bin liralık bir fiyat; daha önemlisi ise ödeme kolaylığı sağlıyoruz. Vatandaşımız bu konutlara, bu evlere faizsiz, sabit fiyatlarla sahip olacak, konut tesliminden iki yıl sonra ödeme başlayacak, on sekiz yıl boyunca aynı fiyatla ödeme devam edecek; konut fiyatı için taksit 8.750 TL, köy evi taksiti 8.102 TL.

En önemli noktaya gelelim değerli milletvekilleri: İlk konutlar için yüzde 74, ilk iş yerleri için yüzde 48 indirim uygulanıyor bu kanun teklifiyle. Yani vatandaşımız peşin ödemek isterse 484 bin lira gibi bir ücretle konut sahibi olacak, köy evlerinde bu meblağ 448 bin TL. Deprem bölgesinde herkes bunu konuşuyor, oradaki bütün vatandaşlarımız -ben deprem bölgesine çok sık gidiyorum- Sayın Cumhurbaşkanımıza, iktidarımıza bundan dolayı minnettar.

CAVİT ARI (Antalya) - İktidar kendi parasıyla yapmıyor Mesih Bey.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Herkes elini vicdanına koysun, bugünün maliyetleriyle bu standartlarda bir konutu kimse kimseye vermez Cavit Bey.

CAVİT ARI (Antalya) - Mesih Bey, iktidar kendi parasıyla yapmıyor.

Siz buradayken öyle konuşmuyordunuz!

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Akraba akrabaya vermez; bakın ama bunu ancak güçlü bir devlet iradesi yapar. Sosyal devlet olmak tam olarak budur.

CAVİT ARI (Antalya) - İktidar onu hepimizin vergileriyle yapıyor.
Şu sıradayken öyle konuşmuyordunuz!
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, siz mi karar veriyorsunuz?
Sayın Arı, arkadaşlar; görüşlere saygı gösterelim.
CAVİT ARI (Antalya) - Şu sıradayken öyle konuşmuyordun!
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, bugün ne oldu?
İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Aynısını söylüyordum, tutanaklarımızı...
CAVİT ARI (Antalya) - Üstelik bu yapılanların hepsi hepimizin vergisiyle yapılıyor, sizin babanızın parasıyla değil.
MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Çok atıyordun karşıya!
CAVİT ARI (Antalya) - Hangi parayı verdin? Özel para mı verdin?
İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Cavit Bey, Meclis tutanakları ortada, Meclis tutanakları ortada; ben orada da aynı şeyi söylüyordum, burada da aynı şeyi söylüyorum.
CAVİT ARI (Antalya) - Hepimizin vergisiyle yapılıyor bu, hepimizin vergisiyle yapılıyor; babanın parasıyla yapılmıyor.
İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Deprem bölgesinde...
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, ramazan dokunuyor size herhâlde.
CAVİT ARI (Antalya) - Burada konuşurken öyle konuşmuyordun, oraya geçince öyle oldu herhâlde.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, ne oluyor?
İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Devam ediyorum Sayın Başkanım.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, hayırdır?
CAVİT ARI (Antalya) - Hayırdır olan ne Başkanım?
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Benim yerime siz mi geçtiniz? Bir saniye...
YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Bir dakika ya! Siz vergi vermiyor musunuz bu millete?
CAVİT ARI (Antalya) - Hepimizin vergisiyle yapılanı babanızın parasıyla yapılmış gibi anlatamazsın.
YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Öyle bir şey demedi.
CAVİT ARI (Antalya) - Herkesin vergisiyle yapılıyor, hepimizin vergisi.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ya, siz de yapsaydınız.
YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Ama yapmışız.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, Sayın Kırkpınar...
CAVİT ARI (Antalya) - Yok, Cumhurbaşkanına özel övgü vermiş AKP. O para hepimizin parası, herkesin parasıyla yapıldı.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, bakın...
YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Herkesin vergisiyle yapılıyor.
CAVİT ARI (Antalya) - Hiç öyle anlatmıyor, öyle anlatsın.
YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Öyle anlatıyor.
CAVİT ARI (Antalya) - Hiç öyle anlatmıyor.
İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, iki dakika rica edeyim.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, bir saniye...
CAVİT ARI (Antalya) - Deprem şehrinin vekiliymiş; daha dün tam şurada oturuyordun, şurada!
İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Ben sizin niye sesinizi burada yükselttiğinizi çok iyi anlıyorum.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, bir saniye... Siz insanların şahsiyetiyle niye uğraşıyorsunuz ya?
CAVİT ARI (Antalya) - Nasıl anlıyorsun?
İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Şunu hiç kimse yapamaz...
CAVİT ARI (Antalya) - Kendin yaptın, hangi parayla yaptın?
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, ne oldu?
CAVİT ARI (Antalya) - Hangi paranla yaptın, onu anlat!
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, geldiğinizde siz de icraatlarınızı yaparsınız.
CAVİT ARI (Antalya) - Bırak bu hikâyeyi! Sen kendin yapsan anlarım, daha dün buradaydın, dün! Dün buradaydın, unutma bunu! Dün buradayken zaten o mesajları veriyordun, oraya geçecek mesajları veriyordun sen.
İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Orada da aynı şeyi söylüyordum.
ORHAN YEGİN (Ankara) - Siz toplanan vergileri çarçur ediyorsunuz, yağma ediyorsunuz...
YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Ya, niye zoruna gidiyor Sayın Arı?
CAVİT ARI (Antalya) - Benim niye zoruma gitsin?
YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Zoruna gidiyor tabii.
CAVİT ARI (Antalya) - Benim niye zoruma gitsin? Hepimizin vergisiyle yapılan işler bunlar.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Neyse, Sayın Arı bitirince ben müdahale edeceğim. Biraz duralım, Sayın Arı sakinleşsin.
CAVİT ARI (Antalya) - Çok sakimim.
(CHP ve AK PARTİ sıralarından gürültüler)
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hiç belli olmuyor!
CAVİT ARI (Antalya) - Çok sakimim.
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hiç de belli olmuyor! (CHP ve AK PARTİ sıralarından gürültüler)
Değerli arkadaşlar, bir saniye... Arkadaşlar, kimsenin niyetiyle ilgilenecek durumda değiliz, herkes kendi ibadetini kendisi

yapsın.

Şimdi, gelelim ikinci konuya: Sayın Arı, bakın, şimdi bir nezaket vardır; o anlatıyordur, siz de dersiniz ki "Antalya Büyükşehir Belediyesi olarak 100 tane de biz yaptık." Siz de onun reklamını yapın. Yani lütfen...

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkan, yapılan işlerin hiçbiri iktidarın babasının parasıyla yapılmadı.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Öyle mi dedi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Lütfen, bir saniye Sayın Arı... Tamam, siz de yaparsınız, siz de anlatırsınız.

CAVİT ARI (Antalya) - Herkesin bu işte hakkı var, vergisi var; yanında getirdiği parayla yapmış gibi anlatıyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, müsaade edin, yeter.

Değerli arkadaşlar, rekabetten, siyasi rekabetten vatandaş kazanır; bu, böyledir.

Şimdi, her partinin yönetiminde olan sorumlulukları var, belediyeleri var, merkezî hükûmette biz varız. Dolayısıyla, bütün arkadaşlar yaptıkları çalışmaları anlatmakta özgürler, siz de kendi yaptığınız çalışmaları anlatın.

Şimdi, yani iftar öncesi sürekli insanların sözünü kesmeyi yakıştırmıyorum Sayın Arı; onu konuşacaksın, bunu konuşacaksın.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Allah aşkına, bunun sebebini bir açıklasana.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bunun sebebini ben size açıklayacağım Sayın Ağbaba, özel olarak açıklayacağım size.

Dolayısıyla, lütfen, birbirimizi kırmadan şu işi bitirelim. Siz de anlatın, kendi çalışmalarınızı anlatın, Antalya'da yaptığınız faaliyetleri anlatın.

Teşekkür ediyorum.

Tamamlayın sözlerinizi.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Evet, değerli milletvekilleri, burada güçlü bir devlet iradesi vardır, sosyal devlet olmak tam olarak budur. Biz, enkazdan umut çıkaran güçlü bir devlet iradesinin tarafındayız, bizim için de mesele budur.

Evet, devlet burada kazanç peşinde değildir, devlet burada vatandaşının yanındadır, vatandaş da bunun farkındadır. Hem vatandaşımızın yükünü hafifletiyoruz hem de kamu mali disiplini koruyoruz.

Özetle değerli milletvekilleri, devletimiz kriz anında güçlüdür, normal zamanda da güçlüdür. Devletimiz kararlıdır, devletimiz ayaktadır, iyi günde de kötü günde de vatandaşımızın yanındadır. Mesele, toplanan vergileri doğru yönetebilmektir ve deprem bölgesinde de bu, hakkıyla vardır. Burada enkazdan umut çıkaran güçlü bir devlet iradesi vardır, milletimizin yükünü omuzlayan güçlü, gerçek bir sosyal devlet anlayışı vardır. Güçlü devlet zor zamanda ortaya çıkar ve Türkiye, o gücü göstermiştir, göstermektedir, sonuna kadar da gösterecektir.

Bu duygularla kanun teklifimize destek beklediğimizi ifade ediyor, Sayın Başkanım teşekkür ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, çok önemli bir konuya temas edeceğim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Zaten söz vereceğim size istediğiniz kadar temas edin.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Çok önemli bir konuya bir dakika.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hayır, size zaten söz vereceğim, nasıl ayarlayalım.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Başka bir konuyla ilgili.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - O konuşmanın içinde değinin ona.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Değinemem, bu çok önemli bir konu.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonun hukukunu savunmak adına bir konuşma yapmak istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Tamam, bir dakika söz veriyorum.

Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı İsmail İlhan Hatipoğlu'nun Komisyon toplantısına gelmemesine ilişkin açıklaması

VELİ AĞBABA (Malatya) - Şimdi, Sayın Başkan, biliyorsunuz, biz genelde bürokrat arkadaşlarımıza laf atmayız, çok da bir şey demeyiz, onları genelde siyaseten eleştiririz.

Sayın Abdullah Erdem Cantimur burada, hoş gelmiş. Tabii, ona söyleyecek bir şeyimiz yok, devlette devamlılık esastır. Acaba İlhan Hatipoğlu niye bugün gelmedi? Hep o geliyordu çünkü.

İlhan Bey buraya gelmedi, acaba bir şeyi eksik mi yaptı veya verdiği sözde durmadı diye mi gelmedi merak ediyorum yoksa size söyleyecek lafımız yok bizim.

Sayın Mehmet Muş'a da söylemiş olayım, İlhan Bey'i inşallah, en kısa sürede Plan ve Bütçe Komisyonunda ağırlamak istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın yapmış olduğu açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Cantimur, siz Bakan Yardımcısı olarak buradasınız. Sayın Hatipoğlu'nu soruyor Sayın Ağbaba. "Acaba verdiği bir söz mü var, bir durum mu var?" diyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Başına bir şey mi geldi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - "Mecliste daha önce bir şey söyledi de onu yaptı mı yapmadı mı, bir hatırlatsanız." diyor. Demek ki bir şey söylemiş Malatya'yla alakalı. Siz bir görüşün de aşağıda, mecbur gelecek, o zamana kadar halletsin.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Mesaj yerine ulaştı herhalde.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ulaştı.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH ERDEM CANTİMUR - Yurt dışında olduğu için toplantıya katılamadı.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Biz sizin gelmenize bir şey demiyoruz, hoş geldiniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Böyle de kimseye nezaket göstermez...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - İşte, sözler havada kalmıyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, "Sayın Hatiboğlu bir söz mü verdi?" diyor. Bir eksiği mi var diye bir sorun bakalım, vermiş olduğu bir söz mü var?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH ERDEM CANTİMUR - Şimdi, şunu ifade etmek isterim, siz burada yokken de ben buralarda, bu sıralarda oturuyordum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hayır, bir şey demiyorum ben size, hoş geldiniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Cantimur, size bir şey demiyor; konu şu: Sayın Hatipoğlu Malatya'yla alakalı yapılacak bazı konuları söylemişti, herhâlde onlar olmamış, onu hatırlatıyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bir dalgınlığa mı geldi acaba? Acaba niye gelmedi?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Anlaşılır şekilde söyle, Cantimur üzerine konuşunca o da mecburen sana cevap veriyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Ya, Orhan, mesaj alındı arkadaşım, topu çevirmeyin, topu çevirmeyin!

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Sayın Başkan bak ne kadar güzel anladı, zeki insan anlıyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Aygun... Sayın Aygun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Zeki insan anlıyor. Zeki insanlar belli oluyor Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ya, ne demek "Zeki insan anlıyor..." Çok ayıp ya! İyice seviyeyi düşürdünüz artık. Bu ne? Hakaret...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Kompliman yapıyor, bir şey dediği yok.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Hayır "Zeki insan anlıyor." demek... Sen mesela...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Uzatmaya gerek yok. Ne dedim? Anladı mesajı, mesajı anladı.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hayırlı ramazanlar Nilgün Hanım, hayırlı ramazanlar.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ama yeter artık ya! Başkanım, böyle bir şey olur mu? Özür dilesin.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, değerli arkadaşlar, bu laf atmayı...

CAVİT ARI (Antalya) - Övdü işte.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Ök, bu Plan ve Bütçeyi hep karıştırıyorsunuz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, bir saniye...

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ama yeter artık.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ök...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sadece ramazana mahsus değil yani bu.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Ben de oruçluyum, ben de gerginim.

CAVİT ARI (Antalya) - Ya, zeki insan anlayabilir...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ari, bir saniye...

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, bana çok sataşıyorsunuz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, şimdi, bakın, lütfen herkes görüşünü yansıtsın yani şöyle bir şey geliyor...

Başkalarına biz yorum yapmayalım, biz değerlendirme yapmayalım, herkes kendi değerlendirmesini yapsın, asgari nezakette tutalım lütfen.

IV.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Aksaray Milletvekili Hüseyin Altınsoy ve Elâzığ Milletvekili Ejder Açıkkapı ile 49 Milletvekilinin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3560) (Devam)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, buyurun lütfen.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Teşekkür ederim.

Tabii, Sayın Vekilimiz "Toplanan vergileri doğru yönetmek lazım." dedi. Çok doğru söylüyor, toplanan vergileri doğru yönetmek lazım.

Değerli arkadaşlar, bakın, hep söyleniliyor, "asrın felaketi" falan deniliyor, hakikaten büyük bir felaket. Ben deprem anını da Malatya'da yaşadım, hakikaten Allah bir daha göstermesin, çok büyük felaket ama değerli arkadaşlar, bu yapıyı değerlendirirken bu yıkıma yol açan faktörleri hiç konuşmuyorsunuz, hiç konuşmuyorsunuz. Ya, yıllarca, 1999'dan sonra deprem vergisi adı altında vergiler toplandı. Bu vergiler doğru yönetildi mi? Allah aşkına, elinizi vicdanınıza koyun! Yıkım oldu mu? Oldu. Arkadaşlar, bakın, eğer bu vergiler doğru yönetilebilseydi yani o kentlerin yapıları sağlamlaştırılabilseydi bu kadar yıkım yaşanmazdı. Yanınızda Elâzığ milletvekili oturuyor, bakın, 2020'de Sivrice merkezli bir deprem oldu ve -Elâzığ o dönemde tedbirini alarak ki Malatya'yla Elâzığ yan yana- bizim şehir merkezimiz yerle bir oldu ama Elâzığ o dönem tedbir aldığı için çok az bina yıkıldı ve hiç kimse ölmedi Elâzığ'da. Şunu söylemeye çalışıyorum: Siz bu vergileri doğru yönetirseniz, doğru yerlerde kullanırsanız, depremde toplanan vergileri deprem için kullanırsanız bu kadar yıkım yaşanmazdı.

Şimdi, yine elinizi vicdanınıza koyun arkadaşlar, yirmi üç yıl boyunca bu ülkeyi yöneten sizsiniz, yirmi üç yıl boyunca vergi toplayan sizsiniz. Asrın felaketi, asrın felaketi de sizin hiç sorumluluğunuz yok mu? Bu depremdeki yıkımda, Allah'ın işi bir şey demiyoruz ama hiç sizin suçunuz, günahınız yok mu arkadaşlar? Bu ülkeyi yönetenlerin hiç suçu, günahı yok mu? Bu depremin

enkazında binlerce insan kaldı ama en çok bu siyaset kaldı, AK PARTİ kaldı. Hiç suçunuz, günahınız yok! Bir büyük felaket yaşanmış...

Bakın, Malatya'da ben gözümle görüyorum yıkılacak binaları. Ya, 2020 depreminden sonra ağır hasarlılar hafif hasarlılara çevrildi, torpille raporlar değiştirildi. Bakın, bütün deprem bölgesinde bu ruhsatları veren ne Çevre Şehircilik Bakanlığından biri cezalandırıldı ne belediye yetkilileri cezalandırıldı; üç beş müteahhide, mühendise ceza veriliyor. Ya, gözle görülüyor, gözle görülüyor; efendim "asrın felaketi..." Asrın ihmalkârlığı, asrın rezilliği, asrın kötülüğü... Bu kadar insan öldü, ülke yerle bir oldu. Doğru, 11 il, 4 tanesi büyük il; Maraş'ı, Adıyaman'ı, Malatya'sı, Hatay'ı yerle bir oldu ama arkadaşlar, doğru yönetemediniz. Bakın, doğru yönetilmedi bu iş, yirmi üç yıl boyunca doğru yönetilmedi.

Şimdi, şuna da şaşıyorum, bu deprem olayı... Ben burada Murat Kurum'a bir teşekkür ettim, ya, siyasetin geldiği hâle baksanıza, siyasetin geldiği hâle bakın; bu, ne kadar korkunç bir olaymış gibi gösteriliyor. Bakın, arkadaşlar, eleştireceğiz de teşekkür edeceğiz de siyasetin yapması gereken bu ama o kadar unutulmuş mu bu teşekkür meşekkür? Bir teşekkür edince olay oldu; oradan gizlice video çekiyorlar, paylaşıyorlar.

Şimdi, bakın, arkadaşlar, deprem âdeta bir propaganda aracı olarak kullanılıyor. Kim tarafından? Sizler tarafından. Şimdi, 4 ilde yaşayan insanlara sorun, Samsun'da Mehmet Muş'a sorun, İzmir'de Yaşar Kırkpınar'a sorun; bizim algımızla sizin algınız farklı. Siz 11 ile yönelik değil, kalan 70 ile yönelik bir propaganda yapıyorsunuz. "Her şey güllük gülistanlık." diyorsunuz, "Her şey bitti, hiç bir dert kalmadı." diyorsunuz, bu propagandayı yapıyorsunuz ama bu, doğru değil; bu, yalan; bu, yalan arkadaşlar.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Kim söyledi?

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Öyle yapılıyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bakın, gelin deprem bölgelerine bakın, hâlâ kiracı diye bir mevzu ortada yok, kiracıların nerede kalacağı belli değil.

Bakın, ne dediniz? "Bir yılda tamamlayacağız." Bakın, 4'üncü yıla girdik, 4'üncü yıla. Gelin, şehirlerin bir hâllerine bakın arkadaşlar, şehirdeki yoksulluğun bir hâline bakın, şehirdeki o konteyner kentlerde yaşayan insanların hâllerine bir bakın. Bunu sürekli bir propaganda malzemesi olarak kullanıyorsunuz, bu doğru değil.

Ayrıca "Depremde iyi yaptık." deniliyor, bunun sorumlusu sizsiniz. Bakın, bunun sorumlusu, bu depremdeki yıkımın sorumlusunun sorumlusu AK PARTİ; nokta. Niye? Ya, yirmi üç yıldan beri vergi toplamışsın, yirmi üç yıldan beri bir tane binaya bakmamışsın, yirmi üç yıldan beri bir tek doğru yatırım yapmamışsın. Elâzığ örneğini vereyim ben size: Bakın, 2020 Elâzığ depremi şimdiye göre çok hafif bir depremiş, Elâzığ binaları yenilendi. Elâzığ'da niye yıkılmadı Allah aşkına? Niye yıkılmadı binalar? Çünkü doğru iş yapıldı. Ama yirmi üç yıl boyunca... Bakın, 99 depremini yaşamış bir ülkeyiz, Bingöl depremini yaşamış bir ülkeyiz, Kocaeli depremini yaşamış bir ülkeyiz; bir tedbir alınmadı arkadaşlar, doğru dürüst bir tedbir alınmadı.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - İstanbul'da siz aldınız mı?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bu depremi siz 11 il üzerinden 70 ile propaganda malzemesi olarak kullanıyorsunuz.

Şimdi, arkadaşlar, bakın, bu kriptoyla ilgili arkadaşlarımız konuşacak. Biz daha önce bu konuya değinmiştik ve onda çeşitli eleştiriler de var, lütfen bunları da dikkate alın, bir buçuk yıl önce biz bunu belirtmiştik.

Şimdi, 8'inci maddeyle ilgili ciddi itirazlarımız var. Bakın, yabancılara konut satışı, yabancılara verilen sağlık hizmetleri gibi şeylere bir şey demiyoruz ama basılı kitap ve süreli yayınların satışı, KDV indirimi ve iade hakkı kaldırılıyor. Kitap için ne kadar iade yaptınız, acaba korktunuz mu, burada bir etki analizi var mı? Onu söylemek istiyoruz. Ayrıca, bu kitapla ilgili yayınevlerinin de çok ciddi itirazı var. Zaten bu yayınevleri zor yaşıyor, eğer yeni bir yük gelirse çok önemli kayıplara yol açacak.

Şimdi, burada ne var değerli arkadaşlar, burada ne var? Devletin işsizlik sigortasına ödediği yüzde 1'lik payın yarısına kadar azaltılması ya da artırılması için Cumhurbaşkanına yetki veriliyor. O zaman Meclis olmasın, her şeyi Cumhurbaşkanına bırakalım! Birazdan arsaya da geleceğiz, arsalar. Her şeyi Cumhurbaşkanına bırakalım! Zaten İşsizlik Sigorta Fonu'yla ilgili çok ciddi itirazlar var, 2025 yılında...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Limit var, sınırsız değil.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Arkadaş, böyle bir şey olur mu ya? Yarıya kadar indirecek, yarıya kadar artıracak; ne bu yani, ne bu?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kardeşim, limitler var ya, sınırsız değil.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yarıya kadar indiriyor, yarıya kadar yükseltiyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, İşsizlik Sigortası Fonu'nun 2024 yılında 162 milyar lira, 2025 yılında 269,5 milyar lira gelir fazlası verdiği belirtiliyor. 2025 yıl sonu itibarıyla fon varlığının yaklaşık 628,5 milyar lira olduğu, fonun 2026 yılında 151 milyar daha gelir fazlası vermesi beklendiği vurgulanıyor, fonun gelir fazlasından dolayı bunun yapıldığı söyleniyor. Gerçekten, devletin işsizlik sigortası için ödediği payın azaltılması amacıyla düzenlemenin getirildiği anlaşılıyor. İşsizlik Sigortası Fonu prim gelirlerine bakıldığında 2025 yılında devletin 83,3 milyar lira prim ödediği görülüyor. 2026 yılında ise devlet ayda 10,6 milyar lira ödedi, buna göre bu yılki toplam ödemenin 130 milyar lirayı aşacağı anlaşılıyor. Eğer prim oranı yüzde 50 oranında azaltılırsa bütçe 65 milyarlık bir tasarruf sağlamış olacak. Tasarruf sağlayacak başka bir kalem bulamadınız, gözünüzü sigorta primine diktiniz.

Yıllardır işsizlik ödeneği koşullarının genişletilmesi gerektiğini vurguluyoruz, sizin de 2023 vadiniz buydu ama yapmadınız. İşsizlik sigortasından işçilerin faydalanması gerekirken işsizlerin çoğu faydalanamıyor. 2025 yılında 1 milyon 840 bin kişi başvurmuş, 881 bin kişi faydalanmış, yüzde 52'si faydalanamamış.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Neden faydalanamamış, onu da detaylı versen.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Asıl kurulma amacı olan işsize destek için kullanmanız gerekirken yıllardır şirketlere teşvik için, başka türlü ödeme için istif fonu, yağma fonu gibi kullandınız.

İşsizlik Fonu, devasa bir fon. İşsizlik ödeneğinden yararlanma şartlarını yumuşatmanız gerekirken siz gelirleri kısıtlamaya çalışıyorsunuz. Daha fazla işsize ödeme için kullanılması lazım. Fonu gerçek kurulma amacından saptırdığınız için işsize değil, başkalarına faydası oluyor. 2023, 2024, 2025 fon gelir ve giderleri var. 2025 yılı sonunda 628 milyar lira fon varışlı işsizlik

ödeneginden ödenen para 80 milyar lira. Yani, değerli arkadaşlar -bu, 80 milyar- işsizlerin yarısı ödenekten yararlanamıyor. Bunun şartlarını yumuşatmak, fonu işsizler için kullanmak yerine desteği kısıtlama yoluna gidiyorsunuz.

Yine, 10'uncu maddeyle ilgili itirazlarımız var. Niye bütçede değil, burada düzenleme yapılıyor?

Değerli arkadaşlar, bir başka madde tüm kamu kuruluşlarının ihtiyaç fazlası bina, arsa ve benzeri gayrimakullerinin Özelleştirme İdaresi tarafından satılmasına olanak sağlıyor. Kamu kurumlarının çok değerli arsalarını peşkeş çekmek için yapılan bir düzenleme. "İhtiyaç fazlası" diye subjektif bir kriter geliyor. İhtiyaç fazlası olup olmadığına kim karar verecek? Bir de kamu kurumlarının arazilerinin geneli genelde şehrin merkezinde ve çok değerli araziler, arsa değerleri çok yüksek. Özelleştirme adı altında kamu arazilerini satmak istiyorsunuz. Kime satılacağı, ne için kullanılacağı da meçhul; buraya AVM mi yapılacak, inşaat projeleri mi yapılacak, belli değil. Ayrıca, bu konuyla ilgili üniversitelerin geniş arazileri bulunuyor. Bu arazilerin de söz konusu kapsamda satışa çıkarılabileceği öne sürülüyor, bunların başında da ODTÜ geliyor. Özelleştirmeden vazgeçmediniz. Bakın, aralık ayında Sayın Hazine ve Maliye Bakanına sorduk, sorduk, sorduk, yuvarlak yanıtlar verdi; bu otoyollar ve köprüler satılacak mı dedik. Şimdi Sayın Cevdet Akay konuşacak onu. Ekim ayı itibarıyla hem köprülerin hem de otoyolların satışıyla ilgili bir özel danışmanlık şirketi çalışıyor bu konuda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Başkanım bitiriyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Herkes duysun ki bu konuda Demirel'in, Özal'ın yaptığı köprüleri, otoyolları bu beyefendiler satacak. Maalesef kamuoyuna da yeterli açıklama yapılmıyor. Yaklaşık 5,5 milyon metrekare arazinin satılacağı söyleniyor.

Âdeta bu kanun teklifiyle -neyse o şeyi kullanmayayım, yanlış anlaşılabilir- sinekten yağ çıkarıyorsunuz. Başka bir deyim var da aklıma geldi, şimdi onu söylemeyeyim ben size. Hakikaten başka ne vergiler getireceksiniz, başka neler yapacaksınız, çok merakla bekliyoruz.

Tekraren, bu torba yasanın getirilme şekli de doğru değil, bu kanunun burada konuşulması da doğru değil diyor, teşekkür ediyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Sinekten yağ değil, vatandaştan kan çıkarıyorlar.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Ağbaba, Özelleştirme İdaresi Başkanı burada, sorarsınız.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sorduk da cevap vermiyorlar.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kendisi burada, canlısı.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bir daha soralım: Bu köprüleri, Demirel'in köprülerini, Özal'ın köprülerini satacak mısınız, satmayacak mısınız?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, değerli bürokratlar; hoş geldiniz.

Şimdi, bu teklifin içinde önce olmayanlarla ilgili birkaç şey söylemek istiyorum, sonra olanlarla ilgili eleştirilerimi dile getireceğim. Niye bu olmayanlarla ilgili bir şey söylemek lazım? Çünkü toplumda şöyle bir hava var biliyorsunuz, oluştu da: Yani Plan ve Bütçe Komisyonuna bir teklif geliyorsa ekonomiyle ilgili, emeklilerin, emekçilerin sorunlarıyla ilgili bir teklif geliyorsa o zaman herkes kendi sorununun çözümü doğrultusunda herhangi bir adım var mı; bunu merak ediyor elbette ki, buna ilişkin beklentileri var. O nedenle de olmayanlar üzerinde birkaç kelimeyle durmak istiyorum.

Bu beklentilerin en başında tabii ki yani mübarek ramazan ayındayız, bayram yaklaşıyor, bayram ikramiyeleri geldi, emeklilerin bayram ikramiyeleri. Her sene bayram ikramiyeleriyle ilgili Plan ve Bütçe Komisyonunda düzenleme yapılır. Bu sene de yapılacağına dair bir beklenti çok yaygındı emekliler arasında fakat bir açıklama yaptı Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı Sayın Abdullah Güler ve "Kaynak yok." dedi yani "Para kalmadı." dedi, "Emeklilere dağıtacak para yok." dedi kısacası. Böylece emeklilerin umutları büyük ölçüde sönmüş oldu, karşılanmamış oldu beklentileri; onu öncelikle söylemek istiyorum. Yani bu iktidar bir kez daha emekliler için kaynak olmadığını, para olmadığını açıkça ifade etti en yetkili ağızlardan biri tarafından. Ama biz biliyoruz ki aslında kaynak var, sadece iktidarın politik tercihleri bu kaynakları emekliler, emekçiler, işçiler, kısacası toplumun dar gelirli, ücretli çalışanları ve yoksulları için kullanmama yönünde, tercih kullanmama yönünde olduğu için böyle bir sonuçla karşı karşıya kalıyoruz.

Şimdi, 4 bin lira emeklilere bayram ikramiyesi verilecek. 2018 yılında başladı yanlış hatırlamıyorsam bu uygulama. Eminim Adalet ve Kalkınma Partisi pişmandır yani "Niye bu uygulamayı başlattık?" diye, o zaman bin lira veriliyordu emeklilere bayram ikramiyesi yani resmî enflasyonu göz önünde bulundurarak bugünü hesaplasak yaklaşık 8 bin lira verilmesi gerekiyor, resmî enflasyonu hani hissedilen enflasyon falan değil ama bugün ne kadarda takılmış vaziyette? 4 bin lirada takılmış vaziyette. Yani resmî enflasyonla bile 8 bin lira olacak emeklilere ikramiye bugün 4 bin lirada durmuş vaziyette. Şimdi, emekliye gelince yok bu kaynak, biliyoruz emekliye gelince para kalmamış oluyor ama ocak ayında faize 456 milyar lira ödedi bu iktidar, 456 milyar lira. Bunu var olan emeklilere bölseydik, faiz lobisine verilecek yerde emeklilere verseydik bir seferde her emekliye 30 bin lira para verilmiş olurdu. Tabii bunun böyle yapılmayacağını biliyoruz ama verilen meblağın, faiz lobisine bir ayda verilen meblağın emekliler açısından nasıl bir kaynak olduğunu göstermek için bu hesabı yaptık. Demek ki faiz lobisine kaynak var ama emekliye kaynak yok, bayram ikramiyesi yok. Şimdi bunu bir kere bir kenara yazmış olalım. Üstelik bunu hangi günlerde tartışıyoruz? Bugün ayın dördü, dün ayın üçüydü ve TÜİK rakamları açıklandı ve TÜİK rakamlarına baktığımızda iki ayda yani ocak, şubat ayında fiyatların yüzde 7,95 yani yüzde 8 arttığını görüyoruz, iki ayda toplam. Peki, emeklilerin maaşlarına zam neye göre yapıldı geçtiğimiz ocak ayında? Enflasyon beklentisine göre değil mi? Yüzde 16 enflasyon beklentisine göre emekli maaşlarına zam yapıldı. Bunun yarısı iki ayda gitti sayın vekiller, yarısı iki ayda gitti. Böyle bir durumla karşı karşıyayız. Yani asgari ücret artışı yüzde 27 oldu, iki aylık enflasyonla asgari ücret artışının üçte 1'i gitti; böyle bir durumla karşı karşıyayız. Nasıl gitti? Yani alım gücü gitti, alım gücü düştü esas itibarıyla. Gıda enflasyonu açıklanabilir gibi bir şey değil. Yani gıda enflasyonunun, Türkiye gibi bir tarım ülkesinde ya da tarım ülkesi olması gereken

bir yerde gıda enflasyonunun bu kadar yüksek olması anlaşılır ve kabul edilebilir bir durum değil ve biliyorsunuz ki asgari ücretlilerin, emeklilerin, dar gelirlielerin, hepsinin esas ödedikleri paralar gıdayadır, kirayadır, sonuç olarak barınmayadır yani onlar için bu çok yüksek bir enflasyon oranıdır ve bu da kabul edilebilir bir durum değil. Yani emeklileri daha da yoksullaştıran bir rejimle karşı karşıyayız; bunu bir kez daha söylemiş olalım. Keşke bu teklifte de emeklilerin bayram ikramiyesine ilişkin bir düzenleme gelseydi ve biz Abdullah Güler'den keşke "Para yok, kaynak yok." lafını duymak zorunda kalmazaydık. Emeklilerin bütçeden aldığı pay artabilseydi, emeklilerin ülkenin büyümesinden aldıkları pay artabilseydi ama bunların hiçbirisi gerçekleşmedi; bunu bir kenara not etmek istiyoruz yani bu teklifte emekliler yok sayıldı.

İkincisi ne? İkincisi de yeni bir şey değil. Birincisi yeniydi, bu ikincisi yeni bir şey değil, seçimden beri konuşulan bir şey. Ne zaman Plan ve Bütçe Komisyonuna bir torba teklif gelse hemen herkes aramaya başlıyor, tanıdıklarımız, tanımadıklarımız, odamız aranıyor. Nedir konu? BAĞ-KUR meselesi. Yani 9000'den 7200'e prim gününün indirilmesi meselesi ve herkes, bütün BAĞ-KUR'lular bunu bekliyor tabii, "Plan ve Bütçe Komisyonuna bir teklif geldi acaba şimdi bizim ihtiyacımız karşılanacak mı?" diye; bir kez daha karşılanmamış oldu ve bu... Neden seçimden beri diyorum? Çünkü seçimde iktidar partisi de muhalefet partileri de bu konuda vaatlerde bulundular ve BAĞ-KUR'lular o günden bugüne bu vaatlerin yerine getirilmesini bekliyor ama prim adaleti sağlanmıyor, BAĞ-KUR'luların emeklilik günleri düşürülüyor. Dolayısıyla 9000'den 7200'e indirilse yaklaşık beş yıl kadar erken emekli olma imkânları varken bu imkân sağlanmıyor. Bu da bir beklentiydi, bir kez daha boşa çıkarılmış oldu.

Üçüncüsü, aslında Plan ve Bütçe Komisyonu ile alakası olmayan bir konu ama nedense bu da Plan ve Bütçe Komisyonu çerçevesinde toplumda ele alınmış, sonra ben anladım neden olduğunu, o da şundan kaynaklanıyor: Öğrenciler arıyorlar, üniversite öğrencileri, mesajlar atıyorlar, mailer atıyorlar "Öğrenci affı düzenlemesi bu pakette var mı?" diye. Şimdi ben, öğrenci affı düzenlemesinin Plan ve Bütçeyle ne alakası var hani biz burada acayip bir şey yapıyoruz bu torba tekliflerle ama demek ki halkı da alıştırmışız diye düşünürken sonra anladım neden olduğunu çünkü burada, Plan ve Bütçe Komisyonunda geçtiğimiz kasım ayında, Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi görüşülürken YÖK Başkanı orada bir açıklama yapmış, tutanaklardan girdim, baktım ve YÖK Başkanı Sayın Özvar "Öğrenci affıyla ilgili bir çalışma yapıyoruz. Bilhassa azami süreyi doldururken staj ve/veya intörlük aşamasında öğrencilik hakkını kaybedenlerle alakalı düzenlemeyi Meclise sunacağız." demiş 21 Kasım'da YÖK Başkanı burada, orada otururken bunları söylemiş, tabii ki öğrenciler de af beklentisinde ve o nedenle mail atıyorlar, telefon açıyorlar, "Var mı bu konuda bir şey?" diye soruyorlar ama maalesef o da yok. Yani YÖK Başkanı'nın...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Var, var.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Nerede var?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Çalışma yapıyorlar.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Ya, çalışma yapılıyor da bu pakette yok diye söylüyorum.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Yok, yok.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Evet yani maalesef YÖK Başkanı'nın da o söz ü ortada kalmış oldu, ona da hatırlatmış olayım; kasımdan bugüne kadar epey bir zaman geçti, öğrenciler bekliyorlar.

Şimdi, bunlar olmayanlarla ilgili eleştirilerimiz, olanlara dair birkaç şey söylemek istiyorum sayın vekiller: Kripto varlıklar; şimdi bunu hatırlayacaksınız, 2024'te biz çıkardık bu yasayı, burada çok tartıştık. Ben, 2024'te, o gün yasa çıkarılırken başlamak üzere, sonraki bütün vergi paketlerinde -tutanaklara bakarsanız bunu görürsünüz- kripto varlıklarla ilgili vergilendirme yapılması gerektiğini açık seçik hep anlattım ve "Haksız kazanç elde ediliyor; bu, kabul edilemez bir durumdur." diye bunu kayıtlara her seferinde geçirmiş oldum.

Şimdi, kripto varlıklar için bir teklif var, teklifin 4-5 maddesi bununla ilgili.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu tabii ki önemli bir şey yani bunu olumlu bulduğumuzu söylemek isterim çünkü çok ciddi bir ihtiyaçtı bu kripto varlıklar piyasasında bir vergilendirme yapılması. Bunu, dediğim gibi, defalarca dile getirdik, olumlu buluyoruz. Ama şimdi bu -o zaman da tartışmıştık biliyorsunuz- kripto varlıklar yeni bir piyasa, teknolojinin gelişmesiyle kullanılır oldu, bütün dünyada bu böyle ve yapılacak düzenlemelerin ciddi bir tartışma ve hazırlıkla yapılması gerektiğini özenle hep vurgulamıştık. O zaman bize birkaç tartışmadan sonra "Bir hazırlık yapılıyor." dediler, bugün YÖK'te olduğu gibi, fakat tabii o hazırlığı ancak bugün önümüze geldiğinde görebildik. Yani bu konuda hani önerilerimiz var mı, bir ortak akıl geliştirilebilir mi? Maalesef iktidar böyle bir yaklaşıma sahip olmadığı için böyle bir durum olmadı. Yani bu kripto varlıklar dünyası oldukça teknik ve karmaşık bir dünya. Bunun uzmanları var, bu konuda hepimizin bilemeyeceği teknik birtakım incelikler var. Dolayısıyla, bu alana ilişkin yapılacak düzenlemelerin de bu hassasiyetle ele alınması gerekiyor; hatta şöyle söyleyeyim, bu da bir öneri olarak burada durmuş olsun: Kripto varlıklara ilişkin bir kod yasası gereklidir yani başlı başına ele alınması gereken bir konudur. Arada çeşitli tekliflerin içinde birer, ikişer, üçer maddeyle geçirilecek bir konu değildir ancak böyle bir yasayla riskler bertaraf edilebilir ve kripto varlıklar dünyası regüle edilebilir, düzenlenebilir ve yüksek kazanç elde eden yatırımcılar vergilendirilebilir, düşük kazanç elde eden yatırımcılar için de vergiden muafiyet olması gerektiğini o zaman da söylemiştik, bugün de söylemeye devam ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim.

Yani kripto varlıklar meselesi -dediğim gibi- böyle bir mesele, olumlu buluyoruz ama yeterli değil. Büyük ihtimalle üzerinde bu konuda tartışacağımız ve önümüzdeki günlerde, aylarda bazı maddeleri değiştirmek zorunda kalacağımız bir teklifle de karşı karşıyayız ama bu konuya girilmiş olması başlı başına önemlidir; onu da söylemiş olayım.

6'ncı madde var vakıf üniversiteleri bünyesiyle ilgili yani samimi söylüyorum, herhangi bir şekilde kinaye yapmak için söylemiyorum, biz bu konuyu hep konuşmuştuk. Yine, bu Plan ve Bütçe Komisyonunda bunu konuştuğumuzu çok iyi hatırlıyorum,

tutanaklarda da var. Yani vakıf üniversiteleri ticari kuruluşlar ve bu ticari kuruluşlar kâr elde ediyorlar, neden vergi alınmıyor bu kârlardan diye bunu defalarca konuşmuştuk. Şimdi, bu karşımıza gelmiş vaziyette. Olumlu görüyoruz, onu açıkça söyleyeyim, doğru bir adım bu ama tabii, gecikmiş bir adım. Sayın Abdullah Güler'in dediği gibi, para kalmadığı zaman bunun gelmesi yerine daha önceden gelmiş olsaydı daha anlamlı olurdu. Gerekçeye baktım, okuyacağım izin verirsiniz çok kısa Sayın Başkan, vakit fazla kalmadı, biliyorum ama çok güzel bir gerekçe yazılmış. Yani bana "Gerekçe yaz." deseniz böyle bir gerekçe yazardım, diyor ki: "Ancak vakıf üniversiteleri bünyesinde faaliyet gösteren hastane ve benzeri sağlık kurumlarının fiilen ticari işletme niteliği taşıdığı, sağlık hizmetlerini bedel karşılığında ve piyasa koşulları çerçevesinde sunduğu, bu durumun aynı sektörde faaliyet gösteren kurumlar vergisi mükellefleri aleyhine sonuç doğurduğu görülmekte olup bu yönüyle söz konusu sağlık kuruluşlarının faaliyeti, kamu idare ve kuruluşlar tarafından sunulan kamusal nitelikteki sağlık hizmetlerinden farklı bir mahiyet arz etmektedir."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen tamamlayalım.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Çok doğru gerçekten ama mecburiyetten buraya gelmeden evvel bunlar yapılsaydı daha hayırlı sonuçlar elde edilebilirdi diye düşünüyorum.

11'inci maddeye ilişkin bir eleştirimiz var, onu söyleyeyim, madde geldiğinde de konuşuruz. Bir "ihtiyaç fazlası" kavramı geçiyor bu maddede. Bu ihtiyaç fazlasının hangi kriterlere göre tespit edileceği belli değil yani ve oldukça ciddi bir mülkiyetten söz ediliyor, taşınmaz mülkiyetinden söz ediliyor. Yani neye, hangi kriterlere bağlı olarak, kimler tarafından bu ihtiyaç fazlası tespit edilecek? Bu kriter yazmıyor herhangi bir şekilde bu kanunda; bu, gerçekten ciddi bir sorun.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen selamlayalım.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim.

Son değinmek istediğim mesele de İşsizlik Sigortası Fonu'yla ilgili. Bu konudaki görüşlerimizi biliyorsunuz, her seferinde tartışıyoruz, vakit de fazla kalmadığı için çok üzerinde duramayacağım ama şunu söylemek istiyorum: Yani Cumhurbaşkanına böyle bir yetki vermek neden gerekli? Biz her seferinde İşsizlik Sigortası Fonu'na ilişkin gelen teklifleri burada tartışıyoruz, biz eleştiriyoruz, iktidar savunuyor ama burada bu düzenlemeleri yapıyoruz. Neden şimdi Cumhurbaşkanına bu yetki veriliyor? Yani buradan kaçırarak devlet desteği oranını düşürmek için bu yetkinin kullanılacağından en ufak bir şüphemiz yok. Bu doğru bir tutum değil dolayısıyla bu konunun bir kez daha gözden geçirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Yani bu İşsizlik Sigortası Fonu'nun, biliyorsunuz, işsizler lehine değil de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - ...daha çok işverenler lehine kullanıldığını sayılarla defalarca anlattık, bir kez daha madde geldiğinde anlatacağız. Ama bu düzenlemenin yerinde ve doğru bir düzenleme olduğunu düşünmüyoruz. Kısaca bunlara değinmek istiyordum.

Dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

İYİ Parti adına Sayın Erhan Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Evet, teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Değerli basın mensupları, meslek örgütlerimizin değerli temsilcileri; sizleri de saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, ben de önce, tabii, bu kanun teklifinde kamuoyunun çok fazla beklediği fakat olmayan bir hususla başlayacağım, sonradan da kanun teklifindeki diğer maddelere, geneli üzerinde bir miktar, maddelerde de daha detaylı bir şekilde gireceğim. Beklediğimiz, esas kamuoyunun beklediği bu torba teklifte emekli bayram ikramiyelerine ilişkin bir artışta esas itibarıyla fakat bu gerçekleşmedi. Maalesef bunun gerçekleşmeme nedeni olarak da AK PARTİ Grup Başkanı Abdullah Güler kaynak olmadığını ifade etti. Şimdi birazdan kaynak var mı yok mu, biz onlara bakacağız.

Şimdi, değerli arkadaşlar, şunu öncelikle bir söylemek lazım: Yani 2018'de çıktı bu emekli bayram ikramiyesi, o günden bugüne kadar düzenli bir şekilde, sistematik bir şekilde enflasyon karşısında bu eritiliyor. Bu çok net bir şekilde ortada, birazdan bunu rakamlarla ortaya koyacağız. Şimdi, gerçekten şöyle bakmamız lazım: O gün çok fazla verdik de hani bunu bir miktar aşağı çekelim diye bir anlayışla mı yapılıyor bu; bu gelişigüzel mi yapılıyor, ya o gün verdik ama bugün pişman olduk diye mi yapılıyor ama bunun bir gerekçesini anlamak lazım. Yani burada adaletli bir rakam nedir; bunun peşinde olmak lazım. Özellikle AK PARTİ Grubundaki arkadaşlar ve bürokrasinin bunun üzerinde bir düşünmesi lazım. Yani burada uygun olan rakam nedir, her defasında bunu tartışma konusu olmaktan çıkarmak lazım, bir de kurala bağlamak lazım. Nedir bu? Yani şimdi bu kadar enflasyonist bir ortamda mutlak rakamı kanuna yazmanın bir anlamı yok, her defasında kanun çıkarmak gerekiyor. Bir tane bir şeye, bir göstergeye bağlayalım bunu, başka birçok şeyde olduğu gibi. Yani kalıcı bir formül bulunması gerekiyor. Dolayısıyla bu yapılmadığı zaman ne oluyor? Emekliler yani böyle dilenci pozisyonuna getiriliyor, sadaka verilmiş gibi, işte, biz, muhalefet milletvekilleri olarak onlarla ilgili sürekli birtakım konuşmalar yapıyoruz. Bu olacak iş değil yani yakışmıyor; bu, 21'inci yüzyıl Türkiye'sine yakışmıyor.

Şimdi, bakın, iki tane ikramiyenin maliyetinin 4 bin lira üzerinden baktığımızda -bunu yetkililerin açıklamalarından görüyoruz, iki ikramiyenin hem ramazan hem kurban- 115 milyar lira olduğu, 5 bin liraya çıkması durumunda -bir ara 5 bin lira konuşuluyordu- o zaman da 150 milyar lira olduğu ifade ediliyordu. Şimdi, bu hesaplar üzerinden baktığımızda, değerli arkadaşlar, bakın, ilk çıktığında... Şimdi, bütçe nedir? Bütçe, vatandaştan toplayıp vatandaşa tahsis etmedir esasında, değil mi? Yani bir dağıtım mekanizmasıdır, bütçe dediğimiz sistem odur. Yani nihayetinde hükümetler başkasının parasını başkası için kullanır ve bunu vatandaştan toplarsın, yeniden vatandaşa bir şekilde veya kamunun ihtiyaçlarına dağıtırsın. Şimdi, ilk çıktığında, 2018 yılında, iki tane bayram ikramiyesinin vergiyle oranı neymiş; ona bir bakalım. Yani vatandaştan vergi toplamışız, bu verginin bir kısmını biz emekli olan vatandaşlarımıza bayram ikramiyesi olarak ödemişiz, 2018 yılında. Buna baktığımız zaman, bu oran yani iki bayram ikramiyesinin toplam yıllık vergi gelirine oranı yüzde 3,33'müş arkadaşlar. Yani verginin yüzde 3,3'ü kadarını biz ikramiye olarak

vatandaşımıza iki bayramda vermişiz 2018 yılında. Ara yılları geçiyorum, şu anda eğer bunun 4 bin lira olarak kalması durumunda, bu oran yüzde 0,83'e düşüyor, yüzde 0,8'e düşüyor. Yani 3,3'ten, verginin 3,3'ünü emekli bayram ikramiyesi olarak vatandaşa verirken, işte bu eritme nedeniyle, bu adaletli olmayan iş nedeniyle bu 0,8'e düşüyor. Şimdi, bunu yapmaya ne hakkımız var? Yani dolayısıyla bize hiç kimse kaynak falan demesin, kaynağın kendisi vergi ya! 2018'de bunun kaynağı vergiydi, verginin 3,3'ünü vermişiz bu işe. Şimdi, sen bunu niye yüzde 0,8'e düşürüyorsun, yüzde 1'in altına düşürüyorsun; bunu bize birisinin açıklaması lazım. Öyle "Kaynak yok." filan denilemez, vatandaşın vergi topluyorsun, işte kaynak bu. Her konuştuğumuz şey için bir kaynak mı sorulacak? O gün için olan kaynak bugün de var. Bugün vergi azaldı mı, birtakım vergileri mi kaldırdınız? Vergi yüküne bakın, verginin millî gelire oranına, o günden bugüne arttı -hatta- bakarsanız. Daha fazlasını vermemiz lazım, yüzde 3'ünü değil daha fazlasını vermemiz lazım.

Harcama tarafından bakalım: 2018 yılında yine iki bayram ikramiyesi için yıllık bayram ikramiyesi ödemesinin o yılın faiz giderine oranı yüzde 28'miş yani faiz 100 ise 28 lira kadar da bayram ikramiyesi için ödeme yapıyormuşuz 2018 yılında. Türkiye'nin geldiği duruma bakın, bu oran kaç'a düşüyor biliyor musunuz arkadaşlar? Yüzde 28'e. Buna hiç baktı mı maliyeci arkadaşlar? Yüzde 4,2'ye düşüyor. Yani şu anda faize 100 ödüyorsun, bayram ikramiyesine 4,2 ödüyorsun; ya, 2018'de yüzde 28 ödemişsin arkadaş. Şimdi, bunu buradan, 28'den 4'e düşürmenin bana birisi izahını yapsın; bilinçli mi yapılıyor bu, nedir yani bunu birisinin söylemesi lazım. Böyle "Bu budur." deyip geçip gidilemez, böyle bir konu değil yani gerçekten buna bakmak lazım. Yani daha bir sürü gösterge var, onları geçeceğim.

Şimdi, adil olan nedir? Dolar cinsinden bakalım -bakın, altın cinsinden bakmıyorum çünkü altın gerçekten uluslararası piyasalarda fırlamış gidiyor, dolar cinsinden bakmak da aslında emekliler açısından dezavantaj çünkü baskılanmış bir dolar var ama ona rağmen- 2018 yılında 250 dolarmış arkadaşlar verdiğimiz, şu anda eğer 4 bin lirada tutunursa bugünkü kurla baktığımızda 91 dolara düşüyor bir ikramiye; 250 dolardan 91 dolara. Yani baskılanmış dolar, dolar hele şimdi diyelim ki gerçek fiyatında olmuş olsa, diyelim ki 60 lira olsa bu işte 60 dolara, 70 dolara düşecek. TÜFE, değil mi... Türkiye İstatistik Kurumunun açıkladığı enflasyon rakamı var. Hani diyorsunuz ya "Uçuyoruz, kaçıyoruz." bu refahın bir kısmını emeklilere de vermemiz lazım. Yani bir defa enflasyon kadar, 2018'de başladığındaki rakamı enflasyon kadar artması lazım, bir de üzerine bir miktar da refah payı vermemiz lazım emekliye, değil mi İsa Mesih Bey? Yani eğer normalde bir dağıtım yapıyorsak, bu ekonomi büyüyorsa bundan emeklinin de bir miktar istifade etmesi lazım. Bakın, TÜFE'yle yapsanız aynı şeyi, bugün 4 bin lira değil konuşmamız gereken rakam -yani Türkiye İstatistik Kurumunun manşet TÜFE'siyle söylüyorum, aslında gıdayla yapılması lazım, başka şeyle yapılması lazım- 11.150 lira olması gereken rakam. Niye 4 bin lirada tutuyoruz o zaman, 11.150 lira niye yapmıyoruz? Hiç olmazsa TÜFE kadar bunu niye artırmıyoruz arkadaşlar? İlk çıktığı yıl asgari ücretin yüzde 62'siymiş, bir rasyodur değil mi bu? Asgari ücretin yüzde 62'si kadar ikramiye veriyormuşuz. Bir aylık asgari ücretin yüzde 62'si kadar bir bayramda verilen ikramiye. Bakın, bugün bunu baz almış olsak, asgari ücretle mukayeseli olarak baktığımız zaman 17.400 lira olması lazım ama biz 4 bin liradan bahsediyoruz.

Şimdi, daha başka göstergelere bakalım. Biri bunun Ramazan Bayramı ikramiyesi, biri de Kurban Bayramı ikramiyesi. Ramazan Bayramı ikramiyesinde neyimiz var en fazla, hani bu tür enflasyona benchmark alınabilecek şey? Fitre. Fitre cinsinden bakalım bu bayram ikramiyesi nereden nereye gelmiş. İlk çıktığı 2018 yılında bin lira dediğimiz o bayram ikramiyesi 53 fitreye tekabül ediyormuş değerli arkadaşlar, 53 adet fitreye tekabül ediyormuş. 4 bin lira olarak kalması durumunda bu, şu anda 17 fitreye düşüyor, yüzde 68 erimiş fitre cinsinden baktığımız zaman emekli bayram ikramiyesi. Peki, bunu hani sabit turalım, hiç olmazsa yine 53 fitreyi yine 53 fitre olarak sabit turalım desek, o zaman -yapmamız gereken rakam- bugün bayram ikramiyesi olarak 4 bin lirayı değil 12.720 lirayı konuşmamız gerekiyor. Bakın, şu ana kadar söylediğim bütün rakamların hepsi 10 bin liranın üzerinde, 11 bin ile 17.400 arasında değişiyor. Fitre cinsinden de baktığımızda adil olan -yani aynı miktarda fitreye tekabül etsin 2018 ile 2026 dediğimizde- olması gereken rakam 12.720 lira, 1 tane bayram ikramiyesi. Şimdi, bir de ne var? Kurban... Kurban Bayramı'nda veriliyor. Bunu kurbanla mukayese etmek kadar normal bir şey var mı? Yok, değil mi, bunu kurbanla mukayese etmek lazım, hatta insanlar kurban alacak bu parayla belki. İlk çıktığı 2018 yılında bin liraymış emekli ikramiyesi. Diyanetin -neyi alıyorum, devletin şeyini yani oradan buradan, başka bir yerden rakam falan almıyoruz arkadaşlar- yurt içerisinde vekâletle kurban kesme bedeli 850 liraymış. Bin lira ikramiye, 850 lira kurban kesme bedeli; yüzde 18 de fazlamış. Yani oradan bir kurban alabiliyormuş, 1 bayram ikramiyesiyle 1 kurban alıyormuş, hatta yüzde 18'le cebine 150 lira da para kalıyormuş o günkü rayiç itibarıyla. Şimdi, bugün geldiğimizde değerli arkadaşlar, bu oran... Bugün, Diyanet, tabii, daha Kurban Bayramı'na çok olduğu için kurban vekâlet şeylerini, yurt içi kurban bedelini açıklamadı ama onu hesap etmek çok zor değil; 2025 yılı 13.500 liraymış -detaylı hesap veriyorum ki yarın bir gün birisi demesin "Bunu nereden hesap ettiniz?" diye- minimum bu yüzde 25 artacak, yüzde 35-40 artma şeyi de var çünkü kırmızı et çok arttı yani ama yüzde 25 artsa bile 16.875 lira oluyor. Bakın, arkadaşlar, kurban kesme bedeli en az 16.875 lira, belki 17 bin lira, 18-19 bin lira olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - 16.875 lira olarak aldığımız zaman 4 bin lirayı bir tarafa koyun, eskiden bayram ikramiyesi kurban bedelinin yüzde 18 fazlası iken şimdi yüzde 24'üne düşmüş yani dörtte 1'ine düşmüş. Böyle bir şey olabilir mi? İnsanlar eskiden bir kurban alabilirken bununla -Diyanetin rayicine göre söylüyorum- şimdi kurbanın çeyreğini ancak alıyor sizin emekliye reva gördüğünüz bayram ikramiyesiyle. Bu hesabı da yine aynı hesaba getirecek olursak, 2018'deki kurban cinsinden koruyalım dersek bayram ikramiyesinin 4 bin lira değil, 19.900 lira olması gerekiyor. Ben özellikle AK PARTİ Grubundaki arkadaşlara soruyorum, kanun teklifini veren arkadaşlara soruyorum, herkes elini vicdanına koysun, söylesin: Şu söylediğim göstergelerden hangisine "Ya, bu iş için hani çok kriter olacak gösterge değil." diyebilirsiniz? Dolar cinsinden baktığımız zaman en az 11 bin lira olması lazım, enflasyon açısından baktığımız zaman 11.150 lira olması lazım, asgari ücret cinsinden baktığımız zaman 17.400 lira olması lazım, fitre cinsinden baktığımız zaman 12.720 lira olması lazım, Diyanetin kurban bedeli üzerinden baktığımız zaman 19.900 lira olması lazım değerli arkadaşlar. Ama bunu 4 binden 5 bine çıkaran bir önerge bile getirmiyorsunuz ya, böyle bir şey olabilir mi? Önerge demiyorum yani teklifin içerisine bir madde bile getirmiyorsunuz. Bu beş tanesinin ortalamasına baktığımızda da 14.434'te. Biz Planlamada böyle yapardık, farklı şeylerden bakarsınız farklı kriterlere göre, anlamlı olanların ortalaması üzerinde de nihai bir rakam söylersiniz tek rakam söyleyecekseniz, 14.434 lira. Biz de İYİ Parti Grubu olarak "refah paketi" adı altında bir paket vermiştik, orada söylediğimiz tam

da buydu. Asgari ücretin yarısına bağlayalım bir ikramiyeyi dolayısıyla iki bayramda bir asgari ücret verelim. O yapılmış olsa -bugün o önergeyi tekrar vereceğiz- 14 bin lira olur. Bu adil bir şeydir arkadaşlar, gerçekten adil bir şeydir. Bunun bütçede kaynağı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Başkanım, toparlayacağım.

Bütçede kaynağı var, kimse bize "kaynak maynak" demesin. Dolayısıyla, yapılması gereken şey budur ve daha fazla mağdur etmeyelim derim çünkü geçmiş yıllarda hep düşük tutarak zaten emeklilerimizi mağdur ettik.

Şimdi burada artık çok fazla vaktim kalmadığı için sadece yüzeysel bir iki konuya gireceğim, maddeler geldiğinde artık detaylı olarak konuşacağız onları.

Bu kripto varlıklar meselesi önemli, bunun vergilendirilmesi bence de önemli, olması gereken bir şeydi ancak biraz detayları konuştuğumuzda yani bizim anladığımız kadarıyla -biz bu konuda da biraz bilgilendirildik de yanlış bilgilendirildiysek onun doğrusunu da Gelir İdaresi Başkanlığıımızdan öğreniriz- bu iş sanki bir miktar aceleye getirilmiş gibi duruyor, bazı kavramlar tam oturmamış. Mesela, işte ne diyelim, "kira geliri" diyoruz. Mesela, bu bir para cinsinden bir şeyse faiz olması lazım. Kira olması ile faiz olması arasında farklar var. Ondan sonra bunun yurt içi platformlardan yapılması ile dışarıdan yapılması arasındaki mesele var. KDV istisnasıyla ilgili meselelerde birtakım sıkıcı durumlar var veya sıkıntılı durumlar var. Bir de OECD'nin bu bilgi paylaşımı, bilgi değişim anlaşması anladığım kadarıyla 2027 Ocağında yürürlüğe giriyor çünkü bu işin uluslararası boyutu var, başka ülkelerden de bilgi paylaşımının olabilmesi de bu işin sağlıklı vergilendirilmesi açısından önemli diye düşünüyorum. Bu kaygıları niye dile getiriyorum? Tabii, bu pazar büyümeye müsait bir pazar. Burada, şimdi, yanlış bir şekilde vergilendirmeye başlayıp -zaten şu anda pazar bizde çok da büyük değil ama- büyümesini engellemek lazım diye değerlendiriyorum, o yüzden bu kaygılarımı dile getirdim. Maddeler geldiğinde daha somut olarak bazı konuları söyleyeceğim.

Bu bedelli askerlik meselesi var. Şimdi, bedelli askerliğin arkadaşlar, bir göstergesi var, bu gösterge memur maaş katsayısıyla çarpılıyor. Normal şartlarda zaten her yıl enflasyon kadar veya neyse, memur maaşı artışı kadar artıyor, bir güncelleme var ama şimdi tutuyorsunuz bir de göstergesi değiştiriliyor, 240 binden 300 bine çıkarılıyor. Bunu anlamak çok fazla mümkün değil. Bunun gerekçesi bize daha sağlıklı bir şekilde söylensin. Şu, gerekçe olamaz: "Buradan çıkan kaynağı efendim, biz Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na vereceğiz." Böyle bir gerekçe olamaz. Savunma Sanayii Destekleme Fonu'nun kaynağa ihtiyacı varsa -ki savunma sanayisinin son bir iki yılını bilmiyorum ama bundan önce Savunma Sanayii Destekleme Fonu'nun ciddi bir kaynak fazlası da vardı- zaten bütçemizden para verelim yani bunun için ilave bir şey koymanın, bedelli askerliği bu nedenle artırmanın nasıl bir mantığı var; bunu anlamak mümkün değil. Az para değil bunlar yani bu kadar geçim sıkıntısının olduğu bir dönemde... Ha, çok zenginse arkadaşlar, zaten 300 ödemiş, 400 ödemiş; bir şeyi yok. Hakikaten biraz daha zar zor, kıt kanaat bu parayı bulmaya çalışan insanlar için bu yüzde 25'lik artış ciddi bir artıştır; bence bunu tekrar gözden geçirmenin faydası var. Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na aktarılacak olması sadece bütçeyi rahatlatır, bütçeden Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na vereceğin kaynağı azaltırsın; bütçe işleri böyle yapılır, biz bunları yıllarca yaptık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen tamamlayalım.

ERHAN USTA (Samsun) - Bitireceğim Başkanım.

Yarın bir gün "Ya, sana oradan kaynak yarattık, şu kadar para geldi dolayısıyla sana buradan şimdi az veriyorum..." Dolayısıyla bu sadece bir bahane olarak, bir mazeret olarak kalır; hiç kimse böyle bir uyanıklık yapmanın peşine düşmesin.

Bu deprem konutlarıyla ilgili olarak -o işi biraz detaylı konuşacağız ancak- bilmiyorum, iskonto oranını çıkarttınız mı? Şimdi, nedir burada olan iş? İki yıl ödemesiz, on sekiz yıl vadeli eşit taksitlerle bunu öne çekiyoruz. Diyorsun ki: "Konutta hemen peşin ödersen yani yıl sonuna kadar ödersen sana yüzde 74 iskonto yapacağım, iş yerinde yüzde 48 iskonto yapacağım." Şimdi, ben bunun oranlarına baktım, iskonto oranı konutta yüzde 13,2'ye geliyor. Eğer önümüzdeki yirmi yıl içerisinde ortalama enflasyon 13,2'den fazla gelirse bu peşin ödemenin bir mantığı yok. Dolayısıyla aslında burada, depremzede için -konutta bile, en fazla orada yüzde 74 indirim olmasına rağmen- yaptığımız çok fazla bir şey yok. Hele hele iş yerinde yüzde 6,1. Kim söyleyebilir, önümüzdeki yirmi yılda Türkiye'nin ortalama enflasyonu yüzde 6,1'den aşağı olacak? Ancak böyle bir durumda bunu peşin ödemek çok anlamlı olur. Dolayısıyla burada, depremzede için de çok fazla yaptığımız bir şey yok.

Zaten şunu net olarak söylememiz lazım: Bakın, geçmiş deprem vergilerini söylemiyorum, son dönemde, 2023'ün Temmuz ayında çıkarılan ve Mehmet Şimşek'in -dünya kadar beyanatı var- "Biz bu vergileri depremin yaralarını sarmak için çıkarıyoruz." dediği vergilerden elde edeceğimiz gelir 2026 yılında 1 trilyon 240 milyar lira değerli arkadaşlar. Bakın, 1999'dakiler değil, yine tekraren söylüyorum: Son dönemde depremi mazeret göstererek artırılan ve konulan vergilerden elde edilen gelir 1 trilyon 240 milyar lira, deprem için konulan ödenek, harcama 653 milyar lira yani vergi olarak daha fazlasını alıyorsun, neredeyse yarısını harcıyorsun, 587 milyar liralık ilave bir kaynak hazinenin cebine kalıyor deprem nedeniyle. Şimdi, bu paraları böyle kullanırsanız işte, bu Maraş depremi de Allah korusun, daha sonra gelecek depremler de asrın felaketi olur arkadaşlar çünkü burada yani...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen tamamlayalım.

ERHAN USTA (Samsun) - Bu son olsun.

Hem 1999'daki paraları deprem için kullanmadık, koruyucu anlamda kullanmadık hem de şimdi kullanmıyoruz. Şimdi bakın, 1 trilyon 240 milyar lira alıyorsunuz, 653 milyar lirasını deprem için kullanıyorsunuz arkadaşlar. Bunlar deprem için toplanmış, ben size beyanatlarını göstereyim; daha önce burada bütçe sunuş konuşmamda gösterdim, Mehmet Şimşek'in kaç tane beyanatı var. E, devletin bakanına güvenmemiz gerekiyor, değil mi?

Dolayısıyla bu yapılan yanlıştır; bu paraların daha fazla deprem bölgesindeki vatandaşlar için, hem bu depremler hem de muhtemel depremler için kullanılması lazım. Bu kaynakları hazineye atarsanız, cebe atarsanız ondan sonra asrın felaketlerinden bu ülke kurtulmaz diyorum.

Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Sadullah Kısacık.

Buyurun.

Süreniz on dakika.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın milletvekillerim, değerli bürokrat arkadaşlar, basınımızın güzide mensupları, sivil toplum örgütümüzün temsilcileri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bugün 19 maddeden oluşan ve 13 farklı kanunda düzenleme öngören bir kanun teklifini görüşüyoruz ama her zamanki gibi 13 farklı kanunda düzenleme öngören kanun teklifi 2 Mart Pazartesi günü saat 15.00'te bize iletili ve 4 Mart Çarşamba günü 15.00'te de toplantıya çağrıldık. Bu süre gerçekten de vekillerin bu konuyu çalışması, 13 farklı kanundaki etkilerini görüşmesi ya da bazı araştırmalar yapması için çok kısa bir süre. Daha önceki kanun tekliflerinde de bu önerimi getirmiştik, düzeltmiştik bir iki haftaya ama şimdi tekrar bir güne indi süreç. Bu eleştirimi de dile getireyim.

Şimdi, kripto alım satımı sonucunda oluşan kârların vergilendirilmesi bu kanun teklifinde var. Evet, doğrudur ve geç kalınmış bir uygulamadır. Kripto alım satımı uzun zamandan beri ülkemizde aktif bir şekilde var ama bizim bankalarımızın altyapısı buna bir türlü uygun olmadığı için zannedersem bunun vergilendirilmesi maalesef bugüne kaldı, bu önemli.

Şimdi, yalnız bu kriptoya, kripto piyasasına "vergileendirme" dediğimiz zaman, devlet bu işe el attığı zaman iş biraz da karışıyor, özellikle maliye yani vergi işi içine girdiği zaman niyeyse işi çok karıştırıyor, aynı FOREX piyasalarında da oldu. Şimdi, bakıyorsunuz, FIFO sistemi var yani FIFO'nun -daha maddede de konuşacağız ama- mantığını bana bir arkadaşım anlatsın. Yani tamam, dolarla malı almış ya da işte bir varlığı almış ve daha sonra satmış, bin dolar kazanmış. Dolar bazında o gün bunun yüzde 10 vergisini, 100 dolarını ödesin. Şimdi, "Yok, aldığı günün Merkez Bankasının bir gün öncesinin kuru, sattığı günün Merkez Bankasının bir gün öncesinin kuru, bu aradaki değeri de vergi yani orada dolar artmışsa ondan da vergi alalım." Ya, adam dolarını realize etmemiş ki, yatırımcı dolarını realize etmemiş; yatırımcı zaten orada mecbur dolar tutmak zorunda, dolarla almış, satmış, dolarla almış, satmış; Maliye de gitsin oradan dolarını alsın ya da o günkü dolar üzerinden TL'yi alsın, işi bitirsin. Orada eğer dolar da değerlendirilse siz yatırımcının dolar üzerinden yatırım tutarını aşındırıyorsunuz, yatırım tutarından da almış oluyorsunuz. Oradaki vergileendirme haksız, onu söyleyeyim.

İkincisi: Burada işlem vergisi de var, on binde 3. Ya, işlemi aracı kurum yapıyor, tamam, vergiyi alın da, işlemi aracı kurum yapıyor, işlem vergisi niye alıyoruz? Yani şimdiye kadar boş bırakılmış sistem, "Şimdi alınca bir de işlem vergisi alalım." İşlemden devletin gideri ne ki yani ne yapıyor? Zaten yatırımcı her işlem başına aracı kuruma komisyon ödüyor, devlete niye ödesin? Yani şimdi vergi alırken de bunun bir adaleti, bir vicdani yapısının olması lazım. Buradan da o komisyon tutarı niye alıyoruz, onu da merak ediyorum.

Şimdi, bu kanun teklifindeki diğer bir madde "Her türlü şans ve bahis oyunlarına ait ilan ve reklam giderleri ticari kazancın tespitinde gider kabul edilmeyecektir." Ya, değerli arkadaşlar, biz kumarda ilan ve reklamın kaldırılmasını bekliyoruz, siz gelmişsiniz burada "İlan ve reklam giderden düşülmeyecek." diyorsunuz. Ya, Allah rızası için kumarın reklamı olur mu ya? Kumarın reklamı olur mu ya?

ERHAN USTA (Samsun) - Bir de düşölüyormuş üstelik!

SADULLAH KISACIK (Adana) - Evet, şimdiye kadarki şeyler düşürülüyor, bir de vergiden düşürüyor adam yani halka ödeyeceği vergiden düşürüyor. Ya, Allah rızası için, aziz mübarek ramazan günü için söyleyin ya kumarın reklamı olur mu? Bakın, Sayın Cumhurbaşkanı "tweet"inde açıkladı, dedi ki: "Yeşilayın verilerine göre şu anda sanal kumar tüm bağımlılıkların önüne geçti." ve "Bununla ilgili eylem yapacağız." dediler. Ya, böyle bir bağımlılığın reklam olur mu ya? Ya, bağımlılığın reklamını ben anlayamıyorum, bakın anlayamıyorum. Bağımlılığın reklamı olmaz. Siz, net söylüyorum, sanal kumarla mücadele etmiyorsunuz. O yuva yıkılan, ocağı başına yıkılan insanlara sanki sanal kumarla mücadele ediliyormuş gibi davranılıyor, aslında mücadele edilen ne biliyor musunuz? Siz yasa dışı kumarla mücadele ediyorsunuz; sanal kumarla değil, kumarla mücadele etmiyorsunuz. Kumarın şimdiye kadar önünü açtınız, her tarafta ilanları var, billboardlarda ilanları var, sosyal medyada ilanları var, maçlarda ilanları var, önünü açtınız. Siz yasa dışı bahisle mücadele ediyorsunuz. Peki, niye mücadele ediyorsunuz? Çünkü sanalı, sanal kumarı legal oynatanların kaynağı orada eriyor, kaynağı eriyor. Siz sanal kumarın, burada sanal kumar oynatan firmaların, bu lisans alan firmaların kârını daha da artırmanın mücadelesini veriyorsunuz, net söyleyeyim, bakın, net; sanal kumarla iktidar mücadele etmiyor.

Bakın, yine devletin verileri: 2006-2025 döneminde 548.420 yasa dışı bahis ve kumar sitesine erişim engellenmiş. Ya, 548 bin site düşünün yani her bir sitede bir kişi oynasa düşünün, düşünün yani kumar bağımlılığının geldiği noktayı düşünün ki şu anda toplumda her kesimde bağımlı, bu konuda zarar görmüş, kredi çekmiş, intihar eden bir sürü kişi görüyoruz. Bakın, dindar nesilden kumarbaz gençlik vizyonuna düştük, onu söyleyeyim. Bakın, "dindar nesil" diye çıkılan yolda şu anda -rakamlar orada- bağımlılıkta birinci, kumarbaz bir nesil vardır. Ben bunu iktidara, AK PARTİ iktidarına yakıştıramıyorum. Buradan da rica ediyorum: Bakın, ocaklar gerçekten sönüyor. Bizim eve gelen bakıcı daha geçen hafta baktım kredi çekmeye uğraşıyorlar, hayırdır dedim, eşî sanal kumarda 600 bin TL kaybetmiş. "Şu anda bizim üç yılımız gitti. Ben, eşim, çocuk buna çalışacağız." dedi. Yani bununla adam gibi mücadele edeceksek edelim, bunun da adını koyalım; yoksa çıkıp da demeçle falan bu iş olmuyor. Bakın, tekrar söylüyorum: Yasa dışıyla değil, kumarla mücadele edin, kumarın her türlüyle mücadele edin.

Şimdi, diğer bir konu KDV istisnalarının kaldırılması var burada. Zaten Plan ve Bütçe Komisyonunda bu dönem hep istisna kaldırılıyor, hangi istisnayı veriysek onu geri kaldırıyoruz. Kızılaya teslim edilen hizmetler, kamuya bağışlanan tesislerin inşası, basılı kitap, süreli yayın teslimi gibi KDV istisnaları kaldırılıyor. Tamam, bu tür şeylerde suistimaller de oluyor, doğrudur ama hepimiz şunu görmüşüzdür ki bu tür KDV istisnaları hayırseverlerin yatırım yapması için bir motivasyondur. Şunun etki analizi iyi yapıldı mı bilmiyorum: İşte, 4,3 milyar TL bir gelir planlanıyor bu maddede. Acaba biz bunu alacağız diye birçok okul, hastane, poliklinik vesaire

gibi birtakım devlet binalarının yapılmasının ne kadar önüne geçilecek, onu merak ediyorum. Hayırseverlerin yatırım yapma motivasyonunu düşüreceğine inanıyorum bu maddenin yani bunun da gözden geçirilmesi gerekiyor.

Şimdi, diğer bir madde, işsizlik sigortası priminde yüzde 1 olan devlet payının yüzde 0,5'e indirilmesi ile 1,5'a çıkarılması konusunda Sayın Cumhurbaşkanına yetki veriliyor. Demek ki 0,5'e düşecek çünkü şimdiye kadar verdiğimiz hiçbir yetki vatandaşın lehine kullanılmadı, hep düştü, şimdi demek ki 0,5'e düşecek. Şimdi, aslında bu devlet payı sadece teknik bir oran değil yani bu aynı zamanda devletin işsizlik riskine karşı sorumluluğun somut göstergesi, devletin o işsizlere karşı "Ben de varım, taşın altında benim de elim var."ın göstergesi ama maalesef devlet burada taşın altından elini biraz daha çekiyor. Dolayısıyla burada temel ilke bütçe rahatlasın değil, işsiz kalana güvence ve sistemin öngörülebilirliğinin sağlanmasıdır.

Şimdi, yine, burada bazı kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan veya tasarrufunda olan faaliyetleriyle doğrudan ilişkili görülmeyen atıl, ihtiyaç fazlası taşınmazların özelleştirme kapsam ve programına alınarak satılabilmesi durumu var. Evet, kamunun elinde birçok atıl kaynak, arsa vesaire var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Kalmadı ya, çoğunu sattı.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Bunların da uygun fiyatlarla yani uygun dediğim kâr edilebilir, devlet için, devletin rantını önceleyen, başkalarının değil, devletin kârını maksimize eden bir şekilde satılması gerekir atılsa. Hatta ben şunu da söyleyeyim: Devletin varlıklarının çok fütursuzca kullanıldığına ben kendi şehrimde de tanık oluyorum. Örnek: Şimdi, mesela bizim Adnan Menderes Bulvarı'mız var, orada güzel bir arsa var, göle sıfır olan, yanında TOKİ yer yaptı "Lonjada" diye. 1 milyon euroya satılıyor daire, göle sıfır olduğu için. Orada Karayollarının arsası falan da vardı. Karayolları kendi arsasına, yan tarafına gitti Karayolları Bölge Müdürlüğü yaptı. Yani şimdi göle sıfır, çok değerli arsayı başka bir yere, belki TOKİ'ye versen sana hem Karayolları Bölge Müdürlüğü yapar hem de üstüne para verir, öyle bir yer ve kentin cazibesi için de önemli bir yer yani oraya güzel bir turizm tesisi yapılırsa, otel yapılırsa yani ne gereği var Karayolları Bölge Müdürlüğüne? Şimdi orada bir kamu binası var. Aynı şekilde, yine göle sıfır olan yerde, bakıyorum, yanındaki yere site yapmış adam, 2,5 milyon euroya villa satıyor, yanına biz hastane yapmışız, hastane. Yani belki dediğim gibi o arsa verilse arsa fiyatına hem hastaneyi kamu kendi cebinden yapar hem de belki kamuya para bile kalır. Yani buradan Sayın Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilileri, bilmiyorum, sizin bünyenizde mi? Biraz bu tür şeyleri de bir takasla, trampayla... Çünkü kamunun, gerçekten çok güzel, şu anda şehrin güzel yerlerinde kalmış arsaları var. Bunları kamu yerine, dediğim gibi, devlet için daha rantabl hâle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SADULLAH KISACIK (Adana) - Tamamlıyorum Başkanım.

Belki de devletin cebinden hiç para çıkmayacak şekilde o arsanın rantıyla, biz kamu kaynaklarını bu şekilde yapabiliriz yani ama ben bunu çok görüyorum, diğer illeri bilmiyorum. Kendi ilimde verdiğim iki örnek bu şekilde yani bakıyorum.

Tabii, burada şunu da görüyoruz: Kamuda hiçbir bakanlık, hiçbir bölge müdürlüğü kendi arsasını kimseye vermek istemiyor. Yani hastane için bile bir arsa alırken ister istemez herkes böyle bir, sanki devlete değil de başkasına gibi... Onun için bunun bir şey bakışıyla, devlet yararı bakışıyla, bir komisyon mu olur bir heyet mi olur, o bazla bu tür şeylerin değerlendirilmesi lazım.

Diğer bir taraftan, son 2 maddeye bakacak olursak...

Ha, şunu da söyleyeyim: Şimdi, etki analizinde bakıyoruz, bu özelleştirmelerden 35-45 milyar TL arası gelir bekleniyor. Üzücü olan şudur: Bu kadar özelleştirme yapılacak, işte, kamunun atıl varlıkları satılacak, 35 milyar TL alınacak. Maalesef, bu 2026'da ödeyeceğimiz faizin yetmiş sekizde 1'i bile değil. Yani bunu dikkatinizi çekmek için söylüyorum, 2026'da ödeyeceğimiz faizin yetmiş sekizde 1'i bile değil. Sadece bu yıl ocak ayında 456 milyar TL faiz ödedik, bakın, bu yıl ocak ayında 456 milyar TL faiz ödendi. Şu anda tüm bu düzenlemelere baktım, şu kanun teklifinin etki analizine göre bize gelir getirecek, devlete gelir getirecek tüm gelirleri topladım, ocak ayında ödenen faizin yarısı yapmıyor. Onun için kaynak lazımsa emekliye ilk önce şu faiz belasından da kurtulmamız lazım, faiz belasından bu ülkeyi kurtarmak lazım. Yoksa özelleştirmeyle "şunu özelleştir, onu sat, bunu sat; oradan kıs, yok o istisnayı kaldır"la bu iş kurtarılmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SADULLAH KISACIK (Adana) - Tamamlıyorum Başkanım.

Mühendis arkadaşlar bilir, pareto ilkesi vardır, pareto analizi. Eğer buna bir analiz yapacak olursak ilk önce bizim yüzde şeyimiz, faiz belasına bununla ilgili kaynakları sağlamaktır.

Şimdi, bu askerlik, bedelli askerlikle ilgili bu düzenlemeyle beraber aslında iş teknik olmaktan çıktı, biraz bunun sosyolojisine eğilmek lazım. Bakın, bu adaletsizlik gittikçe büyüyor. Şu anda 333 bin TL'den 416 bin TL'ye çıkıyor bu düzenlemeyle beraber bedelli askerlik ödemesi. Yani bu artık orta düzey kişilerin de üstünde, bu ülkede bedelli askerliği sadece zengin bir kaymak tabaka yapacak; yazık, bakın, yazık. Bu, ortanın da üstüne çıktı bu gelir grubunda. Sadece kaymak tabaka yapacak. Bu bedelli askerlik anlamında da kökten bunu, bu bedelli askerlik düzenlemesini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen tamamlayalım.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Sosyolojisini çok iyi düşünerek... Bakın, benim kalbim kanıyor yani düşünün, parası yok diye gidecek, askerlik yapacak ve ama artık orta grup da değil... Hadi eskiden kredi çekip yapılabiliyordu ama şu anda 416 bin TL şu anki şartlara göre bu ülke şeyinde ciddi bir rakam. Sadece kaymak bir tabakaya bedelli askerlik sunacaksınız. Bu da vicdanları, kamu vicdanını yaralar diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Kısacık, teşekkür ederim.

Milliyetçi Hareket Partisi adına İsmail Faruk Aksu Bey, buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlar, basın mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.
Ramazan ayının hayırlı olmasını diliyorum.

Önemli düzenlemeler var teklifte. Teklif sahiplerine teşekkür ediyorum verdikleri teklif için. Türkiye ekonomisinin daha iyiye gitmesi, mali sürdürülebilirlik, jeopolitik riskler nedeniyle birtakım düzenlemelerin yapılması, bunların dikkate alınması kuşkusuz önemli. Bununla beraber, dar gelirli vatandaşlarımızı da dikkate alan ekonomik ve sosyal politikaların uygulanmasını Milliyetçi Hareket Partisi olarak önemli görüyoruz, önemsiyoruz.

Yapılan düzenlemelerin ağırlıklı kısmını vergisel düzenlemeler oluşturuyor. Bunların içerisinde vergisiz alanların vergi kapsamına alınması var, vergi indirim ve istisnalarının azaltılması var, vergi adaletinin güçlendirilmesi adına yapılmış olan bazı düzenlemeler var. Kuşkusuz vergi indirim ve istisnalarının gelişmelere göre değerlendirilmesi; bunların üretime, istihdama veyahut sosyal hayata katkısının azaldığı noktada bunlardan vazgeçilmesi doğaldır. Dolayısıyla bunların bu anlamda, bu kanun teklifiyle değerlendirilerek bazı adımların atılmasının doğru olduğunu düşünüyoruz.

Şans, bahis oyunları için verilen reklam giderlerinin kurumlar ve gelir vergisi matrahının tespitinde gider gösterilmesi kaldırılıyor. Bu önemli bir şey ama bununla beraber -az önce sayın milletvekilimizin de söylediği gibi- esasen bunların reklamını da yasaklanması lazım dolayısıyla teşvik edici bir unsur olarak görülmemesi lazım.

Vakıf üniversiteleri hastanelerinin ve sağlık kuruluşlarının vergi muafiyeti kaldırılıyor. Burada da bunların vatandaşla ilave bir külfet getirmemesi ve yine hayır yapılmasının önüne bir set olarak çıkmaması da önemli; bu yönüyle değerlendirilmesi yararlı olabilir.

Kripto varlıkların vergi meselesi var. Bir buçuk yıl evvel bunu tartışmıştık. O zaman "Türkiye'nin kripto varlıklar için bir cazibe merkezi olmasını bekliyoruz, umuyoruz." gibi bir saikle o dönemde bir vergilendirme yapılmadı. Bir de bazı belirsizlikler vardı vergi kanunu içerisinde bunları nerede tanımlayacağız, hangi kategoriye sokacağız gibi. Bugün geldiğimiz noktada bunlar belli bir zemine oturmuş görünüyor ve o nedenle de bir düzenleme getiriliyor.

Kıymetli taşların vergi istisnası kaldırılıyor, bu da önemli. Kamuoyu vicdanını öteden beri rahatsız eden bir konu, o nedenle bunun kaldırılması da önemli.

Konut kiralamada işletme ve şahıs ayrımı kaldırılıyor. Burada da bir haksızlığın, haksız rekabetin olduğu söz konusuydu, bu gideriliyor; bu da önemli.

Afet konutlarının hak sahiplerine satılmasında uzun vadeli, sabit ödemeli bir yöntem zaten vardı ama bununla beraber, konutlarda yüzde 74 oranında peşinde indirim getirilmek suretiyle bir avantaj sağlanıyor. Bunu hak sahibi olan vatandaşlarımız kendi oturmazsa da isterse de satabilecek çok daha yüksek fiyatlarla, bu da mümkün hâle geliyor.

Bedelli askerlik meselesi... Evet, arkadaşlar söylediler, buradaki rakam yükseliyor ama kuşkusuz ilgili kurum Millî Savunma Bakanlığı bir araştırma yapmış olmalı yani Türkiye'nin asker ihtiyacı, bedelli ihtiyacı vesaire bütün bunları dikkate alarak bir değerlendirme yaptıklarını düşünüyoruz.

Kamudaki ihtiyaç fazlası taşınmazların Özelleştirme İdaresi tarafından satışıyla ilgili bir düzenleme var.

Mevcutta Özelleştirme Kanunu'nda böyle bir düzenleme zaten yok mu Hüseyin Bey? Yani Özelleştirme İdaresinin yetkisinde değil mi zaten bu konu?

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Yok...

İSMAIL FARUK AKSU (İstanbul) - O zaman -burada arkadaşlar da dile getirdiler- belki bu ihtiyaç fazlasının tespitinde dikkate alınacak kriterler anlamında bir ikincil düzenleme yapma ihtiyacı olabilir bu kanun çıktıktan sonra.

İşsizlik Sigortası Fonu'na devlet katkısını artırma noktasında Cumhurbaşkanımıza yetki veriliyor ama bunun çerçevesi belirlenmiş, alt ve üst limitleri belirlenmiş; bu da ihtiyaca göre olabilir.

BOTAŞ'ın görevlendirme alacaklarının mahsup yoluyla terkinine ilişkin bir madde var. Bunu, zaman zaman biz, burada, Plan ve Bütçe Komisyonunda yaptık biliyorsunuz. Bu, anladığım kadarıyla bir prensip hâline getiriliyor. Bu anlamda önemli.

Bir başka düzenleme de Anayasa Mahkemesince iptal edilen bazı düzenlemeleri, mesela, bu Hazine Maliye Bakanlığı teşkilatıyla ilgili bazı düzenlemeleri iptal etmiş Anayasa Mahkemesi, bunların Anayasa Mahkemesi kararına uygun olarak yeniden düzenlenmesi yapılıyor. Usuli yönden iptaller söz konusu, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yapılamayacağı ifade edilmiş bazı düzenlemelerin; ona ilişkin mahkeme kararının gereği ikmal edilmiş oluyor.

Kuşkusuz, maddelerle ilgili söyleyeceklerimiz var. Ben, geneli hakkında bununla yetinmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Aksu, teşekkür ederim.

AK PARTİ Grubu adına Sayın Resul Kurt.

Buyurun.

Süreniz on dakika.

RESUL KURT (Adıyaman) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan Yardımcımız, kıymetli bürokratlar, çok değerli basın mensupları, STK'lerimizin kıymeti temsilcileri; kanun teklifiyle kripto varlık işlem vergisi ihdas edilerek kripto varlık hizmet sağlayıcıları tarafından yapılan veya aracılık edilen kripto varlık satış ve transfer işlemlerinin on binde 3 oranında vergilendirilmesi yönünde düzenleme yapılacaktır.

Her türlü şans ve bahis oyunlarına ilişkin verilen ilan ve reklam giderlerinin gelir vergisi mükelleflerinin ticari kazancının tespitinde gider olarak kabul edilmemesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Yine, kripto varlıkların elden çıkarılmasından doğan değer artışı kazanç kapsamına alınarak ticari işletme dâhil kripto varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançların ticari kazanç sayılmasıyla ilgili düzenleme ve değişiklik yapılmaktadır.

Teklifle, yüzde 1 olan işsizlik sigortası primi devlet payının, ihtiyaç duyulması hâlinde, ekonomik gelişmelere bağlı olarak yarısına kadar artırılması; İşsizlik Sigortası Fonu gelir ve varlıkları dikkate alınarak, bütçe imkânları da göz önünde bulundurularak yarısına kadar düşürülmesi için Cumhurbaşkanımıza yetki verilmektedir.

Yine, burada, özellikle deprem bölgesiyle ilgili bir düzenleme yer alıyor. 6 Şubat asrın felaketinde, başta memleketim Adıyaman olmak üzere, depreme maruz kalan şehirlerimiz yeniden ayağa kaldırılmış, ihya süreçleri, inşaat süreçleri devam etmektedir. Bu süreçte, devletimiz asrın inşasıyla 11 ilde, 4.333 köyde, 3.481 şantiyede, 200 bin mimar, mühendis ve işçi kardeşimizin gece gündüz çalışmasıyla 367.995'i konut, 65.672'si köy evi, 21.690'ı iş yerlerinden oluşmak üzere toplam 455.357 bağımsız bölüm hak sahiplerine teslim edilmiştir. Depremden etkilenen 11 ildeki vatandaşlarımız evlerine çok uygun şartlarla, faizsiz, sabit fiyatlarla kavuşacak, teslim aldıktan iki yıl sonra ödeme başlayacak, on sekiz yıl boyunca da sabit ve faizsiz bir ödemeye evlerine kavuşacaklardır. 31/12/2026 tarihine kadar borcun defaten ödenmesi hâlinde borçlanma bedeline yüzde 74, iş yerlerinde yüzde 48 indirim uygulanacaktır.

Deprem bölgemizde yapılan tüm çalışmalar için, başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanımız Sayın Murat Kurum'a ve emeği geçen bürokratlarımıza, tüm emekçilerimize teşekkür ediyorum.

Bu vesileyle kadim şehrimizdeki Adıyamanlı hemşehrilerimizin Çarşı Projesi'yle ilgili talebini de dile getirmek istiyorum. Adıyaman merkezde yürütülen Çarşı Projesi'nde sona yaklaşmış olup çok yüksek bir memnuniyet oluşmuştur. Şehrimizin çehresi değişmiş, esnafımız, iş insanlarımız ve hemşehrilerimiz Çarşı Projesi'nden büyük bir memnuniyet duyduğunu açıkça ifade etmektedir. Bununla birlikte, kentsel dönüşüm modeliyle yapılacağı açıklanan Çarşı Projesi'nin kalan 2, 3 ve 4'üncü etaplarının yeniden programa dâhil edilerek hemşehrilerimizin talepleri ve istekleri doğrultusunda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımız tarafından yapılması yönünde büyük, güçlü bir talep bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, özellikle çalışanlara yönelik sosyal yardımlarla ilgili bazı görüşlerimi ifade etmek ve yemek yardımıyla ilgili yapılan düzenlemeye desteklerimi açıklamak istiyorum. Hem Maliye Bakanlığı hem de SGK Başkanlığı yetkilileri burada. Çalışma hayatımızda hem işverenler hem de çalışanlar açısından önemli bir konuyu gündeme getirmek istiyorum. Çalışanlara işverenler tarafından sağlanan bazı sosyal yardımlar, vergi mevzuatı ve sosyal güvenlik mevzuatındaki yasal farklılıklardan ve uygulama farklılıklarından dolayı muafiyet ve istisna tutarları bakımından farklı değerlendirmelere tabi tutulmakta; bu durum uygulamada ciddi karışıklıklara sebebiyet vermektedir. Bilindiği üzere, çalışma hayatında çalışanlara sağlanan bazı sosyal ödemeler vardır. Bunların başında aile yardımı, çocuk yardımı, yemek yardımı, yol yardımı gibi sosyal nitelikli destekler gelmektedir. Bu ödemeler, çalışanların refahını artırmayı, aile hayatını desteklemeyi, iş hayatını kolaylaştırmayı amaçlayan uygulamalardır. Ancak burada önemli bir sorunla karşı karşıyayız. Bugün ülkemizde aynı ödeme kalemi için vergi mevzuatı ile sosyal güvenlik mevzuatı farklı uygulama esaslarını benimsemektedir. Örneğin, gelir vergisi açısından belirlenen bir istisna tutarı ile SGK prim matrahı açısından uygulanan istisna tutarı çoğu zaman birbirinden farklıdır. Örneğin, yemek parası SGK istisnası 158 TL, vergi muafiyeti 300 TL -KDV hariç- çocuk zammı SGK'de 660,60 TL, vergi uygulamasında çocuk zammı 346 lira 97 kuruş, 0-6 yaş çocuklarda da 693 lira 94 kuruş olarak uygulanmaktadır. Yine, bir diğer uygulama farklılığı aile yardımlarında yaşanmaktadır. SGK'de aile yardımı istisnası 3.303 TL, vergi muafiyetinde ise bu 3.154,63 kuruş olup sadece kamu çalışanları için geçerlidir. Diğer bir deyişle, özel sektör çalışanları aile yardımında vergi muafiyetinden faydalanamamaktadır. Yine, yol yardımı, nakit ödendiğinde her üç kesintiye de tabi tutulmakta, eğer bilet olarak ödenirse veyahut da ulaşım servisi sağlınırsa herhangi bir ödeme yapılmamaktadır. Ancak eğer yol parası bu bakımdan çalışanlara, İETT bileti gibi birtakım toplu ulaşım biletleri veya aylık abonmanlarla veriliyorsa yine vergi yok ama belli bir limiti aşarsa örneğin 158 TL'lik limit aşarsa vergi uygulanıyor.

Dolayısıyla bizim sosyal yardımları da yeniden bir değerlendirmeye tabi tutmamız, hem vergi mevzuatı hem Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile SGK Başkanlığı uygulamaları bakımından bir standarda bağlamamız, aynı rakamları uygulamamız gerekiyor. Burada bir adım atılmış, yemek yardımında her iki kurum da aynı ölçüye gelmiş ve 300 TL'lik bir rakam uygulanmaya başlayacaktır kanunlaştıktan sonra. Bu da olumlu ve doğru bir düzenlemedir, çok yerinde yapılan bir düzenlemedir. Yemek yardımındaki mevcut uygulamada SGK istisnası olan 158 TL ile vergi muafiyeti olan 300 TL arasındaki farklılık hem muhasebe uygulamalarında hem çalışanlar yönünden büyük sıkıntılara sebebiyet verdiğinden dolayı yeknesaklık sağlanması önemli olacaktır.

Değerli milletvekilleri, bu kapsamda, çalışanlara sağlanan sosyal yardımlar arasında bir yeknesaklık sağlanarak vergi ve sosyal güvenlik mevzuatlarındaki farklılıkların kaldırılması ve aynı rakam ve tutarların istisna ve muafiyet olarak uygulanması iş yerlerinde çalışan ile işveren arasında iş barışını sağlayacak, iş yerlerindeki farklı mevzuattan kaynaklanan uygulamalar düzeltilecek, bordro ve muhasebe işlemleri kolaylaşacak, işverenler üzerindeki idari yükleri azalacak, mali müşavir meslek mensuplarının hata yapma riski düşecek, denetimlerde yaşanan anlaşmazlık ve ihtilafların önüne geçilecektir ve en önemlisi çalışma hayatında öngörülebilirlik artacaktır. Kamu yönetiminde farklı kurumların aynı konuda farklı rakamlar uygulaması iyi niyetli mükellefleri dahi hataya düşürebilecek uygulamalardır. Bu nedenle, mevzuatlar arasındaki bu farklılıkların giderilmesi, aile yardımı, çocuk yardımı, yemek yardımı, yol yardımı gibi, çalışanların, emekçilerin sosyal refahını artıran ödemelerin vergi ve prim istisnalarının ve muafiyetlerinin tek bir sistemle uyumlu hâle getirilmesi çalışma hayatı ve kamu idaresi açısından önemli bir reform olacak ve bu anlamda, çalışanların sendikal örgütlenmesine ve sendikali çalışmaya da fayda sağlayacağına inandığımı belirtiyor, sözlerime son verirken, hazırunu saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Kurt, teşekkür ederim.

Böylece, gruplar adına konuşmaları bitirdik, Komisyon üyelerine söz vereceğim.

Öncesinde, CHP Grubu ricası olarak Komisyon dışından Gülcan Kış Vekilime beş dakika konuşmak üzere söz veriyorum.

GÜLCAN KİŞ (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; önümüze getirilen bu kanun teklifi aslında tek bir gerçeği ortaya koyuyor, ekonomideki sorunları çözmek yerine bütçeyi ayakta tutabilmek için yeni gelir kapıları arayan bir anlayışla karşı karşıyayız, teklifin bütününe baktığımızda bunu açıkça görüyoruz. Elmas, inci ve kıymetli taşları ÖTV kapsamına alıyorsunuz, buradan 1,9 milyar lira

gelir bekliyorsunuz; kripto varlık işlemlerine vergi getiriyorsunuz, buradan 4,2 milyar lira gelir bekliyorsunuz; bedelli askerliği yüzde 25 artırıyorsunuz, buradan 19 milyar liralık ek gelir hedefliyorsunuz. Yani iş bütçeye para bulmaya gelince her kalemden milyarlarca liralık hesap yapıyorsunuz ama iş emekliye gelince tablo bir anda değişiyor. Emekli maaşlarının en az asgari ücret düzeyine çıkarılmasını istedik, bayram ikramiyesinin bir asgari ücret kadar olması gerektiğini defalarca dile getirdik ama AKP Grup Başkanınız çıktı, "Kaynak yok." dedi. Şimdi, bu teklifin etki analizine bakıyoruz, kamu kurumlarının ihtiyaç fazlası taşınmazlarını özelleştiriyorsunuz, buradan da 35 ila 45 milyar lira gelir bekliyorsunuz. Demek ki mesele kaynak yokluğu değil, mesele kaynağın emekliye ayrılmasındır. Türkiye sizin politikalarınızla, üreten değil tüketen bir ülke hâline geldi maalesef. Eskiden "devletin şefkatli eli" derdik, vatandaşın zor zamanında devlet yanında olur, eksik kalanını tamamlar ve de destek olurdu ama bugün tablo tam tersine döndü, artık vatandaş çalışıyor, iktidarın bütçe açığını kapatıyor. "Nasıl?" diyeceksiniz; sırtına her gün bir yenisi eklenen vergi yüküyle, her fırsatta çıkarılan düzenlemelerle, Deli Dumrul misali alınan vergilerle. Bu düzende devlet vatandaşa destek olmuyor, vatandaş yanlış politikaların faturasını ödemeye zorlanıyor. İşçinin, çiftçinin üzerinden vergi; esnafın, KOBİ'nin üzerinden vergi; yetmedi, öğrencinin cebine giren harçlıktan bile vergi toplayan bir düzen kurdunuz. Kamu varlıklarını satarak bütçe açığını kapatmaya çalışmak bir reform değildir, bu yaklaşım sadece kısa vadeli bir bütçe arayışıdır.

Bir başka önemli düzenleme de İşsizlik Sigortası Fonu'yla ilgili. Teklifte birlikte, İşsizlik sigortası için yüzde 1 olan devlet katkısını artırma veya yarısına kadar indirme yetkisini Cumhurbaşkanına bırakıyorsunuz, oysa bu Fon milyonlarca çalışanın hayat güvencesidir. 2025 yılı sonunda Fon büyüklüğü yaklaşık 628 milyar liraya ulaşmış ve bu büyüklükte bir kaynağın yönetimine ilişkin böylesine kritik bir yetkinin tek bir idari kararla değiştirilebilir hâle getirilmesi sosyal devlet ilkesiyle de bağdaşmamaktadır.

Teklifte dikkat çeken diğer bir düzenleme de BOTAŞ maddesi. Yıllardır aynı yöntemi uyguluyorsunuz, seçim dönemlerinde doğal gaz fiyatlarını BOTAŞ üzerinden sübvansede ediyorsunuz, görev zararları oluşturunuz, sonrasında ise yüz milyarlarca liralık vergi borcunu hazineyle mahsuplaştırarak siliyorsunuz. 2021 ve 2022'de yaklaşık 155 milyar lira, 2024 yılı itibarıyla ise toplamda 388 milyar lirayı aşan bir tutar bu şekilde kapatılmıştır. Şimdi yeni bir mahsuplaşma düzeni getiriyorsunuz ama iş BOTAŞ'ın borçlarına gelince yüz milyarlarca lirayı bütçenin arkasından silip faturayı yine vatandaşa kesiyorsunuz çünkü sizin derdiniz vatandaş değil, sizin tek derdiniz iktidarınızı korumak ve o iktidarın etrafında dönen para düzenini de sürdürmektir.

Değerli Komisyon üyeleri, bu teklif bir reform paketi değildir; bu teklif, vatandaştan daha fazla vergi toplayan, kamu varlıklarını satışa çıkaran, kamu zararlarını ise görünmez hâle getiren bir düzenlemedir. Biz bu kanun teklifini sadece okuyup geçmiyoruz, içindeki her düzenlemeyi dikkatlice inceliyoruz. Vatandaşın sırtına yeni yükler bindiren, kamu varlıklarını satışa çıkaran, kamu zararlarını gizleyen bu anlayışı reddediyoruz diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Kış, teşekkür ederim.

Sayın Bakırlioğlu, buyurun.

Süreniz on dakika.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bildiğiniz gibi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanı Sayın Abdullah Güler bundan iki gün önce bu torba kanunla ilgili Mecliste bir basın açıklaması yaptı, bilgi verdi. Tabii, hâliyle, ülkedeki, Türkiye'deki tüm emeklilerin gözü kulağı Abdullah Güler'in ne diyeceğine kilitlenmişti, haksız da sayılmazlar, şöyle beklentileri vardı insanların: 4 bin lira bayram ikramiyesi almakta ki bu insanların büyük bir çoğunluğu, 5 milyonu 20 bin lira gibi bir emekli maaşıyla geçinmek zorunda olan emeklilerimiz, 4 bin lira olan emekli bayram ikramiyesinde herhangi bir artış olup olmayacağını merak ediyorlardı çünkü 2018 yılında ilk verilmeye başlandı bu bayram ikramiyesi ve bugün 4 bin lira, o zaman bin liraydı, bugün 4 bin lira. Eğer asgari ücrete göre verilmiş olsaydı bugün 17 bin 500 lira verilmesi lazımdı. 2018 yılında bir emekli, Kurban Bayramı'nda almış olduğu emekli ikramiyesiyle bir kurbanlık koç alabilir iken bugün 5 kilogram kıymayı dahi alamıyor. Beklenti vardı. Sayın Abdullah Güler İran-Amerika Birleşik Devletleri savaşını öne sürdü, jeopolitik risklerden bahsetti ve "Kaynak üretmekte zorlanıyoruz." dedi. Kaynak üretmekte zorlanıyormuş iktidar ve şunu söyledi daha sonrasında, kanun teklifinden bahsetmeye başladı ve dedi ki: "Bedelli askerlik ücretinde yüzde 25'lik artış yapacağız." Yani kaynak üretmekte zorlanan iktidar temsilcisi bedelli askerlik ücretini yüzde 25 artırmak suretiyle -ki bu, yıllık 19,2 milyarlık bir kaynağa tekabül etmekte- dedi ki: "Biz kaynak bulmakta zorlanıyoruz." Bu kanun teklifine baktığımız zaman, bu torba yasa teklifine baktığımız zaman, en düşük ihtimalle 120 milyar liralık bir kaynak var arkadaşlar. Yani öyle bir kanun teklifi getirdiniz, birçoğunda etki analizinde rakamlar yok, tam bilemiyoruz, ilk etapta baktığımızda 120 milyar liralık bir kaynak var ama siz dönüyorsunuz, emekliye "Kaynak bulmakta zorlanıyoruz." diyorsunuz. Mesela, kripto varlık işlemlerinde on binde 3 işlem vergisi getirilmekte, bundan 4,3 milyar liralık bir kaynak yaratılacak. 3'üncü, 4'üncü, 5'inci maddelere baktığımız zaman, bu kripto varlık işlemlerinden elde edilen gelirler üzerinden gelir vergisi alınacak. Baktığımızda, bu etki analizde herhangi bir bilgi yok, buradan da milyarlarca liralık bir kaynak geleceği aşikâr ve emeklilerimize "Kusura bakmayın, biz kaynak üretmekte zorlanıyoruz." diyorsunuz. Madde 4'e bakıyorsunuz, vakıf, üniversite hastanelerinin kurumlar vergisindeki muafiyetini kaldırıyorsunuz. Buradan da yüz milyonlarca liralık, milyarlarca liralık bir kaynak gelecek olmasına rağmen iktidar hâlâ -yani söz konusu emeklilerimize kaynak aktarmak ise- "Kaynak üretmekte zorlanıyoruz." diyor. Madde 9, İşsizlik Sigortası Fonu'na devlet katkısını yüzde 1'den yarıya indirmeyi düşünüyorsunuz. Cumhurbaşkanına yetki veriyorsunuz, diyorsunuz ki yarıya indirme ve artırma yetkisi var. Böyle geldiği zaman biliyoruz ki biz yarıya incek bu önümüzdeki süreçte ve hazinenin ocak ayındaki devlet katkısı 10 milyar lira, 2026 yılında 130 milyar liralık bir devlet katkısı olacağını tahmin etmekteyiz İşsizlik Sigortası Fonu'na ve bunu yarıya indirmek suretiyle 65 milyar liralık bir kaynak elde edilecek ancak bu kaynaktan bir lira dahi emeklilerimize gitmeyecek. Şimdi, bu 65 milyar lira dediğimiz rakam şuna tekabül ediyor: Türkiye'deki 17 milyona dayanmış olan emeklilerimizin Kurban ve Ramazan Bayramı'nda 2 biner lira daha fazla emekli ikramiyesi almasına tekabül etmekte. Böylesi bir rakamla bir kaynak yaratıyorsunuz fakat diyorsunuz ki: "Emekliye kaynak yok."

Ya, bir de şunun üzerinde anlaşılmamız lazım: Bakın, bu İşsizlik Sigortası Fonu yani işsizler dışında, işsiz kalmış insanlar dışında neredeyse herkese kullanırılıyor, böyle bir yapı var. Biz bunu yıllardan beri söylüyoruz, itiraz ediyoruz. İktidar ne zaman zora düşse aklına ilk kaynak olarak İşsizlik Fonu geliyor ne yazık ki.

Madde 11'e baktığımız zaman "Tüm kamu kuruluşlarının ihtiyaç fazlası -ne demekse bu ihtiyaç fazlası- bina, arsaları ve benzeri gayrimenkullerin Özelleştirme İdaresi tarafından satılması..." Niye Özelleştirme İdaresi satıyor, o da ayrı bir tartışma konusu, maddeye geldiğimiz zaman konuşacağız. Bu ihtiyaç fazlası taşınmazlar tespit edilmiş, 5 milyon 500 bin metrekaare ve bu özelleştirmeden elde edilecek olan gelir de 35 milyar lira ile 45 milyar lira arasında değişecek. 35 milyar, 45 milyar lira gelir, kaynak ancak iş, emekliye geldiği zaman biz kaynak yok diyeceğiz.

Bakin, bu sene 100 milyar lira kamu-özel iş birliği projelerine; işte, bu otoyollara, köprülere para aktarılacak; 136 milyar lira ise şehir hastanelerine para harcanacak. 236 milyar lira yandaş şirketlere para aktarılacak ve bu şirketler de vergi vermiyorlar işin tuhafı. Yani iş, bu yandaş şirketlere kaynak dağıtmaya geldiği zaman biz çok bonkörüz, zengin bir devletiz ama 20 bin lira emekli maaşıyla geçinmek zorunda kalan emekliye geldiği zaman, nedense kaynak olmuyor.

Öyle bir şey var ki 2,7 trilyon lira faiz ödemesi yapılacak. KÖİ projeleri, şehir hastaneleri, bunların hepsi birer tane kara delik. Bunları yamamak için her zaman kaynak bulunuyor ama iş, emekliye geldiği zaman kaynak yok.

Tekstil batmış, konfeksiyon sektörü batmış, 400 bin insan işsiz kalmış; akla ilk gelen, İşsizlik Fonu oluyor, oradan kaynak aktarılıyor ama emeklilere gene kaynak yok.

Ya, ekim ayında biz burada adına "Deli Dumrul yasası" demiştik. Ya, Türkiye'deki emlakçılardan, galericilerden kuyumculardan, hastanelerden, polikliniklerden, veterinerlerden, neredeyse herkesten "harç" adı altında milyarlarca liralık haraç alınıyor. Yani o kadar ustasınız ki esasında kaynak yaratma konusunda hiç zorlanmıyorsunuz fakat bu kaynakların emeklilere aktarılması konusunda nedense çok zorlanmaktasınız.

Şimdi, öyle bir duruma geldik ki, 185 milyar liralık özelleştirme geliri öngörülmekte. Ne yapılacak? Devletin işletmekte olduğu otoyollar ve köprüler özelleştirilecek. Neden özelleştirmek zorunda kalıyoruz bunu? Çünkü kamu-özel iş birliğiyle yapılan köprülerin ve otoyolların parasını ödemek için biz o hâle gelmişiz ki, işletmekte olduğumuz otoyol ve köprüleri özelleştirmek zorunda kalıyoruz yani geldiğimiz nokta bu.

Şimdi, bu, 2018 yılında ilk verilmeye başlandı bin liralık bayram ikramiyesi emeklilerimize. Esasında 2015 seçimlerinde söz vermişti iş ciddiye binince Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı fakat üç yıl boyunca bu ikramiyeyi vermedi. Ne zaman vermek aklına geldi? Seçim zamanı, 2018'de. 2018'de bin lira, 2019'da bin lira, 2020'de bin lira, 2021'de 1.100 lira, 2022'de 1.100 lira, hiç artış yok. Ne zaman ki 2023 yılında seçim var, bayram ikramiyesi 2 bin liraya çıkıyor, 2 katına çıkıyor. 2024'te 3 bin lira, 2025'te 4 bin lira. Bu sene seçim yok, bayram ikramiyesine herhangi bir zam yok. Ne zaman gelecek? Büyük ihtimalle önümüzdeki yıl erken seçim yapmayı düşünüyorsunuz. Yani emekliler yılda 2 defa olsun akıllarınıza gelmek istiyor, "2 defa, iki bayramda hatırlayın." diyor. Siz onları ancak beş senede 1, seçimden seçime hatırlıyorsunuz. Şimdi, burada 17'nci madde var. Bu 17'nci maddede de... Biliyorsunuz, büyük bir deprem felaketi geçirdik ve deprem evleri teslim edilmeye başlandı. Buradaki etki raporuna, analiz raporuna baktığımız zaman, şu ana kadar 314 bin tane köy evi hariç konut teslim edilmiş ve bu insanlar iki yıl geri ödemesiz, on sekiz yıl taksitle ödeyecekler. Taksitler ne kadar? Bir evin maliyeti 1 milyon 890 bin liraymış. Bunları kaç taksitle ödeyecekler? 8.750 liralık taksitlerle ödeyecekler ve siz diyorsunuz ki: "Bunu böyle yapmayalım. Siz bize peşin olarak bu parayı verin, biz de size, depremzedelere yüzde 78'lik bir indirim yapacağız."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Şimdi, bu teklif hiç gelmemiş olsa iki yıl geri ödemesiz, on sekiz yıl taksit dediğimiz zaman bütçeye girecek olan para 33 milyar lira arkadaşlar, bütçeye girecek olan para 33 milyar lira. Bugünkü bütçenin on binde 17'si, binde 1,7'si. 2028 yılında bütçe, zannederseniz 23-24 trilyon lira olacak yani yüz binde 1'lere denk gelecek bu rakam ve biz, hatırlıyorsanız, depremde sonra şunu demiştik: "Bir konut için depremzedelere bedelsiz verilsin. Bu konutlar bedelsiz olarak inşa edilsin ve depremzedelere verilsin." Şimdi, yıllık gelecek olan para 33 milyar lira arkadaşlar. Yani bu teklif hiç gelmemiş olsaydı, iki yıl ödemesiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Yani devletin bütçesinin on binde 1'i, yüz binde 1'i. Yani 2030 yılında bu 33 milyar lirayı almasak ne olur? 2040 yılında 33 milyar lirayı almasak ne olur? Depremzedelerden bu parayı almasak bütçede herhangi bir zafiyet olur mu?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Olmaz. Dediğimiz şey doğruydu, biz haklıydık. Türkiye Cumhuriyeti devleti buradaki depremzedelerine ücretsiz bir şekilde bu evleri yapacak kudrete sahiptir demiştik. Bugün geldiğimiz noktada, bu rakamlara baktığımız zaman bu konutlar ücretsiz verilebilir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Erdem, buyurun.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Cavit Arı cebinden mi...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Sen de cebinden vermiyorsun. Sonuç itibarıyla, depremzedelerden toplanan vergilerle bu finanse edildi bugüne kadar.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakırlioğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Türkiye Cumhuriyeti bunu verebilirdi, ne yazık ki vermediniz. Şimdi peşin peşin almaya çalışıyorsunuz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakırlioğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Kanunlar, kurallar ne ise o yapılacaktır, merak etmeyin.

Sayın Erdem, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Şimdi diyorum ki bir kanun teklifi verelim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, buyurun, verebilirsiniz. Ben karışmam tekliflerinize.

Sayın Erdem, buyurun lütfen.

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Başkan, değerli katılımcılar; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

ABD ve İsrail'in uluslararası hukuku yok sayan, masum sivilleri hedef alan ve bölge barışına zarar veren müdahalelerini kınıyor, barışın bir an önce bölgemizde hâkim olmasını diliyorum.

Yine, önceki gün, hayatını öğrencilerine adanmış bir öğretmenimizin öğrencisi tarafından öldürülmesini kınıyorum. Buradan Millî Eğitim Bakanını, okulları ideolojik tartışmaların merkezi hâline getireceğine güvenli hale getirmek için çalışmaya davet ediyorum.

Diğer taraftan, seçilmişlere dönük yargı darbesi Bolu Belediye Başkanımızla devam ediyor. Hukuku ayaklar altına alan, demokrasiden ekonomiye her türlü kuruma zarar veren bu saldırganlıktan da vazgeçilmesini diliyorum.

Değerli arkadaşlar, önümüzdeki tablo net. Dün TÜİK'in şubat ayı verileri açıklandı, şubat ayı enflasyonu yüzde 2,96. Yılın daha ilk iki ayında enflasyon yüzde 8'lere ulaşmış durumda. Sayın Bakan "Gıda artışı geçici." diyor, "Jeolojik gelişmeler petrol fiyatlarını etkiliyor." diyor. Oysa savaşın doğrudan etkisi henüz tam hissedilmemişken yılın ilk iki ayında enflasyon tavan yapmış durumda. Üstelik önümüzde mazot zammı var. Bu zam tarlaya da yansıyor, nakliye de yansıyor, marketin rafına da.

Sabit gelirli iki ayda yaklaşık yüzde 8 yoksullaştı. Emekliye reva gördüğümüz yüzde 12 zammın daha yılın yarısında yarısı eridi ama Mehmet Şimşek diyor ki: "Ekonomi büyüyor. Kişi başına gelir 18 bin doları aşmış hatta yüksek gelirli ülkeler ligine giriyoruz." Peki, soruyorum: Bu lige emekli, emekçi niye giremiyor? Büyüme varsa emeklinin sofrası neden küçülüyor? 17 milyon emekliye bayram başına 4 bin lira ikramiye veriliyor, emeklinin gözü bu torba yasada ama emekli ikramiyesine dillendirdiğiniz 1.000 TL zammı bile çok gördünüz. Ne diyor Abdullah Güler? Kaynak yokmuş. Kaynak var aslında, sizde vicdan yok, vicdan! Emekliye hayatı da bayramı da zehir ediyorsunuz. Oysa 2018'de 1.000 lira olan bayram ikramiyesi asgari ücretin yüzde 62'siydi, bugün 4 bin lira asgari ücretin yüzde sadece 14'ü. Şubat ayında sadece gıda fiyatları yüzde 6,89 artmış, ilk iki ayda yüzde 13'ü geçmiş. Emekli tek öğünle hayatta kalmaya çalışıyor, pazara çıkamıyor; emekliye bayramda sofraya kurmayı, torununa harçlık vermeyi zül görüyorsunuz. Peki, kaynak yok mu? Sadece bu torba yasada bile paralı askerlik bedeli artırılıyor, kripto varlıklara vergi geliyor, yabancılara satıştan gelir bekleniyor, vakıf üniversitesi hastanelerine vergi düzenlemesi var, Cumhurbaşkanına İşsizlik Fonu katkısı azaltma yetkisi veriliyor -artırma da veriliyor ama onu düşünmüyorlar- kamu arazileri satılıyor, milyonlarca liralık gelir kalemi var ama emekliye gelince kaynak yok. 2026 bütçesinde faize ayrılan pay 2,7 trilyon lira; faize var, emekliye yok. Şehir hastanelerine 136 milyar var; emekliye yok.

Değerli arkadaşlar, bu aslında bir tercih meselesidir. Gelin bir kez de zenginden yana değil emekliden yana, yoksuldan yana tercih kullanın; bayram ikramiyesini asgari ücret seviyesine bugün hep birlikte burada çıkaralım.

Değerli arkadaşlar, Doğal Gaz Piyasası Kanunu'na eklenmek istenen geçici 9'uncu maddeyle BOTAŞ'ın devlete olan vergi, fon, pay ve idari para cezalarından oluşan borçları gecikme faizleri ve zamlarıyla birlikte hazineden alacağı görevlendirme bedelleriyle mahsuplaştırılıyor. Üstelik bu mahsuplaşmanın 2026 sonuna kadar aylık olarak sürdürülmesi öngörülüyor. Bu, 4'üncü kez yapılıyor; 2021'de yaklaşık 33 milyar, 2022'de 120 milyar, 2024 181 milyar borç silinmiş. Bu düzenlemeyle de yaklaşık olarak 500 milyar TL'lik vergi alacağı BOTAŞ'ın görevlendirme alacağı karşılığında silinecek; tam 500 milyar. Bu bir teknik mahsuplaşma değil; bu, bütçenin arkasından dolanmak ve siz bunu geçici mahsup düzenlemeleriyle örtmeye çalışıyorsunuz. BOTAŞ'a konutlara zam yapma talimatı veriliyor, "Zararını hazine karşılayacak." deniliyor ama ödeme yapılmıyor. Sonra ne oluyor? Maliyenin vergi alacağı ile hazine görevi zararı karşılıklı siliniyor. Bu bir kamu muhasebesi tekniği değil bütçe mühendisliğidir.

Seçim dönemlerinde bedava doğal gaz kampanyaları yapıldı, faturalar sıfırlandı ama o faturalar aslında sıfır değildi. Seçim döneminde kasa borçla doldu, seçimden sonra torba yasayla sil. Bu, sürdürülebilir değildir. 2016 yılını 7,9 milyar lira kârla kapatan BOTAŞ'ın mali yapısının da geldiği nokta, 2024 döneminde 44,96 milyar TL zarara ulaşmış. Kamunun zararının gizlenmesini değil hesabının verilmesini talep ediyoruz. Bütçe, milletin bütçesidir. Ayrıca, BOTAŞ'ın borçlarının silinip cazip hâle getirilip satılacağına dair iddialar kamuoyunda yer alıyor, teklif sahiplerinin burada bir açıklama yapmasını bekliyoruz. Bu nedenle, söz konusu düzenlemeye karşı olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, BOTAŞ'ın vergi borcu siliniyor. Esnaf, yurttaş bitmiş durumda, nefes alamıyor. Peki, onların vergi, SGK borçlarına neden etkin bir yapılandırma getirilmiyor? Bu ülkenin yurttaşına düşman mısınız? Bu torba yasada niye esnaf yok, vergi ve SGK yapılanması yok?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Mustafa Bey, BOTAŞ'ta o rakam niye oluşmuş, biliyor musun? Bir anlatsana.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Verin sözleşmesini bakalım, BOTAŞ'ın sözleşmelerini verin, kaçta alınıyor bir görelim. Niye gizliyorsunuz?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Niye öyle olmuş?

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Denetime açalım Orhan Bey, açalım denetime beraber inceleyelim, var mısınız?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Denetime açalım BOTAŞ'ı, milletvekillerinin denetimine açalım, bir Meclis araştırması yapalım.

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Başkanım, süre...

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Açalım denetime, sözleşmelerini verin bize, hep beraber görelim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Konuşmalarınızla lütfen Sayın Erdem'i kesmeyelim. Buyurun Sayın Erdem.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Kesmiyoruz, cevap veriyoruz Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Vermeyin, Sayın Erdem konuşsun.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Ama o zaman sormayacak.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Siz de sormayın arkadaşlar.

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Devam edebilir miyim.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Buna niye ihtiyaç duyulduğunu çok iyi biliyorsun Mustafa ağabey.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Değerli arkadaşlar, esnaf, borcunu inkâr etmiyor, "Çalışayım, kazanayım, taksitle ödeyeyim." diyor ama kredi yok, yapılandırma yok, sadece haciz var. Bugün binlerce küçük işletme kepenk kapatıyor; sanayiye, çarşıda, mahallede "devren kiralık" tabelaları artıyor. Milyonlarca liralık kamu borcunu silebiliyorsanız ülkenin vergi yükünü taşıyan küçük esnafa da nefes aldırarak zorundasınız. Esnaf ayakta kalmazsa piyasa ayakta kalmaz, piyasa ayakta kalmazsa ekonomi büyüzmez. Kaynak varsa öncelik halk olmalıdır. Bizim talebimiz nettir: Vergi ve SGK yapılandırması derhâl gündeme alınmalıdır.

Teklifle diğer taraftan bazı kıymetli taşlara ÖTV getiriliyor. Aslında doğru bir karar, gecikmiş bir karar ama gelin bu maddeye temel tüketim mallarından ÖTV alınmamasını da ekleyelim. Mutfak tüpünden, evde kullanılan doğal gazdan, mobilyadan, beyaz eşyadan, tırnak makasından ÖTV alınıyor arkadaşlar, bu düzenlemeyle bunları da kaldıralım.

Teklifin 11'inci maddesiyle kurumların taşınmazlarının Özelleştirme İdaresi Başkanlığı eliyle satılmasının önü açılıyor. Cumhuriyetin bütün değerlerini yirmi beş yılda sata sata bitiremediniz. 1986'dan bu yana 5,7 milyar dolarlık gayrimenkul satışı yapılmış, bunun 5,6 milyar doları 2003-2025 yılları arasında gerçekleşmiş. Şimdi ise yüzlerce adet yaklaşık 5,5 milyon metrekare taşınmazın daha satışı planlanmakta, 35-45 milyar lira gelir hedeflenmekte. Siz iktidar olarak ne ürettiniz arkadaşlar? Ekonomiyi bitirdiniz, borç yükü altına soktunuz, ülkenin mallarını satarak günü kurtarmaya çalışıyorsunuz. Köprüleri, ormanları, deprem toplanma alanlarını bile satışa çıkardınız, yetmedi mi ya? SGK'nin belediyelerden borçlarına karşılık devraldığı taşınmazların ve geniş kampüslere sahip üniversitelerimizin arazilerinin yandaşlara peşkeş çekileceği konusunda endişeler var, buna asla izin vermeyeceğiz.

Değerli arkadaşlar, 17'nci maddeyle deprem konutları ve iş yerleri için 2026 sonuna kadar peşin ödeme hâlinde konutta yüzde 74, iş yerinde yüzde 48 indirim getiriliyor. Depremi ilk ayında sunduğumuz teklifte her bir konutun hak sahiplerine bedelsiz verilmesini, çiftçinin köy evinin ücretsiz yapılmasını, kiracıya da mülkiyet yolunun açılmasını savunduk. Bugün getirilen düzenlemede kiracı yok. Öte yandan, yirmi yıl sonunda 594 milyar lira tahsil hedeflenmişken peşin ödeme hâlinde 152 milyar lira gelir öngörülüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Aynı dönemde hazinenin borçlanma limiti deprem gerekçesiyle 595 milyar lira artırıldı. Nasıl kullanıldı bu paralar? Şeffaflık nerede? Depremzedeye ayrıcalıklı indirim değil adil ve kapsayıcı yeniden bir inşaa politikası gerekmektedir. Bu maddeyi bu hâliyle yeterli görmüyoruz. "Güçlü devletiz." diyorsunuz; devlet güçlüyse o zaman depremzedelere konutları bedava verin diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Adalet Kaya, buyurun lütfen.

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; Türkiye, tarihinin en derin yoksullaşma, mülksüzleşme ve gelir adaletsizliğinin derinleştiği günlerden, en derin süreçlerden birinden geçmektedir. Ekonomi yönetimimiz 2026 yılı için yüzde 16 enflasyon hedefi koyduğunu ilan etmişti, şubat ayı enflasyonu yüzde 2,96 olarak açıklandı, sadece iki ayda tüketici fiyatlarındaki artış yüzde 7,94'e ulaştı. Bu da demek oluyor ki daha yılın ikinci ayında enflasyon hedefinizin yarısına geldiniz. En düşük emekli maaşını 20 bin lirada bırakan düzenlemeyi görüşürken belirlediğiniz enflasyon hedefinin gerçekçi olmadığını ifade etmiştik, gerçekleri siz de görüyorsunuz ama düzeltme iradesi, düzeltme yetkisini kendinizde görmüyorsunuz. Küresel enerji krizinin fiyatlamalarla tam yansımadağı bir ortamda bu hedeflerin tutmayacağı ve ücretlilerin satın alma gücünün her geçen gün daha da düşeceği gün gibi ortada.

TÜRK-İŞ'in Aralık 2025 verilerine göre açlık sınırı 30.143 liraya, yoksulluk sınırı ise 98.188 liraya fırladı. Ülkeyi getirdiğiniz uçurumun en net fotoğrafı bizzat iki gün önce Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının açıkladığı faaliyet raporunda görünüyor, 2025 yılı Faaliyet Raporu'dur. Bu rapora göre, Türkiye genelinde tam 3 milyon 991 bin 766 haneye her ay düzenli sosyal yardım yapılmaktadır. Her evde ortalama 4 kişinin yaşadığını kabul edersek 6 milyona yakın yurttaş yaşamını ancak devlet yardımlarıyla sürdürebilmektedir. Geliri asgari ücretin üçte 1'inin altında kalan yani en temel sağlık güvencesi olan genel sağlık sigortası primini ödeyemeyecek kadar yoksul olan yurttaşların sayısı 8 milyon 217 bin 937'ye ulaşmıştır. Sadece yedi yıl içinde asgari geçim standartlarının altında kalan bu nüfusa 1,3 milyon kişi daha eklendi. İşte, ekonomi politikalarının halka faturası bu, milyonlarca vatandaşın hem doymak hem de ısınmak için devlete muhtaç bırakılması ama Hazine ve Maliye Bakanı yüksek gelirli ülkeler arasına girdiğimizi müjdeliyor.

Bir kısım iktidar yandaşı sermayedarın gelirini yükselttiği aşikâr fakat ücretiyle, emeğiyle, emekli maaşıyla geçinenler için aynı şeyi söyleyemiyoruz. Her gittiğimiz kentte halk buluşmalarında emekliler dert yaşıyorlar; Diyarbakır'da, Batman'da, Adıyaman'da, Malatya'da emekli yurttaşlar bize ulaşıyorlar, diyorlar ki: "Biz artık sabretmekten emekli olduk, dayanacak gücümüz kalmadı." Emekli artık dinlenemiyor da, ilerleyen yaşına ve hastalıklarına rağmen geçim derdiyle inşaatlarda, merdiven altı atölyelerde çalışmak zorunda kalıyor.

Kamuoyunda haftalardır emekli bayram ikramiyelerinin artırılması konuşulurken bu teklifte emeklilere dair tek bir satır yok. 2018 yılında 1.000 TL olarak belirlenen bayram ikramiyesi o günden bugüne sadece enflasyon oranında güncellenseydi dahi bugün en az 8.100 lira olması gerekirdi, siz ise bunu 4 binle sabitlediniz ve bunu sürdürmeye devam ediyorsunuz. İktidar mensupları çıkıp "Emekliye zam için kaynak yok." diyor; sermayeye gelince oluk oluk kaynak var; ömrünü bu ülkeye vermiş, vergisini ödemiş, emekli primini ödemiş emekliye yok. DEM PARTİ olarak açıkça söylüyoruz: En düşük emekli aylığı yoksulluk sınırının en az yarısı seviyesine yani bugün itibarıyla yaklaşık 50 bin liraya yükseltilmelidir. Emekli bayram ikramiyesi ise en az asgari ücret düzeyinde olmalıdır.

Değerli Komisyon üyeleri, ekonomik kaynakların ne kadar adaletsiz ve sermaye lehine dağıtıldığını önümüzdeki teklifin maddelerinde net bir şekilde bir kere daha görüyoruz. Teklifin 9'uncu maddesi ile İşsizlik Sigortası Fonu'ndaki yüzde 1 oranındaki devlet payını yarısına indirmeye Cumhurbaşkanını yetkili kılıyorsunuz. İşçi ücretlerinden kesilen ve işçinin kötü gün dostu olması gereken bu fon işçiden alıp patrona verme fonuna dönüşmüş durumda. Son on yılda fon giderleri içinde işveren teşvik ve desteklerinin payı yüzde 49,2'ye çıkmışken işsizlik ödemelerinin payı yüzde 31,7'ye düştü. "Sermayeye teşvik" adı altında bu fonu yağmalarken şimdi devletin fona katkısını Cumhurbaşkanı kararıyla kısmak, sosyal devlet ilkesini askıya almak istiyorsunuz.

Adaletsizlik bununla da sınırlı kalmıyor, teklifin 7'nci maddesine bakalım: İktisadi işletmelere dâhil olan konutların kiralanmasını ve kripto varlık teslimlerinde KDV istisnası getiriyorsunuz. Halkımız temel gıdaya, ekmeğe, bebek mamasına yüzde 10 ile 20 arasında KDV öderken, fahiş kiralar altında ezilirken siz büyük gayrimenkul şirketlerine ve spekülâtif kripto varlık ticaretine vergi muafiyeti tanıyorsunuz. Bu vergi adaletsizliği değil de nedir?

Bir de 17'nci madde var. Deprem bölgesindeki hak sahiplerine konut borçlarını 2026 sonuna kadar peşin ödemeleri hâlinde yüzde 74, iş yerlerinde ise yüzde 48 oranında indirim getiriyorsunuz. Dışarıdan bakıldığında bu bir müjde gibi görünüyor ama şimdi size soralım: Evini, işini, her şeyini depremde kaybetmiş yurttaşlar var, sosyal desteklerle ayakta kalıyorlar. Bunların bu parayı nakit olarak ödemesi mümkün değil. Nasıl ödeyecekler? Yani bunu gerçekten soruyoruz. İktidar, anayasal bir zorunluluk olan barınma hakkını ücretsiz sağlamak zorunda yani bu kesimden bahsediyorum. Şimdi, bunun yerine yurttaş borçlandırmakla sürekli yeni düzenlemeler getiriyorsunuz. Bu maddeyle de sadece peşin ödeme gücü olan tuzu kuru bir azınlık faydalanabilecek, yoksul depremedeyi dışlayan bir düzenlemedir bu.

Öte yandan, BOTAŞ'ın yüz milyarlarca liralık vergi ve gecikme faizi borcunu "görev zararı" adı altında mahsuplaşarak hazineye yüklüyor ve görünmez kılıyorsunuz. Kamu mülkiyetindeki ihtiyaç fazlası arazileri özelleştirmeye açarak, bütçe açıklarını kamu varlıklarını satarak kapatmaya çalışıyorsunuz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu teklif, Türkiye'de gelir dağılımındaki adaletsizliği daha da derinleştiren, yoksuldan alıp zengine ve sermayeye veren politikalarınıza inatla devam ettiğinizi gösteriyor. Enflasyon altında ezilen milyonların, 20 bin liraya mahkûm edilen emeklinin, elektrik faturasını ödeyemeyen 3,5 milyon hanenin dertlerine derman olacak tek bir madde barındırmıyor bu teklif ancak artık yurttaşların da bu yoksulluğa dayanacak sabrının kalmadığını belirtelim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, şimdi, Sayın Akay, söz vereyim mi?

CEVDET AKAY (Karabük) - Size bağlı Başkanım, verirsiniz konuşurum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - O zaman saat 20.00'ye kadar ara veriyoruz.

Kapanma Saati: 18.37

İKİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 20.05
BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)
BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)
SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)
KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)
----- 0 -----

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, 27'nci Birleşimin İkinci Oturumu açıyorum.

Kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri, Sayın Bakan Yardımcım, değerli bürokratlar; ben de hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Söz konusu kanun teklifi 13 farklı kanunda değişiklik yapıyor. Bir torba kanun yine... Tali komisyonlarda görüşülmeden ve meslek örgütlerinin görüşü alınmadan önümüze geliyor. Bir de Anayasa'ya uygunluk incelemesi de İç Tüzük'ün 38'inci maddesine göre yapılmamış.

Bu kanundan amaç olarak, vergi adaletinin güçlendirilmesi, vergi dışında kalan alanların kapsama alınması, muafiyet ve istisna indirimlerinde azaltma sağlamak gibi, bir de vergide kolaylık sağlamak gibi sonuçlar bekleniyor. Baktığımız zaman öyle mi? Değerlendirdiğimiz zaman daha iyi imkânlar, daha iyi indirim ve muafiyet, istisnalar yapılabilir. Bir taraftan biz burada muafiyet, istisna ve indirimleri indirmeye çalışırken bir taraftan da Mecliste şu anda Millî Parklar Kanunu'yla muafiyet, istisna ve indirimleri artırıyoruz, hem de ticari işletmelere, istenilen ticari işletmelere verilme imkânını sağlıyoruz. Bu nasıl oluyor? Doğa Koruma ve Millî Parklar Genel Müdürlüğü döner sermayeli işletmeler kurabiliyor. Bu döner sermaye işletmelerinin harcama, gelir ve denetlenmesiyle ilgili kendisi yönetmelik çıkararak bu işi yapabiliyor ve istediği işletmelere de doksan dokuz yıllığına kadar tahsis edebiliyor, muafiyet, istisna ve indirimi de vergisel açıdan ve gelir katkısı açısından istediği firmalara, istediği şekliyle, istediği faaliyet alanlarında verme yetkisini kendine alıyor, 5 tane bakanlık yetkisini kendine alıyor. Geçmişte de buna benzer uygulamalar oldu. Bakın, hatırlayın, İliç'teki Çöpler Madenindeki kazada 9 canımız kayboldu orada, vefat ettiler biliyorsunuz. Burada o maden işletmesini işleten Anagold firmasının ortaklarından... Esas sermayesi Kanadalı bir firma, mesela bu firma aynı yatırımı kendi ülkesi Kanada'da veya Amerika'da yapsa 403 milyon dolar daha fazla vergi ve devlet payı ödeyecekti. Bizdeki teşvikler nedeniyle bu kadar daha az ödüyor. Yine, aynı zamanda, 7,2 milyon dolarlık vergi borcuyla ilgili indirim silinme, taksitlendirme yöntemleriyle yapıldı. O zamanki kurla 222 milyon TL'ydi. Bir taraftan bu imkânları sağlıyorsunuz, oradan sağladığı tasarrufla gidip kâr transferlerini yurt dışına yapıyor kendi grup firmalarıyla faturalaşıyor, Artvin'de Hod Madencilik firmasının da yüzde 40 hissesini 270 milyon dolara alabiliyor. Yani muafiyet, istisna ve indirim deyince buradaki teklifte çok yetersiz buldum.

Buradaki KDV'yle ilgili birtakım muafiyetlerden, istisnalardan bahsediliyor. Burada kitaplarla ilgili... Kanun maddelerinde gireceğiz, tabii, konuşulan konular var. Yasa teklifiyle geçerse bunlar hayata geçecek ama yetersiz.

Vergide adaletin sağlanması için dolaylı, dolaysız vergiler ayrımında dolaysız vergiler oranının mutlaka artırılması gerekiyor. Bakıyoruz, yıllardır vergiler yüzde 65-35 bandında, zaman zaman dolaylı vergiler yüzde 62'ye iniyor, zaman zaman yüzde 67'ye çıkıyor ama bir türlü dolaylı vergileri biz aşağıya çekemiyoruz. Gelir dağılımını bozan önemli etkenlerden biri. Dolaylı vergileri mutlaka aşağı çekmemiz lazım.

Bakın, çalışanlar yıllardır söylüyor, "Vergi dilimlerini ve tarifelerini ayarlayın." diyor. Yani üçüncü aydan itibaren net ücretlerinde ciddi düşmeler oluyor. Vergi dilimi 190 bin TL, eğer yeniden değerlendirme oranı kadar artırılarak devam edilseydi ilk dilimin 530 bin TL olması gerekirdi. Bu ve buna benzer bir sürü sıkıntılar maalesef devam ediyor.

Şimdi, bu maddelerden bir tanesi de BOTAŞ'la ilgili 10'uncu madde. O kanun geldiğinde daha detaylı konuşacağız. Burada BOTAŞ'ın vergi borçlarıyla ilgili silinmeden bahsediyoruz, daha doğrusu mahsuplaşmadan. Geçmiş yılda da 2021 yılında, 2022 yılında ve 2024 Temmuzunda toplam 308 milyarlık vergi borcuyla ilgili olarak görevlendirme giderleriyle ilgili kendilerine hazineden ödenmesi gereken paradan mahsup işlemini yapıyoruz. Şimdi, bu kanun teklifiyle de 2026 dâhil, 500 milyar civarında doğal gaz ithalatında ödemesi gereken KDV, gümrük vergisi gibi vesair vergilerle ilgili olarak tutarı görevlendirme giderlerinden indireceğiz. Şimdi, bu doğru bir uygulama mı? Bu yanlış bir uygulama çünkü bütçede, bakıyoruz, görevlendirme giderleriyle ilgili 2026 bütçesinde 1 trilyon 389 milyarlık bir görevlendirme gideri tahmin ediliyor, eski tabiriyle görev zararı. Şimdi, mesela, BOTAŞ'ın bu görevlendirme giderleri içerisinde mahsup işlemi yapacağız; bu tutarın içerisinde bu meblağ var mı? Bu kadar aşağı mı düşürülecek? Bütçede bu kadar görülen tutar görevlendirme gideri olarak aktarılacak mı? Bir de vergi gelirleri var. Tahminî vergi gelirleriyle ilgili, toplam kamu gelirlerini 16,2 trilyon olarak öngördük. Şimdi, burada tahakkuk ediyor, mahsuplaşırken tahakkuk iptal mi ediliyor? Gelir ayrı, gider ayrı yazılıp gayrisafilik ilkesine uyuluyor mu? Bunun burada cevaplanmasını istiyoruz. Bu işlem fiiliyatta nasıl yapılıyor? Muhasebe tekniği açısından nasıl işleme alıp mahsuplaşma işlemini yapıyorsunuz? Bu konunun cevabını buradan yetkili arkadaşlar verirse memnun olacağız.

Bir tehlikeli madde diyorum artık, daha doğrusu açıklanıp bize detay anlatılması gereken, anlatıldığında belki bizim kabul edebileceğimiz, belki kabul etmeyeceğimiz bazı maddeler var. 11'inci madde, tüm kamu kuruluşlarının ihtiyaç fazlası bina, arsa ve benzeri gayrimenkullerinin Özelleştirme İdaresi tarafından satılmasıyla ilgili bir madde. Şimdi, bu madde hangi kamu kurum ve kuruluşlarına ait? 5018 sayılı Kanun'a ekli 2'nci, 3'üncü, 4'üncü listelerden bahsediliyor. Bunların bir kısmı özel bütçeli idareler, bir kısmı bağımsız denetleyici kurumlar, diğeri de işte Sosyal Güvenlik Kurumu ve Türkiye İş Kurumu gibi kurumlar. Şimdi, burada özel bütçelerde Orman Genel Müdürlüğü var, üniversiteler var, Karayolları Genel Müdürlüğü var; bunlara ait arsalar mı yoksa Sosyal Güvenlik Kurumuna ait gayrimenkuller mi? Bu konuyla ilgili kurum kurum listeleme yapılması, hangi gayrimenkulün hangi kuruma ait

olduğunun bizlere mutlaka verilmesi gerekiyor. Biz bilmiyoruz şu anda. Bu çalışma yapıldığına göre biliniyor çünkü 230 tane gayrimenkulün Özelleştirme İdaresi Başkanlığıyla satılmasına karar veriyorsunuz. 5,5 milyon metrekarelik bir gayrimenkul yani büyüklükten bahsediyorsunuz. Şimdi, bunlar nedir, nasıl yapılıyor? Bunların değerlendirme işlemleri nasıl yapılıyor? Hangi gayrimenkul değerlendirme şirketlerine değerlendiriliyor? Bu konuyla ilgili bir anlaşma var mı? Özelleştirme İdaresi Başkanlığı herhangi bir değerlendirme şirketiyle anlaşma imzaladı mı? Bakın, bu özelleştirme konuları çok sıkıntılı konular. Varlık Fonu, mesela, 2016 yılından itibaren bünyesinde bulundurduğu Alsancak Limanı'nın -Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarına ait biliyorsunuz- işletme hakkını devrediyor. Şimdi, devrederken de -Alport diye bir firma- hangi bedelle, kaç yıllığına, nasıl devredildiğiyle ilgili bilgi yok. Yatırım taahhüdüyle ilgili ne yatırımlar yapacaklar, nasıl işlemler yapacaklar hiç bilmiyoruz, şeffaf değil, kamuoyuna açıklanmış değil. Bunu nasıl anlıyoruz? Sırf bu ihaleyi almak için 2026 Ocak ayında şirket kuruluyor -iştilal konusuna bakıyorum, bu limanı işletmekle ilgili, tamamen okuyabilirim ama uzun sürer, ticaret sicilden çıkardığımız konular- ve şubatta da gelip 18/2 tarihinde Varlık Fonunun TCDD'ye yazdığı yazıyla kendisine tahsis ediliyor; bunlar çok yanlış uygulamalar. Yani kaynakların düzgün kullanılması, etkin ve verimli kullanılması en çok dikkat ettiğimiz konular, tasarruf tedbirleri böyle.

Şimdi, yine otoyol ve köprülerin işletme hakkıyla ilgili bir ihaleden bahsediliyor; işte, kamuoyuna da yansıdı. Bakın, o köprü ve otoyollar devredilecek olsa bugün devletin elde edeceği gelir 15 milyar dolar civarında ama işletme hakkının yirmi beş yıl olarak düşünülen devir süresi boyunca bu işletme ve köprüleri devralacak firmaların 48 milyar dolarlık geliri olacak, aradaki fark 33 milyar dolar yani bunların açıklanması gerekiyor. Bakın, bu konuşuluyor, şurada ben size bir şey gösteriyorum, buradan görülüyor mu bilmiyorum: Otoyollar ve köprülerin özelleştirilmesine ilişkin finansal danışmanlık hizmetleri alımı... 23/10/2025 tarihinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı danışmanlık hizmet alım ihalesiyle ilgili sözleşmeyi imzalamış. Kiminle imzalamış? Ernst&Young'la imzalamış, finansal danışmanlık verecek. Bu, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının faaliyet raporunda yer alan tutar. Şimdi, ben buna bakarken burada bir şey daha dikkatimi çekti, hemen üstte, bakın: "Özelleştirme kapsamı ve programına alınmış veya alınacak olan taşınmazların özelleştirilmesine ilişkin danışmanlık hizmet alımı..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Toparlıyorum Başkanım.

Bu sözleşme kiminle yapılmış? 2025 yılında Form Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık Anonim Şirketi tarafından yapılmış. Şimdi, böyle de bir madde geldi. Bu değerlendirme işlemleri bu şirketle mi yapılacak? Bu şirketin ortaklık yapısı kimdir? Arka planında kimler var? Bu şirket bu ihaleyi aldıktan sonra SPK mevzuatına göre asgari ücret tarifesinin altında bir fiyat vermemesi gerekir. Fiyat vermiş asgari ücretin altında, Asgari Ücret Tespit Komisyonunun belirlediği asgari ücretin altında bir fiyat vermiş, onun altına inmemesi lazım SPK mevzuatı gereği. SPK bir yazı yazmış -bunu da gösteriyorum, SPK yetkilileri burada- bu firmaya mahsus buradaki asgari ücret tarifesinin altında bir fiyatlama yapılmasına onay verilmiş. Yani bu sözleşme, bu ihale, bu danışmanlık anlaşması, bu ekspertiz değerlendirme şirketiyle ilgili sözleşme imzalandıktan sonra böyle bir yazı var. Buradan SPK yetkililerine soruyoruz: Böyle bir yazıyı niçin yazdınız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEVDET AKAY (Karabük) - Sizin kurallarınıza uymayan bir firmayla bu sözleşmeyi Özelleştirme İdaresi Başkanlığı niçin imzaladı? Bundan sonraki satılacak bu 230 gayrimenkulle ilgili değerlemeleri bu şirket mi yapacak yoksa başka bir şirkete mi verilecek? Bu konuyla ilgili de açıklamaları bekliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, burada sayın milletvekillerinin sordukları sorular var. Şimdi, bu tümü üzerindeki müzakereler bittikten sonra Sayın Altınsoy'a söz vereceğim. Bunların cevabını istiyoruz Sayın Altınsoy, Sayın Bakan Yardımcısı da burada. SPK arkaya oturmuş biraz, uzaktan zor görüyorum sizi; Gelir İdaresi de arkaya oturmuş, şöyle ön tarafa gelseniz Sayın Arabacı, zaten bu düzenlemenin mimarı sizsiniz, ön tarafa gelin, arkada kalmayın. Özelleştirme İdaresi Başkanı da gelsin. Burada milletvekillerinin iddiaları var. Şimdi, bu iddialar yanlışsa dersiniz ki "Doğru bilgi budur." veya dile getirdikleri iddialarla alakalı doğruluk varsa o zaman gerekli çalışmayı yaparsınız. Size söz vereceğim, bununla alakalı hazırlıklarınızı yapın değerli bürokratlar, sayın teklif sahibi.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Başkanım, bunu hazırlayan teklif sahibi.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hüseyin Bey imzalayıp veriyor da şimdi bunun cevabını soracağız yani.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Ejder Vekilim orada, Hüseyin Vekilim orada, hepsi orada; bu teklifi onlar hazırlamış.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ben söyledim, şimdi hazırlık yapıyor Hüseyin Bey hem de Sayın Açıkkapı var orada, Sayın Şahin var; çalışmanızı yapın, cevapları vereceksiniz bize.

Sayın Ocaklı, buyurun.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyelerimizi ve heyetimizi saygıyla selamlıyorum. Bizi izleyen basın mensuplarına da vatandaşlarımıza da konuyla ilgili bilgi vermek üzere açıklama yapacağım.

Şimdi, 19 maddeden oluşan yeni bir torba yasayla karşı karşıyayız. Bir kere, baştan söyleyelim, elbette ki biliyoruz, bu torba yasa günün sonunda, gece yarısına doğru AKP ve MHP oylarının oy çokluğu nedeniyle buradan geçecek ama bir amacımız var, eve gittiğinizde burada söylediğimiz şeyler yüzünden biraz sancılı çekin, biraz canınız sıkılsın istiyoruz çünkü elbette söyleyeceğim doğru olan şeyler de var bunun içinde ama kamu yararına olmayan bir sürü şey var.

Şimdi, birincisi, usul açısından baktığımızda, gerçekten de bunun kırk sekiz saat sürecine uyabilmek açısından bizim inceleyebilmemize olanak sağlayacak bir süre tanınmaması bir şeyi hızlıca ortadan kaçırmaya yönelik bir çaba gibi duruyor. Ama burada sizi suçlamıyorum tabii, teklif sahiplerini çünkü teklif sahiplerine de belli ki o saatlerde gelmiş bir yerlerden, saraydan dolayısıyla sunumu ve savunmayı teklif sahipleri yapıyorlar. Şimdi, başta teklif sahibi olarak Hüseyin Vekilim dedi ki "Doğal gazda abone sayısını 8 milyona çıkardık, gaz verdik. Tarım ve hayvancılığa 706 milyar destek verdik." vesaire; bir Hükûmet propagandası gibi kanun teklifinden önce bir açıklama yaptı. İyi de biz 8 milyon gaz abonesi yaptığınız kişiye değil, ulaşılmayan insanlara bakıyoruz.

Benim Rize'de mesela daha birçoğu, yarısına yakın kısmı gaz sahibi olmadı, bir. İki, tarım ve hayvancılıkta verdiğiniz destek 706 milyar TL, bu sizin söylediğiniz ama söylemediğiniz var; sizin ödeviniz bunun tam 5 mislini vermektir. Yani Anayasa'da gayrisafi millî hasıla içinde yüzde 1 vermeniz gereken payı siz daha 0,20 olarak ikame ettiniz. Dolayısıyla, bu rakamla da eksik kalmış oluyorsunuz. Ayrıca, ısınmada, barınmada, eğitimde, tarımda kendimizi şöyle diğer dünya ülkeleriyle bir mukayese edelim ya. OECD ve Avrupa ülkeleri geneline bakıyoruz; enflasyonda, gıda enflasyonunda birinciyiz. Ülkede son yıllarda aldığımız veriler, hatta 200 ülke arasında dahi son 5 sırada olduğumuz bazı verilerle Genel Kurulda kayıtlara geçti.

Şimdi yanınızda İsa Mesih Şahin oturuyor. İsa Mesih Şahin'e 17 Temmuz 2024 tarihinde yaptığı bir açıklamayı hatırlatmak istiyorum. Hatırlayacaktır, bilecektir. Neydi o açıklama? "En düşük emekli aylığı ücreti asgari ücret seviyesine gelmeli." Hâlâ "gelmeli" diye düşünüyor musun? Gelmeli mi hâlâ daha? "Evet" ya da "hayır" de bana.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Cevap vereceğiz, siz devam edin.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Peki.

CAVİT ARI (Antalya) - Orada oturuyor şimdi, cevap veremez.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Geçen sene öyleydi. Şimdi oraya gittiğiniz için bunu savunamıyorsunuz, haklısınız, ben bir şey demiyorum tabii.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Bu kanun teklifinde emeklilerle ilgili bir konu yoktur yani burada neyi...

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Kanun teklifinde emeklilikle ilgili... Zaten emeklilerle ilgili bir kaygınız o koltuğa geçtikten sonra olmamaya başladı.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Oluyor, oluyor Tahsin Bey, hep oluyor.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Bizim var kaygımız, bizim derdimiz var. Emeklilere bin lira, 2 bin lira gibi bir para verebilseydik bu bayram ikramiyesinde rahat edebilme ihtimallerini düşünüyoruz ve bunun için sizin bir günde ödediğiniz faiz miktarı kadar bir parayı -bin lira ediyor o, bin lira ediyor; iki günlük faiz miktarınız 2 bin lira ediyor- emekliye bayram ikramiyesi olarak verseniz insanlar torunlarının cebine harçlık verir. Olmaz arkadaş, emekliyi düşünmüyoruz diye bir şey yok. Emekliyi düşünmek zorundasınız. Kaynak yok diye bir şey yok. 17 milyon emekli Grup Başkanınızın söylediği açıklamayla bir hüsrana uğradı, bu olacak bir şey değildir.

Şimdi, çiftçiyle ilgili başka bir şey daha söyleyeyim. Prim ve sigorta borcu olan çiftçiye ne diyorsunuz biliyor musunuz? "Borcunu ödemek için sana yüzde 30 faizle yeniden kredi vereyim ama borcunu öde." Yahu, çiftçinin buna ihtiyacı yok. Çiftçinin, var olan vergi borçlarının faizlerinin silinmesine, asıllarının yapılandırılmasına ihtiyacı var. Bununla ilgili bir şey söylüyor musunuz? Yok. Ne oluyor? Ziraat Bankasına çiftçi faiz ödüyor, Ziraat Bankası, kârda birinciliği ilan ediyor. Ziraat Bankasına çiftçinin ödediği faizle Ziraat Bankası kârda rekor ilan etti 2025 yılında, olmaz böyle bir şey. 2025'te zarar gören çiftçilerin vergi ve prim borçları normalde silinmelidir ve bunlara maliyet yöntemleriyle belirlenecek fiyat politikası oluşturulmalı, üretim planlaması yapılmalı. Bir koruma kalkını oluşturulmadığı sürece sizin burada yaptığınız bu tür çalışmaların hiçbir kıymetiharbiyesi yok.

Kripto varlıklarla ilgili yasa ilk bu Meclise geldiği zaman yani buraya Plan ve Bütçe Komisyonuna geldiği zaman bu varlıkların vergilendirilmesi gerektiğini ben dillendirmiştim, biz dillendirmiştik Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak. O zaman "Yok." dediniz, şimdi diyorsunuz ki: "Gelsin." Gelsin, bak, bunu doğru buluyoruz, on binde 3 komisyon vergisi alınması doğrudur, buna bir itirazımız yoktur ama özelleştirme yoluyla SGK'nin, üniversitelerin vesairenin özellikle mülkiyetlerine yani satışına yol açacak bu düzenleme ve aynı zamanda da...

Bakın, başka bir şey daha var: SGK primleriyle ilgili çalışanın üzerinde yüzde 1'lik yük var, işverenin üzerinde yüzde 2'lik yük var, devletin üzerinde yüzde 1'lik yük var. Şimdi bir de burada tutturmuşsunuz diyorsunuz ki: "Devletin üzerindeki yükün tamamen kaldırılabilmesi ya da 2 katına çıkarılabilmesiyle ilgili Cumhurbaşkanına yetki verelim." Yahu, yorulmadınız mı? Cumhurbaşkanı, bu yükü, bu kadar yükü taşıyamaz arkadaş. Bunu kendisi mi istiyor, siz mi hakikaten teklif edip düşünüyorsunuz yani? Kanunla yazılabilecek bir sürü bir şey varken niçin her şeyi Cumhurbaşkanının yetkisine dayandıran bir sisteme geçiyoruz. Bu, Türkiye'yi zora götüren bir şeydir.

Arkadaşlar, biz şunu istiyoruz: Artık gerçekten AK PARTİ'nin getirdiği teklifte milletin yararına olacak böyle bir şey olsun, bizde bir kabul edelim istiyoruz yani gerçekten yorulduk ya. Bizim verdiğimiz önergeler sürekli reddediliyor, sizin verdikleriniz sayısal çoğunlukla sürekli geçiyor ve bu hâl bir döngü hâlinde uzun yıllardır sürüyor, böyle sürüyor. Böyle ülke yönetilmez. Bu yürüdüğü sürece işte kötü ekonomi politikaları yüzünden ülkenin geldiği duruma bakın yani dünyanın en borçlu ülkesi, faizi en yüksek ülkesi. O ağır ekonomik enflasyonu düşürme koşullarının etkisi garip gureba vatandaşın üzerine yıkıldı kaldı ve şimdi de yeni vergilerle yeni yükler getirmeye çalışıyorsunuz.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Tahsin ağabey, sizin dediğinizi getiriyoruz.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Bizim dediğimizi getirmekte geç kaldınız. Biz o zaman şunu söyledik, bakın biz o zaman şunu söyledik, dedik ki...

ORHAN YEGİN (Ankara) - O zaman niye getirmediğiniz, bu kanunu yaparken niye açıklamadınız?

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Açıklamasını biz yaptık onun, açıklamasını yaptık.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Niye getirmediğiniz o zaman?

İLHAMİ ÖZCAN AYGÜN (Tekirdağ) - Ya, pırlantaya vergi koyun diye ağzımda tüy bitti.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Şimdi, Cumhurbaşkanlığı bir tasarruf genelgesi yayımladı, Cumhurbaşkanlığı yayımladığı tasarruf genelgesine önce kendisi katılmadı, olmaz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Çabuk unutuyorsunuz, silginiz kaleminizden önce bitiyor sizin.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Arkadaş, şimdi gelelim şu 6 Şubat depremleriyle ilgili biraz kendinize çıkardığınız prim meselesine. Bir, 6 Şubat depremlerinde yıkılan binaların sorumluluğu devlet mekanizması ve bunu yürüten iktidardır, onlara aittir. Burada yapılan imar afları, burada ortaya konulan denetimsizlik ve takipsizlik meselesi yüzünden ortaya çıkan bu yıkım can kaybı ve mal kaybına neden olmuşsa bunun sorumluluğu sizdedir arkadaşlar. Ben bir inşaat mühendisi olarak çok net söylüyorum: Bu yıkımdaki zinciri pekâlâ bulabilirim. Bakın, iddialı bir şey söyleyeceğim, Çevre ve Şehircilik Bakanı özellikle duysun: Türkiye'de

yapılmış olan binalara verilmiş zemin etüt raporlarının yüzde 5'i hatalıdır. Bu, Meclis kayıtlarına özellikle geçsin istiyorum ve buyursun Çevre ve Şehircilik Bakanlığıyla bir komisyon kuralım ve herhangi bir ilçede, üstelik de iskânlı, ruhsatlı herhangi bir yerde denetim yapalım. Böylesine takipsizliği olan bir yerdeki yıkımlardan vatandaşın sorumlu tutuyorsunuz, vatandaşın kendi parasıyla yaptığı bina yıkıldı diye ve vatandaşın topladığınız parayla onların evini yaptığınızda "Yüzde 75 indirim yapacağım, sana burayı bilmem ne..." Niye? Çünkü seçim ekonomisi politikası, para lazım size. Biz, iki yıl evvel -2023'teydi zannediyorum- size bir önerge verdik -neredeyse bütün partilerin teklifiydi bu- dedik ki: Arkadaşlar, bu deprem konutlarından para alınmadan bu işi yapalım, "Yok." dediniz. Açık senetler, işte yok tarihi belli olmayan bilmem bir sürü imzalar aldınız vatandaşın, şimdi de seçim yaklaşıyor diye "Yüzde 75'ini peşin öde, silelim." Olmaz böyle bir şey. Bunlar doğru şeyler değil. Bu, deprem üzerinden propaganda ya da politika ya da bir çıkar sağlama meselesi hâline getirilemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ne münasebet!

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen tamamlayalım.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Vatandaş memnun Tahsin ağabey, vatandaş ziyadesiyle memnun. Ben deprem bölgesinin bir evladıyım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Daha yeni bölgeden geldik, yapma!

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Beraber gidelim.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Biz söylediğimizde "Vatandaş memnun..." Vatandaş memnuniyetini sandıkta gösterir, sandıkta belli olacak o cevap.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Ben sizi Osmaniye'ye davet edeyim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Daha yeni geldik bölgeden, 6 Şubat öncesinde oradaydık ya!

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Dolayısıyla benim size tavsiyem...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Ben İlhami ağabey ile sizi Osmaniye'de misafir edeyim.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - İsa Mesih Şahin, şimdi bak oraya geçtin, güçlü olman lazım. Şimdi yapman gereken şey AK PARTİ içinde bu söylediğin şeyin peşinde dur, en düşük emekli aylığını asgari ücret seviyesine getirmek için çaba göster, bu kabul edilmezse de oturma orada.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Öyle bir teklif yok ki.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Kimde yok? Sen yapacaksın onu.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Öyle bir teklif yok şu an.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Daha evvel yapıyordun, muhalefet sıralarındayken yapıyordun, şimdi de yap istiyoruz işte, söylediğimiz şey budur.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Eyvallah.

Kanun teklifini konuşalım yani.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Tahsin Bey, o dediğinizi biz hepimiz birlikte yapmak için gayret edeceğiz. Hükûmetimizin şartları düzeldikçe o hepimizin boynumuzun borcudur.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Tahsin Bey konuşacak, sizin sorumluluğunuz o. Tahsin Bey lafını edecek sadece.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Yapmadığınız için söylüyoruz Orhan Bey, yapamadığınız için söylüyoruz, bak uyarıyoruz.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Ümit Özlale...

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, gazeteciler, basın mensupları, Meclisimizin değerli çalışanları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İlk önce bu torba yasada olmayan iki konu hakkında konuşmam lazım. İlk önce, hemen yapmamız gereken şey, Amerika Birleşik Devletleri ve İsrail'in İran'a karşı bu haksız saldırısı sonucunda bundan en başta etkilenecek tarım sektörümüz olmak üzere onlara bir can suyu vermek lazım, bu da eşel mobil sistemi hemen geri getirmek. Burada Hazine ve Maliye Bakanlığının çok değerli bürokratları var. Bu konu çok önemli çünkü herkesin zannettiğinin aksine ilk olarak buradan etkilenecek olan sektör sanayi değil tarım; nakliye artacak, zaten enflasyon beklentileri oldukça kötüleşiyor, tarımda iyi durumda değiliz. Eğer bir an önce eşel mobil sistemi getirmesek, ÖTV ve KDV'de bu vergi esnekliğini sağlamazsak önümüzdeki dönem enflasyon beklentileri, enflasyonun kendisi, tarım sektörü ve daha sonrasında sanayi sektörüyle beraber çok zorlu bir dönem yaşayacak. O yüzden bunu bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Üç aylık getirirseniz maliyeti yaklaşık 70 milyar, yıl sonuna kadar da 200 milyarı biraz aşılıyor. Dolayısıyla bütçemizde bunun için yer var. İnanın, eğer bu eşel mobil sistemi geri getirmezseniz bunun tarıma ve sanayiye vereceği tahribat bunun çok üzerinde olur. O bakımdan, bu konuyu gündeminize getirmek istedim.

İkincisi, değerli milletvekillerinin de söylediği gibi, bayram ikramiyesi. Baktığımız zaman 2018'de bin lira, 2019-2020-2021 1.100 civarı, seçim dönemi 2023'te 3 bin lira, şimdi 4 bin. Tahmin ediyorum, seçim yılında tekrardan bir artış gelecek. Dolayısıyla burada artışların enflasyona göre değil de sanki Başkanlık seçimlerine göre yapıldığını hepimiz görüyoruzdur.

Torba yasayla ilgili genel itirazlarımız burada: Burada işte 17 tane madde var kripto varlıktan tutun vakıf üniversitelerinin hastanelerine kadar çok çeşitli konularda. Bizler burada aslında bu konularla ilgili çok fazla bilgi sahibi olmayan ama çevremize sorarak bir görüş elde etmeye çalışan milletvekilleri olarak bir değerlendirmede bulunuyoruz oysa bir sürü komisyon var ve bu komisyonlara daha önceden gidilse daha iyi olurdu.

Kripto varlık vergilendirilmesi... Yine, burada kripto varlık yasası çıktığı zaman olumlu taraflarından bahsetmekle beraber vergilendirmenin daha iyi yapılması gerektiğini söylemiştik. Ben işlem vergisi ve net kazanç vergisinin aynı anda yapılmasının çifte vergilendirme olduğunu düşünerek buna muhalefet ediyorum. Yani vergilendirilsin, daha da yüksek vergilendirilsin ama bir işlem vergisinin vergi ilkesine aykırı olduğunu düşünüyorum. Mesela, diyelim ki siz cüzdanınızda bitcoinden tethere geçtiniz, neden vergi

veriyorsunuz? O sizin kişisel bir tercihiniz. Ondan dolayı bir kazanç elde ediyorsanız zaten o kazancından veriyorsunuz. Dolayısıyla biz çoğu zaman verginin mantığını kaçırarak vergi koyuyoruz. Yüzde 10 vergi bence normal.

Kripto varlık piyasasıyla ilgili bence ikinci nokta şu: Biz yurt içindeki kripto varlık borsalarını yurt dışındaki kripto varlık borsalarıyla rekabet eder hâle mi getirmek istiyoruz? Eğer öyle getirmek istiyorsak bu düzenleme doğru bir düzenleme değil. Burada tercih tamamıyla bürokrasinindir ama önemli olan şey şu: Ben bir kripto varlık yatırımcısı olsam, şu anda yurt içinde yüzde 10 stopaj, yurt dışında ise beyana dair, yurt dışındaki kripto varlık borsasını tercih ederim.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Buyurun, cevap verin buna.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Soru sormuyor ki yorum yapıyor.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Ben şunu söylüyorum: Bu, bir tercih meselesidir. Gerçekten yerli kripto varlık borsasını geliştirmek istiyorsanız bu, onu geliştirmez ama geliştirmek istemiyorsanız ki bu da bir tercihtir ve burada bir kara para aklama, burada haksız kazanç sağlandığını düşünüyorsunuzdur o zaman da buna saygı duyarım ama dediğim gibi, iki amaç birbiriyle örtüşmüyor.

Bir başka nokta da şu: Yine, Türkiye'de kripto varlık borsasını ve arkasındaki blok zinciri teknolojisini geliştirmek istiyorsanız... Hindistan yüzde 30 vergi koydu ve çok ciddi zarara uğradı. Dolayısıyla burada önemli olan nokta şu: Biz burada birçok kanun teklifi dinliyoruz ve değerli bürokratların fikirlerini alıyoruz. Kripto varlık platformları ve kripto varlık borsasında ben sizin tarafın kafasının karışık olduğunu, net bir hedefiniz olmadığı için eğer kanun teklifi bir vergilendirme getiriyorsa işe tamamıyla vergi açısından baktığınızı, eğer kripto varlığın teknolojisini geliştirmek, arkasındaki teknolojiyi geliştirmek gerekiyorsa bambaşka bir kanun teklifiyle geldiğinizi düşünüyorum. Dolayısıyla burada böyle bir eleştirim var.

Bir başka nokta bedelli askerlik düzenlemesi. Bana göre eşit vatandaşlık ilkesine aykırıdır, çok net yani 400 küsur bin lira verdiğiniz an bir ay yapıyorsunuz, vermezseniz altı ay yapıyorsunuz. Oysa bizler en başta vatandaşımızı, gencimizi birbirine eşit hissettirmek isteriz. Eğer böyle bir şey yapacaksınız, bedelli askerliğin önünü de açarsanız o zaman bununla ilgili maddi gücü olmayan bir gencimize de sıfır faizli ya da ödeme koşulları çok kolay olan bir kredi verin. Bunu vermiyorsunuz. O zaman da insanlar şöyle düşünüyor: "Benim param yok, askere gidiyorum, parası olanlar bedelli yapıyor." Bu, en başta vatandaşın birbirine olan güvenini zedeleyen bir şeydir. Yok eğer bedelli askerliği bütün vatandaşlar için aynı şekilde kolaylaştırmak istiyorsanız erişimini artırırsınız. Bankalarla, kamu bankalarıyla anlaşırırsınız, burada çok uygun kredi ya da sıfır faizli kredi verirsiniz, yaparsınız.

Lüks tüketim ve ÖTV çoktan beridir eleştirdiğimiz bir şeydi, o yüzden olumlu buluyorum. Vakıf üniversiteleriyle ilgili burada sizin eğitim ve yükseköğrenim politikanızı eleştirmemiz gerekiyor. Neden? Ben çeyrek asır Türkiye'de vakıf üniversitelerinde ders anlattım. Siz bütün vakıf üniversitelerine tıp fakültesi açma izni verdiğiniz zaman ve o tıp fakültelerine yeterli kalifikasyonda, yeterli sayıda öğretim üyesi almadığınız zaman ne oluyor biliyor musunuz? O tıp fakültesinden çıkan öğrenci, birincisi, çok iyi bir tıp eğitimi almıyor, bunu iyi denetlemiyorsunuz. İkincisi, Tıpta Uzmanlık Sınavı'nda (TUS) o vakıf üniversitesinin tıp fakültesini kazanan ve onun hastanesinde öğrenim görmeye başlayan öğrencide şöyle bir problem oluyor: Tıp fakültesi yatırım yapmadığı için, orada yeterince hoca olmadığı için bu çocuk esas uzmanlık sağlayacağı yani uzmanlık geliştireceği alanda, orada tamamıyla o vakıf üniversitesinin tıp fakültesinde, o hastanede ucuz emekçi olarak çalışmaya başlıyor; bu çocuğa da yazık. Biz bunu Plan ve Bütçe Komisyonunda ilgili Bakanlığın bütçesinde söylemiştik, Bakan da bunu kabul etti. Dolayısıyla, burada yaptığınız düzenleme doğru bir düzenleme kesinlikle yani vakıf üniversitelerinin açtığı tıp fakültesi hastanelerinin kurumlar vergisinden kesinlikle muaf tutulmaması lazım ama benim sizden beklediğim şey şudur: Hukuk fakültesi gibi, tıp fakültesi gibi insana dokunan çok önemli fakültelerde vakıf üniversitelerinin kalitesini ilk başlarda orada denetlemeniz gerekiyor. Şu anda vakıf üniversitelerinin tıp fakülteleri ve onların hastaneleri ciddi anlamda kalite eksikliği çekiyor. O bakımdan, bu vergi düzenlemesi doğru ama sizin o hastanelerin kalitesini, orada TUS'u kazanıp uzmanlığını geliştirecek olan öğrencilerin mesleki kariyerlerini de düşünmeniz gerekiyor.

BOTAŞ düzenlemesiyle ilgili Orhan Vekilim biraz önce söyledi "Bu BOTAŞ neden zarar ediyor?" diye. Doğrudur, sübvansiyonla doğal gaz satıyor. Elektrikte de doğal gazda da böyle bir problem var. Ben bu problemi şöyle eleştirmek istiyorum: Birincisi, elektrik faturasından başlayalım, doğal gazda da aynı şey var; bana bin lira elektrik faturası geliyor, bunun 500 lirasını devlet ödüyor ama diyelim ki apartman görevlisine 300 lira elektrik faturası geliyor, onun 150 lirasını devlet ödüyor. Dolayısıyla ben devletten 500 lira yararlanıyorum, üst orta gelirli bir vatandaşım; dar gelirli vatandaş sadece 150 lira yararlanıyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Elektrikte bir kademelendirme var; 4 binin altında sübvansiyon var, üstüne yok.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - 4 bindi, onu düzelterekler, tamam.

Şimdi, buradaki problemi size anlatmak istiyorum, buradaki problem şu: Yanlış sübvansiyon politikası izliyorsunuz. Dolayısıyla üst orta gelirli bir vatandaş kendisine ne kadar elektrik faturası geldiğini bilmezken, elektriği deli gibi harcarken -çünkü onun yüzde 50'sini siz sübvansiyon ediyorsunuz- dar gelirli vatandaş için bu geçerli olmuyor.

Bir de şöyle bir şey var Orhan Vekilim, şunu da ekleyeyim, size şöyle bir daha söyleyeyim: Üst orta gelirli vatandaşlar gelir durumlarından dolayı her zaman enerji verimliliği yüksek beyaz eşyalar kullanıp ısı yalıtımı iyi yerlerde kalıyorlar. Esas problemi yaşayan dar gelirli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Dolayısıyla burada biz enerji yoksulluğunu azaltmak istiyorsak, hem EÜAŞ'ın üzerindeki o devasa görev zararlarını hem de BOTAŞ'ın üzerindeki görev zararlarını azaltıp dar gelirli vatandaşımızın enerji yoksulluğunu bitirmek istiyorsak sübvansiyon mantığını değiştirelim. Bunun için yapmamız gereken şey de şu: Çok iyi bir tespit yaparsınız, ihtiyacı olan haneleri, dar gelirli haneleri tespit ederseniz, onlara direkt olarak nakit desteği yaparsınız; bu çok sınırlı miktarda yapılıyor. Geçenlerde Sayın Enerji Bakanı da böyle bir ihtiyaçtan bahsetti. Burada hem BOTAŞ'ın daha az zarar etmesini istiyorsanız hem EÜAŞ'ın daha az zarar etmesini istiyorsanız ve dar gelirli vatandaşların herhangi bir şekilde ısınma ya da aydınlanma problemi yaşamamasını istemiyorsanız sübvansiyon mantığını değiştirmeniz gerekiyor. Dar gelirli vatandaşları tespit edin, onlara belli bir kilovatsaate kadar ücretsiz elektrik ya da doğal gaz verin ama bizler üst orta gelirli bu sübvansiyonlardan yararlanmayalım. O zaman göreceksiniz, hem EÜAŞ hem BOTAŞ daha az görev zararı yapacak, aynı zamanda biz Türkiye'deki dar gelirli vatandaşların ısınma ve aydınlanma problemini bitirmiş oluruz diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Cavit Arı Bey, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlar, çok kıymetli bürokratlar; hepinizi öncelikle saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Mevcut kanun teklifiyle 6 Şubat 2023 depreminde evlerini kaybeden vatandaşlarımızın 31/12/2026 tarihine kadar bedelini peşin ödemesi hâlinde ilk konutlarında yüzde 74, ilk iş yerinde yüzde 48 oranında bir indirim yapılması öngörülmektedir. Cumhuriyet Halk Partisi olarak depremde mağdur olmuş vatandaşlarımızın konutlarına ve iş yerlerine herhangi bir ücret ödmeden kavuşmaları gerektiğini devamlı suretle tekrar ettik ve talepte bulunduk, özellikle de Sayın Genel Başkanımız bu konuda ısrarcı tavrını sürdürmekte.

Bu vesileyle ben şu konudan bahsetmek istiyorum: Bilindiği üzere, 28 Temmuz 2021 tarihinde Antalya Manavgat ilçesinde, Manavgat'ta birlikte Akseki, Gündoğmuş, İbradı, Alanya ilçelerimizde 1.374 ev 750 ağır yangından zarar gördü. Bugün itibarıyla, başta Manavgatlı vatandaşlarımız olmak üzere, bu saydığım ilçelerdeki Antalyalı hemşehrilerimiz yönünden evleri teslim edilen vatandaşlarımız bugün kaç para ödeyeceğini daha bilmiyor. Kendilerinden açık sözleşmelerle, bedeli açık sözleşmeler yapılarak evler teslim edildi ancak ifade ettiğim gibi, şu an kaç para ödeyeceğini bilmiyor vatandaşlarımız. O nedenle, deprem de bir doğal afet, yangın da sonuçta bir afet; orada da bizim hemşehrilerimiz mağdur oldu, ifade ettiğim gibi, 1.500'e yakın vatandaşımız gerçekten büyük zarar gördü. Bu düzenleme içerisinde Manavgat'ta, Akseki'de, Gündoğmuş'ta, İbradı'da, Alanya'da evleri yanan vatandaşlarımızın da aynı haktan yararlanması gerektiğini bir an evvel buradan ilgililere, yetkililere sesleniyorum. Ödemeleri gereken bedellerin hızlı bir şekilde tespit edilmesini ve aynı şekilde tespit edilen bedeller üzerinden peşin ödeme hâlinde yüzde 74 indirim yapılmasını buradan talep ediyorum, hemşehrilerimiz adına teklif ediyorum. Evet, oradaki vatandaşlarımız da mağdur ama Antalya'da yangında evleri yanan, ahırları yalan vatandaşlarımız da mağdur; onların bu mağduriyetinin de bu yasa kapsamında giderilmesi gerektiğini hatırlatmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifi verildiğinde kamuoyunda, basında herkesin beklediği bir konu vardı: "Bayram ikramiyesinde artış olacak mı?" konusu. Bilindiği üzere, bayram ikramiyesi Cumhuriyet Halk Partisinin 2015 yılındaki seçim vaatlerinden birisiydi ve o dönemde "Nerede bunun kaynağı?" diye sulandırılmaya çalışılan bir teklifti ama 2018 yılı geldiğinde, seçim sürecinde, bayram ikramiyesini iktidar uygulamak zorunda kaldı. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim bayram ikramiyesindeki önerimiz geçmişten bugüne kadar 1 asgari ücrettir. İlk verildiğinde, 2018 tarihinde, bin TL'ye karar verildi; asgari ücretin yaklaşık yüzde 62,4'üne tekabül etmekteydi. Süreç içerisinde artarak devam etti ancak bu artış oranları her geçen yıl düşerek arttı oransal anlamda. İşte, bin lira, 1.100, 2 bin, 3 bin, geçen yıl da 4 bin TL idi. En son artış oranı, asgari ücrete göre hesapladığımızda, yüzde 18 oranına tekabül etmekteydi. Bugün siz gerek ilk verildiğindeki asgari ücret oranına göre baktığımızda yüzde 62,4 oranından gerekse son artışınız olan asgari ücrete göre yüzde 18,1 oranı arasında kalan bir oranda artış dahi yapamıyorsunuz. Yani 1 TL dahi artıramadınız şu rakamın üstünde. Bütün emekliler sizin sayenizde bir hayal kırıklığı yaşamaktadır ve bayrama buruk girecektir. Şimdi, 4 bin TL olan bayram ikramiyesi yine aynı şekilde 4 bin TL olarak uygulanacak bir durumdadır. Yani ilk güne göre baktığımızda emeklimizin bugün 17.500 TL alması gerekir iken -o günkü bin TL'ye göre hesap ediyorum- bugün 4 bin TL almakta. Yani emeklimiz bugün birinci bayramda 13.500, aynı şekilde devam ederse yine bir 13.500 yani iki bayramda 26-27 bin lira yani 1 asgari ücret oranında sizin tarafınızdan mağdur edilmiş durumdadır. Buradan da emeklilerimizin bir kez daha dikkatini çekmek, iktidar tarafından mağdur edilmeye devam edildiklerini hatırlatmak isterim. Daha yakın tarihte, emeklilerimizin geneli anlamında, bütün emeklilerimizin -sizin TÜİK aracılığıyla düşük oranlardaki enflasyon açıklamalarıyla- emekli maaşlarının gerçekten çok düşük bir oranda artırılmasına karar verildi ve yine en düşük emekli aylığı da aynı şekilde ancak 20 bin TL'ye çıkarılabildi verilen tüm mücadeleye rağmen.

Şimdi, bu teklif içerisinde hepimizin dikkatini çeken önemli konulardan bir tanesi de kamu kurumlarının ihtiyaç fazlası taşınmazlarının Özelleştirme İdaresi tarafından satılabilmesine ilişkin bir yetki talebi. Ben buradan önce AKP'nin milletvekili olarak bu kanun teklifini veren arkadaşlara, diğer bütün yetkililere ve bürokrat arkadaşlara şunu soruyorum: Siz sata sata yorulmadınız mı? Bunu soruyorum size. Ya, daha ne kadar satacaksınız bu memleketi? Her gün bir yer satılıyor sayenizde.

Bakın, bu kanun teklifiyle sosyal tesisler ve kurumlarda 230 adet ve yaklaşık 5,5 milyon metrekare taşınmazın özelleştirilmesine karar verilmiş ve 1,5 milyon metrekare taşınmazda imar planı yapılmış. Şimdi, bakın, bir taraftan bu özelleştirme kapsamında satmaya devam ediyorsunuz, bir taraftan da her gün... Bakın, "Emlak Müzayede" diye bir sayfa var, burada Millî Emlak tarafından ya da TOKİ tarafından memleketin en değerli arazilerinin her gün satıldığına dair ilanlar görüyoruz. Bunu ben buradan daha önce sordum: "2024 ve 2025 yıllarında kaç tane taşınmazı sattınız? Bu taşınmazların sayısı nedir ve kaç para elde edildi?" diye sordum, cevabı gelmedi. Bir önceki yıl için 5.560 taşınmazı satmıştınız. Yani her gün bu memleketin toprakları sayenizde satılmaya devam ediyor. Ve üstelik bu satılma devam ederken bir başka şeyi daha yapıyorsunuz, o da ne biliyor musunuz? Bu taşınmazların değerini artıran, bu taşınmazların yolunu yapan ve o bölgenin imarını yapan, altyapısını yapan belediyelerimiz buradan para almasın. Büyükşehirin bu satışlardan elde etmesi gereken bir hakkı var, o büyükşehir almasın, ilçe belediye almasın. Kim alsın? Direkt TOKİ'ye aktarılсын diye Millî Emlak tarafından dahi satılması gereken yerler önce TOKİ'ye aktarılıyor ve TOKİ üzerinden satılıyor. Böylelikle Millî Emlak tarafından eğer satılmış olsaydı, ifade ettiğim gibi, belediyelere aktarılması gereken paylar var ve o paylardan siz mahrum ediyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen tamamlayalım.

CAVİT ARI (Antalya) - Oraya sonrasında "Evet, gelsin, Cumhuriyet Halk Partili belediye altyapısını yapsın, yolunu yapsın, köprüsünü yapsın, suyunu getirsin." demeyi biliyorsunuz ama Cumhuriyet Halk Partili belediyelerin olduğu yerlerde Millî Emlak tarafından satılıp belediyelere gelmesi gereken bu paydan TOKİ'ye devrederek o belediyelerin alması gereken haklardan mahrum ettiğinizi görüyoruz, biliyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Not ediyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) - Evet, bu yaptığınızı da not ediyoruz. Bunlar sizin resmen kanunu kullanarak resmen Cumhuriyet Halk Partili belediyeleri mağdur etme operasyonunuzdur. Gerçekten de hem kanuna hem ahlaka hem de vicdana aykırı olan bir uygulamadır. En azından bu uygulamanızı bari değiştirin de oraların altyapısını yapan belediyelere o Millî Emlaktan sattığınız paylardan pay gelsin. Ayıptır, gūnahtır, yazıktır!

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Ari, teşekkür ederim.

İsmail Bey, buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sayın Başkanım, çok değerli milletvekillerimiz, çok Değerli Bakan Yardımcımız, çok değerli bürokratlarımız ve basın mensuplarımız; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle bu kanun teklifimizin milletimize hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Tabii, bu kanun teklifine baktığımız zaman gerçekten de çok olumlu maddeler var. Bunlardan en önemlisi tabii ki kripto paralarla ilgili hem işlem hem de kazanç vergisinin getirilecek olması, bence çok önemli. Tabii, kripto varlıklar çok riskli varlıklar; tabii ki bir taraftan bundan gelir elde edilirken aynı zamanda vatandaşın da belki buna yönelimi azalır diye ben düşünüyorum.

Diğer taraftan, şans ve bahis oyunlarındaki reklam giderlerinin vergi matrahından düşmemesi; bunu da olumlu buluyorum yani şans ve bahis oyunlarının özendirilmemesi gerektiğini düşünüyorum. Bunun reklam giderleri vergi matrahından önceden düşülüyordu, şimdi bunu kaldırıyoruz.

Diğer bir madde, tabii ki vakıf üniversitelerinin vergiye tabi olup vergi istisnasından çıkarılması, bu da olumlu bir şey, eşitlik ilkesine aykırıydı daha önceki. Burada da tabii ki vakıf üniversiteleri eğer daha ekonomik anlamda hizmet sunuyorsa tabii ki bu vergi istisnasından faydalanması doğru bir şey ama bunlar diğer üniversiteler gibi aynı şekilde hizmeti aynı bedellere sunuyorsa burada tabii ki bir eşitsizlik vardı.

Diğer bir şey: Tabii ki daha önceden de çok dillendirilen kıymetli taşlara ÖTV getirilmesi, bu da önemli bir şey. Diğer taraftan, tabii ki İşsizlik Fonu'yla ilgili... İşte, bunun yüzde 1'ini işçi, yüzde 2'sini işveren, diğer yüzde 1'ini de devlet ödüyordu, bundan yüzde 50 indirim... İşsizlik Fonu'nda şimdi -yanlış hatırlıyorsam- aşağı yukarı yaklaşık 580 milyar TL bir para var, bunun da yıl sonu itibarıyla 720 milyar TL'ye çıkmasını bekliyoruz.

Burada en önemli maddelerden bir tanesi BOTAŞ'la ilgili. BOTAŞ'la ilgili daha önceki yıllarda da uyguladığımız bir madde çünkü BOTAŞ vatandaşlarımıza doğal gazı yüzde 50 ucuza veriyor yani maliyetinin yüzde 50'sine veriyor; 1 metreküp 7 lira 77 kuruş ve normalde bunun fiyatı 15 lira olması gerekirken evlerde bunu ucuza veriyor. Avrupa'da doğal gazı en ucuz veren 2'nci ülkeyiz biz; bu çok önemli ve sosyal devlet olma anlamında çok önemli bir mesafe katediyoruz. Tabii, bizim doğal gaz üretimimiz aşağı yukarı yıllık 3 milyar metreküp, tüketimimiz 60 milyar metreküp; yaklaşık yüzde 5'ini kendimiz üretiyoruz, inşallah yıl sonunda yüzde 10'unu kendimiz üretmeye başlayacağız ve dolayısıyla da bunun da etkisi yavaş yavaş görülecek. Burada tabii ki BOTAŞ ile devlet arasında diyelim ki KDV ve başka alanlarda alışverişler var, buna boşu boşuna faiz ödüyor. Bunda daha önce yıllık bir mahsuplaşma oluyordu, şimdi biz bunu her ay yaparak BOTAŞ'ı vergi yükünden kurtarıyoruz. Tabii ki burada BOTAŞ, vatandaşımızın lehine çalışıyor; tabii ki aslında yaptığı bu görev zararı kendisine bağlı değil.

Tabii, burada en çok tartışılan konulardan bir tanesi "Bedelli askerliğe niye zam yapıyorsunuz?" diyorlar. Ben de diyorum ki gerçekten, bedelli askerliğe biz niye zam yapıyoruz arkadaşlar? Yüzde 25 zam yapıyoruz. Tabii, 2019 yılının 25 Haziranında kalıcı bedelli askerlik çıkardık, o zaman bedelli askerliği çıkardığımızda bu, altı aylık asteğmen maaşına ve 16,4 asgari ücrete eşitti. Bunu aynı şekilde biz tutsaydık bugün aşağı yukarı bedelli askerlik 461 bin lira olacaktı. Şimdi, bugün bedelli askerlik kaç para? 333 bin lira. Biz bunu artırdığımız zaman 416 bin liraya... Yani buradaki amacımız, maksadımız vatandaşımızı üzmemek değil arkadaşlar, buradaki amacımız bizim şu: Sadece bunun ekonomik boyutuna bakmayın, buradan gelirler nereye gidecek? Savunma sanayisine gidecek. Buradaki bizim amacımız...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Hemen savunma sanayisi, sıkışınca!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Arkadaşım, sus da bir dinle, gözünü seveyim!

Buradaki amacımız bizim sadece gelir elde etmek değil, bedelli askerlik ücretleri düşünce bedelli askerlik yapan insan sayısı artıyor, er sayımız azalıyor arkadaşlar. Bu dengeyi de Silahlı Kuvvetlerin koruması lazım yani sadece parayla buna bakmamak lazım ve dolayısıyla da burada hem değer kaybının telafi edilmesi... Ve eskisi kadar da artırmıyoruz, asgari ücretin önceden 16,4 katırken şimdi biz bunu 16,8 katına çıkarıyoruz ve burada tabii ki en önemli şey er sayımızı korumak, makul seviyede korumak; temel amaç budur diyoruz.

Arkadaşlar, tabii, burada en önemli maddelerden bir tanesi, deprem konutları. Tabii, deprem 6 Şubat 2023'te oldu -Allah böyle felaketlerden bizi korusun, asrın felaketi- gerçekten de 650 bin bağımsız konut yıkıldı, 50 binden fazla canımızı yitirdik, Cenab-ı Allah'tan onlara rahmet diliyorum ve çok sayıda yaralımız var ve dolayısıyla da pek çok insanımız evsiz barksız kaldı. İşte, sosyal devlet olmak, güçlü devlet olmak burada. Belki ekonomik gücü bizden çok daha fazla olan devletlerin yapamayacağını biz yaptık. İnsanların sigortası var mı yok mu bakmaksızın ev sahibi olan herkesin evini biz yeniledik. Şimdi, arkadaşlar, Cavit Ari Vekilimiz daha önceden yapılanları sayınca "Babanın cebinden mi yaptın?" diyor. Arkadaşlar, şimdi, Demirel bir meydana çıkıyor, "Köprü yaptım, yol yaptım, okul yaptım, şunu yaptım, bunu yaptım." diyor, birisi oradan çıkıyor aynı sizin gibi "Yahu, babanın parasıyla mı yaptın?" diyor. O da diyor ki: "Ya, babamın parasıyla yapmadım; benim babamın parasını toplasan, senin babanın parasını toplasan, buradaki tüm milletin babasının parasını toplasan biz bunları yapamayız arkadaşlar fakat ben babamın parasıyla yapmadım, devletin parasıyla yaptım, bizden öncekilerin yapmadığını ben yaptım."

CAVİT ARI (Antalya) - Devletin parasıyla yapmış gibi konuş o zaman.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - İşte aynı öyle.

CAVİT ARI (Antalya) - Sanki evden getirdiğin parayla yapmış gibi anlatıyorsun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Arkadaşlar, ben neticede...

CAVİT ARI (Antalya) - Milletin parasıyla yapılan bir hizmettir diyoruz.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Arı, lütfen...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Bir dakika... Şimdi, şöyle bir şey...

CAVİT ARI (Antalya) - Esas yanlış konuşan sensin.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Dinle, bak anlatıyor.

CAVİT ARI (Antalya) - Biz bu hizmetin milletin hizmeti olduğunu, hepimizin vergileriyle toplanan parayla yapıldığını anlatmaya çalışıyoruz, aynı şeyi söylüyoruz ama sen sanki Uşak'tan getirdiğin parayla yapmış gibi anlatıyorsun.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Arı, lütfen...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Bir dinle kardeşim.

Şimdi, şöyle bir şey: TOKİ 1984 yılında kuruldu, rahmetli Özal döneminde kuruldu -Allah rahmet eylesin, Allah mekânını cennet eylesin- ilk defa TOKİ'yi kurdu ve 2002 yılına kadar yapılan konut sayısı kaç arkadaşlar? 45 bin arkadaşlar.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Her şeyi TOKİ'ye bağladınız zaten.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Peki, 2002'den 2026'ya kadar kaç konut yapıldı? Cavit Bey, 1 milyon 700 bin konut yapıldı ve dolayısıyla da...

CAVİT ARI (Antalya) - İsmail Bey, bak, emekli, emekli olduğunda bir ev sahibi oluyordu, sizin sayenizde kirasını zor ödüyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ya, devletin parası var da arkadaşlar, bizden öncekiler niye yapmadı aynı şekilde?

CAVİT ARI (Antalya) - İnsanlar TOKİ'ye muhtaç kaldı, sizin yarattığınız ekonomiyle oldu bu işler.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Bizden öğrendiniz, bizden.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Şimdi, bizim yaptıklarımıza diyorsunuz ki: "Babanızın parasıyla mı yaptınız?"

CAVİT ARI (Antalya) - "Babanın parasıyla mı yaptın?" diyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Peki, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Özgür Özel "Deprem bölgesinde konteyner verdik, taş verdik." diyor, babasının parasıyla mı verdi arkadaşlar?

CAVİT ARI (Antalya) - Belediyenin imkânlarıyla olduğunu söylüyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Babasının parasıyla mı verdi? Niye o zaman söylüyor?

CAVİT ARI (Antalya) - Söylüyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Söylemeyecek o zaman.

CAVİT ARI (Antalya) - Milletin parasıyla yapılan hizmeti kendi hizmetiniz gibi anlatamazsınız.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Söylemeyecek o zaman, söylemeyecek.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - İstanbul'da 100 bin konut sözü verdiniz.

CAVİT ARI (Antalya) - Sanki Uşak'tan getirdiğin parayla yapmış gibi...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ya, arkadaşlar, şunu bırakın siz, ben size şunu söyleyeyim: Ben size bu 455 bin konutun tamamen finansman parasını versem CHP bunu bugün organize edip yapamaz arkadaşlar, yapamaz. Ya, İzmir'de bir tane konutu yapamadınız siz; konutu, konutu... Yapamazsınız arkadaşlar. Arkadaşlar, İzmir'de belediye "Konut yapacağım." dedi, kooperatif, elinize yüzünüze bulaştırdınız ya. Bakın, para var ortada, yapamıyorsunuz, yapamazsınız da arkadaşlar.

CAVİT ARI (Antalya) - İsmail Bey, o konutların hepsinde benim de hakkım da var, senin de. Bu milletin parasıyla yapıldı.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - TOKİ neyi gösterdi bir de arkadaşlar biliyor musunuz? Eskiden devletin yaptığı evler ve resmi binalar genelde depreme dayanıksız olurdu, insanlar korkardı.

CAVİT ARI (Antalya) - TOKİ dağın tepesinde...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Onu sor... Onu sor...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Arı, lütfen... Bakın, siz konuşurken müdahale olmadı.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Arkadaşlar, deprem sırasında sağlam kalan nadir konutlardan biri de TOKİ'ydi. TOKİ sadece bina yapmadı, insanlarımızın TOKİ'ye olan güvenini de inşa etti, bu çok önemli bir şey.

Dolayısıyla, biz burada ne yapıyoruz arkadaşlar? Arkadaşlar -biz burada bu kanun teklifiyle diyoruz ki- normalde bu TOKİ'nin maliyeti altyapı da dâhil 1 daire 4 milyon 200 lira. Biz yüzde 45'ini veriyoruz yani 1 milyon 890 bin lira, diyoruz ki iki yıl ödemesiz, on sekiz yıl ve faizsiz sabit taksitle öde diyoruz vatandaşımıza. Bunu yapmazsa bir alternatif daha sunuyoruz: Yüzde 74 indiriyoruz ve 484 bin lira peşin bunu almak istersen al. Bunun avantajı ne olacak arkadaşlar? Mülk, sahibinin olacak, kişiye ait olacak. Diyelim ki senin Hatay'da evin var, sen bunun tapusunu aldın, istediğin zaman bunu satabilirsin, çocuğuna devredebilirsin, başka bir şey yapabilirsin. Bu iyi bir şey değil mi? Biz aşağı yukarı onda 1 maliyetine veriyoruz arkadaşlar, onda 1 maliyetine.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen tamamlayın.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Biz onu da almayalım diyoruz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Siz geldiğinizde yaparsınız arkadaşlar.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Toplanan yardımlar nereye gitti?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Siz orada ilk önce yarım kalan okullarınız var ya yapamadığınız, söz verdiğiniz ve yapamadığınız, onları bir yapın, ondan sonra siz yaparsınız.

Arkadaşlar, ben size şunu söyleyeyim: Bu -asrın felaketi- aynı zamanda asrın organizasyonudur; bu, parayla pulla yapılacak bir iş değildir arkadaşlar. Arkadaşlar, biz depreme 3,6 trilyon para aktardık, 3,6 trilyon, milletin parasını aktardık ama bu organizasyon çok önemli, her baba yiğidin harcı değil arkadaşlar, CHP'lilerin hiç harcı değil.

CAVİT ARI (Antalya) - Sizin organizasyonunuzu gördük. Dört gün orada...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Dolayısıyla yine de Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde biz vatandaşımıza, milletimize hizmet etmeye çalışacağız, siz hiç endişe etmeyin. Siz orada durun arkadaşlar, muhalefette durun, biz de ülkeyi yönetelim dolayısıyla da ülkemizi daha iyi yerlere getirelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ediyorum.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, genelde konuşmalara baktığımız zaman kanun teklifi kapsamında olmayan konuların ağırlıklı görüşüldüğünü gördük. Ben de buradan başlayayım.

Biliyorsunuz, bu kariyer uzman ve denetim elemanlarının özlük haklarının iyileştirilmesi konusu 2 defa direktten döndü. Gerçekten kamu kurumlarımızın belkemiği olan bu kadrolarla ilgili mutlaka özlük haklarının iyileştirilmesi konusunda bir düzenleme yapmamız gerekiyor. Kurumlarımız kan kaybediyor. Tabii, bu teklif sahiplerine değil benim bu şeyim, Meclis olarak bunu yapmamız lazım.

İkinci konu, daha önce gündeme getirdik, Maliye Bakanlığımız da makul bir talep olarak görmüştü, mali müşavirlerin veri paylaşımlarında katılım payı alınmaması mevzuu. Bu, aslında çok zor bir olay değil, çok yük olan bir olay değil ve haklı olarak yapılacak bir düzenleme. Bu düzenlemeyi yapmamız lazım.

Yine, usulsüzlük cezaları ve özel usulsüzlük cezalarının ilk on günde onda 1'i düzeyinde, takip eden on günde de beşte 1 düzeyinde alınması hakkaniyete uygun olacaktır. Bu konudaki düzenlemeler yapılmalı. Kanun teklifi konusunda ben teklif sahipleri Hüseyin Bey'e, Ejder Bey'e, İsa Mesih Bey'e gerçekten teşekkür ediyorum ve de onları tebrik ediyorum. Kripto varlıklarının vergilendirilmesiyle ilgili gördüğüm kadarıyla 5-6 madde var burada, hem işlem vergisi getiriliyor hem de kazanç üzerinden vergi stopajı getiriliyor. Evet, Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz de dedik "Bu kripto varlıklar vergilendirilsin." diye, hemen hemen her partiden arkadaşım da bunu dile getirdi. O zaman bu arkadaşlarımız bu teklifi getirdiğine göre bir teşekkürü, bir tebriki hak ediyorlar bana göre.

Ayrıca, İsa Mesih Bey'le ilgili de kısa bir şey söylemek istiyorum. Ben Meclise girdikten sonra tanıdım. Daha önce de konuşmalarını takip ettiğim bir arkadaşımız. Ya, duruşu belli yani çoğunda da gidip tebrik ettim konuşmalarından dolayı. Burada çok şahsiyetle uğraşmasak doğru olacak diyorum.

CAVİT ARI (Antalya) - Kim o?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - İsa Mesih Bey. İsa Mesih Bey duruşu, çizgisi belli bir arkadaş, konuşmalarında boş konuşma yapmayan bir arkadaş benim gördüğüm.

CAVİT ARI (Antalya) - Siyaseten eleştiriyoruz, şahsını seviyoruz, siyasetine söylüyoruz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Yani, onu örnek alın siz biraz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Ben tebrik ettim inanır mısın Cavit Bey, kendisi bilir, kaç defa tebrik ettim.

CAVİT ARI (Antalya) - Hangi yönden?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Konuşmasından dolayı, daha önceki partisindeyken...

CAVİT ARI (Antalya) - AK PARTİ'ye geçtiği için mi?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Yok, yok, önceden, yaptığı konuşmalardan dolayı tebrik ettim kendisini.

Şimdi, evet, kripto varlıkların vergilendirilmesi konusu var bu teklifte. Bir diğer önemli konu, her türlü şans ve bahis oyunları ilan ve reklam giderlerinin kanunen kabul edilmeyen gider olarak düzenlenmesi var. Bana kalırsa yasaklanması da lazım yani reklam ve ilanının tümüyle yasaklanması da doğru olur ama bu düzenlemeyi getirdiklerinden dolayı da yine teşekkür ediyorum.

Şimdi, ihtiyaç fazlası taşınmaz satışı...

Yani bunda bir şey aramamak lazım değerli arkadaşlar, niyet okumamak lazım. Neticede kurumun talebi üzerine ihtiyaç fazlası bir taşınmazı varsa bunun satışını Özelleştirme İdaresinden isteyebilecek. Yani ihtiyacı olan bir taşınmazı satarsa... Ya, bu ülkenin denetim elemanları var, anında yazar "Senin bu ihtiyacın varken niye bunu sattın?" diye. Yani ben şimdiden niyet okunmasının doğru olmadığını düşünüyorum. İhtiyaç fazlası ise satılsın, nakde dönüşün yani bunda bir mahzur yok bize göre.

Bir diğer konu, deprem bölgesinde konutların hak sahiplerine peşin ödemede yüzde 74 indirim yapılması. Yani 484 bin liraya geliyor değerli arkadaşlar. Deprem bölgesinden bize ulaşan vatandaşlarımız bundan memnun benim gördüğüm kadarıyla. Tabii, deprem bölgesinden milletvekili arkadaşlarım var, onların değerlendirmesi de önemli. Yani en az 5-6 milyona satılabilecek bir konutu 484 bin liraya alıyorlar. Yani bu, bana göre çok güzel bir imkân. Bu deprem konutlarında da "yok başarı var, yok başarı..." Yani bu doğru bir değerlendirme değil değerli arkadaşlar. 455 bin konut yapılmış; günde 550 konut, saatte 23 konut yapılmış. Yani bu bir başarıdır, bunun ötesi yok; neticede bir başarı.

Bir diğer konu BOTAŞ mevzuu. BOTAŞ'ın KDV'den dolayı borcu var, ağırlıklı KDV, diğer taraftan da sübvansiyon nedeniyle görev zararı var, bu ikisi mahsup ediliyor. Yani bunun da altında herhangi bir şey aramaya gerek yok. Sadece -Cevdet Bey'in dediği- muhasebeleştirme meselesi, hem gelirler arasında hem giderler arasında yer alıyor mu? Yer alması doğru olur. Bilmiyorum uygulama nasıl, ona cevap verir arkadaşlar.

Bir konu da sürekli gündeme getirilen mücevherden vergi alınmaması konusu. Şimdi, baktığımız zaman, kıymetli taşlara, inciye, elmasa burada yüzde 20 ÖTV getiriliyor. Aslında yanlış bir algı var "Vergi alınmıyor." deniliyor, hâlbuki katma değer vergisi alınıyor mücevherden. Bilmiyorum bu konuda sektörde gerçek anlamda bir etki analizi... Böyle bir düzenlemenin, rekabet açısından sıkıntı yaratacak mı, kayıt dışılığa yol açacak mı diye bu konunun bir değerlendirilmesi lazım gibi geliyor bana. Bu konu hassas bir konu, kaş yaparken göz çıkarmayalım yani ÖTV alalım derken KDV'den de mahrum kalmayalım. Bu konunun iyi değerlendirilmesi gerekir diye düşünüyorum.

Ayrıca, maddelerde gerekli gördüğümüz konularda görüşlerimizi ifade ederiz.

Ben teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Kalaycı, teşekkür ederim.

Son konuşmacı Orhan Yegin.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Salonda bulunan herkesi saygı ve hürmetle selamlıyorum. Teklif sahibi arkadaşlarımıza da bu hassas çalışmayı yapıp Meclisimizin Plan ve Bütçe Komisyonuna sundukları için teşekkür ediyorum.

Şimdi, muhalefet bugün kanun teklifine geçmeden önce işte "Emekli bu kanun teklifinde yok, BAĞ-KUR'lu yok." diye uzun zamandır sürekli tekrar ettikleri şeyleri konuşmalarının çoğunda yoğunluklu olarak kullandılar. Normaldir, emeklilerimizin bu dönemde yaşadığı sorunların muhalefetin söylemsel diline fazlasıyla yansımış olması anlaşılır fakat çokça bunun üzerinde döndüler, "BAĞ-KUR'lulara verilmiş sözler var, bunlar yerine getirilmedi." dediler ve az bir kısımda kanun teklifinin biraz manipülasyonu ile karşı karşıya kaldık. Burada, getirilen maddelerde gerçekten aslında önemli maddeler var. Biz şimdi hep şunu söylüyoruz, diyoruz ki arkadaşlar yani hayat olduğu yerde duran bir şey değil; yaşadıkça, yeni ilişkilerle, yeni kişilerle, yeni konularla karşılaştıkça söz konusu parametrede, neyi mevzu ediyorsanız o mevzuyla ilişkin ihtiyaçlarda değişiklikler ortaya çıkıyor. Bazen sizin kendi yaptığınız planlamanın zamansal farklılıklarına göre değişiklikler yapmanız gerekiyor, mesela kripto varlıkta yaptığımız gibi bugün burada. Bazen planlamanın dışında, umduğunuzun dışında bazı yerlere gidip yeni riskler oluşuyor, o riskleri ortadan kaldırmak için yeni düzenlemeler yapmanız gerekiyor; bedelli askerlikte fiyatı artırmak gibi. Çünkü rakam uygun olunca çok fazla meyil oluyor oraya ve normal asker sayınızda azalma oluyor bu sefer, onu yeniden tahkim etmeniz gerekiyor. Bazen de olağan dışı durumlar olabiliyor yani siz suyu şuraya akıtmak isterken bir bakıyorsunuz hiç ummadığınız bir yere akmış dolayısıyla orada bir önlem almanız gerekiyor. Dolayısıyla Meclis de zaten bu yüzden var, bu komisyonlar bu yüzden var, milletvekilleri bu yüzden var. Sahada gezecekler, dolaşacaklar, kurumlarla irtibat kuracaklar; hem sahada gördükleri sorunları, talepleri kayda alıp ona dönük düzenlemeler yapmak üzere burada bir heyecan taşıyacaklar hem de kurumlardan gelen talepleri, sivil toplum örgütlerinden gelen talepleri değerlendirerek bunları mevcut imkânlar çerçevesinde nasıl harmanlayabiliriz ve belli bir periyot içerisinde farklı zamansal planlamalarla bunları nasıl daha doğru bir yere taşıyabiliriz... İşte, Meclis bunun için var. Dolayısıyla dün yaptığınız bir şeyi "Dün öyleydi, bugün getirdiniz, bugün böyle yapıyorsunuz." Evet, dün öyleydi, ona göre bir önlem alındı, ona göre bir planlama yapıldı. Şimdi ikinci aşamasına geçiyoruz bazı konularda. Bazılarında da dün öyle planlamıştık ama bir sürü hadise yaşandı bölgede, ülkede, içeride, dışarıda, hayatta vesaire; şimdi onun farklı bir fazına geçmemiz gerektiği kanaatine vardık. Dolayısıyla yeni bir düzenlemeye gidiyoruz.

Şimdi, kripto varlıklara burada hem bir işlem ücreti, işlem vergisi geldiğini hem de değer artış kazancı kapsamına alındığını görüyoruz. "E, biz bunu ilk çıktığında da söylemiştik..." Doğru, ilk çıktığında söylemiştiniz; biz de burada bunu konuşurken bunun da olması gerektiğini konuşmuştuk ama biz daha kanunu yokken bunun, bu kanunu yaparken direkt vergiyle başlarsak yabancı piyasalara kaymalar olabileceğini dolayısıyla kendi iç piyasamızdaki düzeni, kendi iç piyasamıza karşı oluşturmak istediğimiz düzene karşı olan ilgiyi, alakayı dışarıya kaydırabileceğimizin riskini göz önüne alarak o gün vergi koymamıştık.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Öyle anlatmadınız.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Aynen de böyle anlattık. Açın bakın tutanaklara, hatta ben bile o gün bu cümleyi kurduğumu hatırlıyorum. Şimdi, bugün yeni bir faza geçiliyor, güven oluşmuş piyasada, tesis edilmiş belli bir miktarda ve dolayısıyla hem "Buradan bir işlem vergisi getirelim bu servis sağlayıcılar üzerinden." deniliyor hem de "Daha sonra bunlarda oluşacak şeylerde bir değer artış kazancı kapsamına alalım." deniliyor. Belki yarın iş başka bir yere gidecek, gelecekler, diyecekler ki: "Ya, bu iş buraya gitti. Şimdi bizim şunu da yapmamız mümkün hâlâ geldi." yahut da "Bu biraz istediğimiz yere götürmedi, başka bir şey yapabilir miyiz?" diyecekler, yine gelecekler. Biz o zaman "Ya, siz nasıl iş yapıyorsunuz kardeşim, nasıl teklif getiriyorsunuz, o gün..." Böyle diyemeyiz; hayat değişiyor, her şeyin gücü sizin elinizde değil. Siz mevzuatı koysanız da çerçeveyi çizseniz de sizin dışınızda gelişen bir hayat var. Dolayısıyla o hayatı bir şekilde dinamize etmeniz gerekiyor.

Şans ve bahis reklamlarının tamamının vergi matrahı alanı içerisine alınması önemli bir şey. Ben daha önce kapsam dışında olduğunu bilmiyordum, olmamasına mesela şaşırdım. İyi bir şey yapmışlar arkadaşlar, teşekkür ediyorum.

Mesela vakıf üniversiteleri hastanelerinin istisna, muafiyetin dışına alınması... Bu istisna niye verilmiş? Denilmiş ki: "Vakıf üniversiteleri, bu hastaneler çalışsın, istisna kapsamına alalım ki daha ucuz sağlık hizmeti sunsunlar, insanlara ulaşınsınlar." Ama bugün gelinen noktada bu beklenen faydanın artık ortadan kalktığı görülmeye başlanmış. Sunulan hizmetin fiyatı ile piyasadaki fiyatın birbirine yaklaştığı dolayısıyla burada verilmiş olan istisnanın bir adaletsizlik oluşturduğu tespit edilmeye başlanmış ve buna uygun bir düzenleme yapılmış. Doğru bir şey yani hayat değişiyor ve bu değişen hayata göre de yeni bir pozisyon alınıyor arkadaşlar.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - "Kaynak yok." diyorsunuz, kaynak var.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi, KDV düzenlemeleri... Kamulaştırmayı yapan devlet ve kamu tüzel kişilerine devrinin biz burada kısmi istisna kapsamına alınmasını sağlıyoruz.

İşsizlik sigortasıyla ilgili konuşuldu. Yani "Cumhurbaşkanına bu yetki niye veriliyor? Meclis burada yok mu?" Yani bu kadar insan biz burada oturmuşuz, işte "Meclise ne gerek var, Cumhurbaşkanını..." Kardeşim, Cumhurbaşkanına her yetki verilmiyor; bu yetki Meclisin. Cumhurbaşkanına belli bir limit içerisinde aşağı veya yukarıya bir esneme yetkisi veriliyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Meclise ne kalıyor? Meclise ne kalıyor?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Meclis, yarın oturur, Cumhurbaşkanından bu yetkiyi alabilir; diyebilir ki: "Ben bu yetkiyi vermiştim, vazgeçtim." Bak arkadaş, "Meclise ne kalıyor?" diyorsun, cevabını vereyim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Bugüne kadar hangisini...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Cevabını vereyim bak, cevabını vereyim, müsaade et ağabey.

Şimdi, devletin katkısı 1 puan değil mi? Biz burada yetki veriyoruz bunu yüzde 50 indirmeye veya yüzde 50 yukarı çekmeye. Meclis yarın diyebilir ki: "Ben bunu yüzde 3'e çıkarıyorum kardeşim." Meclisin bu yetki elinde var. Dolayısıyla yarın böyle bir ihtiyaç oluştuğunda yeniden Meclise gelinip burada komisyonlarda zaman kaybedilmesin, bu işler tartışılıp yeniden mevzu edilmesin diye böyle bir alan oluşturuluyor. Kime oluşturuluyor, kime oluşturuluyor? Şurada oturan bir bürokrata oluşturulmuyor, şurada oturan bir genel müdüre oluşturulmuyor. Bu ülkede yüzde 50'nin üzerinde oy almış, milletin güveniyle Cumhurbaşkanını seçilmiş bir yöneticiye bu yetki veriliyor. Dolayısıyla "Meclis yok sayılıyor, Meclisin..." Bunlar âciz cümleler; bunlar meseleyi kavrayamayıcı, kötü niyetli, siyasal cümleler arkadaşlar.

BOTAŞ'ın düzenlemesi... Şimdi, Mustafa ağabey konuşurken dedim ki: Ya, Mustafa ağabey, Allah'ını seversen yani bu düzenleme niye yapılıyor, sen bilmiyor musun da konuşuyorsun? Tamam, bazı şeyler esnetilir, siyaseten konuşulur ama arkadaşlar, gülünç duruma düşüyorsunuz. BOTAŞ, devletin doğal gaz kullanıcılarına, hane halkına, bu ülkede yaşayan insanlara özellikle pandemi sürecinde başlayan sıkıntılardan dolayı kullandığı doğal gazı 100 liraya alırken 50 liraya fatura edebilmesini sağlayan o düzenlemeden oluşan maliyette zarara uğruyor. Zarara uğramaması için de mahsuplaşma yapıyor, Maliye Bakanlığı ona birtakım aktarımlar yapıyor. O süreçlerin gecikmesinden, kanunun getirdiği sürelerin gecikmesinden doğan vade farkları, faizleri oluştuğu için de...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - BOTAŞ zarara uğramıyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) - ...şimdi burada bu düzenleme yapılıyor, mahsup edilme imkânı getiriliyor. Dolayısıyla aslında burada yapılan şey bir mali işlem çerçevesinin daha evvele alınarak oluşan ek muhasebesel hesapların aslında ortadan kaldırılmasından başka bir şey değil fiilî etki olarak.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Ne oldu ucuz doğal gaz?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kamu taşınmazlarının satılması.... Ooo, dünya gitti, bütün kamuyu sattık! "Sata sata daha ne yapacaksınız, siz sata sata bıkmadınız mı?" dedi az önce birisi. Ya, arkadaşlar, Ankara Büyükşehir Belediyemiz bugüne kadar, seçildiği günden bugüne kadar 60 milyar TL'nin üzerinde taşınmazını sattı ve Ocak 2026'da çıktığı ihale ilanına bakarsanız Mamak'ta, Etimesgut'ta, Çankaya'da, Akyurt'ta 36 tane taşınmazını daha şubat ayında satmak üzere ilana çıktı, martta bir ilana daha çıkacak, mayısta satacak, haziranda çıkacak.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Belediyelerin boğazını sıktınız.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ya, siz neyi konuşuyorsunuz, neyi konuşuyorsunuz? Üstelik "Ben sosyal konut yapacağım." diyen bir belediye bu arsalar lazımken satışa çıkıyor. Şimdi, burada maddeyi açın, okuyun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Peki, bu para ne olacak?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Diyor ki: "Kamu kurumlarının elinde bulunan ve faaliyet alanlarıyla ilişkisi doğrudan bulunmayan taşınmazlarının satışı."

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - İhtiyaç fazlası...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Siz ihtiyaçken satıyorsunuz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ne yapacaklar parayı peki?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Burada ihtiyacı olmayan taşınmazların satılması getirilmiş, maddeye dünyanın lafını ediyorsunuz, "Parsel parsel satıyorsunuz." diyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Para ne olacak Sayın Orhan Yegin, para ne olacak?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen tamamlayalım.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Satış parası ne olacak?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Arkadaşlar, bir şey söyleyeyim mi...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, bir şey soruyorum ya! Bu yasa teklifinde yazıyor mu, sen onu söyle bize.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi bak, aynı bu olayda olduğu gibi "Yaşanan depremde bütün suç iktidarındır." dedi arkadaşlar. "Bu, asrın depremi, asrın felaketi değil asrın çirkinliğidir." dediler. Ya, arkadaşlar, biz bu kentsel dönüşümü yapalım dediğimiz zaman Hatay'a gidip o halkı sizin o dönemki belediye başkanlarınızla beraber o dönemki milletvekilleriniz kentsel dönüşüme karşı örgütlemenizin mi? Rezerv alanların ilan edilmesiyle ilgili "Devlet sizin arsalarınıza çökecek. Bu devletle anlaşmayın." diye halkı nümayişe, halkı anarşiye davet eden, bunu örgütleyen, organize eden siz değil miydiniz ya?

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - O rezerv alanlara ne olduğunu ben size birazdan anlatacağım tamam mı? Devlet müteahhitlik mi yaptı, vatandaşa ev mi yaptı; ben size birazdan anlatacağım.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi, bak, 60 milyarlık taşınmazı satıp bu kanuna "halkı kandırmak" demek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkürler.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Tamamlıyorum, son...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Buradan gelen parayla ne yapılacağını biliyor musun sen Orhan Bey?

ORHAN YEGİN (Ankara) - "Depremde siz suçlusunuz, asrın sahtekarlığı." deyip... Arkadaşlar, bize bunu söylüyorsunuz ya, işte asıl sizin yaptığınız asrın ikiye bölünmüşlüğüdür.

Teşekkür ediyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Ya, bırak bu işleri Orhan Yegin kardeşim!

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Sen peki bu paraların ne olacağını biliyor musun?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Böylece Komisyon üyesi arkadaşların söz taleplerini karşıladık.

Şimdi Komisyon dışından söz talepleri var. İlk söz İlhami Özcan Aygün Bey'in; sonra Aykut Kaya, Aşkın Genç, Nermin Yıldırım, Ömer Fethi Gürer, Mehmet Tahtasız olarak devam edeceğiz.

İlhami Özcan Aygün Bey, buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yine torba kanun teklifi, tam bir çorba yapılmış. Alelacele hazırlanmış bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız. Kripto para varlık işlemlerine on binde 3 oranında vergi getiriyorsunuz. Vergiyle yıllık 4,2 milyar dolar hedef veriyorsunuz. Peki, bu zamana kadar aklınız neredeydi diye insana sorarlar. Ülke yasa dışı bahis merkezi olmuş. "Her türlü şans ve bahis oyununa ilişkin verilen ilan ve reklam giderleri artık vergi matrahından indirilemeyecek." diyorsunuz. Yine soruyorum: Bugüne kadar neredeydi aklınız? Bizler söylerken siz neden kafanızı kuma gömmüştünüz, şimdi mi aklınıza geldi?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Anlattık ya, anlattık!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - İşte, günaydın Orhan kardeşim. Muhalefet bunları dile getirdi, bizler dile getirdik ama siz kafanızı kuma gömmüştünüz, demek ki hazinede para bitmiş.

Yine, bakınız, kripto varlık işlem yapanlar malı götürüyordu.

ORHAN YEGİN (Ankara) - İşiniz gücünüz götürmek.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Atı alan Üsküdar'ı geçtikten sonra siz şimdi bunları Gelir Vergisi Kanunu kapsamına alıyorsunuz. Günaydın diyorum. Daha önce aklınız neredeydi?

Şimdi, gelelim katma değer vergisine yine. KDV'de birçok yabancıya avanta gibi imkân tanıyordu. "Neydi bunlar?" dersanız; Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu kişiler hastanelere elini kolunu sallayarak gidip tedavi oluyordu; şimdiye kadar bunu neden görmediniz? Daha önce de Plan ve Bütçede dile getirdim, gene buna bakın ve ona göre tedbir alın.

Yine, Sağlık Bakanlığınca Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu kişilere aile hekimliklerinde verilen koruyucu hekimlik, teşhis, tedavi ve hizmetleri KDV'den muaftı. Birçoğu Türkiye'de tedavi olup elini kolunu sallayarak kendi ülkelerine gidiyor. Biz de kendi vatandaşımızdan aile hekimi için ücret alıyoruz, doktor için ücret alıyoruz, onlara ilacını dahi ücretli vermeye çalışıyoruz.

Şimdi, yine, bakınız "işsizlik sigortası" diyorsunuz, fon oluşturuldu. Bu fon işsizlerden ziyade işveren lehine işledi şu ana kadar. Şimdi, devlet işsizlik sigortasına ödediği yüzde 1'lik payın yarısına kadar azaltması ya da artırması için Cumhurbaşkanına yetki veriyor. Arkadaşlar, bu Cumhurbaşkanına yetki vermekten biz artık âciz duruma düştük. Ya, hatırlarsanız Cumhurbaşkanı ne dedi? "Verin bana yetkiyi, şirket gibi yöneteceğim, ülkeyi uçuracağım." Ya, şu anda herkes perişan. Emekli, esnaf, çiftçi, işçi yani ülkenin büyük kısmı perişan ama Hazine ve Maliye Bakanı çıkıyor... Bizi Süper Lig'e çıkarmış! Evet, gayrisafi millî hasılamız 18 bin doları geçmiş. Ya, merak ediyorum, emekli perişan diyoruz, pazara gidip akşam saatinde çürük elmaları, çürük sebzeyi toplayan emeklimiz var, esnafımız var. Emeklimiz torununa bir çikolata alamaz hâle gelmiş ama Hazine ve Maliye Bakanı diyor ki: "18 bin doları geçti bizim vatandaşımızın kişi başına geliri." Hadi oradan diyorum ben de. Oradan da çıkıyor Sayın Güler... Emekliye 1 lira artış yapamadınız ya, 1 lira. Yine emekli zammını getirdik buraya, emeklinin maaşını 1 asgari ücrete çıkaralım dedik ama dediniz ki: "Kaynak yok." Kaynak kime var? Bir avuç zengine var. Yine, kamu işletmelerindeki... İşte, otobanlara, köprülere kaynak var. İstanbul Havalimanı'nı işleten arkadaşın kira gelirini ta atıyoruz yılların ötesine ama emekliye geldiği zaman yok, çiftçiye geldiği zaman yok.

Bakınız, bu akşam motorine ve benzine zam bekleniyor. Kimden? Cumhurbaşkanının onayı olursa zam oranı düşecekmiş. Eşel mobil sistemi vardı. Ne oldu, neden vazgeçtiniz? Siz sadece kaynak arıyorsunuz ve geliyorsunuz, işte devletin yerlerini satıyorsunuz. Ejder Vekilim orada, Elâzığ'daki TEKEL şarap fabrikası özelleştirmede ve kapanacak. Tekirdağ'da da Mey İçki'nin yeri vardı, o fabrika da gitti; şu anda yerlerine konut yapılacak. Arkadaşlar, gözümüzü açalım, devletin kaynaklarını doğru kullanalım.

BOTAŞ diyoruz... Ya, Tekirdağ'da doğal gazı olmayan ilçelerim var benim. Hâlâ daha Hayrabolu'ya, Malkara'ya taşıma sistemli doğal gaz geliyor.

Geçen sene trafikten, kardan dolayı, yağıştan...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Doğal gaz var mı?

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Hayrabolu'ya doğal gaz geliyor, taşıma sistemli olması sonucu...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Yani arkadaşlar, bakınız, olmayanı söylüyorum. Saray'da, Muratlı'da, Malkara'da daha mahallelerimizde doğal gaz yok. Burası Avrupa, burası Trakya; Trakya'da bunlar olmuyorsa vay Anadolu'nun hâline diyoruz.

Bakınız, emeklilere kaynak yok dedik. Bakınız, bir de şimdi en büyük sorun Sayın Orhan Yegin kardeşim, şu anda çiftçi perişan, gübre bulamıyor. Bakan Bey de çıktı, dedi ki: "Sıkıntı yok, Tarım Kredide de yok, Trakya Birlikte de yok, bayide de yok." Ve iki günde yüzde 15 zam gelmiş. Neyi konuşuyorsunuz? Bu akşam da motorine zam gelmiş. Gıda güvenliğini sağlayacak olan üretimi baltalıyorsunuz.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Niye oluyor, onu da söyle?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Bakınız, neden yok? İşte, sizin acemiliğinizden, iş bilmezliğinizden.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Allah Allah!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Gübre fabrikalarını özelleştirdiniz. İran'da yapmayın dedik, Razi fabrikasını kurmayın dedik, kendi ülkenizde kurun dedik ama siz gittiniz, İran'da gübre fabrikası kurdurdunuz GÜBRETAS'a. Ne oldu özelleştirdiniz? İran'da şimdi savaş var.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Gübrenin ham maddesi nedir?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Üre yok, üreye doğal gaz yok. Ne konuşuyorsun? Ülkenin bütün fabrikalarını sattınız, peşkeş çektiniz. Şimdi, gelmişsiniz, yine tekrar özelleştirmeye bakıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Ankara) - İlhami ağabey, gübre neden yapılıyor? Gübrenin doğal gaza ihtiyacı var mı?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Antalya'dan mı çıkıyor doğal gaz, Tekirdağ'dan mı çıkıyor?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Aygun, teşekkür ediyoruz.

Sayın Aykut Kaya...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Bakınız, Tekirdağ'daki limanın yerine, gelin, buraya yüksek kademeli bir fabrika kuralım ama siz oraya liman yapıyorsunuz, özelleştiriyorsunuz.

Ellerinizi artık bu insanların üzerinden çekin; emekliye para verin, esnafa para verin.

ORHAN YEGİN (Ankara) - İlhami ağabey, gübre ile doğal gazın bir ilişkisi var mı?

CAVİT ARI (Antalya) - Bu konuda İlhami Bey'le yarışmaya kalkmayın, uzmanlık konusu.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Evet, günaydın kardeşim. Bana sakın bunu sormuş olma, çok büyük açığa düşersin; aynı sizin Leyla Şahin Usta gibi "Traktör yok." demişti "Buzdolabı yok." demişti. Kardeşim, üre gübresinin ham maddesi doğal gaz; bunu öğrenmeni istiyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Orhan Bey, lütfen karşılıklı konuşmayalım.

Sayın Aygun, Sayın Kaya'ya söz veriyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Sayın Başkanım, bilgilendirmek istedim. Doğal gaz olmadan üre gübresi yapamazsın.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Hepsi anlaşıldı.

Buyurun Sayın Kaya.

AYKUT KAYA (Antalya) - Kıymetli hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Önümüze yine iktidarın alışıktığımız torba yasa tekliflerinden biri getirilmiş durumda. Teklifin genel gerekçesinde ne yazıyor? "Vergi adaleti güçlendirilecek, istisnalar sınırlandırılacak." Kulağa ne kadar hoş geliyor değil mi? Ancak teklifin içine girip o süslü kelimelerin arkasına baktığımızda adaletin kırıntısını bile göremiyoruz ne yazık ki. Gördüğümüz tek şey, yoksuldan alıp yandaşa veren, vatandaş ezip iyi yönetilmeyen kamu kurumlarının zararını vatandaşa yükleyen ve kamu mallarının satışının önünü açan o bildik anlayışın yeni bir perdesini görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, bu teklifin 10'uncu maddesiyle BOTAŞ'a devasa bir af getiriyorsunuz. BOTAŞ'ın vadesi geldiği hâlde ödemediği vergileri, idari para cezalarını ve bunlara binen gecikme faizlerini tek kalemde siliyorsunuz. Hazineden olan sözde görevlendirme bedeli alacaklarına mahsup edip geçmişe dönük faizlerini affediyorsunuz. Şimdi, ben Antalya Milletvekili olarak soruyorum: Benim Antalyalı esnafım, serasında ter döken çiftçim vergisini, SGK primini bir gün geciktirse devletin şefkatli elini mi görüyor yoksa banka hesabına anında konan e-haczi mi görüyor? Vatandaşın yakasına yapışırken aslan kesilen bu iktidar, kötü ve liyakatsiz yönettiği kurumlara gelince neden pamuk gibi oluyor? BOTAŞ'ın ödemediği o faizlerin bedelini kim ödeyecek? Ne yazık ki yine dolaylı vergilerle ezilen bu millet ödeyecek.

Sayın milletvekilleri, 11'inci maddede ise çok tehlikeli bir kapı aralıyorsunuz. Kamu idarelerinin, KİT'lerin ve bağlı şirketlerin ellerinde ne kadar taşınmaz varsa ihtiyaç fazlası kılıfı uydurarak Özelleştirme İdaresi üzerinden satmaya hazırlanıyorsunuz. Yirmi üç yılda elde avuçta satacak fabrika, liman tesis bırakmadınız; şimdi, bütçe açığını kapatmak için kurumların arazilerine, binalarına, arsalarına da göz diktiniz. Özelleştirme gelirini de kurumlara aktararak âdeta "Taşınmazı sat, bütçeni denkleştir." diyorsunuz. Bu maddeyi, kamu kurumlarının elindeki taşınmazların satışını hızlandıran ve kurumların mali ve kurumsal yapısını zayıflatabilecek bir düzenleme olarak görüyorum.

9'uncu maddeyle ise işçinin alın terine el uzatıyorsunuz, Cumhurbaşkanına İşsizlik Sigortası Fonu'na devletin yaptığı yüzde 1'lik katkıyı yarıya indirme yetkisi veriyorsunuz. Siz, zaten yıllarca bu Fon'u işçiden çok işvereni fonlamak, yandaşları kurtarmak için kullanmadınız mı? Şimdi de bütçe açığını kapatmak için devletin fona koyması gereken parayı kesmenin yolunu açıyorsunuz. Bir ülkeyi yönetenler işçiden bu kadar mı uzak olur? Krizin faturasını işsize ve emekçiye kesmekten, işçinin kumbarasına el uzatmaktan artık vazgeçin.

Son olarak, 17'nci maddeyle ilgili değerlendirmemi paylaşmak istiyorum. Bu maddede 6 Şubat depremlerinden etkilenen bölgelerdeki hak sahiplerine yönelik bir düzenleme yer alıyor. Buna göre, konut borcunu bu yıl sonuna kadar peşin ödeyenlere yüzde 74 oranında indirim yapılması öngörülmüyor. Ancak şu soruyu sormak gerekir: Evi yıkılmış, iş yeri enkaz altında kalmış, tüm birikimini kaybetmiş ve bugün hâlâ konteynerlerde yaşam mücadelesi veren bir depremzede bu parayı nasıl ve nereden bulup da tek seferde ödeyecek? Elbette ödeme gücü olan bazı vatandaşlarımız olabilir ancak deprem bölgesinde çok sayıda aile zaten depremde önce de ciddi ekonomik zorluklar içindeydi. Bu nedenle, getirilen bu düzenleme fiilen ödeme gücü olan sınırlı bir kesime avantaj sağlayan bir uygulama olarak karşımıza çıkabilir. Deprem gibi büyük bir afetten sonra sosyal devletin görevi, vatandaşa yeni borçlar yüklemek değil, barınma sorununu adil ve kalıcı bir şekilde çözmektir. Afetzedelerin konut meselesi bir finansman meselesi değil bir sosyal devlet meselesidir.

Sonuç olarak, vitrinine "vergi adaleti" yazılan ancak bazı maddeleri itibarıyla kamu varlıklarının satışının önünü açan, işçinin fonunu zayıflatan ve vergide eşitlik ilkesini zedeleyen bu teklifin doğru bir yaklaşım olmadığını düşünüyoruz.

Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak rantı ve israfı değil halkın, işçinin ve depremzedenin hakkını savunmaya devam edeceğiz.

Saygılarımı sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Aşkın Genç, buyurun.

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri; öncelikle, bir Millî Savunma Komisyonu üyesi olarak, bedelli askerlik ücretiyle ilgili düzenlemenin torba kanun içinde Plan ve Bütçe Komisyonunda ele alınmasını doğru bulmadığımı ifade etmek isterim. Bu maddenin teknik, stratejik ve güvenlik boyutu da vardır. Bu yönüyle Millî Savunma Komisyonunda ayrıntılı biçimde değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Savunma politikasını sadece bir gelir kalemi olarak görmek son derece sakıncalıdır.

İkinci olarak, savunma sanayisini elbette destekliyoruz. Türkiye'nin güvenliği hepimizin meselesidir, güçlü bir savunma sanayisi ortak hedefimizdir. Bizim itirazımız savunma sanayisine değil finansman yöntemidir. Bugün mevcut bedelli askerlik ücreti 333 bin TL'dir, asgari ücret 28.075 TL; bir asgari ücretli, maaşına hiç dokunmadan, mevcut bedelle yaklaşık on bir ay yirmi altı gün çalışmak durumunda. Şimdi bedelin 417 bin-420 bin TL bandına çıkarılacağı ifade ediliyor, bu da aynı asgari ücretli için yaklaşık on dört ay yirmi altı gün demek oluyor. Bu ne anlama geliyor? Bedelli askerlik artık dar gelirli gençler için fiilen erişilemez hâle geliyor, bedel yükseldikçe yararlanabilenlerin sayısı azalıyor. Bu düzenleme savunma sanayisini güçlendirmez, bedelliye daha da sınıfsal bir ayrıcalığa dönüştürür. Üstelik bu yaklaşım yeni de değil, 11 Ekim 2024'te limiti 100 bin lira ve üzeri kredi kartlarından kart başına yıllık 750 lira alınarak Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na aktarılmasını öngören teklif getirildi, tepkiler üzerine geri çekildi; şimdi, aynı mantık başka bir yöntemle geri geliyor. O gün kredi kartı üzerinden aranan kaynak bugün bedelli askerlik üzerinden aranıyor, ne yazık ki bu bir tercih meselesidir.

Bayram yaklaşıyor, milyonlarca emekli ikramiyede artış bekliyor. Torba kanunda emekliye ilişkin tek bir düzenleme yok ama vatandaşa yeni mali yükler var; bu tablo, toplum vicdanında karşılık bulmaz. Şimdi "Kaynak yok." deniliyor, kaynak var ama tercihleri farklı iktidarın. Ocak 2026 bütçe gerçekleştirmelerine göre sadece bir ayda faiz gideri 456 milyar 416 milyon TL; bu, günde yaklaşık 14,7 milyar TL, saatte yaklaşık 613 milyon TL, dakikada yaklaşık 10 milyon TL, saniyede ise yaklaşık 170 bin TL faiz

ödemesi demek oluyor. Aynı ay bütçe açığı 214 milyar 543 milyon TL. Yani sorun, kaynak bulamamak değil bütçenin nasıl yönetildiğidir.

Bir de kamu-özel iş birliği modeliyle yapılan şehir hastaneleri var. "Vatandaşın cebinden bir kuruş çıkmayacak." denilen bu projeler için müteahhitlere sadece ocak ayında 22 milyar 223 milyon TL ödeme yapılmış, 2025'in tamamında ise 111 milyar 100 milyon TL. "Vatandaşın cebinden bir kuruş çıkmayacak." denilen projelere yüz milyarlarca ödeme yapılırken bedelli askerlik üzerinden fona kaynak aranmasını adil bulmadığımı ifade etmek istiyorum.

Bugün vatandaşın bankalara ve finans kuruluşlarına toplam borcu 6 trilyon 270 milyar TL seviyesinde. İcra dairelerine yılın ilk iki ayında gelen yeni dosya sayısı 1 milyon 721 bin. İnsanlar borçla ayakta durmaya çalışıyor. Böyle bir tabloda çözümü yine vatandaşın cebinde aramak kolaycılıktır. Savunma sanayisine kaynak gerekiyorsa bunun yolu dar gelirli gencin bedelli askerlik ücretini artırmak değildir; bunun yolu faizi azaltacak ekonomik istikrarı sağlamak, garantili projelerin yükünü gözden geçirmek, bütçede önceliklendirmeyi doğru yapmaktır. Savunma sanayisine sahip çıkalım ama bunu yaparken sosyal adaleti zedeleyerek yapmayalım, güvenlik politikası ile maliye politikası arasındaki dengeyi bozmayalım.

Bu nedenle bu maddenin hem usul hem içerik yönüyle yeniden değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Genç, teşekkür ederim.

Sayın Nermin Yıldırım Hanım, buyurun.

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Başkanım, teşekkür ederim.

Emekli bayram ikramiyelerinin artışına ilişkin aslında bir beklenti vardı kamuoyunda ama kaynak olmadığı gerekçesiyle bu sorunu maalesef çözemiyoruz. Ancak ben Orman Genel Müdürlüğü'nün 2025 yılında 68 yangın söndürme helikopteri, 13 uçak, toplamda 81 adet hava aracı için 10 milyar 262 milyon ödediğini buradan belirtmek isterim. 2026'da da 46 tane helikopter için ihale açmış, bunlar da kiralanacak yani envanterine almıyor, kiralamak için para ödemeyi biliyor. Yine, Avrasya Tüneli için 2026 Ocak ayında 82 bin araç garantisi sağlanmış, buna rağmen fiyat farkı 213 milyon. 2025'in on iki ayında ise ne yapmış, 2 milyar lira fiyat farkı ödemiş. Bakalım, 2026'nın on iki ayında kaç milyar ödeyecek fiyat farkı olarak. Burada hazine, tünellerden geçiş garantisi elde etmiş olsa dahi işletmelere bu geçişler dolayısıyla fiyat farkı öderken, emekliye, gerçekten açlık ve yoksulluk sınırı altında yaşayan, gerçekten 20 bin lirayla en düşük emekli maaşı alan bir emekliye bir asgari ücret ikramiye vermekten kaçınıyor. Bunu gerçekten toplumun vicdanına ve seçmenin iradesine buradan havale ettiğimizi belirtmek isteriz.

Bu deprem illerindeki meselelere geldiğimizde, özellikle bu vergi, SSK ve BAĞ-KUR anlamında bu torba yasada mesela niye bir muafiyet tanımlanmadığını çok merak ediyorum. Niye söylüyoruz bunu? Kredi Kooperatiflerinden, Ziraat Bankasından bu çiftçi, üretici gidiyor kredi çekmek istiyor... Ya, Allah aşkına sormak isteriz, bunu hani aylardır da soruyoruz, sadece ben değil bir sürü vekil arkadaş soruyor: Deprem illerinde esnafın, üreticinin, KOBİ'nin üç yıldır SSK borcunun, vergi borcunun olmadığı düşünülebilir mi? Asla düşünülemez. KOSGEB kredisini biz "hibe" diye bildik, "hibe" dedik, ardından evrildi, faizsiz krediye dönüştü ve bunları 3 taksitle ödeyeceğiz; şimdi, mart ayından itibaren depremzedeler KOSGEB kredilerini ödemek zorundalar.

Şimdi, özellikle bu deprem konutlarıyla ilgili, fiyatlarla ilgili burada bazı arkadaşlar biraz evvel -şu anda yoklar, arkalarından da konuşuyor gibi olmayayım ama buradan aktarabilirsiniz- "sosyal devlet ilkesi" falan dediler, "Efendim, yaptık, altyapısının parasını almıyoruz." dediler. Bir zahmet yani TOKİ'ler çeperlerde yapılıyor, şehrin dışında yapılıyor, tabii ki altyapısı alınmayacak. Yani 484 bin lira, eğer tamamı alınırsa toplamda 152 milyara tekabül edecek. Zaten imar affından, MTV'lerden, ÖTV'lerden biz milyarlarca lira para kazandık, parayı tahsil ettik zaten, bu evler bedavaya geldi. Bugün 484 bin liralık evlerin tamamı bize kalacak. Yani "Bize kalacak." derken size kalacak. Mesela, size önerim, bu parayla da 2019 yılından bu yana Hatay'da bitirilmeyen sosyal konut projeleri var. Bakın, İskenderun Düğün yurdu'nda müteahhit kaçmış, inşaat süreci olamamış, bugün getirdiğiniz fiyat teklifi nedir biliyor musunuz? "Yüzde 10 peşinat, 350-400 bin lira, on sekiz yılda öde." Taksit tutarı ne? 16 bin ile 30 bin lira arası. Ama siz burada gelip bana "Biz bedava veriyoruz, 484 bin lira veriyoruz." diyorsunuz, kiracılar ne olacak? Bugün Hatay'da 160 bin insan hâlâ konteynerde kalıyor. Kiracıların barınma krizi çözüldü mü? 20 bin lira emekli aylığı alan bir yurttaş işini kaybetti, evini kaybetti, 20 bin lira emekli aylığıyla, kardeşim, nasıl ödeyecek? Diyecek ki: "Ben 8.750'yi tamam, amenna, ödeyeyim, alayım on sekiz yıl." Yarısını veriyor zaten, adamın işi yok. Biraz evvel arkadaşlar "Yaptık." diyordu, peki, buradan sormak isterim... Arkadaşlar, bu brandanın altındaki gerçek herkesin televizyonlarda anlattığı gibi değil. Sizler kura çektiniz, Cumhurbaşkanı ve ekibi geldi, Hatay'da kura çekti, Adıyaman'da kura çekti. Bir kere telaffuzu şöyle düzeltmenizde fayda var: "Konut teslimi yapılmamıştır ancak yüzde 50 bir fiziki gerçekleştirme oranı vardır."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Bugün temeli atılan, sadece kaba inşaatı olan TOKİ'yi "Teslim ettik." diye propaganda yapmayın.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - 455 bin konut teslim edilmedi mi?

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Kura çektiniz Sayın Vekilim.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Hayır canım, 455 bininci konut insanlara teslim edildi, kura değil.

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - "Teslim edildi." değil, kura çekildi. Peki, ben kardeşimin veya en yakınımındaki komşumun, hak sahibi komşumun sana telefonunu vereyim Sayın Vekilim, evi kaba inşaat mı, temel mi, lütfen, siz arayın sorun.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ben Maraş depreminde oradaydım...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Nermin Hanım, teşekkür ederim.

Sayın Ömer Fethi Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Sayın Başkanım, torba kanun teklifinin Meclise geleceği gündeme gelince tüm kesimlerin beklentisi emekli bayram ikramiyesinin artırılacağı yönündeydi. Bizim Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu konudaki önerimiz emekli bayram ikramiyesinin 1 asgari ücret tutarında olması yönündeydi ama iktidara yakın basın yaklaşık bir aydır, neredeyse her gün, emekli bayram ikramiyelerinde artış olacağını kamuoyuna yazdı, çizdi, anlattı. Hatta bu teklif Meclise gelinceye kadar AK PARTİ'li vekiller dahi bayram ikramiyesinde bir artışı öngörüyorlardı. Birdenbire nasıl olduysa bayram ikramiyesindeki artıştan vazgeçildi. Bu

zaten emekliye yapılan zulmün devamıdır. Emekli bayram ikramiyesi anlamını yitirmiştir. Bugün turfanda 2 kilo kiraz 2 bayram ikramiyesinin üzerinde bir rakamdır. Onun için de bu bayram ikramiyesinin artırılması ihtiyaçtır, şarttır. Bir ek önergeyle bu bayram ikramiyesindeki artışların Plan ve Bütçe Komisyonunda ele alınmasını yeniden öneriyor ve talep ediyoruz.

Değerli Başkanım, buradaki maddelerin birinde, sosyal tesis ve kurumlardan gelen talep dikkate alındığında 230 adet, yaklaşık 5,5 milyon metrekare taşınmazın özelleştirilmesinin kurumlardan talep edildiği söyleniyor. Bunu talep eden kimse bu bürokrat hemen görevden alınsın. Demek ki işini yapamamış, becerememiş, o elindeki imkânları değerlendirememiş ve bunların satışını talep ediyor. Bakınız, 100 fabrika satıldı, enerji şirketleri satıldı, santraller satıldı, hazine arazileri satıldı, kamuya ait olan ne var ne yoksa satıldı. Sonunda, Özelleştirme İdaresi kurulduğundan bu yana yapılan masraflar, bu ülkenin tüm değerlerinin satılmasıyla neredeyse onların maaşına dönüştü. Bu satış anlayışından vazgeçin, bu ülkenin değerlerini bu kadar çarçur etmeyin, yazık ediyorsunuz. Bakınız, DAP gübrenin üretildiği Mazıdağı fosfor madenlerinin olduğu yer özelleştirildi, bir tek kişiye verildi, Mehmet Cengiz'e. Şu anda DAP gübrenin tonu 37 bin lira. Eğer bu, devlette kalsaydı sübvansede edilir, çiftçiye destek verilir. Tekelleştiriyorsunuz, kamunun elinden alıyor, bireye devrediyor, onun zenginleşmesine yol açıyorsunuz. Bu anlayıştan mutlaka vazgeçin.

Bedelli askerliğin ilk başladığı dönemleri bir hatırlayın, ne denildi? Mühendislerin, doktorların, bürokrat olanların askerlikten dolayı kesintiye uğramaması için çok masum bir yöntemle bu sürecin başlatılması önerildi, kısa dönem askerlik Türkiye'nin gündemine girdi. Ama askerlik aynı zamanda bir eğitim merkezi, orada fakir çocuğu, zengin çocuğu aynı şartlarda bir araya geliyor, okul gibi birbirlerini tanıyor, yaşamlarını anlıyor, dostluklar kuruyor ve ülke için askerlik aynı zamanda bir eğitim merkezi olarak önemli işlev görüyor. Mustafa Kemal Atatürk cumhuriyet kurulduğu dönemde "Askere gelene traktör sürmeyi öğretin." dediğinde ona diyorlar ki: "Ne olacak Paşam, kaç tane traktör var?" O da "Bu ülkede traktör olacak, askerlikte bunu öğrenip gitsinler." diyor. Köyünden ilk defa askerlik için çıkanlar ya da ailesinde aldığı eğitimin dışında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Başkanım, kaç dakika sürdü ya?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Tamamlayın.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Cümleyi bitireyim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Bitirin, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Askerliği bir gelir kapısı gibi görmeyin. 400 bin lirayı durumu elveren ve ekonomik anlamda iyi olanların dışında fakir fukaranın, garip gurebanın, emeklinin, asgari ücretlinin verebilme olanağı yok. Bununla ilgili düzenleme yeniden dönüştürülmeli ve şöyle bir şekle girmeli: Önemli görevlerde bulunan, örneğin, ASELSAN'da bir mühendis, bu gibi arkadaşlar bundan yararlınsın, bunun tanımı olsun; varlıklı, yurt dışında okumuş, ülkenin gerçeklerinden bihaber insanların parayla askerlikten muaf olmasının önü kesilsin. Gelsinler, askerliğini yapsınlar; ülkeyi, vatani, milleti tanısınlar diyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Teklifin geneli üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, görüş, öneri ve eleştirilere cevap vermek üzere teklifin ilk imza sahiplerinden Sayın Hüseyin Altınsoy'a söz veriyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Hüseyin Bey, bedelli mi yaptın askerliği?

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - On altı ay yedek subay olarak yaptım; dört ay acemi eğitim birliğinde, on iki ay da rütbeli olarak yaptım, elhamdülillah.

Evet, Sayın Başkanım, şimdi, 16.00'dan beri toplantımıza devam ediyoruz. Teklif maddelerimize geçince tabii daha detaylı olarak gündemi ele alacağız ama ben şöyle baktım, bizim kanun teklifimizle ilgili olanlar gerçekten çok az durumda, daha çok farklı konularla ilgili görüşler belirtildi. Bunlardan bir tanesi de bayram ikramiyesi. Tabii, biz bu kanun teklifini çalışırken bayram ikramiyesi bizim gündemimizde yoktu. Dolayısıyla Grup Başkanımızın Başkanlığında teklifimizi sunduğumuzda gelen bir soruya cevap niteliğinde Grup Başkanımız bir cevap verdi. Değilse, bizim kanun çalışmamızda, o dönemde yaptığımız çalışmalarda -bir aydır biz bu kanun teklifine çalışıyoruz- bayram ikramiyesiyle ilgili herhangi bir gündem olmadı.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Ya, o zaman Türkiye'den haberinizi mi yok arkadaş? Gazeteleri okusaydınız yandaş basında manşetler atılıyordu "Emekliye ikramiyede artış olacak." diye.

CAVİT ARI (Antalya) - Öyle bir dertleri olmadığını gösteriyor.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Hükümetimizin böyle bir çalışması vardır veya yoktur, bununla ilgili zaten Komisyonun ilerleyen saatlerinde veya Genel Kurul çalışmalarında mutlaka bir gelişme olacaktır olumlu veya olumsuz manada diye düşünüyorum ama bizim gündemimizde böyle bir şey yoktu, onu söylemek istedim.

Şimdi, bazı sorular var, bunlarla ilgili ilgili bürokrat arkadaşlarımız notlarını aldılar. Ben öncelikle kripto varlıklarla ilgili GİB Başkan Yardımcımız Mehmet Arabacı'nın birkaç ifadesini almak istiyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI - Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyeleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kripto varlık işlem vergisi veya kripto işlemlerinin vergilendirilmesi konusu aslında 2020 yılından itibaren sektör temsilcileriyle beraber üzerinde çalışılan bir konu idi ve bu sektör temsilcileriyle yapılan ortak teatillerde, hatta bu Meclis çatısı altında da birkaç kez bir araya gelinip belli konularda uzlaşa sağlanmıştı. Buradaki temel nokta, bunların üzerinden vergi alınırken işlem vergisi bazı düşük bir vergi alınması -işte burada da on binde 3 gibi öngörülen- bunların yurt içinden diğer elde ettikleri kazançlar üzerinden mümkünse vergi alınmaması, kazanç üzerinden ancak platformlar dışında yurt dışından elde edilen ya da platformlar dışında bir şekilde elde edilen kazanç varsa bunların vergilendirilmesi, aynı zamanda bu işlemlerin KDV'den de istisna olması idi. Şu

anda buradaki gelen teklifte aslında tam da bunların hepsini karşılayacak şekilde öneriler bulunmaktadır. Burada, tabii, kanun yazım tekniği anlamında şöyle bir şey var: Hem işlem vergisi alınıyor hem de kazanç vergisi alınıyor gibi görünüyor ama yazım tekniği anlamında bir işlemi önce verginin konusuna sokabilmek için kanuna koymak gerekiyor, koyunca vergilendirme usulünü tanımlamak gerekiyor, onu tanımlarken de hangi usulle vergileneceğini belirlemek gerekiyor. Sonrasında da ondan belli oranlarda indirim ya da artırım yapma konusunda da yetki almak suretiyle o alanda platformda işlem yapanlara birtakım uygulamalarda kolaylık sağlanacaksa bu yapılabilir. Bu da ilerleyen maddelerdeki açıklamalarda yapılabilir.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, böylece teklifin geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

1 adet Anayasa'ya aykırılık önergesi var, okutup oylayacağım:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3560) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9, 10 ve 14'üncü maddelerinin 2, 7, 87, 104, 161'inci maddelerine aykırılığı dikkate alınarak Meclis İçtüzüğü'nün 38'inci maddesi gereğince gerekli işlemin yapılmasını arz ve teklif ederiz.

Cavit Arı
Antalya

Veli Ağbaba
Malatya

Tahsin Ocaklı
Rize

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu
Manisa

Ümit Özlale
İzmir

Mustafa Erdem
Antalya

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, önergemizde gerekçelerimizi detaylı bir şekilde izah ettik. 9, 10 ve 14'üncü maddelerinin Anayasa'ya aykırı olduğunu ileri sürüyoruz.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddelere geçiyoruz.

Daha önceki toplantılarımızda da uyguladığımız üzere, eğer sizler de uygun görürseniz görüşme usulüne ilişkin kanun teklifinin maddelerini tek tek okutmayacağım. Ayrıca, teklifte aynı konuda birbiriyle ilgili maddeler bulunmaktadır. Görüşmelerde konu bütünlüğünü sağlamak adına ilgili maddeleri birlikte görüşmeye açacağım. Teklif sahibinden açıklama alıp milletvekillerimizin söz taleplerini karşıladıktan sonra maddeleri ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Teşekkür ediyorum.

Şimdi teklifin maddelerinin görüşmelerine başlıyoruz.

1, 3, 4, 5'inci maddeler kripto varlıklarının vergilendirilmesiyle ilgilidir.

Teklif sahibinden maddelere ilişkin bir açıklama istiyorum.

Buyurun.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Madde 1, kripto varlık işlem vergisinin ihdas edilmesiyle ilgili. Kripto varlık hizmet sağlayıcıları yani aracı kurumlar tarafından yapılan veya aracılık edilen kripto varlık satış ve transfer işlemlerinin on binde 3 oranında vergilendirilmesine yönelik bir düzenleme yapıyoruz. Ayrıca, bir aya ait kripto varlık işlem vergisi izleyen ayın 15'ine kadar beyan edilerek ödenecektir. Vergi oranını sıfıra kadar indirmeye, 5 katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir. Bunun yıllık gelir etkisi 4,2 milyar TL olarak hesaplanmıştır. Verginin mükellefi burada kripto varlık hizmet sağlayıcılarıdır.

Yine, madde 3'te kripto varlıklardan elde edilen gelirlerin vergilendirilmesiyle ilgili bir düzenleme var. Gelir Vergisi Kanunu'nun 70'inci maddesine "varlık" ifadesini ekleyerek aynı maddenin birinci fıkrasının (5) numaralı bendine de "kripto varlıklar" ibaresi eklenmiş, böylece kripto varlıklardan elde edilen gelirlerin vergilendirilmesi, gayrimenkul sermaye iradı olarak vergilendirilmesi amaçlanmıştır. Gelire ilişkin herhangi bir veri bulunmamaktadır.

Yine, madde 4'te kripto varlıklardan elde edilen gelirlerin vergilendirilmesi... Gelir Vergisi Kanunu'nun 70'inci maddesinde olduğu gibi burada da 80'inci maddeye değer artışı kazançlarında yer alan, mal ve haklar arasında sayılmasını sağlayan değişikliğin devamı olarak ilgili maddeye "varlık" ifadesinin eklenmesiyle değer artış kazancına dâhil edilmiştir.

Yine, madde 5'te kripto varlıklardan elde edilen gelirlerin vergilendirilmesi, kripto varlıkların vergilendirilmesi yani yeni madde ihdası. Düzenlemeyle SPK'ce yetkilendirilmiş platformlar bünyesinde elde edilen kripto varlıkların alım satım kazançları ile kira, faiz ve benzeri diğer kripto varlık gelirlerinin nihai olarak tevkifat yoluyla vergilendirilmesi burada da yüzde 10 olarak öngörülmüş teklifimizde. SPK'ce yetkilendirilmiş platformlar dışında gerçekleşen işlemlerden elde edilen kripto varlıkların gelirlerinin ise beyan yoluyla vergilendirilmesi amaçlanmıştır. Aynı maddeyle tevkifatın usulleri, matrahının tespiti ve beyanına ilişkin düzenleme yapılmakta, Cumhurbaşkanına yüzde 10 oranını 1 katına kadar artırmaya ya da sıfıra kadar indirmeye yetki verilmektedir. Bu aşamada etki analizine imkân verecek bir kazanç verisi bulunmamaktadır. Tevkifat nihai vergileme olarak addedilmektedir.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Bu maddeler üzerinde STK olarak bir söz talebi var.

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, buyurun.

TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI ELİF GÖNENÇER - Sayın Başkanım, söz verdiğiniz için çok teşekkür ediyorum.

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği adına tüm milletvekillerimizi saygıyla selamlıyorum efendim.

Şimdi, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği olarak sektörün görüşünü ben yansıtacağım. Kripto varlık hizmet sağlayıcılarla çok kısa bir toplantı gerçekleştirdik dün itibarıyla. Dolayısıyla orada konuştuğumuz hususları sizlerle paylaşıyor olacağım. Bir kere her şeyden önce burada hem işlem bazı vergileme hem kazanç üzerinden vergilendirme hem de komisyon gelirlerinin yüzde 20'si oranında KDV vergisi olmak üzere üçlü bir vergi sistemi konulmaktadı. Bu hani hisse senedi yatırımcıları ya da aracı kurumlar için verilen şeylerden bile yüklü miktarda bir vergilendirmeye kripto varlık hizmet sağlayıcıların karşı karşıya olduğunu göstermekte bize. Şimdi, her şeyden önce işlem bazı vergileme daha önce hisse senetleri için de tartışılmıştı hatırlarsanız. Daha sonra bunun hem likiditeyi olumsuz yönde etkileyeceği, işlem hacmini düşürücü etkileri göz önünde bulundurularak vazgeçilmişti. Aynı şekilde, kripto varlık için de aynı şeyler söz konusu. Bunun da yine yurt dışına kişilerin kaçmasını gerektirecek bir durumu söz konusu olacaktır yani böyle bir etki yaratacağı düşünülmektedir tüm sektör tarafından çünkü burada müşteri zararda da olsa yani bir satış zararda da olsa vergilendirilmiş oluyor. Üstelik de burada "transfer" diye bir kelime var yani hisse senedinde, biliyorsunuz, bir virman yapıldığında herhangi bir vergi alınmıyor. Transferden neden vergi alındığı bir türlü anlaşılamamıştır çünkü orada bir transferde bir kripto varlığın yer değiştirmesi söz konusu, burada herhangi bir ekonomik değer oluşmamakta, herhangi bir kazanç da oluşmamaktadır. Üstüne üstlük de transfer çok fazla konuyu ihtiva etmektedir yani müşterinin soğuk cüzdana çekmesi, işte, platformlar arası transfer, yurt dışından transfer ya da bir platformu saklamacıya transferleri; bütün bunların hepsini içermektedir. Dolayısıyla hani sektör görüşü olarak transferlerin buradan tamamen çıkartılmasını öngörüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Lütfen tamamlayın.

TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI ELİF GÖNENÇER - Ama eğer yine de yapılması öngörülyorsa o zaman zaten oranın çok yüksek olduğu görülerek yüz binde 2'ye indirilmesi, saklama amaçlı transferlerin, müşterinin kendi cüzdanına transferlerin, platformlardan saklamacı olan transferlerin, müşterinin yurt içi ve yurt dışındaki başka platformlara kendi adlarına yaptıkları transferlerin burada dâhil edilmemesi ve piyasa yapıcı ve likidite sağlayıcılar için de istisna edilmesi öngörülmekte. Çok kısa olduğu için bu iki aylık sürenin yeterli olmayacağı düşünülmekte. Şu anda, daha henüz faaliyet izni almış SPK'den herhangi bir kripto varlık hizmet sağlayıcısı bulunmamakta, herhangi bir standart hesap planı da SPK tarafından yayımlanmamakta. Bütün bu değer kazanç üzerinden yapılan şeylerin FIFO yöntemine göre uygulanacağı görülmekte. Sırf bunun bile altyapısının yapılması altı ay süreceği için, bizim görüşümüz, en azından bu sürenin 1/1/2027'den itibaren başlatılması ve o zamana kadar da yapılacak tüm çalışmalarda sektör adına bizler de yardımcı olabiliriz çünkü çok spesifik olarak yapılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Sürenizi uzatmıştım, bitti.

TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI ELİF GÖNENÇER - Bir tanecik kaldı, o da şu: Platformlar arası zarar mahsubu gerekecek biliyorsunuz diğer kazançta. Burada bunun gerçekleşebilmesi için müşterinin yıl sonunda ihtiyari beyanname verme imkânının tanınmasını biz yine size aktarıyoruz.

Saygılarımı sunuyorum efendim.

Çok teşekkür ederim anlayışınız için.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Şimdi bir STK'mız daha var, konuyla ilgili değil ama ayrılacakları için...

Ayhan Güner Bey, buyurun.

MÜCEVHER İHRACATÇILARI BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI AYHAN GÜNER - Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; şimdi, bizim değerli taşlarla ilgili bir kanun geldi. Bunun için sadece bilgi vermeye geldim.

"Pırlantaya vergi yok." deniliyor. Yurt dışından gelen pırlantalı ürünlere yüzde 47,5 vergi var; bu, yüzde 7,5'tu, sonra yüzde 27,5 oldu, sonra yüzde 47,5 oldu. Bu vergi geldikten sonra Türkiye'ye pırlantalı ürün girişi neredeyse hemen hemen bitti. Biz de Türkiye'de artık dünya kalitesinde mücevher üretmeye başladık ve dünyaya satmaya başladık. Bunun üzerine başka ne vergi gelir, onu bilemiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Buyurun.

MÜCEVHER İHRACATÇILARI BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI AYHAN GÜNER - Bu sistem 2014 senesinde kuruldu -yani herkesi bilgilendirmek için söylüyorum- Belçika'da yapılan sistemin aynısıdır. Niye özendik Belçika'ya? Belçika'nın elmas borsasında 60 milyar dolar alışverişi var. Acaba bunu Türkiye'ye taşıyabilir miyiz dedik. O zamanki bakanlarla görüştük, elmas borsası kurduk, 31'inci elmas borsası Türkiye'de kuruldu. Dünyada 40 tane elmas borsası var, hiçbir elmas borsasında ÖTV yok. Bu ham madde, sanayi malı... Yani binlerce insan çalışıyor. 1 pırlantalı ürün 23 ustanın elinden geçiyor yani kesinlikle ham maddeye bir vergi gelmemeli. Buna rağmen Hükümet yüzde 5'lik bir vergi koydu ham maddeye. Bu tolere edebileceğimiz bir orandı, buradan yola devam ediyorduk. Şu anda dünyanın her yerine ihracat yapıyoruz. Daha önce ihracatımız hiç yoktu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

MÜCEVHER İHRACATÇILARI BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI AYHAN GÜNER - Bu sistem sayesinde 14 milyon dolardan 200 milyon dolara geldik yani demek ki sistemi doğru kurmuşuz ki 14 milyon dolardan 200 milyon dolara gelmiş. Bu, 500 milyon dolara da gelebilir. Yeter ki bizi dinlesinler, başka bir şey istemiyoruz.

Şimdi "Dünyada elmas borsalarında ÖTV yok." derken -inceleyebilirler- bunları lütfen dikkate alın. Türkiye'de satılan ürünler iç piyasada satılıyor diye bir şey yok; yüzde 25'i turistlere satılıyor. Bugün dünyanın en çok beş yıldızlı otelinin olduğu yer neresi? Antalya. Bu otellerin hepsinin içinde mücevher dükkânı var ve bunlarda biz turistlere ürün satıyoruz. Büyük centerlar var, 5 bin metrekaare center var, içinde bin kişi çalışıyor. Turistler geliyor, ağırlıyoruz ve bunları turistlere satıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

MÜCEVHER İHRACATÇILARI BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI AYHAN GÜNER - O centerlar bir de turizm acentelerine destek verip kişinin turistin gelmesini sağlıyorlar. Şimdi ben bunları anlatıyorum. Kredi kartlarını kontrol ederseniz, turistlerden çekilen kredi kartlarını, göreceksiniz Antalya'da oran yüzde 60'larda, yüzde 70'lerde. İç piyasada, Trabzon'da turist pırlanta almıyor mu? Alıyor. Rize'de almıyor mu? Alıyor, alıyor yani. Şimdi, bunları gördüğümüz zaman, bu sistem gelirse gelecek olan ne olacak, onu söyleyeyim. Sonuç ne olacak? Kaçak çoğalacak? Daha önce 14 milyon dolardan 200 milyon dolara çıkmıştık. Giren pırlanta çoğalacak yani kaçak yerin altına inecek.

CEVDET AKAY (Karabük) - Yüzde 47 oranından düşüş mü olacak, matrahtan yani?

MÜCEVHER İHRACATÇILARI BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI AYHAN GÜNER - Hayır.

CEVDET AKAY (Karabük) - "7,5'tan 27,5'a çıktı, oradan 47,5'a çıktı." demiştiniz ya...

MÜCEVHER İHRACATÇILARI BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI AYHAN GÜNER - 47,5'a çıktığı zaman bizim için iyi oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜCEVHER İHRACATÇILARI BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI AYHAN GÜNER - Pırlantalı bitmiş üründen bahsediyorum, değerli taşlardan üretilmiş yüzükten bahsediyorum, 47,5'e çıktı. Biz de oturduk -kendimiz kafamıza koyduk- biz ne yapacağız dedik; o zaman yurt dışından ürün almayacağız, aynı kaliteyi biz yapacağız" dedik, yaptık.

CEVDET AKAY (Karabük) - Bu yüzde 20 ÖTV vergisi artmış olmasına rağmen az vergi mi tahsil edeceğiz, kaçak mı olacak? İşte onu anlamaya çalışıyorum.

MÜCEVHER İHRACATÇILARI BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI AYHAN GÜNER - Onu söyleyeyim; bizim ham maddemiz pırlanta, pırlantayı getirdik.

CEVDET AKAY (Karabük) - İyi bir şey yapmıyor muyuz şu anda, onu soruyorum.

MÜCEVHER İHRACATÇILARI BİRLİĞİ BAŞKAN YARDIMCISI AYHAN GÜNER - Nihai ürün 47,5, ham maddede yüzde 5 vergi var, yüzde 20 KDV var. Bunun üzerine yüzde 20 ÖTV gelirse o zaman içeride üretilen ürünler de yüzde 45 olacak yani bunu bizim, turiste, yabancıya... İnanın ki çok zorlanıyoruz, hakikaten. Biz yüzlerce adam çalıştırıyoruz. Arkadaşım Zen Pırlantanın Yönetim Kurulu Başkanı, 4 bin kişi çalıştırıyor, 4 bin kişi. Ne yapacak bu adamlar? Bir mağazada 5 kişi çalışıyor. Bu mağazalar kapandığı zaman... 10 mağaza kapansa 60 kişi. Ben 6 mağaza kapattım, o 20 mağaza kapattı, böyle devam edemeyiz, hakikaten zor durumdayız.

Sonuç olarak bizim dünyayla rekabetimizi engellemeyin. Türkiye'nin en çok katma değerli ürününü biz yapıyoruz -Ticaret Bakanlığı söylüyor, ben söylemiyorum- ve bunu biz dünyaya satıyoruz; bırakın satalım ya, lütfen, rica ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Hüseyin Bey, size söyledi.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Biz teklifimizi verdik, takdir Komisyonun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Gelir İdaresine de söz vereceğiz. Onlar mutlaka düzenleyici bir etki analizini yapmışlardır bu konuyla alakalı yani bunu getirince üretime etkisini, ihracata etkisini. Onları da Sayın Arabacı Komisyonunda bizimle paylaşırsa memnun oluruz.

Buyurun.

BCTR VERGİ, MUHASEBE VE DENETİM ÇALIŞMA GRUBU BAŞKANI TAYFUN İÇTEN - Sayın Bakanım, sayın vekiller, sayın hazırın; buraya Başkan Yardımcımız Doktor Nilay Dayanç Kuzeyli'yle beraber geldik. Aslında Türkiye'de kriptoların vergilendirilmesi konusundaki iki önemli raporu yazan ekibin hem koordinasyonunu yapanlar hem de çalışanları olarak buradayız. Bu çalışma çerçevesinde de kanun maddelerinin düzenlenmesi sırasında herhangi bir görüşmemiz olmadı Bakanlıktaki sayın arkadaşlarımızla. İyi niyetli bir kanun, 4 maddeden oluşuyor. Bununla kripto alanını vergilemek anlamının kolay bir süreç olduğunu düşünüyoruz. Bu çerçeve içinde de aslında ekosistem taraflarıyla görüşülmesinde büyük fayda vardı. Bunun da kaçırılmaması gerektiğini düşünüyoruz.

Getirilen düzenleme aslında şu anda SPK'nin düzenlemeleri çerçevesinde de organize olmaya çalışan kripto varlık hizmet sağlayıcılarının alanının daraltılması ve yurt dışına ya da merkeziyetsiz platformlara kaçış endişesi doğurduğunu düşünüyoruz. On binde 3 oranının aslında kripto varlık hizmet sağlayıcı kesimin önemli hacmini yaratan, belki de yüzde 80'leri, yüzde 90'ları bulan arbitrajcı kurum müşterilerinin on binde 2, on binde 3 gibi bir marjla çalıştıklarını düşündüğümüzde böyle bir vergi aslında onlar açısından ciddi bir maliyet oluyor; bu konunun değerlendirilmesi lazım. Şu ana kadar, aslında geçmiş dönemlerde "İşlem vergisi mi, stopaj vergisi mi?" diye düşünülmekteydi ama şu anda her ikisi birden getiriliyor. Her ikisinin birlikte getiriliyor olması finansal araçlar açısından negatif bir ayrımcılık, böyle bir finansal araç yok şu anda. CARF gereğince de OECD'nin düzenlemeleri, bilgi değişimi anlaşmaları da 2027'nin başında gündeme geliyor. Dolayısıyla beyan usulündeki karşılıklı bilgi çerçevesinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - İlave bir dakika daha veriyorum.

Buyurun.

BCTR VERGİ, MUHASEBE VE DENETİM ÇALIŞMA GRUBU BAŞKANI TAYFUN İÇTEN - Vergi kanunlarına kanuni anlamında bir milat getirilmesi gerekir, vergi kanunlarında düzenleme olmadığı için kriptoların vergilenmesi gündeme geldi, böyle bir miladı görmedik.

Diğer taraftan, KDV istisnası var, bu çok kıymetli. KDV istisnası kripto varlıklara ilişkin bir istisna değil, kripto varlık işlem vergisi kapsamındaki kripto varlıklara getiriliyor bu istisna. Dolayısıyla yurt dışından bir platform kripto varlık ithal ettiğinde bunun karşılığında bir sorumlu sıfatıyla KDV doğma ihtimali var, bu da yüzde 20 oranında bir KDV demek. Hani bunun tehlikesinin farkında mıyız, onu söylemek istiyoruz.

Diğer taraftan, transfer takas süreçleri de ayrı bir konudur. Transferde kripto varlık hizmet sağlayıcıları zaten vergi ödemektedirler, bir işlem vergisine gerek yok, kendi aralarında da yok ama öbür taraftan, saklama kuruluşlarına da bu transferi yapacaklar kendi ellerindeki kripto varlıkları, bunlardan da vergi ödemek durumundalar.

Diğer taraftan da çok geniş yetkiler var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Değerli milletvekilleri, kriptolarla alakalı sözleri de verdik.

Sayın Kısacık, söz talebiniz mi var?

SADULLAH KISACIK (Adana) - Evet, maddeyle ilgili...

CEVDET AKAY (Karabük) - Maddeyle ilgili ben de söz istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Tamam.

Sayın Kısacık, buyurun lütfen.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Şimdi, bu kanun teklifi hazırlanırken... Burada BDDK veya Türkiye Bankalar Birliğinden herhangi bir arkadaş var mı? Yok. Şimdi şöyle: Benim görüşüm, yeni yeni Türkiye'de yerel bankalar kriptoya, kripto platformuna yatırım yaptılar; platform kurdular, "call center"lar açtılar, reklam yaptılar, site kurdular. Şimdi, bu kanun teklifiyle siz onların şu anda tüm emeklerini boşa düşürdünüz. Bir de bundan sonra SPK'ye hiçbir bankanın gelip de kripto platformu için izin alacağını, izin için başvuracağını zannetmiyorum. "Niye?" diyeceksiniz. Vergilendirme bir çerçeve gerektirir. Şimdi, kümesin kapısı açık, siz SPK'den izin alanlara diyorsunuz ki: "Senden on binde 3 işlem vergisi alacağım, transferde de on binde 3 alacağım, bir de kazancından yüzde 10 alacağım." Tamam, adam şu uygulamaya girip buradan yabancısını indirdiği zaman, herhangi bir yüzde 10 vergi ödemeyecek, işlem vergisi de ödemeyecek; bu kadar kolay. Siz şu anda, iddia ediyorum buradan, kripto platformuna, Türkiye'de gelişen kripto yatırımcılığının altına dinamiti koydunuz bugün. Niye koydunuz? Şöyle de bir şey de var: Türk kripto platformlarına baktığım zaman, şöyle bir faydalı tarafı da vardı, yerel bankaların kripto platformları dolarla çalışmıyor, TL üzerinden coin, bu önemliydi. Yani siz oraya hâkimsiniz. Bakın, zaten bir dolar açığımız var, döviz açığımız var, en azından bu döviz açığını da önlüyordu ama şimdi yarından, bu kanunun yürürlüğe girdiği andan itibaren adam gidecek, oradan TL'sini çekecek, dolarını alacak, yabancı kuruluşa gidecek, dolar yatıracak, dolar üzerinden işlem yapacak; bakın, bir, böyle zararı var. İkincisi, Türkiye'deki kripto varlık güzel bir şekilde oluşacaktı ve MASAK denetimine tabi olacak. Dolayısıyla buradaki varlıklarda, kara para aklama vesaire gibi konularda bizim devletimiz daha etkin olacaktı ama şimdi, biz, bu kanunla beraber yatırımcıları maalesef, yabancı kuruluşun... Bir uygulama kadar yakın, bir uygulama kadar yakın... Yüzde 10 vergi az değil, on bin de 3... Tamam, vergi alınsın ama o zaman kümesi de kapatacak bir yol bulun. Buradan, Türkiye'den bu varlıklar başka yabancı kriptolarda olmasın eğer imkân varsa ama şu anda kümesin kapısı açık, bu kümese giren olmaz, çıkan da olur. On binde 3 vergi... Ben finansal işlemlerde böyle bir vergiyi yeni görüyorum, borsada yok, FOREX'te yok, ilk defa kripto geliyor, bu kriptoda niye var; onu anlamadım. Bir yatırımcı sadece şunu öder: Alım satımdan dolayı bankaya komisyon öder; işte, bu işlem vergisi, on binde 3. Şunu da söyleyeyim: Türk bankalarında yani şu anda bizim Türkiye'deki kripto platformlarında komisyon binde 2, yabancılarda on binde 15; Türkiye'yi tercih eden adam zaten komisyondan dolayı içeride. Siz bir de buna işlem vergisi eklediniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

SADULLAH KISACIK (Adana) - ...bir de buna yüzde 10 vergi eklediniz ve kümesin kapısı da bir uygulama kadar açık.

Keşke şu anda burada Bankalar Birliğinden kriptoya yatırım yapan bankacılar da olsaydı da burada konuşsalar. Adamların tüm emeği boşa gitti ve bundan sonra da bir kişi gelip de SPK'ye bununla ilgili başvuruda bulunmaz diyorum.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

On binde 3 işlem vergisiyle ilgili 4,2 milyar lira gelir bekleniyor. Biz daha önceki konuşmalarımızda bir işlem vergisi olması gerektiğini ifade etmiştik. Burada, meslek örgütlerinin görüşlerinin alınmasının ne kadar önemli olduğu bir kez daha ortaya çıkıyor. Gönül isterdi ki bu kanun teklifi gelmeden önce, daha geniş şekliyle meslek örgütleriyle konuşup bunu istedikleri gibi anlatsalar. Buraya gelmeden önce grupta Sayın Veli Ağbaba'nın başkanlığında örgütten bir kısım arkadaşı dinlememiz nasip oldu, onları biz buraya davet ettik, konuştular, tam da konuşamadılar esasında; değerlendirmelerinin mutlaka dikkate alınması gerektiğini ifade ediyorum.

Şimdi, bir de biz, önceki görüşmelerde sigortacılık sisteminin de devreye girmesini istemiştik. Burada böyle bir gelir oluşuyor, oluşan bu gelirle ilgili olarak Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun belirli bir limit üzerinden nasıl mevduatı sigortaladığı... Burada da platformları korumak kaydıyla bu sigortacılık mevzuatını geliştirecek bir yapının çok yüksek maliyetler olmadan, gerekirse buradan elde edilecek gelirlerle, fona para aktararak o sistemin kurulmasının önemli olduğunu bir kez daha vurguluyoruz.

Şimdi, yüzde 10 stopaj, KDV olayları... "İşlem vergisine tabi olandan KDV alınmayacak." deniliyor. Az önce ifade edildiği gibi, yurt dışından yapılan transferlerde KDV nasıl olacak, bunu nasıl tespit edeceksiniz, denetleme sistemi nasıl olacak, ödeyecek mi, ödemeyecek mi; burası tam açık değil. "Şuna göre ödemesi gerekecek..." bunun neticelendirilmesi gerekiyor.

SPK'nin dışındaki olaylarla ilgili kazanç tespiti de beyannameye bağlı yani beyanname verecekse vergisini ödeyecek yani yüzde 10 stopajını ödeyecek, bir de değer artış kazancına tabi tutulacak. Burada biraz açıklama yapılmasında fayda var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Değer artış kazancındaki matrahlarla, dilimlerle ilgili -ben biliyorum ama siz açıklama yaparsanız daha iyi olacak, netleşsin- insanların, kazancına göre hangi dilimlerde, hangi matrahlar arasında, nasıl vergi ödeyeceğini bilmesinde fayda var.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakırlioğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Şimdi, mesela BSMV yani bu muamele vergilerini anlamakta ben gerçekten zorluk çekiyorum. Şimdi, bir tüketici gidiyor, tüketici kredisi çekiyor, faiz ödüyor, yetmiyor faiz ödediği, yüzde 15 de vergi veriyor, fon veriyor, yüzde 30'lara kadar çıkıyor, burada da bir muamele vergisinden söz ediyoruz biz; onu anlamakta ben zorluk çekiyorum. Bir de ikinci bir şey var: Şimdi, diyelim ki 5 bin dolardan bitcoin aldı, şu an 60 bin dolar -kaç bin dolar olduğunu bilmiyorum da- bu yasa çıktıktan sonra sattığı zaman ciddi bir gelir ortaya çıkmış olacak ve bu bitcoini aldığı zamanda herhangi bir vergi yoktu ve şimdi, o sattığı anda da çok ciddi bir gelir ortaya çıkmış olacak ve bundan yüzde 10 vergi alınacak anladığım kadarıyla. Bunda da bir düzenleme yapılmasına gerek var mı, yok mu? Çünkü öncesinde vergi yoktu, almıştı, birden bire vergilendiriliyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ediyorum.

SPK Başkanı burada mı?

Sayın Usta, buyurun.

SPK Başkanını dinleyelim isterseniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, buyurun.

SPK BAŞKANI İBRAHİM ÖMER GÖNÜL - Efendim, bazı açıklamalar yapayım.

Öncelikle transfer vergisi çok konuşuldu, birlik tarafından da dile getirildi. Transfer vergilerini Gelir İdaresiyle yaptığımız görüşmelerde kendi paralarını saklayıcılara veya diğer kripto sağlayıcı kurumlara aktardığında herhangi bir vergi öngörülüyor. Gelir İdaresiyle yaptığımız görüşmelerde bunların ikinci mevzuatla düzenlenebileceğini açıkça söylediler. Bunun dışında, bunun çok yüksek, her ne kadar sektör... Biz bu kanunu ilk 2024 yılında çıkarırken ilk başta sektör biraz rayına otursun, biz lisansları verelim, ondan sonra vergilendirme tartışılın diye izah etmiştik. Artık bir buçuk sene sonunda biz lisans verme aşamasına geldik; şu anda 50 civarında firma listeye alındı, saklamacı başvuruları var ve bunları yakında sonlandıracağız. Bu aşamada artık verginin, daha doğrusu, bu aşamadaki bir verginin müşteriyi yurt dışına çıkaracağını tahmin etmiyoruz çünkü buradaki lisanslı kurumların güvenli liman olduğu kanaatine varıyorlar. Bu bakış açısıyla baktığımızda vergilendirme konusu tabii, Gelir İdaresinin önderliğinde yapılmış bir çalışmadır, bizim tarafımızda kripto hizmet sağlayıcıları için bir risk olarak görünmemektedir. Tabii ki sektör şu anda büyüme aşamasında ancak vergisiz olarak çalışmaları da zannederim uygun görülmemiştir. Bunun dışında da henüz lisanslarını vermedik ama listelerini aldık, hepsi evraklarını tamamlıyorlar. Haziran ayına kadar hem saklamacılar hem de hizmet sağlayıcılar artık tamamen lisanslı bir şekilde, sermayelerini tamamlamış şekilde çalışacaklar. Bunun dışında yapılacak bir düzenleme olursa ikinci düzenlemelerle yapılacağını tahmin ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ederim.

Sayın Özlale, buyurun.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Sadece Sayın Başkana sormak istiyorum: Neden yeni lisans başvurusu yok hiç?

SPK BAŞKANI İBRAHİM ÖMER GÖNÜL - Lisans başvurusu...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye Sayın Gönül... Başka bir şey var mı sizin?

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Yok, hayır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, yeni bir alan; bu alanın vergilendirilmesi gerekir, prensip olarak bunu hepimiz söylüyoruz ve kabul ediyoruz. Tabii, buradaki kaygımız şu: Bu piyasa Türkiye'de çok gelişmiş değil. Biraz da bu yerli platformlar üzerinden işlem yapanlar, işte zaten yerliler de yani çok büyük oyuncular burada değil zannediyorum. Şimdi, daha çok büyümeye çalıştığımız bir alanı bu vergiyle... Çünkü çok da kontrol etme imkânı yok, bilgi paylaşımı henüz herhâlde geçerli değil, değil mi? OECD'nin o anlaşması 2027'nin başında yürürlüğe girecek. O anlaşmadan da önce böyle bir şey yaptığımız zaman dışarıya kaçma durumu var veya dışarıya gidenin bilgisini Türkiye'ye alma imkânımız yok. Acaba gelişmeye çalışan bir alanı boğar mıyız diye bir endişem var. Tabii bu çok ciddi bir uzmanlık gerektiren bir alan yani ben şu anda kendi birikimimle bunlarda bir değerlendirme yapacak durumda değilim ama bu kaygımı paylaşmak istiyorum; bu bir.

İkincisi, burada şimdi, bazı kavramlarda biraz sanki muğlaklık var. Mesela, şurada "varlık" olarak ifade ediliyor. Bu "varlık" çok geniş bir kavram yani bunun içerisine her şey konulabilir gibi geldi bana, şu 3'üncü ve 4'üncü maddedeki "varlık" ifadesi. Ona bir bakmak gerekir herhâlde.

Onun dışında, "aynı türden" ifadesi var, işte "tevkifat dönemi içerisinde aynı türden kripto varlıklar" falan diye. Bunun tanımlanması ihtiyacı yok mu? "Aynı tür" dediğimiz ne yani bitcoin, ethereum; bu aynı tür, aynı tür mü veya token mı, işte, coin mi, orayı mı kastediyoruz, bu "aynı tür" ifadesinin biraz açılması lazım. Bunları ikincil düzenlemeye bırakmayalım arkadaşlar, oraya bıraktığımız zaman... Çünkü vergide kanunilik esastır yani Parlamento tarafından yapılması gereken bir şeyi bürokrasiye taşıdığınız zaman yarın bir gün bir sürü problem çıkar; biraz daha burada açıklığa kavuşturulması sanki yerinde olurmuş gibi geliyor.

Bir, de tabii, Cumhurbaşkanına verilen yetkiler hem oranlarla ilgili yetkiler... Daha doğrusu, oranlarla ilgili yetkiler de yani bunu farklılaştırma... Mesela, şu 5'inci maddedeki, Cumhurbaşkanına 1'inci fıkrada yer alan oranı, kazanç ve irat türü, kripto varlık türü, elde tutma süresi, ihraç, iktisap tarihi, bunları ihraç edenler kazanç ve irat elde edenler falan diye böyle bir sürü kriter açısından bir yetki vermişiz, çok çok geniş bir yetki. Dolayısıyla burası benim aklıma onu getiriyor: Daha tam karar verilememiş ne olacağına veya nelerle karşılaşacağımızı da çok fazla bilemiyoruz. O yüzden, biz böyle geniş bir yetki alalım, daha sonra bunları kararnamelerle

düzenleriz türü bir his insanda uyandırıyor; bence ondan da kaçınmak lazım. Yani eğer burada vergileme konusunda çok net değilsek -bu kadar beklemişiz- bir miktar daha bu iş için beklenilebilir.

Bakın, şunu asla söylemiyorum: Bu alan vergilendirilmelidir ama tabii, adil bir şekilde vergilendirmelidir. Vergi yüküyle ilgili mesela Sadullah Bey'in söylediği meseleler var, oraya çok hâkimim değilim. Gerçekten bizim bankalarımızın bu tür platform kurmaları ve onların yaptıkları yatırımları boşa çıkaracak bir şeyse orada dikkatli olmak lazım. Biraz gelir elde edelim derken tamamen piyasayı öldürmenin de çok fazla bir anlamı yok burada. Dolayısıyla bu işin ihtisas kurumları SPK'dır, Gelir İdaresidir ama diğer odalarla, işte Bankalar Birliği, Sermaye Piyasası -aracılar birliği- diğerleriyle birlikte daha koordineli çalışılmasının sanki daha faydalı olacağını ben değerlendiriyorum. Biraz daha, Sayın Başkan, buraya bakmak gerekmiş gibi geliyor bana.

Yürürlük maddesiyle ilgili de bir arkadaşımız ifade etti, bence de doğru. Yani şimdi vergi koyuyorsak onu artık bu kanunun çıktığı tarihten itibaren olanlara koymak lazım, yürürlük maddesini de o şekilde değiştirmek gerekir. Yoksa çok geçmişte aldığı bir şeyden dolayı, elindeki bir kripto varlıktan dolayı ona şimdi ciddi bir işte stopaj alacağız dersek, bu da çok sanki adil olmaz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arabacı...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI - Sayın Başkan, şimdi, öncelikle kripto varlık vergilemesinde gelir vergisini, işlem vergisini, KDV'yi bir arada bir değerlendirmek lazım. Önce, kripto varlığı bir defa gelir vergisinde konuya koyabilmek için kanunun bir yerine yazmak lazım, yazmayan bir şeyi vergileyemeyiz. O yüzden, burada, 3'üncü maddede yani 70'inci maddeye varlıkların, hakların arasında, kripto varlıkları da biz daha önceki mevzuatlarda "kripto varlık" diye tanımladığımız için buraya koymak suretiyle aslında konuya almış olduk. Konuya aldığımız bir şeyin vergilemesini tarif etmemiz lazım, nasıl vergileyeceğiz biz bunu? Vergilemesi de değer artış kazancı anlamında 4'üncü maddede aslında "alım satım bedeli arasındaki fark" demek ama bunu, alım satım değeri arasındaki farkı alacağız ama vergileme usulünü nasıl yapayım; kendisinin beyanına mı bırakayım, yoksa platformlar üzerindeki stopaja mı bırakayım? 5'inci maddede, mükerrer madde 94'e eklenende de uzun uzun anlatım yapılıyor. Burada aslında geçici 67'deki menkul sermaye iratlarının vergilendirme usulüne benzer bir şekilde, "Platformlar üzerinde eğer faaliyette bulunuyorsan ben senin alım satım bedelinin arasındaki kazanç üzerinden yüzde 10 oranında tevkifat yaparım ama senden bir daha vergi almam, beyanname almam, hiçbir şey almam, nihai vergileme kabul ederim." demek, "Ama yok senin platform dışında ya da yurt dışından elde ettiğin bir kazanç varsa bu kazanç yurt içine getirmişsen senden de beyan istiyorum, beyanname üzerinden kendin ver ve müterakki oranda da vergilendiririm genel usullere göre." demek vergilendirirken.

ERHAN USTA (Samsun) - O zaman beyan etmekten kaçınmaz mı? Kontrol edebiliyor muyuz?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI - Şunu söyleyeceğim Sayın Vekilim: 1'inci maddede de bunu tamamlayıcı unsur olarak... Daha önce sektörle aslında biz çok kez bir araya geldik 2020'den beri, sektör de bunu on binde 1 ile on binde 3 arasında bir oran telaffuz ediyorlardı. Kanuna "on binde 3" yazıldı ama yani 1'e de indirilebilir veya artırılabilir de.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI - Kripto işlem vergisi alınması sektörün de aslında bir talebiydi. "Diğer vergilerle ilişkilendirmeksizin, ilave beyanname yükümlülüğü olmaksızın işlem vergisi tarzı bir şey alın, biz onunla yetinelim." deniliyordu. On binde 3 buna yazıldı ve bu kapsamda da "kripto işlem vergisi" diye bir vergi ihdas edilmiş oldu.

Kripto işlem vergisi ihdas edilince aslında bir ayağı daha kaldı bunun, o da KDV. KDV'den de istisna... Şu anda görüşüyoruz ama 7'nci maddede KDV Kanunu'nun da bir yerine değinmiş olacağız, orada da istisnayı söylemiş oluyoruz. Şimdi, buradaki konuşmalarda şunu aslında fark ettim, biraz önce bir hanımefendi konuşurken kanunla KDV geldiğini söyledi. KDV gelmiyor, KDV'den temizleniyor aslında çünkü bir işlem ya işlem vergisine tabidir ya KDV'ye tabidir. KDV'ye tabi ise işleme tabi değildir, işleme tabiyse KDV'ye tabi değildir yani böyle olması lazım. Aynı matrah üzerinden iki tane vergi almamam lazım çünkü ikisi de işlem vergisi. O yüzden, onları tekilleştirmek için birisinde işlem vergisi alıyorum, diğerinden KDV istisna yapıyorum. Şimdi, "Burada aynı zamanda iki tane vergileme var." deniliyor. Evet, kanun yazım tekniği olarak benim vergilendirmeyi tarif edebilmem için "10" diye bir oran yazdık ancak biz buradaki konuştuklarımızla, daha önce sektörle yaptığımız konuşmalarımızda dedi ki: Bunun geçiş döneminde, buradaki öngörülen iki aylık süre zarfında biz bunu Cumhurbaşkanlığı kararıyla Türkiye'de platformlarda işlem görenleri sıfıra indireceğiz ve burada on binde 3 vergi ödeyenlerden biz ilave ekstra bir vergi daha almayacağız. Ancak yurt dışından elde edilen ya da platform dışında bir şekilde elde etme imkânı -olmaz ama açık kapı bırakmak anlamında, geniş alanı tanımlamak anlamında- olursa da yani bir gelir elde edilirse bunlardan da beyannameyle alacağız. Beyanları yanlış olabilir mi Sayın Vekilim? Evet, olabilir ancak 1/1/2027'den itibaren -biraz önce bir üstadımız bahsetmişti, CARF diye bir şeyden bahsetti- aslında kripto varlıkların bilgi değişimi gibi, otomatik bilgi değişimi gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Toparlayın Mehmet Bey.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI - Tabii, Sayın Başkanım.

Finansal verilerin bilgi değişimi gibi ülkeler arası kripto varlıkların bilgi değişimi de 1/1/2027 itibarıyla başlıyor. Aslında benim vatandaşımın diğer ülkelerden elde ettiği veriler bana otomatik gelecek ertesi yıl, ben de onlara otomatik gönderiyorum onların vatandaşının paralarını. O yüzden ben zaten burada o kontrolü yapabileceğim yani o bana beyanname verecek ama o sadece bana verdiği ben double "check" yapabileceğim burada, bir taraftan da onu görebileceğim, o verilerle "check" edebileceğim. O anlamda beyanname de çok fazla bir sıkıntı olacağını... Tabii, geçiş döneminin sıkıntısı olabilir ilk beyanname dönemlerinde çünkü bu, bu sene elde edilecek, 2027'den sonraki dönemde verilecek kazanç anlamında yani beyannameyi 2027'den sonra bekleyeceğim ben bunlardan yıllık olacağı için ama işlem vergisini evet, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren işlem vergisi olduğu için iki ay sonra yapılan işlemden alacağım, kazançtan değil, çünkü orayı sıfırlamış olacağım o tarihe kadar, kazanç üzerinden elde edileni.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun tamamlayın.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI - Bir de "transfer" ifadesi söylenmişti, onu aslında Sermaye Piyasası Kurulu Başkanımız açıkladı, gayet güzel açıkladı. Biz bunu zaten kazanç yani satış, alışveriş anlamındaki olan işlemler kapsamında değerlendirdiğimiz ve "transfer" ifadesi SPK mevzuatında da yani ilgili mevzuatta da geçtiği için bu ifadeyi kullanıyoruz hani açık bir alan kalmaması diye ama sonuçta ikincil mevzuatla yani bunun herhangi bir alım satım konu olmadan saklamacı kuruluşa dönüş yani oraya akşam gidiş sabah dönüş anlamdaki hareketlerse bunlar zaten alış satışla alakalı olan şeyler değil, sadece saklamacıya giriş çıkış işlemleri, bunların da olmadığını zaten tebliğle açık bir şekilde düzenlemiş olacağız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Şimdi, burada, işlem vergisi olması, ayrıca stopaj olması bana göre de mükerrer vergi değil yani işlem vergisi... BSMV'de de öyle mesela KDV almıyoruz, BSMV alıyoruz ama yine bankalardan ne yapıyoruz? Kurumlar vergisi alıyoruz. Dolayısıyla birbirini ikame edecek bir şey değil, ben orada sıkıntı görmüyorum ancak benim gördüğüm şey onu biraz önce Mehmet Bey söyledi yani bu platformlar yani SPK'ce onaylanmış platformlardan yapılmayan işlemlerden doğan değer artış kazancı beyana tabi olacak. Bunu birsinin size beyan etmesi lazım ki beyana tabi olsun. Dolayısıyla orada hani Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, bu ülkede yaşayan birisi, işte yurt dışındaki bir platformdan böyle bir kazanç elde etmiş, dürüst vatandaş o beyana tabi etti ve kişiye gelir vergisi müterakki bir şekilde yüzde 40'a kadar vergilenecek ama öbürü getirmeyecek. İşte getirmeyene nasıl tedbir alacağız? Orası hâlâ açık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun tamamlayın.

ERHAN USTA (Samsun) - OECD'nin o anlaşmasından sonra o bilgileri ne kadar alacağız, alacağız mı alamayacağız mı bilmiyorum veya o olmadan önce yapılması ne kadar doğru, o kısmının bence tekrar düşünülmesi lazım.

Bir de bu KDV istisnasında 7'nci maddede onu oraya gelince görüşeceğiz ama yine hazır bence konuşuyken söyleyeyim: Kripto varlık, işlem vergisi kapsamına giren kripto varlıklar KDV'den istisna değil mi? Bu işlem vergisi kapsamına girmeyenler KDV'ye tabi yani şey mi oluyor, yurt dışından satın aldığım veya işlem vergisine tabi olmayan kripto varlık ne oluyor? Diğer platformlar tarafından yani SPK'deki değil de başka platformlar üzerinden yapılan işlemlerden satın alınanlarda KDV var, onu mu anlıyoruz? Olacak mı böyle, niyetiniz bu mu yani orada bir KDV olsun mu istiyoruz?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI - Aslında buna şöyle açıklık getirmek lazım: Bugün bu işlemlere neden bankalar girmiyor? Biraz önce Sayın Vekilimiz sordu, "Aslında bankalar bundan sonra girmez." dedi. Bankalar asıl bundan sonra girer çünkü bankalar şunu istiyor: Güvenli bir alan istiyor. Çünkü bankalar şunu biliyor: Bu işlemde KDV istisnası yazmadan bu işlemlerin hepsinde aslında KDV var. Sektörün aslında hepsi bu anlamda bir risk altında ama bu alanla ilgili bir inceleme yapılmadığı için kimse farkında değil. Teknik olarak bu istisna yazılmadan bu işlemler olmaz aslında ama burada bankaların şu anda ısrarla... Bize de geliyorlar bankalar son dönemde, iki üç tanesi geliyor -bankanın kendi değil, hani iştiraki anlamında- diyor ki: "Ben bu işlemin sadece alış satışına aracılık etmeyeceğim, ben bu işlemin bizi yöneticisi olacağım yani bunun platformu olacağım, işleticisi olacağım. Platformu olmak istiyorum ama buradaki KDV'yi netleştirmemiz lazım." Çünkü banka o riski almak istemiyor, banka uluslararası olduğu için ve hesap verilebilirlik alanında da daha şeffaf olduğu için o alana girmek istemiyor ama şu anda girecekler bankalar, yıllardır bu vergiyi, bu kanunu bekliyorlar aslında.

ERHAN USTA (Samsun) - Ama yurt dışından gelen işlemler de eğer yetersizse, kripto varlık yurt dışından gelen işlemlerde...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI - KDV olmaz ama bir şey KDV'ye tabiyse BSMV'ye tabi değil. O yüzden KDV'ye tabi yurt dışındaki işleme ben BSMV diyemiyorum çünkü yurt dışındaki işlemi benim vergileme hakkım yok ama yurt içindeki işlem Türkiye'ye girdiğinde benim onun üzerinden bir de KDV almam lazım. Aslında bu, şu anlama geliyor: Benim amacım illa KDV almak değil ama evet, yurt dışına çıkmasını değil ama yurt içindeki platformlarda daha çok işlem yapılmasını teşvik etmeye dönük bir uygulama aslında şu anki yapılan düzenleme.

ERHAN USTA (Samsun) - Peki, yurt içine gelmesi ne demek?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI - Buradan yurt dışındaki bir platforma yatırım yapması ya da soğuk cüzdanına çıkması, daha sonra, en sonunda -diyelim ki üç sene sonra, beş sene sonra, fark etmiyor ya da çok kısa bir süre sonra- geri döndüğünde, kendi hesabına gelirken örneğin 5 bin dolar olarak gitti, geri dönerken 15 bin dolar olarak geldi ama ben onun 5'ini, 10'unu takip edemeyebilirim çünkü yurt dışında o nitelik de değiştirmiş olabilir, başka alanlara yatırılmış, değiştirilmiş olabilir yani aynı şey olmayabilir. O yüzden her hâl ve takdirde ben o geldiği dönemde -gelmeden zaten takip edemem- beyanını beklerim, beyan etmezse ertesi yıl eylül ayına kadar finansal verilerin değişimi kapsamında biz bunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Ben bunun yapılmasını yanlış bulmuyorum. Burada bir açıklık... Dediğin doğru, bankaları rahatlatacaktır da acaba burada iradeniz o yönde varsa, onu öğrenmeye çalışmıyorum. "Yurt içerisindeki platformlarda yapılmayan işlemlerden ben KDV alacağım kardeşim." diyorsunuz değil mi?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI - Şu anda ben orayı düzenlemedim.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır, buraya istisnai, çok spesifik... Mesela "kripto varlık işlemleri" desen hepsini kapsar. Ne diyorsun? "Kripto varlık işlem ve kapsamına giren kripto varlıklar istisnadır." dediğin zaman işlem ve kapsamına girmeyenler istisna...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ediyorum.

Kifayetimizzakere...

1'inci maddeyle alakalı...

ERHAN USTA (Samsun) - Aynı tür meselesine bir açıklık getirebilirler mi? Aynı türden kasıt ne?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI - Burada coin-coin olan anlamında ya da menkul sermaye iradına endeksli olan şeyler olabilir, kriptolar olabilir, varlığa olabilir, NFT tarzı olabilir, onların hepsi ayrı ayrı türler. Bunu biz menkul

sermaye iradına da uyguluyoruz. Geçici 67'nci maddedeki yetkiye benzer bir yetki bu yetki, o yetkide de biraz geniş tanımlanmasının sebebi... Yani "Tür itibarıyla da farklılaştırılabileyim." "Platformda işleyenler itibarıyla ben farklılaştırılabileyim." Çünkü orada sıfırı uygulamayı düşünüyorum, biz sektörle böyle konuştuk 2020 yılından itibaren yani altı yıldır, beş yıldır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, 1'inci maddeyle alakalı 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.
Önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3560) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle düzenlenen 35'inci maddesinin üçüncü fıkrasının teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Sadullah Kısacık
Adana

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Kısacık, buyurun.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Evet, konuşmamda da belirtmiştim. Yani, on binde 3 oranındaki uygulama FOREX piyasasında da yok, borsada, alım satım piyasalarında da yok. Hani, ek yük getirmemesi adına bu 10 binde 3 oranının kaldırılmasını teklif ediyoruz biz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci ve 15'inci maddeleri müzakereye açıyorum.

Sayın Altınsoy, buyurun.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Evet, Sayın Başkanım, bahis sitelerinin reklam giderlerinin kabul edilmemesiyle ilgili maddemiz. Yapılan düzenlemeyle Gelir Vergisi Kanunu'nda ve Kurumlar Vergisi Kanunu'nda yapılan düzenlemeyle, ticari ve kurum kazancının tespitinde indirilemeyecek giderler kısmına her türlü şans ve bahis oyunlarına ilişkin verilerin reklam giderleri dâhil edilmiştir. Böylece, her türlü şans ve bahis oyunlarına ilişkin verilen ilan ve reklam giderlerinin kurum kazancının ve ticari kazancın tespitinde gider olarak kabul edilmemesine yönelik düzenleme yapılmaktadır. Düzenlemenin gelir etkisi ölçülememektedir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, söz talebi var mı?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Sayın Başkan...

CEVDET AKAY (Karabük) - Başkanım, bir şey soracağım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Şimdiye kadar, geçmiş döneme ilişkin bu reklam giderleriyle ilgili tutar ne kadar acaba? Bilgi var mı? Bir çalışma var mı?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hüseyin Bey ne bilsin?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakırlıoğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, esasında bakıldığı zaman...

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Onunla ilgili veri yok.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hayır, onun ne haberi olsun?

CEVDET AKAY (Karabük) - Yani ne kadar gider yazmışız ve vergi matrahından düşmüş? Yani ne kadar vergiden mahrum kalmışız şu ana kadar, onu merak ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bilemez! Sıkıştırma adamı, nereden bilsin!

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Beyan satırında bir şey yok onunla ilgili.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Esasında bizim burada sorgulamamız...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, değerli arkadaşlar; Sayın Bakırlıoğlu konuşuyor.

Buyurun lütfen, bir daha açtım mikrofonunuzu.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Burada esas tartışılması gereken konu bu lisanslı kuruluşlar nasıl oluyor da ilan ve reklam verebiliyorlar? Yani bahisten bahsediyoruz, bahsin, bu sanal oyunların ne kadar toplumda çürümeye yol açtığından bahsediyoruz, intiharlardan bahsediyoruz, hâl böyleyken nasıl oluyor da bu lisanslı şans ve bahis oyunu yapan siteler reklam verebiliyorlar; bizim esasında bunun üzerinde kafa yormamız lazım Meclis olarak ve bunun önüne geçilmesi lazım.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Yani sigara ve içkiye bunu koyuyoruz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Sigara ve içkide, televizyonda; hiçbir yerde bu... Bırakın reklamını, kendisi dahi buzlanırken, reklam yapılamazken, adı bile geçmezken, ya, bugün herhangi bir spor müsabakasına gittiğiniz zaman, bir futbol maçını seyrettiğiniz zaman yani oyuncu değiştirilecek, oyuncu değiştirmek için kullanılan levhanın üzerinde bile bir iddiayla alakalı reklamlar var, bunun önüne geçilmesi lazım.

ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, şu tespiti yapalım: Bu maddeyle birlikte neyi öğrenmiş olduk? Şu anda bizim idaremi eliyle... Hükûmet bugüne kadar aslında toplumu zehirleyen, aileleri yıkan bu bahis meselesini teşvik etmiş; değil mi? Yani bahis reklamlarını gider olarak yazmış ve bir vergi avantajı tanımış, şimdi bunu kaldırmaya yönelik bir şey getiriliyor dolayısıyla maddeyi bu anlamda destekliyoruz

elbette fakat şu tespiti yapalım, daha önceden bir vesileyle ben burada söylemiştim, Sadullah Bey de dedi ya: Siz kumara karşı değilsiniz, siz yasa dışı olanına karşısınız yani yasal kumar teşvik ediliyor neredeyse bu ülkede; bakın, aslında yasa dışı da teşvik ediliyor. TRT'nin kendi şeyi var değil mi "Tabii" diye? Ne diyorsunuz onlara?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Platform.

ERHAN USTA (Samsun) - Platformu var. Tabii'deki maçlarda bakın, mesela, yasa dışı bahis sitelerinin reklamlarını görüyoruz orada, sahada. Hâlbuki şu anda şöyle bir teknoloji var artık...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Biz, aynı pozisyon için başka başka televizyonlar ne yapmış diye baktık onlara; mesela, diyelim ki bir ülkenin televizyonu oradaki o yasa dışı bahis reklamını karalıyor veya başka bir şey koyuyor yerine ama bizim TRT'nin böyle bir hassasiyeti bile yok. Yasa dışı olanın bile reklamını yapıyor TRT, devlet eliyle yapılıyor; bunlara çok dikkat etmek lazım. Bu bilinçli mi yapılıyor, bilinçsiz mi yapılıyor, ben nasıl olduğunu bilemem ama netice itibarıyla bu ülkede bizim vatandaşımız... Hem zaten yasal olanlara vergiden indirerek bir avantaj sağlamışız ama yasa dışı olanların da devletin televizyonları üzerinden reklamının yapıldığını gördük. Şimdi, bu düzenlemenin etkisini bence ölçebilmemiz lazımdı. Yani bilmiyorum, bu şeyleri, işte, gider kabul edilen ödemeleri falan, bir şekilde beyan alınırken bir tasnifi yok mu? Akaryakıt giderleri, şu giderleri, bu giderleri diye böyle bir tasnifin olması lazım artık bu devirde, bunun bir zorluğu falan yok ki.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - "Kanunen kabul edilmeyen giderler" diye var.

ERHAN USTA (Samsun) - O ayrı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Toplu, toplu...

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır, bunun toplu olmaması lazım.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Satır yok.

ERHAN USTA (Samsun) - Anladım da siz bana olanı söylüyorsunuz, ben de diyorum ki böyle bir şeyin olmaması lazım diyorum. Ya, bu devirde yapay zekâya milyonlarca rakamı aynı anda işleyebileceğimiz bir ortamda bana birileri diyor ki: "Ben bu gideri kazancımdan indiriyorum." Bana vereceği verginin matrahını düşürecek bir işlem yapıyor. Ben orada bana beyan ettiği giderlerin neler olduğunu bilmiyorum veya bunun analizini yapamıyorum; ben bunu kabul etmiyorum. Gelir İdaresinin bir an evvel bunu artık detaylandırması lazım.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Mali müşavirler duymasın.

ERHAN USTA (Samsun) - Hayır, duysun efendim, ne demek... "Duymasın." diye bir şey olur mu, öyle bir şey olur mu? Yani ben vergi avantajı sağlıyorsam neyi gider olarak kabul ediyorum, neyi kabul etmiyorum, bunu bilmek gerekmez mi ya; böyle bir şey olabilir mi bu devirde? Bu böyle artık elle yapılan hesaplar falan değil ki, bilgisayarlar var, programları var, bilmem neyi var. Bunun bence bir an evvel yapılması lazım. Yani bunun etkisinin ölçülemediği şeyini doğrusu kabul etmiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bu maddeyi gördüğüm kadar bütün gruplar destekliyor.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6'ncı madde vakıf üniversiteleri bünyesindeki sağlık kurumlarının kurumlar vergisi muafiyetinin sonlandırılmasıyla ilgili.

Müzakereye açıyorum.

Sayın Altınsoy, ben zaten açıkladım, buyurun.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Evet, Başkanım, siz gereğini söylediniz ama ben de ilave edeyim isterseniz.

Mevcut durumda vakıf üniversiteleri, genel bütçe dâhil kamu kurum ve kuruluşlarına tanınan mali muafiyet, istisna ve diğer mali kolaylıklardan aynen yararlanmaktadır. Bizim yaptığımız düzenlemeyle vakıf üniversitelerinin bünyesinde faaliyet gösteren hastane ve benzeri sağlık kurumlarının kurumlar vergisi muafiyeti kapsamı dışında bırakılmasına yönelik düzenleme yapılmakta, böylece özel sağlık işletmeleriyle aynı usullerle vergilemeye tabi tutulması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Ağbaba, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ben bir soru sormak istiyorum. Bu vakıf üniversitelerinin hastanelerinden vergi muafiyeti kaldırılıyor. Örneğin, vakıf üniversitelerinin kreşi gibi, benzeri gibi diğer kurumlarına bir şey var mı?

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Yok.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Sadece sağlık kuruluşları.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Tamam.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Ekranımda başka söz talebi yok.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Altınsoy, buyurun.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Başkanım, 7'nci madde de iktisadi işletmelere ait konutların kiralanmasının KDV'den istisna tutulması. Az önce konuştuk yine, kripto varlık işlem vergisi kapsamına giren kripto varlıklarının tesliminin KDV'den istisna tutulması. Yine, Kamulaştırma Kanunu kapsamında taşınmazların kamulaştırmayı yapan devlet ve kamu tüzel kişilerine devrinin KDV'den istisna tutulması. Mevcut durumda KDV Kanunu gereğince iktisadi işletmelerin aktifinde bulunan konutların kiralanması yüzde 20 oranında KDV'ye tabiydi. Biz yapılan düzenlemeyle iktisadi işletmelere dâhil olan konutların kiralanması işlemleri, kripto

varlık işlem vergisi kapsamına giren kripto varlıklarının teslimi ve Kamulaştırma Kanunu kapsamında taşınmazların kamulaştırmayı yapan devlet ve kamu tüzel kişilerine devrinin kısmi istisna kapsamına alınması ve KDV hesaplanmaması öngörülmektedir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - 7'nci maddeyle alakalı söz talebi Sayın Usta'da.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Ben sadece niye yapıyorsunuz bunu diye soracağım. Yani özellikle bu ticari işletmelerdeki konutların KDV istisnası kapsamına alınmasının, bunun gerekçesi ne; bu, birincisi.

İkincisi, kamulaştırma işine de karşıyım. Kamulaştırma yapıyoruz, versin KDV'sini, zaten devlete gidecek yani mümkün olduğu kadar istisnaları azaltalım dediğimiz bir ortamda... Mesela, bunu, kripto meselesini anladık, az önce onu konuştuk, o bir gereklilik ama kamulaştırmada ve diğerinde niye? Diğerinin mantığını anlamak çok da mümkün değil.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arabacı...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI - Sayın Başkanım, öncelikle bizim ülkemizdeki konutların büyük çoğunluğu gerçek kişilerde yani şirketlerde değil, iktisadi işletmelerde değil. İktisadi işletmelerde olmamasının ve bu zamana kadar oluşmamasının sebebi de onun vergiye tabi olması. Şöyle, gerçek kişiler genelde konutları kiraya veriyor ve bu zaten KDV'nin konusuna da girmiyor yani iktisadi işletme oluşturmadan kiraya veriyor ama çok az sayıda da olsa bazı şirketler var, bu gayrimenkul yatırım fonları, gayrimenkul yatırım ortaklıklarının bünyesinde bu tarz konutlar oluşturarak kiraya vermek istiyorlar. Verdikleri zaman bir KDV kadar aralarında gelir kaybı farkı oluşuyor yani kiranın bugünkü değeri eğer burada 50 bin liraysa 50 bin liradır, karşı taraftaki gerçek kişi oturana "50 bin artı KDV" diyemiyorsunuz. O yüzden o iç iskonto oranıyla kendisinin kazancını düşürdüğü için burada rekabet anlamında bir eşitsizliği de gidermek ve aynı zamanda son dönemlerde bu fiyatlardaki dalgalanmayı da bertaraf edebilmek adına böyle bir düzenleme getirilmesinin eşitlik anlamında uygun olacağını düşündüğümüz için yapma gereği duyduk.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

ERHAN USTA (Samsun) - Pardon...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Çok kısa Başkanım...

Yani eşitlik anlamda bence buna bakmamak lazım, bunların vergileri tamamen farklı, kurumlar vergisi farklı, öbür tarafta gelir vergisi farklı, gayrimenkul sermaye iradı alıyorsun yani buraya eşitliyorsun ama bütün vergi unsurlarıyla, gelir haneye geldikten sonraki unsurlarıyla zaten bir eşitlik falan aramamamız lazım, bence eşitlik argümanı burada zayıf.

Arkadaşlar, diğer taraftan bizim, Türkiye'nin temel problemi bu inşaata dayalı ekonomi modeli. Biz, burada, aslında ticari işletmelerin teknoloji yatırımı yapmasını, şusunu busunu falan teşvik etmeyeceğiz de konuta yatırım yapmasını teşvik ediyoruz; olmaz bu. Bence bu anlayış zaten Türkiye'yi bugüne kadar buralara getirdi, tıkadı, şimdi bundan sonra ticari işletmelerin konuta yatırım yapmasını, cinsi ne olursa olsun yatırım yapmasını teşvik etmememiz lazım, onların başka şeye yatırım yapması lazım. Yani burada doğrudan onu yapıyoruz; KDV'sini, bugüne kadar aldığımızı bile almama gibi bir şey var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Yani burada KDV alınmasa bile buraya KDV koymamız gerekir dememiz lazım ve bugün bunu savunmamız lazım. Bana göre Gelir İdaresinin de bunu savunması gerekirken bugüne kadar az veya çok alınmış bir vergiyi... Şimdi, bakın, Mehmet Bey kendisi söylüyor, "Bu vergiden dolayı buralara yatırım yapılmıyordu, bunu kaldıracağız." Ne olacak? Artık buralara daha fazla yatırım yapılacak. Ya, bunun istediğimiz bir şey olmaması lazım. Ticari işletmelerin konuta yaptırım yapması; böyle bir şey olabilir mi? Konut arzını yapacaksa biz başka yerlerden yapalım konut arzını. Hayır, onu başka yerlerden yapalım, başka şekilde yapalım ama ticari işletmelerin veya bunlarla ilgili fonların, şunların, bunların buraya yatırım yapmasını bence teşvik edecek bir vergilemeden veya bir tedbirden, bir maddeden falan kaçınmak gerekir diye düşünüyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arabacı, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI - Sayın Başkanım, yanlış anlaşılmayı düzeltmek isterim. Ben, bu alana özellikle yatırım yapılsın gibi bir şey söylemedim ama mesela, gayrimenkul yatırım fonları ve ortaklıklarının ellerindeki konutları kiraya vermeleri durumunda gerçek kişiler ile konut kiralari arasında farklılık olduğundan bahsetmeye çalıştım. Bir de bu alanda eğer...

ERHAN USTA (Samsun) - Onlara, gayrimenkul sermaye iratlarına zaten başka vergi avantajları da sağlıyoruz.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI - Fonların inanılmaz avantajları var, doğru söylüyorsunuz yani ben fonlar için söylemiyorum ama.

ERHAN USTA (Samsun) - Burası farklı bir şey.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI - Dikkat ederseniz burada şu ana kadar fonlarda oluşmuş çünkü sadece fonların avantajı olduğu için yapabiliyor ama bir iktisadi işletme, bir konut geliştirici şirket, herhangi bir şirket bunu kiraya veremiyor yani verirse onun gibi yarışmıyor, rekabet edemiyor. O yüzden en azından işlem vergileri anlamında eşitleyebilelim ama zaten ondan da kurumlar vergisi alıyorum, gerçek kişi olursa gayrimenkul sermaye iradı alıyorum, diğerinden, işte, gerçek kişi mükellef anlamında gelir vergisi alıyorum; o anlamda bir eşitlik de sağlamış olabiliriz diye düşündüğümüz için...

ERHAN USTA (Samsun) - Başkanım, çok özür dilerim, uzatmak istemiyorum ama yani arkadaşlar, gerçekten siyasi bir konu falan değil, teknik bir şey, bu ülke için bir şey yapmaya çalışıyoruz. Ülkenin kaynaklarının, özellikle ticari işletmelerin, ticaretle uğraşanlar, teknoloji yatırımı yapması gereken... Şimdi, bak, burada sadece gayrimenkul sermaye ortakları değil, artık ben belki bunu bir avantaj olarak göreceğim. Normal bir işletmede, atıyorum, Türkiye'nin, işte, Zorlu, Vestel gidecek, şey alacak. Ona bir engel var mı? Yok, değil mi? Onu da yapıyoruz, onu da KDV'den istisna ediyorum. Bunu yapmamamız lazım ya, bu yanlış bir şey. Yani böyle bir ekonomik modeli teşvik etmememiz lazım. Yani bunlar gitsin, teknolojiye yatırım yapsın, bilmem neye yatırım yapsın, işini yapsınlar, işini geliştirsınler, inovatif bir şeyler yapsınlar. Yani konut işi mi yapacaklar bunlar ya? Ticari işletmenin konut işi yapması kadar mantıksız bir şey olamaz. Buna tekrar bu gözle bir daha bakılsın. Yanlış bir şey, ciddi olarak yanlış yani. Bunu teşvik etmemek lazım.

Ve eşitlik meselesinde onu söylüyorum. Şimdi, bakın, sadece tek vergi bu olsa hadi eşitliği konuşalım filan dersin; değil ki. Yani bu kazanç elde edildikten sonra, gayrimenkul sermaye yatırım ortaklığı olduktan sonra zaten dünya kadar vergi teşviki var. Kurumlar vergisinde yüzde 25, öbür tarafın gayrimenkul sermaye iradı yüzde 20, diğer tarafa giderse müterakki falan filan yani eşitliği bozan zaten daha sonra bir sürü vergi unsuru var. Dolayısıyla, başka yerlerde eşitlik yokken burayı eşitleme mantığıyla bir şey yapmanın ben doğru olduğunu düşünmüyorum. Tekrar buna bakılsın lütfen.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Mehmet Bey, hayırdır, her şeye KDV koydunuz zaten. Bununla alakalı, böyle bir, eşitlikçi bir yaklaşım görüyoruz sizde bugün. Bak, YÖK bile bekliyor burada. Söz vermeyi unuttuk. Birazdan söz vereceğiz onlara. Vergileri herkese koymuşsunuz yani burada.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI - Sayın Başkanım, bu alanla ilgili özel bir yatırım yani kiralamak için yatırım yapmak isteyen birileri olmaz ama şirket elindeki konutlarını eğer kiraya vermek istiyorsa bu durumda bize şu ana kadar gelen talepler...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Tamam, versin kiraya. Engel mi var önünde?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI - Yok, verebiliyor ama KDV oranı yüzde 20 olduğu için biraz yüksek buluyor. Ya "İndirin." diyor... İndirince de iadeye...

ERHAN USTA (Samsun) - O zaman bütün KDV'leri düşürün.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI - Şöyle: Bizim ülkemizde çoğunlukla konut kiralaması gerçek kişiler üzerinden yani bunu kabul etmek lazım. Yüzde 90'ın üzerinde hatta.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Siz bu yüzde 20'yi ne yapıyorsunuz şimdi?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI - Yüzde 20'yi sıfırlıyoruz, kısmi istisna yapıyoruz, iadesi olmayan kısmi istisna.

ERHAN USTA (Samsun) - Bir yandan Mehmet Şimşek diyor ki: "İstisnaları kaldırıyoruz." Bir yandan istisna getiriyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Peki, Mehmet Bey, orada fotokopi makinesi var. Onu satıyorken yüzde 20 KDV alıyor musun ondan?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI - Alıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bunda niye buna ihtiyaç oldu ki ya?

CEVDET AKAY (Karabük) - Bu çok doğru bir uygulama değil.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Görüşmelere beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.58

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 23.16

BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)

KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, değerli milletvekilleri, 27'nci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

1 adet önerge gelmiştir, okutup işleme alacağım.

Görüşülmekte olan (2/3560) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin çerçeve metninde yer alan "(d) bendine "İktisadi işletmelere dahil olmayan gayrimenkullerin kiralanması işlemleri," ibaresinden sonra gelmek üzere "İktisadi işletmelere dahil olan konut niteliğini haiz taşınmazların kiralanması işlemleri," ibaresi" ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Orhan Erdem
Konya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Erdem?

ORHAN ERDEM (Konya) - Gerekçe...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okuyun.

Gerekçe:

Teklifin 7'nci maddesinin konut kirasının istisnasına ilişkin ibare çerçeve madde metninden çıkarılmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, 8'inci maddeye geçmeden önce 6'ncı maddede vakıf üniversiteleriyle alakalı, YÖK Başkan Vekilimiz buradaydı, söz talebi vardı, ben görmedim, oylamayı da yaptık. Hocam, kusura bakmayın; zaten siz konuşsanız da bu Komisyon gene bildiğini yapıyor ama biz yine sizin kanaatlerinizi de kayıtlara geçirelim.

Evet, YÖK Başkan Vekilimiz Metin Topcuoğlu.

Hocam, buyurun.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. METİN TOPCUOĞLU - Sayın Başkanım, bu fırsatı tanıdığınız için öncelikle çok teşekkür ediyorum.

Komisyonun çok değerli üyeleri, değerli katılımcıları; hepinizi ayrı ayrı saygıyla selamlıyorum.

Tabii, maddenin gerekçesinde vakıf yükseköğretim kurumlarına ait hastanelerin ve özellikle de sağlık sunumu hizmetlerinin emsallerine göre aynı ücretlerle aynı şartlarda verilmesi dolayısıyla onların tabi olduğu kurumlar vergisi yükümlülüğüne bu hastanelerin de tabi olması arzu edilmekte. Bu gerekçeyi gerçekten de çok masum, çok haklı buluyorum, o yönüyle gördüğüm kadarıyla da ortak bir kanaat var ancak Kurulumuzun eğitim öğretim alanıyla ilgili kaygılarını dile getirmeyi ve konunun bu kapsamda değerlendirilmesini de bir sorumluluk, bir yükümlülük olarak takdirlerinize arz edeceğim.

Bildiği gibi, vakıf yükseköğretim kurumlarının hastaneleri eğitim hastanesi vasfını taşır ve bu vasıfla birlikte sağlık uygulama araştırma merkezi niteliğini taşır. Bu ne demektir? Bu, vakıf yükseköğretim kurumunun bir yükseköğretim kurumudur, dolayısıyla bu kurumların özel hastanelerin katlanmadığı birtakım yükümlülükleri -bu yükümlülükler insan kaynağı başta olmak üzere, diğer mali yükümlülükler kadar- onları arz edeceğim. Özellikle de eğitim öğretim boyutu açısından ki malumunuz, sağlık eğitimi açısından tıp fakültelerinin ne kadar elzem, zaruri kuruluşlar olduğunu hepimiz bilir, teslim ederiz. Sağlık eğitimi diyorum, özellikle tıp fakültesi başta olmak üzere fizyoterapi, ebelik, hemşirelik ve diğer sağlık programlarının uygulamalı eğitimleri, stajları ki internlik eğitimine kadar, 6'ncı sınıfa kadar tıp fakültesinde devam ediyor ve hastanede bilfiil hasta gözlemleriyle bu süreçler yürütülüyor. Elbette bu süreçlerin yürütülmesinde vakıf yükseköğretim kurumlarında ideali yakalamadığımız noktasında birtakım kaygılar olabilir ancak bu kaygıların ve vakıf yükseköğretim kurumları hastanelerinin emsallerinden farklı olarak katlandığı maliyetler dikkate alınarak feda edilmemesi gereken bir durum olarak değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Eğitim öğretim boyutuyla ilgili sağlık eğitimi, tıp fakültesi eğitimi bu açıdan elbette bu hastaneler için son derece önemli bir görev ve bu görevlere yönelik ek maliyetler bu açıdan dikkate alınmalı.

İkincisi, tabii, vakıf yükseköğretim kurumlarının hastanelerinden elde edilen gelirler yine vakıf yükseköğretim kurumlarının eğitim ve öğretimle ilgili harcamalarına tahsis edilir, öyle yapılmak zorundadır. Aksi hâlde kaynak aktarımı kapsamında değerlendirilir ki bu faaliyetin önlem olarak karşılığı bizde ağır bir yaptırımdır; kontenjan kısıtı, akademik askı, faaliyet izninin geçici durdurulmasına kadar birtakım sonuçlara yol açar.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Hiç oldu mu böyle sonuç Hocam?

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. METİN TOPCUOĞLU - Yani var tabii ancak hastanelerle ilgili değil başkaca açılardan kaynak aktarımına yönelik uygulamalar sebebiyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Ben hiç hatırlamıyorum.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. METİN TOPCUOĞLU - ...faaliyet iznini geçici olarak durdurduğumuz üniversiteler var. İsim vermeyeyim izninize.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ama hastaneler, tıp fakülteleri olarak yok yani, öyle mi? Hastaneden kaynaklı yok anladığımız kadarıyla.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. METİN TOPCUOĞLU - Efendim, tabii, varsa bir kaynak aktarımı biz her yıl genel denetim yapıyoruz ve bu denetimlerde hakikaten iyi de bir denetim yaptığımıza inanıyoruz, tespit ettiklerimizle ilgili önlem uyguluyoruz. Ancak bildiğim ve hakikaten hatırladığım bir örnek yok. Bu örneğin olmaması takdir edersiniz ki vakıf üniversitelerindeki bu kanuni zorunluluğu, olması gereken yükümlülüğü ortadan kaldırmaz. Bu yüzden bu muafiyetin kaldırılması, vakıf yükseköğretim kurumlarının eğitim öğretime tahsis edecekleri gelirleri elbette olumsuz etkileyecektir. Bunun dikkate alınmasını da takdirlerinize arz ediyorum.

Bir diğer husus, tabii, vakıf yükseköğretim kurumlarımızın tıp eğitiminin, sağlık eğitiminin niteliğini ve hassasiyetini dikkate alarak hastanenin kendilerine ait olması yükümlülüğünü öngören, yine sizlerin katkılarıyla 2020 yılında bir düzenleme yapmış idik. O

düzenlemenin son tarihi de dolmuş oldu. Bu tarihle beraber vakıf yükseköğretim kurumlarının kendi mülkiyetlerinde ruhsatı, işletme hakkı kendilerine ait bir hastane olması zorunluluğuna ilişkin bu süreci de bu muafiyetin olumsuz etkileyeceği kanaatindeyiz. Dolayısıyla vakıf yükseköğretim kurumları hastanelerinin salt özel hastanelerle eğitim öğretim yönleri dışında ücretle mukayese edilmesini eksik bir değerlendirme olarak görürüz ve tabiatı gereği eğitim hastanesinin maliyetli tarafı ki devlet tıp fakültelerinde de aynı. Kaygıların feda edilmemesini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hocam, bayağı bir süre verdim size.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. METİN TOPCUOĞLU - Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Maksat hasıl oldu ama Genel Kurul aşamasına kadar belki bir daha değerlendirirler.

YÖK BAŞKAN VEKİLİ PROF. DR. METİN TOPCUOĞLU - Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim Hocam, sağ olun.

Evet, 8'inci maddeyle alakalı 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3560) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Orhan Yegin
Ankara

Resul Kurt
Adıyaman

Orhan Erdem
Konya

Seydi Gülsoy
Osmaniye

Ertuğrul Kocacık
Sakarya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifin 8'inci maddesi yeniden değerlendirilmek üzere metinden çıkarılmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir ve madde metinden çıkarılmıştır.

9'uncu madde işsizlik sigortasıyla alakalı.

Söz talebi...

Sayın Altınsoy, buyurun.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Sayın Başkanım, işsizlik sigortası devlet payının artırılması ya da azaltılmasıyla ilgili 4447 sayılı Kanun'un 46'ncı maddesine göre işsizlik sigortasının gerektirdiği ödemeleri, hizmet ve yönetim giderlerini karşılamak üzere mevcut düzenlemede prime esas aylık brüt kazanç üzerinden işveren yüzde 2, sigortalı yüzde 1 ve devlet yüzde 1 oranında işsizlik sigortası primi ödemektedir. Yapılan düzenlemeyle, ihtiyaç duyulması hâlinde yüzde 1 devlet katkısını yarısına kadar artırmaya ve yarısına kadar indirmeye Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Şimdi, İşsizlik Sigortası Fonu'yla ilgili devlet payı yüzde 1 yani işçi, çalışan yüzde 1, işveren yüzde 2. Şimdi, işsizlik sigortasına müracaat eden işçilerle ilgili bu fondan karşılanan tutarın oranı yüzde 48 civarında kalmış yani çalışanlar yeterince bu fondan yararlanamamış. Önümüzdeki dönem içerisinde, ülkemizin etrafında bir sürü karışıklıklar, çatışmalar var, daha nereye gideceği de belli değil. Şimdi, devlet payının yüzde 1'den binde 5'e indirilme yetkisi Sayın Cumhurbaşkanına veriliyor. Şu ortamda bu yetkinin kullanılarak aşağı çekilmesinin ben risk oluşturacağını düşünüyorum. Yani bu yüzde 1'lik oranın... Her ne kadar 628 milyarlık bir fon büyüklüğünden bahsedilse de ki bu fonun daha da büyümesi hepimiz için iyidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEVDET AKAY (Karabük) - Neticede, işçiler ve istihdamla ilgili işverene de aktarılan bir tutar, 65 milyarlık bir tasarruf sağlamak için, bütçeden bu açığı kapatmak için böyle bir kararın alınmaması gerektiğine inanıyorum. O zaman, biz işçilerden de yüzde 1'i binde 5'e indirelim, işverenden de yüzde 2'yi yüzde 1'e indirelim; nasıl olsa fonda para var. Yani bunu yapmamamız lazım diye düşünüyorum.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Ayrıca, Anayasa'ya aykırılık var burada.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakırlıoğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Şimdi, bizce burada Anayasa'ya bir aykırılık var, önce onu tartışmamız lazım. Evet, Cumhurbaşkanı bazı vergilerde oranları artırma, indirme; bunları yapabiliyor, yapıyorsunuz zaten ancak burada, devlet katkısını yarıya indirme veyahut da yüzde 50 artırma yetkisinin verilmesinin Anayasa'ya aykırılık barındırdığını biz düşünmekteyiz.

2025 yılında bu İşsizlik Sigortası Fonu'nda toplam gelir 526 milyar liraymış arkadaşlar ve 83 milyar lira devlet katkısı varmış. "İşsizlik ödeneği" adı altında işsiz insanlara ayrılan tutar 526 milyar lira gelirden sadece 80 milyar lira. Şimdi, bu İşsizlik Sigortası Fonu hep tartışma konusu hâline geliyor. Neden? Çünkü ne zaman bir kaynak ihtiyacı hasıl olsa iktidarın ilk aklına gelen yer İşsizlik Sigortası Fonu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Tamamlayacağım. Buraya başvuran her 2 işsizden sadece 1'i buradan faydalanmakta. Biz bunların koşullarının daha kolaylaştırılması, işsiz kalan daha fazla insanın bu fondan faydalanması gerektiğini söylerken, işsizlik ödeneği olarak ödenen tutarların artırılması gerektiğini söylerken buradan devlet katkısının yarı yarıya indirilmesini

-ki 2026 yılı için 130 milyar lira bir devlet katkısı olacağı tahmin ediliyor- yani bunun 65 milyar lira aşağıya indirilmesini biz kabul etmiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada çok kısa olarak... Bu tür meselelere biraz konjonktürel bakılıyor gibi geldi bana. Yani işte "Şu dönem burada kaynak fazla oluştu dolayısıyla devlet katkısını azaltalım." mantığıyla bakmanın doğru olduğunu düşünmüyorum. Buraya biraz daha uzun vadeli bakmak lazım. Yani bu kaynaklara çok fazla -Allah korusun- ihtiyacımızın olacağı vakitler de gelebilir.

Ha, eğer burada para fazlalığı olursa o zaman işsiz kalanlara yararlandırma koşullarını biraz daha kolaylaştıralım ve iyileştirelim, eğer illa bu fazla kaynak bizim gözümüze batıyorsa kaynağını azaltmak yerine o zaman giderlerini... Zaman zaman insanların alım gücünün bu kadar düştüğü, sıkıntının bu kadar fazla olduğu bir dönemde belki işsiz kalanlara biraz daha fazla destek olmak gerekir, o yönüyle bakmak lazım.

Değerli arkadaşlar, bir de buranın kaynaklarını zaten hazine kullanıyor yani İşsizlik Sigortası Fonu'nda oluşan kaynakların tamamı hazine bonosuna yatırılıyor, dolayısıyla hazinenin borçlanmasıyla kullanılan bir kaynak.

Şimdi, tabii, Maliye Bakanlığı meseleye bütçe açısından bakıyor; tamam, bu bütçe açığını azaltır ama kamu açığını değiştirmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Bakın, biz kamu kesimi genel dengesini yaparken, mesela çoğu zaman da uluslararası kuruluşlar "genel devlet" veya "kamu kesimi" diye bakar, kamu kesiminin içerisinde veya genel devlet dengesinin içerisinde İşsizlik Sigortası Fonu da var. Yani bütçe açığı burada azalır ama İşsizlik Sigortası Fonu'nun açığı artar. Dolayısıyla kamu açığı veya genel devlet açığı -ikisi ayrı ayrı şeyler- ikisi açısından baktığınız zaman da açık değişmez ama bütçe açığı içerisinde bütün performansı bütçe açığına yüklersek ve Sayın Maliye Bakanı da işte "Bütçe açığı üzerinden konuşuyorum ben." diye meseleye bakarsa evet, bütçe açığı bu kadar, orada bir düşüş olur ama ben bunun gerçek bir düşüş veya çok rasyonel bir yaklaşım olduğunu düşünmüyorum, bunu yapmamak gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Bakırlıoğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Çok kısa bir ekleme yapacağım. Bir de şunu göz önünde bulundurmak lazım: Yani iş emekliye bayram ikramiyesi vermeye geldiği zaman jeopolitik risklerden bahsediliyor. Şu an yanı başımızda bir savaş var, yarın ne olacağı belli değil. Mesela, bir rakam vereyim size: Ocak ayında bu işsizlik sigortasından faydalanan insan sayısı 489 bin iken 2026 Ocak ayında bu rakam 553 bine çıkmış. Yani esasında buradan faydalama ihtiyacı olan insan sayısında, işsiz sayısında ciddi bir artış var bakıldığı zaman. Ben bunların da göz önünde bulundurularak bu maddenin kanun teklifinden çıkarılmasını talep ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Yegin...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yani bunu geneli üzerinde konuşmamda da söylemiştim, burada bir alan açılıyor, belki yükseltileceği zamanlar da ihtiyaç olabilir, ona dönük de bir gelişme olarak da görmek lazım. İlla kısıllacak, azaltılacak şeklinde olayı tamamen o mantıkla değerlendirmemek gerekiyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Gereğe baktığımızda o çıkıyor ortaya; gereğe baktığımız zaman, gereği okuyan bir insan bunu anlıyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yani ama yarın öbür gün de başka bir ihtiyaç oluşur, o artırma yetkisi orada olduğu müddetçe bunu artırabilir de. Dolayısıyla...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Orhan Vekilim, eğer bir asgari ücretli işsiz kalırsa İşsizlik Fonu'ndan alacağı maaş 13 bin lira oluyor, bunu artırın.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ben buradaki düzenlemenin kritik bir şey olduğu kanaatinde değilim. Sonuçta, bu fonu yöneten insanlar yarın böyle bir ihtiyaç oluştuğu zaman düşürülmesi gerekiyorsa onunla ilgili arzlarını Cumhurbaşkanına yaparlar, Cumhurbaşkanı da onu uygun görürse onaylar; artırılmasına dönük bir ihtiyaç olursa da onun arzını yaparlar, ona göre o artırılır. Bu bir alan açıyor, o açıdan bence kıymetli bir şeydir fakat bu işsizlik ödeneğinden yararlanma koşullarıyla ilgili arkadaşlar sürekli söylüyor. Yani burada, işte, geriye dönük üç aylık sigortalılık ve son üç yılda altı yüz günlük bir sigortalılık bekliyoruz. Eyvallah, bu anlaşılır. Yani işsizlik ödeneği böyle rahat rahat işten çıkışlara, iş bırakma, iş feshlerine sebep olmasın diye ama burada bence temel sorun şu arkadaşlar: Yani kişinin aldığı maaşa yani o işsizlik ödeneğini hak ederken o ödediği prime kıyasla aslında ona bir işsizlik ödeneği planlaması yapmamız lazım. Yani asgari ücretin 5 katı, 10 katı, 6 katı, 7 katı maaş alıp ona göre bir ödeme yapıyorsa, primini de ona göre ödüyorsa vatandaş bizim ona bu işsizlik ödeneğini alırken "Asgari ücretin, brüt asgari ücretin yüzde 80'ini geçemezsin." dememiz bence çok doğru değil, bunu değerlendirmek lazım. Yani o yüz yirmi gün sigortalılık süresi önemlidir, kalmalıdır, korunmalıdır. Geriye doğru üç yıla bakıldığında belir bir süre sigortalılık varsa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bitiriyorum Sayın Başkan.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Versene önerge.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Geriye doğru altı yüz gün önemlidir, belki düşürülebilir, belki böyle kalabilir; o da anlaşılır ancak kişinin ödediği prime göre bu ödeneğin ona göre hesaplanması ve verilmesi gerekir. Aksi hâlde bir adaletsizlik olur ve işsiz kaldığı zaman insanın gerçekten hayatı altüst olabilir ödediği prime kıyasla.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ben bir soru soracağım.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - 13 bin lira, asgari ücretli işsiz kaldı mı 13 bin lira alıyor, bunu artıralım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakırlıoğlu...

Değerli milletvekilleri, değerli arkadaşlar...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - 13 bin lira maaş alıyor yani asgari ücretli birisi işsiz kaldığı zaman bu fona yeterliliği, gerekli koşulları sağlayıp da maaş bağlandığı zaman 13 bin küsur lira, evet...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Onu söylüyorum işte.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bakın, Sayın Bakırlioğlu, Sayın Ağbaba'nın mikrofonunu açtım, yirmi saniyesi gitti.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Öyle mi? Affedersin.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun Sayın Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ama konuştu, güzel konuştu.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ya, arkadaş, böyle bir şey yok.

Evet, teşekkür ediyorum. Demek başka söz yok.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bir şey soracağım ben.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bu teklif hazırlanırken örneğin, bunun tarafları var: TİSK var, HAK-İŞ var, TÜRK-İŞ var, DİSK var; onlardan görüş aldınız mı? Benim bildiğim kadar hem işveren hem sendikalar bu konuya karşı. Yani bu arkadaşlar, sonuçta onlar sizin paydaşınız. Bu paydaşlardan görüş almayınca sonra yanlışlıklar yapıyor, sonra düzeltmek zorunda kalıyorsunuz. Mutlaka onların görüşü alınmalı ve bunlar hepsi karşı bu işe.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Hiçbirinden hiçbir görüş alınmamış.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum değerli milletvekilleri.

1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3560) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Cavit Arı
Antalya

Ümit Özlale
İzmir

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu
Manisa

Tahsin Ocaklı
Rize

Cevdet Akay
Karabük

CAVİT ARI (Antalya) - Kaçınıcı madde?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - 9'uncu madde, işsizlik sigortasıyla alakalı olan.

Evet, kim konuşacak?

Sayın Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) - Başkanım, arkadaşlarımızın çok güzel değerlendirmeleri oldu bu konuda. Konunun öncelikle Anayasa'ya aykırı olduğunu bir kez daha tekrar ediyoruz ve işsizlik sigortası, özellikle çalışma hayatı içerisinde, çalışan vatandaşlarımızın bir garantisi, her ne kadar rakam olarak düşük bir rakam olsa da bir güvence gibi görülen bir konudur. O nedenle, burada Cumhurbaşkanlığı tarafından devlet desteğinin düşürülmesi değil; tam tersi, bu kaynağa ulaşımı kolaylaştırıcı yöntemler uygulanmalı ve biraz önce söylediği gibi, 13 bin TL yerine en azından asgari ücretin dörtte 3'ü gibi bir orana çıkarılarak daha yüksek bir bedele döndürülmeli ve vatandaşların daha işine yarar bir ücret hâline getirilmeli diye düşünüyorum. O nedenle, teklifin çekilmesini talep ediyoruz, maddenin çekilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

10'uncu madde BOTAŞ'la ilgili.

Sayın Altınsoy, buyurun.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Sayın Başkanım, maddemiz, BOTAŞ'ın görevlendirme alacaklarının mahsup yoluyla terkinine ilişkin. Mevcut durumda, görevlendirme bedelinin bir kısmı Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından BOTAŞ'a genel bütçeden nakit olarak ödenmekte, kalan kısmı ise BOTAŞ'ın yapmış olduğu doğal gaz ithalatı kapsamında olan KDV'yi ödememesi ve ara ara çıkarılan kanuni düzenlemelerle ödenmeyen KDV'nin ferileriyle birlikte görevlendirme bedelinden mahsup edilmek üzere terkin edilerek karşılanmakta. Terkin işlemi gerçekleşene kadar geçen süre zarfında ödenmemiş olan KDV'ye yönelik gecikme zammı tahakkuk ettirilmekte, bu da BOTAŞ'ın mali durumunu olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle, Temmuz 2024 döneminden Şubat 2024 dönemine kadar oluşan KDV borçlarının tamamının mahsup edilmesi, bundan sonra yapılacak mahsuplaşmalar aylık olarak yapılacağından gecikme zammının oluşmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Ocaklı, buyurun.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Başkanım, bu maddede tamamen Anayasa'ya aykırılık var, sonra diyacaksınız ki "Niye Anayasa Mahkemesine gidiyorsunuz?" Bakın, 500 milyar liraya yakın BOTAŞ'ta bir mahsuplaşmadan söz ediyoruz ve bu, bütçenin yüzde 3,5'una tekabül ediyor arkadaşlar. Bu, ek bütçe yapılması gereken bir durumdur, bütçenin yasasına aykırıdır. O yüzden, hani, siz, bütçenin cari açığını göstermek için bu yolu izliyorsunuz ama yapılması gereken şey, ek bütçe yapılmasıdır. O yüzden, bunun geri çekilmesini ve ek bütçeyle Meclise getirilmesini öneriyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim.

Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Geçmiş dönemde de BOTAŞ'ın buna benzer vergi borçlarıyla ilgili silinmeler, mahsuplaşmalar yapılmış; 2021, 2022 ve Temmuz 2004'te yapılan toplam 388 milyar, doğal gaz ithalatından kaynaklanan KDV ve gümrük vergisi vesair vergilerle ilgili, görevlendirme giderleriyle ilgili BOTAŞ'a hazineden aktarılması gereken tutarlardan mahsup edilmiş. Şimdi, bu maddeyle de 2026 yılı dâhil aşağı yukarı 500 milyar civarında bir mahsup işlemi daha yapılacak. Şimdi, bir taraftan gelirlerle ilgili -bütçe kanununda gösteriyorsunuz- 2026 yılı için 16,2 trilyon kamu geliri düşünülüyor; işte, harcamalar bir taraftan var, bir taraftan da görevlendirme giderleriyle ilgili 1 trilyon 389 milyarlık rakam bütçede belirtiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEVDET AKAY (Karabük) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Ama gayrisafilik ilkesine aykırı olarak gelir ve giderler ayrı ayrı muhasebeleştirilmeden mahsuplaşma yaptığınız zaman -tahakkuk işlemiyle ilgili genel konuşmada da söylemiştim- burada detay bir açıklamaya ihtiyaç var; mahsuplaşma işlemi nasıl olacak, tahakkuk işi nasıl yapılacak, muhasebe kayıtları nasıl yapılacak, bu, 1 trilyon 389 milyarlık görevlendirme giderlerini aşağıya çekecek mi?

Sayın Vekilim de Sayın Ocaklı da bahsetti, Anayasa'ya aykırılık da var, burada 161'inci maddeye de aykırılık söz konusu. O yüzden, biz bu maddenin bu şekilde geçmesine karşıyız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Bakırlıoğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Şimdi, gerçi bizim bu konudaki itirazlarımıza sayın iktidar partisi milletvekilleri "Ya, konuyu anlamıyorsunuz." dediler. Biz konuyu anlıyoruz, farkındayız. Bu önümüze 4'üncü defa gelişi. İlk geldiği zaman da bunun çare olmayacağını, önümüze defalarca bunun geleceğini söylemiş bir milletvekili olarak biz buradayız şu anda. Yapılan şey belli yani BOTAŞ'a deniliyor ki: "Kardeşim, sen maliyetin altında bu doğal gazı konutlara vereceksin." Burada bir görev zararı ortaya çıkıyor ve bu görev zararını da devlet, hazine "Ben sana vereceğim." diyor. Zamanında vermediği için, veremediği için bu sefer BOTAŞ'ın da işte KDV borcu çıkıyor, gümrük vergisi borcu çıkıyor, bunun faizi oluyor. Biz, işte, her sene neredeyse bir mahsuplaşma içerisine giriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Şimdi benim burada bir sorum var: Şimdi, biz 2026 yılı bütçesinde kesin hesaba baktığımız zaman burada yaklaşık 500 milyar lira bir rakamdan bahsediyoruz, görev giderinden bahsediyoruz biz, 500 milyar lira. Bunu bütçede kesin hesapta göreceğiz miyiz, görebilecek miyiz? Yani 500 milyar liralık da bir KDV, baktığımız zaman görevlendirme gideri olarak 500 milyar lira, işte yurt dışından alınan KDV'de de 500 milyarlık bir tutarı göreceğiz miyiz? Eğer biz bunu göremeyeceksek o zaman bütçe yapmanın bir manası kalmıyor, esas problem, sıkıntı orada.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Eskiden biz Devlet Planlama Teşkilatında bu kamu kesimi genel dengesini yaparken KİT'lerde BOTAŞ'ı darphane olarak adlandırdık yani BOTAŞ takır takır aslında para kesen bir KİT'ti fakat yanlış politikalar nedeniyle, özellikle son üç beş yıldır BOTAŞ artık vergi ve yükümlülüklerini yerine getiremeyen bir kuruluş hâline gelmiştir. Bunu bir defa tespit etmek gerekir. Bunu daha önce burada Enerji Bakanlığı bütçesinde filan da konuştuk, özellikle 2021 yılının son çeyreğinde yaklaşık 16 milyar metreküplük doğal gaz anlaşmaları, devletler arası anlaşmalar sona ermişti, o anlaşmalar zamanında yenilenmedi. Daha sonradan doğal gaz fiyatlarının aşırı yükselmesiyle birlikte ciddi bir sorun ortaya çıktı ve sonradan da onların hepsini tabii faturaya yansıtma imkânı yok çünkü 300 dolardan aldığımız doğal gazı, anlaşmalar yapılmadığı için yine 300 dolardan alabileceğimiz doğal gazı sonradan 2 bin dolarlardan aldık yani bu Hükümetin öngörüsüzlüğüydü, bundan başka bir şey değil. Enerji Bakanlığının öngörüsüzlüğü nedeniyle bugün BOTAŞ bu hâle geldi. Şimdi, bu işin bir tarafı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Başkanım, bitireceğim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Ha, bir şey daha söyleyeyim. Bununla ilgili bir Meclis araştırması önergesi hazırladık ve önümüzdeki günlerde muhtemelen görüşülecek. Yine bitecek anlaşmalar var, yine şu anda hiçbir şey yapılmıyor arkadaşlar yani yine bir kısım ülkelerle olan anlaşmaların bazıları bitiyor fakat yine ortada bir şey yok çünkü spottan almak kârlı, spottan aldığınız zaman gemiyle taşıyorsunuz. Kimin gemisi? Aldığınız fiyat yok çünkü devletten almıyorsunuz, vatandaştan alıyorsunuz, piyasadan alıyorsunuz. Devleti bu şekilde yönetirsek işte bunlarla karşı karşıya kalırız. Şimdi, bu, işin bir yanı yani BOTAŞ'ın bu hâle gelmesi sebepsiz filan değil. Hiç kimse "Ben vatandaşa sübvansiyon yapıyorum." filan diye bunu bize anlatmaya çalışmasın.

Şimdi, ikincisi: Bütçenin temel ilkesidir gayrisafilik ilkesi, bir arkadaşımız daha söyledi. Yani tamam, bunu yapacak sak yapalım. "Görevlendirme gideri" diyorsunuz zaten bir taraftan, bir taraftan da KDV alacağımız var. Şimdi "Nasıl gösterilecek?" diyor. Gösterilmeyecek; vergide gösterilmeyecek, harcamada gösterilmeyecek. Adı konulmamış, ödeneği olmayan bir harcama yapacağız. Bu Parlamentonun bütçe yetkisi de elinden alınıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Ve yarın bir gün, tabii, hani veriye dayalı bir analiz yaparak bir iş yapma bu Hükümetin alışkanlığı olmadığı için veya akademisyen bu işle ilgili araştırma yapacak olsa, çalışma yapacak olsa vergisi, bu miktar kadar KDV, ithalde KDV'miz bizim düşük gözükcek. Niye düşük acaba? Hâlbuki işte böyle bir şey yapılmış yani gayrisafilik ilkesi açısından da bunun... Biz size demiyoruz ki burada görevlendirme gideri verilmesin. Ödeneğini koyalım, bu tarafta hem gelirini, vergiyi yazalım, ondan sonra bu tarafta da harcamasını harcamamızda gösterelim. Kime ne verdiğimiz de bilelim değil mi? Eğer bu hanelere yapılan

bir transferse o kalemde de bunları bizim gayrisafi olarak görmemiz lazım, normalde devlet böyle yönetilir arkadaşlar ama her defasında biz itiraz ediyoruz buna ama böyle bir yaklaşımla bu iş yapılıyor. Niye? Çünkü işte Parlamento için dışına atılmış oluyor aslında bir anlamda baktığınız zaman ama daha da önemlisi, bakın yani bu ülkede birileri bu rakamlara dayalı olarak bir çalışma yaptığı, harcama yapıyor yanlış yola sevk edeceğiz çünkü bu dipnotları kimsenin bilmesi mümkün değil yarın yani burada verginin düşük olacağı, harcamanın orada görülmemesi meselesini kimse görmeyecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Bunların görülmesi bile başlı başına kıymetlidir. Dolayısıyla, yapılan işlemi ben yanlış olarak değerlendiriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3560) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Cavit Arı
Antalya

Ümit Özlale
İzmir
Cevdet Akay

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu
Manisa

Tahsin Ocaklı
Rize

Karabük

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Gerçi üzerinde uzun uzun konuştuk, çok fazla uzatmayalım. Burada -daha önce bahsettiğimiz gibi- birinci önceliğimiz Anayasa'ya aykırılık var mı, onu incelememiz lazım. Bizce bu durum, Anayasa'nın 2'nci ve 7'nci maddelerine aykırılık barındırmaktadır. Aynı zamanda, Anayasa'nın 161'inci maddesi ile bütçe hakkını düzenleyen 80'inci maddesi hükümlerine de aykırı bulunduğunu düşünmekteyiz ve bu nedenle de bu maddenin tekliften çıkarılmasını talep etmekteyiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

11'inci maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Altınsoy, buyurun.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Başkanım, kamu kurumlarının ihtiyaç fazlası taşınmazlarının Özelleştirme İdaresi tarafından satılabilmesine ilişkin yetki verilmesiyle ilgili bir madde bu. Teklifimizle taslak metinde belirtilen kamu kurum ve kuruluşlarının kendi mülkiyetinde bulunan taşınmazlarının özelleştirilerek elde edilecek gelirlerin gerek hizmet binası ihtiyaçları temini, gerekse kanunlarla kendilerine tanınan görevlerinin yerine getirilmesinden oluşan giderlerinin sağlanmasına imkân tanınması amacıyla kendilerine aktarılması yönündeki taleplerini karşılamak adına, bildirilen taşınmazlar özelleştirme kapsam ve programına alınacak olup elde edilen gelirler, giderler düşüldükten sonra ilgili kamu kurum veya kuruluşuna aktarılacaktır. Kurumlar bu kaynağı idari kapasite güçlendirme, dijitalleşme ve hizmet kalitesini artırmaya yönelik alanlarda kullanabilecek, böylece operasyonel verimlilik artışı sağlanacaktır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ocaklı, buyurun.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Bir cümle söyleyeceğim, demin bahsettim. Bütçe içindeki oranı yüzde 3 veya 3,5'a denk geliyor, tam hesaplamadım; BOTAŞ'la ilgili söylüyorum. Bütçe içindeki payı yüzde 3,5 olan orana karşılık Türkiye'de yapılan madencilik faaliyetinde hazineye giren para yüzde 1,2'dir. Arkadaşlar, hangisi daha büyük?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Bu maddede kamu kuruluşlarının ihtiyaç fazlası bina, arsa ve benzeri gayrimenkullerinin Özelleştirme İdaresi tarafından satılması öngörülüyor. Hangi kamu kurum ve kuruluşlarından bu tür satışların yapılacağıyla ilgili ben bilgi istemiştım genel konuşmamda da. Nerelerde, hangi kuruma ait, hangi arsalar, hangi gayrimenkuller var? Bunların değerlemeleri nasıl yapıldı? Rayiç bedelleri nedir? Değerleme şirketi olarak hangi firma kullanıldı? Bakın, SPK'nin asgari ücret tarifesinin altında fiyat veren firmalara cezai yaptırım uygulaması söz konusu ancak Özelleştirme İdaresi Başkanlığının -şurada ben göstermiştım, tekrar soruyorum- Form Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık Anonim Şirketiyle 3/2/2025 tarihinde imzaladığı bir sözleşme var danışmanlık hizmet alım ihalesi diye. Bu özelleştirme kapsamı ve programına alınmış veya alınacak olan taşınmazların özelleştirilmesine ilişkin danışmanlık hizmet alımı yani bu firmayla ilgili olarak değerlendirme işlemi yapılmış mıdır Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından? Bu kanun yürürlüğe girdiği takdirde değerlendirme yapılacak gayrimenkuller bu firmayla mı devam edecek? Çünkü bu firma SPK'nin mevzuatına rağmen iskontolu fiyat vermiş, burada da danışmanlık hizmeti kılıfıyla bu mevzuattan kendini kurtarmaya çalışmış; bu, etik değil. Bu konuya SPK yetkililerinin cevap vermesini bekliyorum. Bu konuyla ilgili ikazda bulunuldu mu, bir cezai yaptırım yapıldı mı? Sadece bu firmaya yönelik böyle bir imkân mı sağlandı? Bu firmanın ortakları kimdir, arka planında kimler vardır? Başka değerlendirme şirketiyle de yürütülecek mi bu gayrimenkuller satılırken? Sorum bu.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Özlale, buyurun.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Kanun teklifinde "ihtiyaç fazlası" demişsiniz. Ben bu terimi de biraz muğlak buldum. Neye göre, kime göre ihtiyaç fazlası?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sahip olan kuruma göre.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Yani şimdi, hani kurum tamam ama bunun bir kriteri olmaz mı? Yani şimdi, sizler de kamu kurumlarını en az bizim kadar biliyorsunuz. Hangi kamu kurumu, hangi amir "Ya, buna benim ihtiyacım yok; gelin, bunu benden alın, satın, ondan sonra parasıyla ben bunu yapacağım." der. Eğer gerçekten burada bir bütçe anlayışından ve bütçe yapan devletten bahsediyorsak, zaten böyle bir şey varsa, bir yatırım yenileme ihtiyacı varsa, yeni bir tesis yapılacaksa, dijitalleşmeyle ilgili bir yatırım yapılacaksa bunu siz söylersiniz, mesela üniversitenin rektörü söyler, bütçe yaparak olur. Öyle bir şey yapıyorsunuz ki diyelim ki üniversite rektörü bir ihtiyaç fazlası olacağını söyleyecek size, "Ha, tamam." diyeceksiniz, Özelleştirme İdaresi bunu alacak, özelleştirecek, "Buyurun, bununla da şimdi yatırımınızı yenileyebilirsiniz." diyecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Yani bu, bana göre sıkıntılı bir durum.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sıkıntısı ne?

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - İki tane sıkıntısı var. İhtiyaç fazlasının kriterini belirlememişsiniz. Kime göre, neye göre yani hangi... Mesela, 2 rektör düşünün, neyi ihtiyaç fazlası olarak görecektir 2 farklı rektör? Bu bir. İkincisi, zaten Türkiye'de sistem şöyle işleyecek Orhan Bey yani büyük ihtimalle -biraz önce Cevdet Bey'in söylediği gibi- bunun bir listesini gördükten sonra orada çok değerli araziler ya da çok değerli binalar ortaya çıkacak. Yani biliyoruz ki...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Değerinden satıldığı zaman sorun ne?

CAVİT ARI (Antalya) - Niye satılıyor?

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Değerinden niye satılıyor?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Hayır, değerinden satılıyorsa veya yüksek bir değerden satılıyorsa sorun ne?

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Orhan Bey, problem şu: Bir üniversiteden bahsediyoruz. Bir üniversite neden değerinde bir şeyi satsın?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Niye sadece üniversite diye bakıyorsunuz?

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Bakın, arada bir tane örnek verdik, Marmara Üniversitesinin Nişantaşı'nda çok güzel...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Gerçekten anlamak için soruyorum.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Tamam, yok, anlıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Bitiriyorum Sayın Başkan.

Marmara Üniversitesinin Nişantaşı'nda çok güzel bir kampüsü vardı, Anadolu'nun her tarafından Marmara Üniversitesine gelen öğrenciler o kampüsten faydalanırdı, İstanbul'un en güzel yeri idi. Marmara Üniversitesi bunu niye satsın ki? Çünkü üniversite öğrencilerine İstanbul'un en güzel yerinde eğitim veriyordu. Ne oldu? "İhtiyaçtandır." dedi, satıldı, orada şimdi 2+1 havuzlu evler 130-140 milyon liradan satılıyor, satıldı. Marmara Üniversitesi öğrencileri artık Nişantaşı'ndaki o kampüsü kullanamıyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) - O para havaya mı gitti, ne oldu?

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Ya, şunu söylemeye çalışıyorum Orhan Bey, işte, bak, AK PARTİ ile bizim aramızdaki bence ekonomiye bakış açısındaki temel fark bu: Neden Marmara Üniversitesinin, Orta Doğu Teknik Üniversitesinin, herhangi bir devlet üniversitesinin öğrencisi İstanbul'un, Ankara'nın, İzmir'in, Antalya'nın, Adana'nın en güzel yerlerinde, en -tırnak içerisinde- "kupon" yerlerinde eğitim görüp dört sene boyunca, üniversite eğitimi boyunca orada yaşamasın?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Bunun iktisadi değerini biz tartışmamalıyız.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yaşasın, ona bir itirazım yok.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Ama yok işte "Niye satılmasın?" diyorsunuz. Neden satılsın? Neden bir üniversitenin değerli bir arazisini biz satmak istiyoruz? Üniversitenin gerçekten bir yenileme, yatırım ihtiyacı varsa koyarsınız bütçeye, bütçeden yaparsınız bunu.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Bütçeden yapmamak için zaten.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Sonuçta ben burada ne yerel yönetimin...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sonuçta bu bir kaynak üretme modeli.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Hocam, burada belediyelere nereden geldik bilmiyorum ama...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Neredeyse 60 milyarlık...

CAVİT ARI (Antalya) - Belediyelerin kaynaklarını kesmezseniz satmak zorunda kalmayabilir Sayın Başkan.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Bak, Orhan, kanun teklifini savunmak yerine belediyeleri eleştiriyorsun. Yani bu teklifin şu anda bence hem Sayın Akay'ın söylediği gibi hem de benim dediğim anlamda birçok eksiği var yani ilk başta ihtiyaç fazlası; kime göre, neye göre? Biz bu arazileri de biliyor muyuz, neye göre değerlendireceğiz? Bu amirler "Bu, benim ihtiyacım değildir artık." deyip sattığı zaman bunun fiyatını kim belirleyecek? Bu paranın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, Özelleştirme İdaresi Başkanı da burada, ona da söz vereceğim.

Sayın Bakırloğlu, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Şimdi, ben de bu "ihtiyaç fazlası gayrimenkul" konusuna takıntılıyım ve şey belli olmuş yani esasında, bakılırsa, daha kanun yapılmadan bütün kurumlara gitmişler, demişler ki: "İhtiyaç fazlası gayrimenkulleriniz nelerse belirleyin."

ORHAN YEGİN (Ankara) - Tamam, doğru iş.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - 230 tane böyle taşınmaz belirlenmiş, bunu sormamız lazım mesela, bu taşınmazlar hangi taşınmazlardır? Toplamda 5,5 milyon metrekare alandan bahsediyoruz ve bunun 1,5 milyon metrekaresine de imar uygulaması yapılmış bu amaçla, bunu sormak lazım, hangi taşınmazlar? Bize, öncelikle, bunu verilerse seviniriz.

Peki, neden Özelleştirme İdaresi bu satışı yapıyor? Yani mesela, diyelim, 4 numaralı cetvelde SGK kendi satış yapmıyor mu? Yapıyor, yapabiliyor. Neden şu anda Özelleştirme İdaresi bu satışları yapmakta, onu öğrenmek istiyorum ben.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Toparlıyorum.

Bir de memlekette, biliyorsunuz, tasarruf tedbirleri var ve tasarruf tedbirleri şunu söylüyor kamu kurumlarına, diyor ki: "Arkadaşlar, kemerleri sıkacağız, o nedenle yeni hizmet binası yapılmayacak." Biz ne yapıyoruz? Bu paralar ne olacak? Özelleştirme İdaresi kendi masrafını alacak ve daha sonra bunu kurumlara aktaracak ve bunlar da hizmet binası yapacak. E, ne oldu tasarruf tedbirleri?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Hizmet binası şart mı, öyle bir şart mı koşmuş?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Evet, bakarsanız onu söylüyor. Bu para ne olacak? Kanun teklifine bakarsanız diyor ki: Hizmet binası yapılacak. O yüzden ben size "Bu para nereye harcanacak?" diye sormuştum.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sadece "hizmet binası" demiyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Bir de "ihtiyaç fazlası" dediğimiz şey, mesela, kapitalist sistemde bir insanın 3 tane evi varsa ihtiyaç fazlası değildir. Ne zaman ihtiyaç fazlası olur? İşler zora giderse, paraya sıkışık olursa, ihtiyaç fazlasını satmak...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sadece "hizmet binası" demiyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ama o ibare de var, yapabiliyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Elbette o da var.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Yani demek istediğim; bu, tasarruf tedbirlerine takılmıyor mu? En başından beri düşünmemiz gereken konulardan bir tanesi bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEVDET AKAY (Karabük) - "230 adet" deniliyor ama...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Ağbaba...

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Sayın Başkan, bu 230 tane listelenmiş gayrimenkulü açıklarsanız hem biz bilgileniriz hem de kamuoyumuz bilgilenir.

CEVDET AKAY (Karabük) - Evet, o listeyi görmemiz...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Bakalım ihtiyaç fazlası mı, değil mi.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, şimdi sizler konuştunuz...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Kime göre, neye göre? Hayır yani ihtiyaç fazlası mı...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Yahu değerli arkadaşlar, bakın, Özelleştirme İdaresinin bu konuda bir uzmanlığı var, birazdan söz vereceğiz. Bir kurum Özelleştirme İdaresine müracaat edip de "Bu benim varlığımı kullan, sat; parasını bana ver..." Niye böyle bir ihtiyaç olmuş diye Özelleştirme İdaresine söz vereceğim. Şimdi siz sordunuz, ona göre cevap isteyeceğiz.

Şimdi Sayın Ağbaba, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, şimdi Türkiye'deki özelleştirme uygulamalarına baktığınız zaman, neredeyse doğru bir özelleştirme uygulaması yok. Şehirlere bir bakın, o TEKEL fabrikaları, Sümerbank fabrikaları daha dün satıldı. Malatya'dan örnek veriyim, koca şehrin göbeğinde 5,9 milyon dolara 100 dönüme yakın arazi satıldı ve fabrikadaki o makineler de dâhil. 3 milyon dolara makineyi sattılar; şimdi, AVM yaptılar, otel yaptılar. Arkadaşlar, TEKEL de aynı şekilde, TEKEL -o günün parası- 20 milyona satıldı. Şimdi, orada hem fabrika gitti hem de maalesef birkaç iş adamına resmen devlet hediye etti yani bu iki kere iki dört. Sadece oraya da mahsus değil, ne bileyim, Balıkesir Kâğıt Fabrikası gibi birçok örneği var şimdi.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - TEKEL'in özelleşmesi var.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, birçok örneği var.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - İhalesiz değil ama.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, Başkanım, bak, Özelleştirme İdaresi yaptı, Malatya Sümerbank İplik Fabrikasının yeri o günün parasıyla 5,9 milyon dolara satıldı, sadece 5,9 milyon dolara.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - İçindeki makineler 3 milyon dolara hurdacıya satıldı. Yani orası şimdi 100-150 veya 200 milyon dolara verilmeyecek bir yer. Maalesef yani bazen gözü karartıyoruz, bazen de hepten gözü karartıyoruz. Şimdi şunu söyleyebilir miyiz: Örneğin, Boğaziçi Üniversitesi'nin arazisi ihtiyaç fazlası mı, değil mi ya da ODTÜ'nün Eymir'i ihtiyaç fazlası mı, değil mi; bunlar satılacak mı, satılmayacak mı? O listenin mutlaka ortaya çıkması lazım. Bakın, arkadaşlar, gidin Londra'ya, gidin İtalya'ya veya gidin Avrupa ülkelerine şehrin göbeğinde üniversiteler var yüz yıllık, yüz elli yıllık; hiçbir şeyine dokunmuyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Maalesef, bakın, yarın Boğaziçi'nin başına bir iş gelmeyeceğini yani o Boğaziçi'deki arazilerin satılmayacağını kim iddia edebilir? Yeri de güzel, kupon, denizi de görüyor. Ya da ODTÜ, bakın, burada hemen yanı başımızda ODTÜ arazilerinin satılmayacağına kim garanti verebilir? Başka üniversitelerin arazilerinin satılmayacağına kim garanti verebilir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ayrıca, bakın, SGK'nın satma yetkisi var. SGK'nın elinde, sağ olsun, özellikle bizim belediyelerden aldığı epeyce mal mülk var.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Niye alıyorlar sizin belediyelerden?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bizim belediye alıyorlar, biz vermeye çalışıyoruz; silkeliyorsunuz ya bizi... Yani bu listeyi bir görelim.

İki: Özelleştirme İdaresinin bununla ilgisi yok ama Özelleştirme İdaresi Başkanı buradayken belki Mehmet Şimşek bilmiyor, belki diğer yetkililer bilmiyor... Allah aşkına, bu otoyollar ve köprüler satılacak mı, satılmayacak mı? Bugün, Sayın Cevdet Akay ekim ayında bununla ilgili bir şey ortaya çıkardı: Bu köprü ve otoyolların satışıyla ilgili "Ernst&Young"dan danışmanlık hizmeti alınıyor, bu satışlarla ilgili bunu da sormak istiyorum.

Bir de bu listeyi mutlaka görmemiz lazım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, Sayın Veli Ağbaba Başkanımızın ifade ettiği gibi, özellikle AKP iktidarı döneminde özelleştirme dediğimizde o şehrin kamuya ait en değerli arazilerinin elden çıkarıldığını görüyoruz. Buna dair çok sayıda örnek var. Sadece Antalya'da iki özelleştirme girişiminden bahsetmek istiyorum: Örneğin, Antalya'nın en eski fabrikalarından biri olan ve Antalya'da, Kepez bölgesinde çok sayıda vatandaşımızın oradan ekmek yediği, çalıştığı dört fabrikadan biri olan Ferrokrom Fabrikamız vardı. Bu fabrika yıllarca Antalya'ya hizmet etti, ifade ettiğim gibi, orada çok sayıda vatandaş çalıştı ve bu fabrika önce Antalya'daki 500 dönüm arazisiyle ve o sırada kullanıma yani satıma hazır 20 milyon yani o günün parasıyla 20 trilyon, bugünün parasıyla 20 milyon satışa hazır malzemesiyle satışa çıkarıldı, özelleştirildi ve orada 20 milyonluk satıma hazır malzeme varken... Yani uyarladığımızda bugünkü karşılığını şu an hesap edemeyeceğim 500 dönüm arazi, 20 milyonluk malzemeyle -"malzeme" derken üretilmiş malzeme- fabrika 22 milyona satıldı ve yanında Fethiye'de 338 dönüm bir arazi de bu yeri satın alana hediye olarak verildi.

Şimdi, arkadaşlar, bu yer kalsaydı... Bakın, fabrikayı kapat -hadi diyelim ki o gün için zarar ediyordu, etmiyordu ama hadi zarar ediyordu- bir kenara koy, 500 dönüm arazinin bugün parasını ölçemezsiniz; o kadar değerli bir yer ve elden çıktı, birileri aldı; bu bir örnek.

Diğer bir örnek: Antalya Meltem Mahallesi'nde Karayollarına ait bir boş arazi vardı, Karayollarının kullanımında idi; aynı bu kanun teklifinde yazıldığı gibi amaç dışı yani kullanım dışı bir amaca geldiği ifade edilen bir yer. Yine aynı günlerde gelir gelmez iktidarınız bu yeri satmaya kalktı çünkü orada değerli, Antalya'nın... Akdeniz Üniversitesi yolun karşısında, hemen bu tarafında çok değerli bir Karayolları arazisi. Özelleştirme listesine alındı; hemen satılacak, ne güzel boş arazi. O günün koşullarında Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz mücadele ettik, bu özelleştirme kararlarına karşı dava açtık, eylemler yaptık, mücadele ettik ve kurtardık o araziye. Bugün ne oldu, biliyor musunuz? Bugün Antalya Adliyesinin, Antalya Bölge Adliyesinin ve şimdi, yeni yapılacak olan ilave binanın olduğu yer... Eğer bugün Antalya'da en azından şimdilik, belli bir süreye kadar adliyeyle ilgili sorun çözülmüşse işte, sizin satma girişiminize rağmen bizim önleme mücadelemizle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

CAVİT ARI (Antalya) - ...bu arazi kurtarıldı ve bugün Antalya Adliyesi ve Bölge Adliyesi oraya yapıldı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hayırlı olsun.

CAVİT ARI (Antalya) - Satılmış olsaydı, işte, gitmiş, birilerinin eline geçmiş olacaktı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, kıfayetimizakere, lütfen...

CAVİT ARI (Antalya) - Siz işte, böyle yerleri satarak tüm değerleri yok etme girişimindesiniz arkadaşlar.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Usta...

CAVİT ARI (Antalya) - Her şey para değil, bu değerli yerlerin korunması gerekir ama bu anlayış her şeye para olarak bakıyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, özelleştirmeye biraz girildi. Yıllarca devlette çalışırken devletin politika dokümanlarında veya siyasi partilerde görev yaptığımız esnada onların politika dokümanlarında, seçim beyannamelerinde hep özelleştirme yanlısı bir tavır sergileyen bir kişiyim fakat o kadar kötü uygulamalar yapıldı ki emin olun, özelleştirmeden ikrah ettirdiniz bizi; bunu söyleyeyim. Bir defa ihale şartnamelerinin kamuoyuna açık olmaması, ihalelerin şeffaf olmaması, özellikle ihale sonrasında yükümlülüklerin yerine getirilip getirilmediği hususunda denetimlerin yapılmaması ve özelleştirmeye bir arsa, arazi meselesi gibi bakılması, aslında muhtemelen doğru bir politikanın çok yanlış yerlere geldiğini bize net bir şekilde gösterdi. Artık hepimiz nihayetinde komünist olacağız bu sizin uygulamalarınızdan sonra yani bunlara karşı olmaktan başka çare kalmadı, onu söyleyeyim; şimdi, bu bir.

İkincisi: "Satılmasın mı?" diyorlar arkadaşlar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Ya, satılmasın arkadaşlar. Şimdi, şeyler için söylemiyorum. Şu arazi, arsa satma nedir ya! Efendim, neymiş, "ihtiyaç fazlası." Ne ihtiyaç fazlası? Şimdi, ODTÜ'nün ormanı var değil mi? İhtiyaç fazlası yani ODTÜ'nün o kadar ormana ihtiyacı yok. Böyle bakarsanız o da ihtiyaç fazlası, satalım mı, oraya da mı bina yapalım? Böyle bir anlayış olabilir mi? Ya, bu anlayışına göre Central Park'ın New York'ta olmaması lazım ya, olmaması lazım. Manhattan'dan daha kıymetli bir arsa mı var? Yani oralara hep bina yapmamız lazım normal şartlarda. "Ekonomiye kazandırma, kaynak üretme." falan diyorsunuz ya, böyle bir mantıksızlık olamaz yani devlet şu arsa, arazi satma işini bıraksın. Özelleştirme İdaresi... Eğer bir şey yapacaksak şu Özelleştirme İdaresini kapatalım, bitmiştir Özelleştirme İdaresinin artık işi, kapatalım gitsin. Şimdi, Özelleştirme İdaresi iş bulma amaçlı bir şey bu.

Geçen ki yaptığınız otomobil meseleleri falan da "Onlar otomobillerini getirecek, Özelleştirme İdaresine verecek, orası satacak." filan. Değil ya, bu kurumun işi bu olmamalı. Madem böyle, misyonunu tamamladı, artık bundan sonra kapatılmalı gitsin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Yani satılmasından yana değilim ama satacaksa da herkes kendi yerini kendisi değerlendirsin.

Şimdi, arkadaşlar da söyledi, gerçekten ihtiyaç fazlasının bir tanımı yok. Bu ne demek? Bakın, burada net ne oluyor biliyor musunuz: Bir devletin arsasına, arazisine iktidara yakın insanlar veya yakın olmayan insanlar, her kimse, birileri gözünü koyuyor, orayı almak istiyor, ondan sonra onunla ilgili kulisler başlanılıyor, orası ihtiyaç fazlası hâline getirilecek, olacak olan bu. Yani hangi kamu kuruluşunun başındaki insan böyle bir şey yapar? Şimdi, arsa, arazi satacaksınız, o kaynağı vereceğiz ona, onunla ilgili ya demirbaş alacak ya bina yapacak. Ya, bu müflis mantığıdır ya; arsa, arazi satın yerine araç almak, bina yapmak, bilmem ne; böyle bir şey olabilir mi? Yani bunu yapan bir evladı babası kovar ama devletin arazisine geldiği zaman hiç kimse bundan kaçınmıyor. Sat arsayı, araziye, ondan sonra özellikle de birilerine peşkeş çekilmesi falan; ben bunları son derece yanlış buluyorum. Ha, bu böyle olmasa da kurumlar yine bunu yapabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) - Arazi birilerine lazımdır.

ERHAN USTA (Samsun) - Yani illa bu maddenin çıkarılması için sorununu çok fazla belki çözmeyecek ama hiç olmazsa herkes kendisi satacaksa da satsın yani Özelleştirme İdaresine iş bulmaya artık çalışmayalım, bu mantıktan vazgeçmek lazım.

Bir de şu listeyi ben de gerçekten merak ediyorum: Şu 230 tane taşınmaz neredeymiş, nasılmış, bir görelim bunları bakalım, kamuoyu da bilsin, bunlar ihtiyaç fazlası mı, değil mi? Yani bunları muhtemelen birileri biliyor, iş dünyasından; iş dünyası derken üreten insanlar falan değil, böyle rant peşinde koşan insanlar bu listeyi biliyor. Bunları biz de bilelim Parlamento olarak, bu liste bizimle paylaşılsın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Yegin...

ORHAN YEGİN (Ankara) - 81 ile 81 milyon metrekare millet bahçesi demiş ve şehrin en güzel yerlerine, en merkezi alanlarına, sizin tabirinizle ranta en açık alanlarına millet bahçesi yapmış, 81 ili ilçeleriyle beraber millet bahçeleriyle donatmış bir iktidarız biz, bir.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Aynı zamanda TEKEL fabrikalarını özelleştiren de sizsiniz kardeşim!

ORHAN YEGİN (Ankara) - Kardeşim, bu bizim bir yaklaşımımız bir defa. Bizim derdimiz şehrin iyi yerlerindeki kurumların iyi arazilerini alıp buraları imara çevirmek vesaire değil az önceki bir verilen örnek üzerinden. Burada mesele şu: Özelleştirme İdaresinin bir imar yetkisi var. Bu kapsama alacağı kurumlar içerisinde kendi taşınmazlarını satma yetkisi olan kurumlar da var, doğru mu Başkan? Kendi taşınmazlarını satma yetkisi olmayan kurumlar da var. Bunlardan atıl bekleyenler var, bunlardan ihtiyaç fazlası olanlar var yahut da artık kullanımına gereksinim duyulmayan yerler de olabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yani "ODTÜ'nün -arazisi üzerinden- Boğaziçinin arazisi satılacak mı, bunlar üzerinden büyük bir korku üretilip de meseleyi gerçekten çok anlamsız bir yere taşımamanın bir gereği yok.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Olmadı mı?

CAVİT ARI (Antalya) - Orhan Bey, yaşanmış örnekler ve geçmişteki sabıklarınız nedeniyle bu konuların hepsinde endişe duyulduğunu bilmeniz lazım.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Burada mesele rant üretmek değildir, mesele şudur: Gerçekten kurumların kullanmadığı, ihtiyaç fazlası veya başka kurumların ihtiyacı olan kurumlar olabiliyor, Özelleştirme İdaresi bunların satışını yapacak. Ha, satışla ilgili bir probleminiz varsa bir kanun teklifi getirin, belediyeler dâhil kimse gram yer satamazsın.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Anlaşmıyoruz ki.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yani samimiyetiniz varsa bu anlamda belediyeleriniz arsaları, kurumların binalarını satın satın duruyor, sürekli ihaleye çıkıyor, getirin onu konuşalım o zaman; bir.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sen getir o zaman!

CAVİT ARI (Antalya) - TOKİ'nin yaptığı yerlere, sattığı yerlere bir bakın!

ORHAN YEGİN (Ankara) - İkincisi, şimdi, ha, bununla ilgili itiraz varsa bunu anlarız: "Ya, satılan yerler ucuza satıldı, şu oldu, bu oldu." İhalesiz sattığınız yer var mı? Hepsini açık ihaleyle satılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bitiriyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) - Parası olan alıyor, paranın kimde olduğunu herkes biliyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ya, arkadaş, bir araştır sana Allah aşkına; şu Sümerbankın, TEKEL'in yerlerini kime satmışlar?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Veli Ağbaba'ya göre 10 lira eden yer, bana göre 15 eder; bana göre 15 eden yer, size göre 20 eder...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Kime satılmış? Bir sorsana, baksana.

ORHAN YEGİN (Ankara) - ...ama açık ihaleye çıkılıyor, bütün Türkiye o ihaleyi duyuyor, herkes o ihaleye giriyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Hayır, öyle bir şey yok.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Gramına kadar, en ufak toplu iğnesine kadar neyi var neyi yok her şey yazılıyor oraya, ona göre ihaleye giriliyor arkadaşlar.

CAVİT ARI (Antalya) - Satmak zorunda mısınız devletin en değerli yerlerini?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Türkiye Büyük Millet Meclisi...

ORHAN YEGİN (Ankara) - İşi bulandırmayın, işi bulandırmayın, işi bulandırmayın.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Şöyle yapalım mı Orhan Bey? O 230 tane taşınmazın listesini bir görelim ya.

Sen de bak, ben de bakayım.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Tamam.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Bir saniye değerli arkadaşlar, bir saniye...

CAVİT ARI (Antalya) - Başkanım, bu liste gelsin.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye, bir saniye müsaade edin bana arkadaşlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yarın Türkiye Büyük Millet Meclisini satar, yarın der ki "Türkiye Büyük Millet Meclisi işe yaramıyor. Bir kısmını satalım."

ORHAN YEGİN (Ankara) - Al işte, bu mantıkla bakarsan her şeyden galip çıkabilirsin belki.

CAVİT ARI (Antalya) - Geçmişteki sabıklarınızdan dolayı...

BAŞKAN MEHMET MUŞ (Samsun) - Değerli arkadaşlar... Değerli milletvekilleri...

VELİ AĞBABA (Malatya) - ODTÜ'nün satılmayacağını bir garantisi var mı? Boğaziçinin satılmayacağını garantisi var mı?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Böyle bir şey yok, böyle bir şey yok kardeşim.

CAVİT ARI (Antalya) - Sattığınız yerlerden dolayı böyle düşünmek zorundayız.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Böyle bir şey yok.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, bir saniye...

ORHAN YEGİN (Ankara) - ODTÜ'nün arazisi, Boğaziçinin arazisi kullanımına gerek duyulmayan bir arazi mi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Satılmayacak diye bir garanti verebilir misin?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, bir saniye...

Değerli arkadaşlar, hakikaten...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bakalım...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye, bir saniye, bir saniye...

Değerli arkadaşlar, bir müsaade eder misiniz. Birkaç tane maddemiz kaldı, bitireceğiz bunları.

Şimdi, değerli arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sahura kadar yolu var.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Var, bizim için de var, ne var! Sahuru bırak, yarınki iftara kadar da buradayız biz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sahura daha var canım, dört buçukta falan çalabilir, önemli değil. Kaldırır bizi beşte...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sahur verecek misiniz Başkanım?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, değerli arkadaşlar, sahur vermeyeceğiz. Dolayısıyla sahurunuzu kendiniz planlayacaksınız. Bizde bir öğün yemek var, ikinci öğün yemeğimiz yok, masraf çok bu ara.

Şimdi Sayın Aksu, buyurun

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Teşekkür ediyorum.

Ben geneli üzerindeki konuşmamda da sordum, Hüseyin Bey siz "Yok." dediniz. Şimdi, bu Kamu Mali Yönetimi Kanunu'nun 46'ncı maddesi var, taşınır ve taşınmaz satışı. Burada diyor ki: "Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin her türlü taşınır ve taşınmazlarının satışına Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir. Satış bedelleri genel bütçeye gelir kaydedilir." Devam ediyor, devamında şey de var, "Diğer kamu idarelerinin elden çıkarılması kanunlarında ve Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde belirtilen yetkili organlarının kararıyla mümkündür." Aslında buradaki tartışmalara da hani "Kim belirleyecek, nasıl olacak?" tartışmalarına da burada aslında açıklık getiriyor. Demek ki yetkili birileri var bunu yapmak için.

Özelleştirme İdaresine niye gerek duyuyoruz böylesi bir durumda?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Çünkü yazdığımız maddede diyoruz ki Özelleştirme İdaresinin yaptığı masraflar mahsup edildikten sonra bütçeye gelir kaydedilir. Şimdi, bir de Özelleştirme İdaresi işte, danışmanlık hizmeti alıyor. Geçen bu tasarruf tedbirleriyle ilgili kanunda da bunu tartışmıştık yani Özelleştirme İdaresinin devreye girmesi bir kazanç sağlıyor mu, yoksa yük mü oluyor? Bunu ben anlamaya çalışıyorum. Yoksa mevcutta kurumlar bunu satabiliyorsa, Çevre Bakanlığına böyle bir yetki verilmiş madem, niye bunu değerlendirmiyoruz? Özelleştirme İdaresinin buraya dâhil olmasının kamu yararı adına mutlaka bir katkısı var ki yazdınız bunu. Bunu netleştirirseniz seviniriz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Yegin...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bir de benim buradan anladığım şu: Bir, Özelleştirme İdaresinin bu konudaki tecrübesi; iki, şu anda bu satışlardan elde edilen gelirleri o kurumların bütçelerine aktarma yetkisi yok. O yetkinin alınması için aslında bu madde getiriliyor. Benim bir de anladığım o yani şu anda elde edilen gelir o satışın ait olduğu, asıl ait olduğu kuruma aktarılamıyor şu anki hâliyle. Şu anki hâliyle aktarılamıyor, bu vesileyle o da sağlanmış oluyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ocaklı...

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Teşekkür ederim.

İktidar sıralarına söylüyorum: Arkadaşlar, niye güvensizlik var biliyor musunuz?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Niyetiniz kötü çünkü herkesi kendiniz gibi biliyorsunuz.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sayın Cumhurbaşkanının kendisinin kurduğu, Başkanı olarak kendisini atadığı, Yönetim Kurulunu kendisinin belirlediği Varlık Fonunun burada, hemen önümde bize yaptığı sunum var. Buradan açarsınız, 2'nci sayfada ne

diyor biliyor musunuz? Bağımsız denetim kurulu... "Konsolide mali tablolarında yer alan TEC'e ilişkin mali tablolar yeterli veri ve kanıt elde edilememesinden dolayı denetlenememiştir. Gaz alım sözleşmelerinin paylaşılması sebebiyle de stok ve maliyeti üzerindeki şartlar incelenememiştir." Arkadaşlar, her şeyin gizli olduğu, hiçbir şeyin belli olmadığı bir sistemle çalışıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Ankara) - Her şey değil, stratejik işler gizli.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Şimdi de özelleştirmeye ilgili nerelere ne yapacağınızı somut yazıp kanunla getirsenize, millet görsün bunları.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Ne gizli, özelleştirmede ne gizli? Hangi özelleştirme gizli yapıldı?

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Nasıl güvenelim biz size şimdi burada ya?

ORHAN YEGİN (Ankara) - Hangi özelleştirme gizli yapıldı ya?

TAHSİN OCAKLI (Rize) - İşte, söylüyoruz, BOTAŞ'ın sözleşmelerinde gizli bir...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Bazı şeyler stratejiktir, gizli olabilir.

TAHSİN OCAKLI (Rize) - İşte, 500 milyar zararı yazıyorsunuz, çıkarsanız bir sözleşmelerini.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Hangi özelleştirme gizli yapıldı?

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Orhan, TÜRK TELEKOM...

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Gazı kaçta alıyorsunuz, nereden alıyorsunuz, bu millet bilsin. Bunu niye saklıyorsunuz? 500 milyar lira görev zararı yazarken oluyor, "Bunu nasıl oluşturduunuz kardeşim?" diye sorduğumuzda buna cevap alamıyoruz. Böyle şeffaflık olur mu?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Özelleştirme İdaresi Başkanına söz vereceğiz. Yani neden böyle bir yetki veriliyor size, kurumlar bunu kendileri zaten satabiliyor mu, satamıyor mu? Mesela, belediyeler meclisten karar alıp satabiliyor, ilanda var, sahibinden satılık bir liste var ya, "Şu belediyenin şu taşınmazları var." diye yazıyor. Dolayısıyla arsa, bina, arazi, neyse yani size neden böyle bir ihtiyaç duyuldu? Bu yollar, otoyollarla alakalı bazı sorular yöneltildi, diğer bazı talep edilen bilgiler var.

Özelleştirme İdaresi Başkanı Sayın Haykır, buyurun.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - Efendim, öncelikle saygılarımı sunuyorum.

Efendim, şimdi, Türkiye'de genel olarak, aslında anayasal olarak özelleştirmelere ilişkin esas ve usuller yasayla belirlenmek durumunda. Bu özelleştirme uygulamaları hakkındaki 4046 sayılı Kanun da bu özelleştirme uygulamalarına ilişkin genel çerçeveyi çizen ana bir kanun. Bu kanun çerçevesinde biz zaten şu ana kadar uygulamalarımızı yürütüyoruz. Bu özelleştirme uygulamaları da tabii, kamuya ilişkin şirketler, limanlar, bu gibi işletmeler, bunun dışında da kamu kurum ve kuruluşlarına ait arsa ve arazileri de kapsıyor, ayrıca bunun dışında kamu hizmetlerini de kapsıyor. Şimdi, arsa ve arazilere ilişkin olarak mevcut durumda İdaremiz genel bütçeli idarelere ait yani Maliye hazinesine ait taşınmazların özelleştirilmesine ilişkin olarak bu 4046 sayılı Kanun'da yetkili ama tek yetkili olan kurum da Sayın Vekilim, Özelleştirme İdaresi değil, bunun dışında, yerine göre Çevre, Şehircilik Bakanlığı, Toplu Konut İdaresi ve ilgili mevzuatlarında bazı kurumların da yetkileri var. Bu 4046 sayılı Kanun'a göre yapılan özelleştirmelerde elde edilen gelirler prensip olarak Özelleştirme Fonu'na aktarılıyor. Özelleştirme Fonu'ndan bu yapılan işlemlere ilişkin giderler düşüldükten sonra fonun nakit fazlası genel bütçeye aktarılıyor. Ancak istisnai olarak, örneğin 6001 sayılı Karayolları Kanunu'nda, örneğin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarına ilişkin mevzuatta veya Sosyal Güvenlik Kurumuna ilişkin mevzuatta bu taşınmaz satışlarına ilişkin özelleştirmelerden elde edilecek gelirin doğrudan bu ilgili kurumların bütçelerine aktarılmasına ilişkin spesifik düzenlemeler var ama bunların dışındaki özel bütçeli kurumlar... Genel olarak söylüyorum, bu listeyi ben size bilahare arz edebilirim, 5018 sayılı Kanun'un ekli cetvellerinde detaylı olarak bu listeler sayılıyor zaten hangi kurumların bu kapsamda olduğu.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Üniversiteler bu kurum kapsamında mı?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - Evet efendim, tabii ki 5018'de, üniversiteler dışında diğer kurumlar da var.

CAVİT ARI (Antalya) - 230 tane yerden bahsetmiş, listeler nedir?

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Ya, bunu bir bize gösterseniz bütün soru işaretleri biter, biliyor musunuz?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - Efendim, müsaade ederseniz arz edeceğim onu da.

ERHAN USTA (Samsun) - Bize 5018 sayılı Kanun'a tabi listeleri değil de şu...

CAVİT ARI (Antalya) - Mesela Antalya'dan neresi var?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ari, bir müsaade edin ya!

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - Onu da arz edeceğim efendim, onu da arz edeceğim.

Şimdi, burada, bu düzenlemeyle aslında muradımız, bunların hemen tamamı zaten Özelleştirme İdaresi tarafından, taşınmazları eğer tabii ki kriterleri sağlıyorsa ve usulünce, usulü sağlanmak kaydıyla özelleştirilebiliyor ancak gelirleri Özelleştirme Fonu'na, oradan da nakit fazlası da genel bütçeye aktarılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - Şimdi, bu yasayla, örneğin, biraz önce bahsettiğim şekilde, Karayolları Genel Müdürlüğüne ait olan bir taşınmazda olduğu gibi, diğer kurumlara ait, örneğin Devlet Su İşleri, örneğin Et ve Süt Kurumu ya da üst kurullardan herhangi birinin ihtiyaç fazlası taşınmazı var ise bunların özelleştirilmesi yapıp bunların bütçelerine aktarılabilmesine imkân sağlıyor aslında burası. Şimdi, burada, Özelleştirme İdaresinin nasıl bir katma değeri var? Efendim, bu üç idare 1980...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Yani bu kurumların kendilerinin satma yetkisi yok mu bu yerlerini?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - Efendim, bir kısmının var ama hepsinin yok çünkü her ne kadar bazı yasalarda ilgili mevzuatlara atıf yapılsa da o mevzuatlarda detaylı esas ve usuller belirtilmiyor dolayısıyla da 4046 sayılı

Kanun bu çerçeveyi sağlıyor. Bununla birlikte, tabii, çok uzun süreden beri Özelleştirme İdaresinde bu hususa ilişkin bir uzmanlık da biriktiği için, birçok kurumun da aslında bu noktada bir uzman ekibi, danışman tutmaya ilişkin bazen bütçesi, ödeneği veya odaklanması söz konusu olamadığı için kurumlar bizlere bu yönde taleplerde bulunuyor. Burada önemli bir nokta da şu: İmar Kanunu'nun ilgili maddesi çerçevesinde özelleştirme programındaki kuruluşlara ilişkin olarak imar yapma yetkisi idaremizde. Dolayısıyla, şu anda, örneğin "Devlet Su İşlerinin bir varlığının satışını Devlet Su İşleri yapsın." demek aslında pratikte çok sonuçsuz kalıyor. Neden? Burayı imarsız bir şekilde yani geliri maksimize edememesine yol açıyor. O nedenle, en temel katma değerlerden birisi bu.

ERHAN USTA (Samsun) - Satmasa bu fiyattan...

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - O benim yetkim dışındaki bir konu efendim.

Bunun dışında, genel usul ve esaslara gelirsek: Efendim, Özelleştirme Kanunu'nda bütün bizim programa aldığımız, sizin biraz önce bahsettiğiniz 230 tanelik liste hatta diğerlerinin hepsi de -düzenli olarak zaten Resmî Gazete'de yer alan- Cumhurbaşkanlığı kararıyla ilan ediliyor, hangi varlıkların özelleştirme programına alındığı ve satılacağı -veya başka usuller de var tabii ki- burada ilan ediliyor.

ERHAN USTA (Samsun) - Programa alındı mı bunlar? Alınmadı ama.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - Bunların bir kısmı alındı efendim, 95 tanesi alındı, diğerlerine ilişkin de ilgili kurumlardan bu minvalde bize talepler geldi. Bunları da biz inceliyoruz, eğer bunlarda imar yapabiliyorsak çünkü kıymetlendirmemiz gerekiyor, imar yapamıyorsak ham hâliyle satmak zaten kamu kaynağının kaybına yol açacak bir durum. Biz bunların imarlarını yapıyoruz, imar yapılabilecek olanları, yapabileceğimizi değerlendirdiklerimizi programa alıyoruz. Bunlar, dediğim gibi, Resmî Gazete'de Cumhurbaşkanlığı kararıyla ilan ediliyor. Bunların imar planlarını yapıyoruz, bu imar planları da Resmî Gazete'de ilan ediliyor. Bunların ihalelerine çıkıyoruz, bu ihalelerin tamamı da Resmî Gazete'de, yine, Türkiye genelinde yayın yapan bir gazetede, bizim idaremizin internet sitesinde, sosyal medya mecralarında, hepsinde ilan ediliyor. Kurumumuzun daha önceki ihaleleriyle ilgilenen tüm yatırımcılara da potansiyel gördüğümüz tüm yerlerde bunları elektronik posta ve çeşitli yöntemlerle de ilan ediyoruz. İhalelerimizin tamamını da hangi gün, ne ihale yaptığımızı, ihalelerimize kimlerin teklif verdiğini, en çok teklifin ne olduğunu, günün sonunda bunları da ilan ediyoruz. Bunlar Cumhurbaşkanlığı kararıyla onaylanıyor, onay kararları da Resmî Gazete'de yayınlanıyor. En son, onaylandıktan sonra da yatırımcılarla sözleşmeyi imzalayıp gerekeni yapıyoruz. Dolayısıyla, aslında şeffaflık noktasında hemen hemen her merasimi sağlıyoruz, sağlamaya gayret ediyoruz.

Bu değerlemeye ilişkin hususlarda da efendim, 4046 sayılı Kanun'da değerlendirme usul ve esasları ve hangi değerlendirme yöntemlerinin kullanılacağı çok detaylı bir şekilde yazıyor. Biz gayrimenkul satışlarına ilişkin olarak ve diğer hepsinde uzman danışman firmalara yine açık ihaleler yoluyla ihale ediyoruz, tutuyoruz, bunların desteğiyle uluslararası değerlendirme standartları çerçevesinde değerlemeleri yapıyor. Tabii, sadece bu firmaların yaptığı değerlendirmeyle de kalmıyor, bakan oluruyla kurulan değer tespit komisyonları da bu gelen değerlendirme raporlarını inceliyor, analiz ediyor ve yine, açık ihale yoluyla bunları ihale ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Yeterince anlaşıldı sanırım.

Birkaç tane daha soru vardı bu taraftan.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Liste var mı, liste?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - "95 tanesi Resmî Gazete'de var, diğerlerini daha netleştirmedik." diyor.

CAVİT ARI (Antalya) - Gösterin arkadaş ya bir yerden.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Resmî Gazete'de yayınladığınız 95 taneyi gösterin değerli arkadaşlar, diğerlerini de yayınladıkça milletvekillerimize gönderin.

ERHAN USTA (Samsun) - Onu göreceğiz zaten, değil mi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Hayır, istediği için Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) - Başkanım, buradaki birinci mesele, ihalenin şeffaf olup olmadığı meselesi değil...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, bir müsaade eder misiniz, bir durun, cevapları var, bir alalım.

Değerli arkadaşlar, bakın, bir müzakere yapıyoruz, siz de ana muhalefet partisisiniz, diğer partiler de var, hepinizin yönettiği kurumsal yapılar var. Ben size bir soru sorayım: Antalya Büyükşehir Belediyesi sizde değil mi? Aşağı yukarı on yıldır siz yönetiyorsunuz, o günden beri hiç arazi satışı yaptınız mı, gayrimenkul satışı yaptınız mı?

CAVİT ARI (Antalya) - İhtiyaç hâlinde satılacak.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir dakika...

Yaptınız mı?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Çok, çok...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Arkadaşlar, bir saniye... Yahu, bir müsaade eder misiniz, ben Sayın Arı'ya bir şey soruyorum.

Sattı mı Sayın Arı?

CAVİT ARI (Antalya) - Satılan arazinin niteliği önemli. İki tane örnek verdim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye, Sayın Arı, bir müsaade eder misiniz. Sayın Arı, satıyor mu?

CAVİT ARI (Antalya) - Benzer nitelikteyse eğer yanlış olduğunu iddia ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye... Bu bir eleştiri konusu, o ayrı bir şey. Demek ki sizin de yönettiğiniz kurumlar gelir elde etmek için, kaynak geliştirmek için bunu yapabiliyor. Bu, normal de bir şey yani oradaki şehir rantını büyükşehir belediyesi...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Zaten belediyelerin görevidir o.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye... Arkadaşlar, yapıp o kamusal kaynağı tüzel kişiliğe aktardıktan sonra bunda bir sorun yok yani sizin yönettiğiniz yapılarda da yapsa bir sorun yok ama burada sizin kurumsal yapılarınız yapıyorken, burada, bir düzenlemede eleştirilerin dozajının biraz haksız bir noktaya gittiğini değerlendiriyorum yani ithama giriyor bu iş. Ha, dersiniz ki "Biz olsak yapmayız." bu ayrı bir şey ama itham, sanki burada bir şey çevriliyor; buna lütfen dikkat edelim arkadaşlar. İthama girdi artık iş, o yüzden müdahale etmek zorunda kaldım.

Şu, yollarla alakalı, danışmanlık şirketleri, bir sorular soruldu Sayın Akay tarafından, onlara bir cevap verin.

CAVİT ARI (Antalya) - Bu meseleyi bir bitireyim Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Bir saniye... Vereceğim sonra.

Buyurun, bir cevap versin Sayın Haykır.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - Sayın Başkanım, köprü ve otoyollar 2010 yılında da özelleştirme kapsam ve programına alınmış, daha sonra bir ihale yapılmış, sonuçlanmadı. Bu, 2010 yılından bu yana da özelleştirme kapsam ve programında. Tabii ki şu anda bizim ihaleye dönük bir hazırlığımız yok ama biz tüm varlıklarda ya da bu tür otoyollar gibi işletme hakkı özelleştirmesi, kamu hizmetlerinin özelleştirilmesi ve benzeri hususlarda idaremizin kuruluş ve görevlerini belirleyen ilgili Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde... Ki görevlerimiz çerçevesinde portföyümüzdeki varlıkların takip ve koordinasyonuna ilişkin yükümlülüklerimiz var. Biz bu çerçevede tabii ki çalışmalarımızı sürdürüyoruz ama bunun dışında şu anda size açıklayabileceğim herhangi bir bilgi yok bende. Yani değerlemelerden bahsedildi, bir değerlendirme çalışmamız yok efendim.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Peki, bu kanun...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, bir saniye... Sayın Haykır, bir de Sayın Akay bir değerlendirme şirketiyle alakalı bazı iddialar gündeme getirdi.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - Ondan da bahsedeyim. Efendim, o iddialar şöyle aslında: Bizim neden asgari bir fiyatın daha altında, düşük fiyatla hizmet aldığımıza dönük bir eleştiri olarak anlıyorum ben. Efendim, şu: Sermaye Piyasası Kurulu gayrimenkul değerlendirme firmalarının verdikleri hizmetlere ilişkin asgari bir ücret tarifesi veriyor, yayımlıyor. Yani, bu, çok değişik gayrimenkullerin vasfına göre değişiyor ama örneğin "Asgari 10 bin lira, daha ucuza veremezsiniz bu hizmeti." diyor. Biz Ankara'da şubesi olan bütün gayrimenkul değerlendirme firmalarını ihaleye davet ettik, 87 tane. Bunlardan ilgilenenler tekliflerini verdiler. Burada yarışmayı şuna göre yaptık: Siz bu tarifieden bize daha ne kadar ucuza ihaleye teklif verirsiniz dedik. Ama tabii, burada iki nokta var efendim: Birincisi, bizim aldığımız, aslında, tipik Sermaye Piyasası Kurulu bağlamında, onların ilgili mevzuatı bağlamındaki bir değerlendirme hizmeti değil. Biz özelleştirme uygulamaları bağlamında bir danışmanlık hizmeti alıyoruz. Bu noktada SPK'ye başvurduk. Bizim özelleştirmeye ilişkin alacağımız bu tür hizmetler için asgari tarifenin daha da altında hizmet satın almamıza izin verin dedik. İhaleye bu şekilde genel olarak çıktık. Bahsedilen şirket de davet ettiğimiz firmalardan birisi. Yani bunun, bu firmanın ortakları, efendim, Sayın Vekilim, SPK mevzuatı çerçevesinde sürekli bilgilendirme formları yayımlıyorlar, burada ortakları var. Dolayısıyla, buradaki eleştiri, temel olarak aslında bizim ucuza hizmet almamıza dönük. Burada teknik bir sorun da vardı Sayın Başkanım. Eğer asgari tarifeyi uygularsak bütün firmalar asgari tarifieden teklif verirse yarıştıracak bir durumumuz kalmıyordu. Bir yarışmayı, rekabetçi bir yarışma ortamını sağlamak için böyle bir uygulamaya gittik.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Şimdi, bu 5018 sayılı Kanun'a ekli listelerden bahsettik. Şimdi, 131 tane üniversite var, 47 tane özel bütçeli idare var. İşte, bunlar Savunma Sanayii Başkanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Orman Genel Müdürlüğü gibi. Alan başkanlıkları var mesela. Yine, en son, Doğa Koruma ve Millî Parklar Genel Müdürlüğü bile var. Yani bütün bunların bünyesindeki gayrimenkullerle ilgili Özelleştirme İdaresi tarafından özelleştirme yapılabilecek. Düzenleyici ve denetleyici kurumlarda... SPK Başkanı buradaydı, Sayın Başkanımız. Mesela, bakın, sizin de ihtiyaç fazlası bir yeriniz varsa siz de burada Özelleştirme İdaresi Başkanlığı kanalıyla... Var mı sizin böyle bir listeniz mesela?

SPK BAŞKANI İBRAHİM ÖMER GÖNÜL - Olacak efendim.

CEVDET AKAY (Karabük) - Var, değil mi? Mesela siz biliyorsunuz SPK Başkanı olarak veya 97 tanesi yayımlanmış. Yayımlananları ve bu 230 adet listeyi bizim bilmemiz kadar doğal bir şey olamaz yani bizim istediğimiz bu. Hani hangi kurumun nerede, ne kadar şeyi var? Hiçbir AK PARTİ'li vekilimiz de bilmiyor yani...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sayın Akay, duyurulacak bu, gizli saklı bir şey yok.

CEVDET AKAY (Karabük) - Yok, burada görüşülürken 230 adet belliyse "Bu bellidir." demek istiyorum ben de yani.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Belli olanlarını paylaşın değerli arkadaşlar.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - "95 tanesi belli." dediniz değil mi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, diğerlerini...

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - 95 tanesi programa alındı, Resmî Gazete'de yayımlandı.

CAVİT ARI (Antalya) - Hayır, 230 tane olduğunu...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, bir saniye değerli arkadaşlar...

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - Onları da inceliyoruz efendim.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Başkanım, bugün 230, yarın 250 olamaz mı?

CEVDET AKAY (Karabük) - Olabilir tabii ki.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - Şöyle: Bize hâlâ şu anda mesela geliyor bu tür talepler.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yani bu artabilir de.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - Artabilir, biz şu andaki durumu göstermek için yazdık.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Özlale, buyurun.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Şunu sormak istiyorum: Bu 95'i neye göre belirlediniz?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - Kurumlardan bize talepler geliyor Sayın Vekilim.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - O zaman siz bu kanun teklifinden önce kurumlara "Sizde ihtiyaç fazlası taşınmaz var mı?" diye yazı mı yazdınız?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - Sayın Vekilim, örneğin kamu işletmeleri için söylüyorum, şöyle: Bu 2026 yılına ait genel yatırım finansman programının uygulanmasına ilişkin tebliğ yayımlanıyor, her yıl periyodik olarak yayınlanıyor. Bu tebliğin bir hükmü var: "Tüm kamu işletmeleri doğrudan mal ve hizmet üretimiyle ilgili olmayan veya atıl durumda

olan gayrimenkullerini tespit eder ve EK-11'de yer alan Tablo 507: Atıl Gayrimenkul Bilgi Formunu doldurarak 30/6/2026 tarihine kadar ilgisine göre Bakanlık veya ÖİB'ye gönderir."

Şimdi, bizde zaten böyle bir merasim var efendim. Ayrıca, eğer örneğin bir üniversitede -tabii o üniversitede- veya diğer bir KİT, mesela yönetim kurulu, üniversite senatosu kendi mevzuatları çerçevesinde bu kararı almaya yetkili usuller çerçevesinde alıp bizlere bildiriyorlar. Bu şekilde ilerliyor sistem.

CEVDET AKAY (Karabük) - Peki, bir de şeyi sorabilir miyim?

Şimdi, TMSF'ye ait gayrimenkuller özelleştirmeye gelecek mi, gelebilir mi veyahut da?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - Efendim, şöyle: Şu ana kadar gelmedi, teknik olarak da orada daha önce bir tartışma gündeme geldi. Şöyle bir konu var efendim: Devletleştirilen yani mahkeme kararları sonrasında hazineye nakil olunan, mülkiyetine devredilen taşınmaz veya şirketler, hisseler, bunlara ilişkin TMSF'nin mevzuatında bunların özelleştirilmesine, satışına ilişkin özel düzenlemeler var dolayısıyla da bu çerçevede TMSF bu şekilde yapıyor, biz özelleştirmeye almadık, bu konu şu ana kadar...

CEVDET AKAY (Karabük) - Hiç gelmedi değil mi?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - Hayır, hayır efendim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, benim biraz önceki sözümü kestiğinizde şöyle dediniz: "İthama kadar gidiyor." diye. Beni kastetmediğinizi düşünüyorum ama ben yine de şunu söyleyeyim: İhale prosedürlerinizle ilgili konuşmuyorum, o prosedürlerin kuralına uygun olduğunu var sayıyorum dolayısıyla benim eleştirim ihale aşamasıyla ilgili olmayacak.

Benim eleştirim şu: Biraz önce iki tane örnek verdim, başka örnekler de var, örneğin Antalya'dan. Ben Antalya'yı biliyorum.

Üçüncü bir örnek vereyim: Antalya'nın en merkezî yerinde Tekel deposu olarak geçen yer şu an bir otel.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Antalya) - Şimdi, bir şehrin kent kimliğine katkısı olmuş, kentin kimlik kazanmasına etki etmiş, tabiri caizse kent hafızası olarak geçen değerli araziler var. Mesele bu arazilerin kamunun elinden çıkarılma meselesi, ben olayın bu tarafıyla ilgiliyim. Biraz önce anlattığım gibi eğer sizin -yani sizden kastım o gün siz görevde değildiniz, iktidarı kastediyorum, bürokratlarla işimiz de yoktur bu arada, onu da söyleyelim- AKP iktidarının göreve gelir gelmez o değerli arazileri satma girişiminde olduğu gibi Karayollarının o değerli arazisi bugün satılsaydı Antalya Adliyesine inanın bulacak yer yoktu. Şimdi, bu değerli arazileri satmayın, para edecek diye her yeri elden çıkarmayın, kentin hafızasına katkısı olmuş, kente değer katmış, kimlik katmış bu yerler elden çıkmasın, kamuda kalsın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Antalya) - Değeri olmayan ya da artık tamamen işlevsiz bir hâle gelmiş olan yerler, tamam, belki değerlendirilebilir, benim dediğim ve savunduğum konu bu. 20 milyon, o zamanın parasıyla 20 trilyon liraya içinde üretilmiş malzeme var, fabrikanın makineleri ayrı; o zaman 22 trilyon liraya satılıyor, 500 dönüm arazi, 338 dönüm Fethiye'de arazi elden gitti, alan da belli. Ben bunu söylüyorum, yoksa sizin ihale prosedürünüz ihale koşullarına uygundur, ilandır, herkes katılıyordur, bilmem nedir.

Şimdi, tekrar soruyorum ve net soruyorum: Örneğin, Antalya'da nereyi satacaksınız, listede var mı? Koyun ortaya samimiyetinizi görelim, orada ismi geçenlerden söyleriz en azından. Ne kadar samimisiniz, değilsiniz?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim.

Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Şimdi, bu köprüler ve otoyollar Karayollarına ait herhâlde, değil mi? Karayolları kapsamına alındığına göre acaba bu kanunun amacı bu köprüleri ve otoyolları mı satmak? Akla o geliyor. Bu köprüler ve otoyollar Karayollarının değil mi?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - O zaten kapsamda efendim, bu taşınmazlara ilişkin.

VELİ AĞBABA (Malatya) - "Onu zaten satacağız." diyorsunuz.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - Efendim?

VELİ AĞBABA (Malatya) - "Zaten satacağız." mı diyorsunuz?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR - Ben satacağız demiyorum, özelleştirme programı kapsamında...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bir de bu, tabii, Özelleştirme İdaresi bir imar yetkisi var yani bu da herhâlde araziye daha değerli kılmak için. Ya -tabii, ben size söylemiyorum bunu, AK PARTİ'lilere söylüyorum- bu doğru bir uygulama mı? Yani örneğin, belediyenin hiç bir yetkisi yok burada, belediyenin imarla ilgili bir...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Nasıl yok?

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Belediyenin de yetkisi var.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yok, Özelleştirme İdaresi karışabiliyor mu? Şöyle: Özelleştirme İdaresinin, ne bileyim, Karayollarının bir arazisi var, oraya "Buraya benzinlik ruhsatı veriyorum." diyor, buna belediye itiraz edebiliyor mu? Edemiyor.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Tabii ki ediyor, belediye mahkemeye veriyor...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Edemiyor, edemiyor; Özelleştirme İdaresinin imar yetkisi de var...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Antalya) - Ya, kendileri söylüyor imar yetkisi olduğunu, kendileri söyledi imar yetkisi olduğunu.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri...

ORHAN YEGIN (Ankara) - Daha bir ay önce küfürle partinizden kovduğunuz belediye başkanı şehrin en önemli sembollerinden biri olan Estergon Kalesi'ni satışa çıkardı, o zaman niye sesiniz çıkmadı?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Neresi ya? Orasıyla buranın ne ilgili var Allah aşkına Orhan Yegin?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, kıfayetimüzakere.

Sayın Usta, buyurun, siz de söyleyin, toparlayın lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ediyorum.

Çok kısa, aslında tabii çok uzadı bu konu ama özelleştirme meselesi önemli bir mesele.

Şimdi ben Sayın Özelleştirme İdaresi Başkanını dinleyince yani gerçekten özelleştirmeler böyle çok mükemmel oluyormuş gibi bir algı oluştu. Sadece çok kısa bir şey, bir anekdotu veya herkesin bildiği bir şeyi hatırlatmak lazım. Türkiye'nin en büyük özelleştirmelerinden bir tanesi TÜRK TELEKOM özelleştirilmesidir ve Ulaştırma Bakanlığıyla birlikte siz de TÜRK TELEKOM özelleştirmesinin yönetici kuruluşuydunuz, siz yönettiniz işi. Bakın, TÜRK TELEKOM özelleştirmesine çıktıktan sonra Oger firmasının yetkilisi canlı yayında şunu söyledi: "Biz altyapıyla birlikte aldık." Bu çok net, bakın, gidin, 2005 yılındaki kayıtlara bakın, bunu göreceksiniz. O gün ne Özelleştirme İdaresi Başkanı ne devletten bir kişi, bir bakan çıkıp da "Hayır, olur mu efendim? Altyapı satılır mı?" falan demedi. Daha sonra bu iş Danıştaya gitti, Danıştay "Altyapı satılamaz." dedikten sonra kısık sesle Hükümet tarafından "Altyapıyı vermediydik." denildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Başkanım, bitiyorum.

Türkiye'nin en büyük özelleştirmesinde altyapı verildi mi, verilmedi mi konusu belli değildi ya, bu muğlaktı; siz şartnameyi böyle hazırladınız. Bana kimse Özelleştirme İdaresinin yaptığı işlerin böyle mükemmel olduğunu, böyle ihalelerin şeffaf olduğunu, her işin çok güzel yapıldığını filan söylemesin yani TÜRK TELEKOM özelleştirmesi ortada, çok net bir şekilde ortada; altyapının satılıp satılmadığı meselesi çok net bir şekilde ortada. Oger firmasını o gün söylediği ile... Daha sonra Danıştay kararından sonra Hükümet bu işleri söylemeye başladı. Bunu da bir kayıtlara düşmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, kıfayetimizüzakere.

11'inci maddenin oylamasına geçiyorum.

2 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3560) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nde yer alan 11'inci maddenin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Cavit Arı
Antalya

Ümit Özlale
İzmir

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Tahsin Ocaklı
Rize

Cevdet Akay
Karabük

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Cumhuriyet Halk Partisinin önergesiyle alakalı Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) - Az önce belirttiğimiz hususlar çerçevesinde, bu maddenin yani Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca satışa tabi tutulmasıyla ilgili maddenin teklif metninden çıkarılmasıyla ilgili önergemiz...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3560) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin çerçeve hükmüne "maddesine" ibaresinden sonra gelmek üzere "dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere" ibaresinin eklenmesini ve maddeye bağlı olarak 4706 sayılı Kanun'un 2'nci maddesine eklenen fıkranın birinci cümlesinde yer alan "bu Kanun" ibaresinin "24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun" şeklinde ve üçüncü cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"Özel bütçeli idarelere kaydedilen gelirler karşılığı ödenek kaydetmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir."

Orhan Yegin
Ankara

Resul Kurt
Adıyaman

Orhan Erdem
Konya

Seydi Gülsoy
Osmaniye

Ertuğrul Kocacık
Sakarya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Erdem...

ORHAN ERDEM (Konya) - Gerekçe.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, maddeye eklenen fıkranın yeri yasama tekniğine uygun olarak yeniden belirlenmekte, metinde yer alan "bu Kanun" ibaresinin, bu madde kapsamında yapılacak özelleştirmelerde hangi kanunun uygulanacağına dair tereddüde yol açabileceğinden, yapılan düzenlemeyle 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun hükümleri uygulanacağı açıkça belirtilmekte ve idareler açısından ödenek ekleme yetkisinin netleştirilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. 12'nci madde...

Sayın Altınsoy, buyurun.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Sayın Başkanım, bazı kıymetli taşların ÖTV kapsamına alınmasıyla ilgili düzenleme; 4760 sayılı ÖTV Kanunu'ndaki (IV) sayılı listeye bazı kıymetli taşlar eklenerek ÖTV oranları yüzde 20 olarak belirlenmiştir. Elmaslar, inciler, kültür incileri ve kıymetli taşların toz ve pudraları madde kapsamına alınmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Söz talebi? Yok.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 12'nci madde kabul edilmiştir.

13'üncü maddeyi müzakereye açıyorum: Defterdarların görev ve yetkileri.

Sayın Altınsoy, buyurun.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Defterdarın görev, yetki ve sorumluluklarının kanun metninde düzenlenmesi; Anayasa Mahkemesinin 10/7/2025 tarihli ve esas numarası (2024/148) ve karar numarası (2025/148) sayılı Kararı'yla 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 239'uncu maddesinin (1)'inci fıkrası iptal edilmiş, bu nedenle iptal edilen hükmüne ilişkin kanuni düzenleme yapılması ihtiyacı hasıl olmuştur.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, söz talebi? Yok.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

14'üncü maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Altınsoy, buyurun.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Başkanım, yemek bedeli istisna tutarının belirlenmesine yönelik düzenleme yapılmakta, sigortalıya yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatler ya da yemek kartı, çeki, kuponu gibi araçlara menfaat sağlanması hâlinde sigortalıya verilen yemek hizmetleri için çalışan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 300 TL'ye kadar olan kısmı prime esas kazançtan istisna olacak, bu tutarı aşan kısım ise prim hesabında dikkate alınacaktır. Bu maddeyle, prime esas kazançtan istisna edilen menfaat ve yardımların kapsamına açıklık getirilmekte ve vergi mevzuatıyla uyumlu hâle getirilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, söz talebi? Yok.

2 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Aynı mahiyette.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Aynı mahiyette.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3560) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesiyle değiştirilen 5510 sayılı Kanun'un 80'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin son cümlesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Resul Kurt
Adıyaman

Orhan Erdem
Konya

Ertuğrul Kocacık
Sakarya

Seydi Gülsoy
Osmaniye

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Cavit Arı
Antalya

Ümit Özlale
İzmir

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Cevdet Akay
Karabük

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Erdem...

ORHAN ERDEM (Konya) - Gerekçe...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, prime esas kazançtan istisna edilen yemek bedelinin yeniden değerlendirme oranı esas alınarak Kurum Yönetim Kurulu tarafından değiştirilebilmesine imkân sağlayan düzenleme teklif metninden çıkarılmaktadır.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - SGK'den bahsediyor burada değil mi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - O yemek ücreti... Aynı zaten mahiyeti. AK PARTİ'nin gerekçesini okuttum.

CAVİT ARI (Antalya) - Niye getirdiler, niye çıkarıyorlar?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun Sayın Bakırlıoğlu.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Burada yemek yardım miktarının her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılması hususunda SGK Yönetim Kuruluna verilen yetki düzenlemesi Anayasa'nın 2'nci ve 7'nci maddelerine aykırılık taşımaktadır. Bu nedenle, teklifin bu maddesinde yer alan söz konusu ibarenin teklif metninden çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeler doğrultusunda 14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

16'ncı madde; bedelli askerlik ücretinin artırılması.

Sayın Şahin, buyurun.

ISA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Evet, bedelli askerlik ücretinin artırılmasına ve artan kısmın Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na aktarılmasına yönelik düzenlemenin yapılmasına ilişkin madde.

Teklifimizle bedelli askerlik ücretinin artırılması hedeflenmekte, 240 bin gösterge rakamının 300 bin gösterge rakamına çıkarılması, ödemenin yapıldığı gün geçerli olan memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak bedelden yine 240 bin gösterge rakamına tekabül edecek tutarın genel bütçeye gelir kaydedilmesi, kalan kısmının ise Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na aktarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Söz talebi yok.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16'ncı madde kabul edilmiştir.

17'nci maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Açıkkapı...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - 6 Şubat depremleri sonrasında üretilen konut ve iş yerlerine ilişkin borçlandırma bedellerinde defaten ödeme indirim uygulamasına yönelik düzenleme. 7452 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Kabul Edilmesine Dair Kanun'a geçici madde eklenerek 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremler sonrasında genel hayata etkili afet bölgesi ilan edilen yerlerde inşa edilen konut ve iş yerleri hak sahiplerine borçlanma yoluyla tahsis edilmektedir. En düşük borçlanma bedeli konutlar için 1 milyon 890 bin TL, köy evleri için 1 milyon 750 bin TL belirlenmiştir. Yapılan düzenlemeyle, üretilen konutlara ve iş yerlerine ilişkin borçlandırma bedellerinin hak sahibi olarak kabul edilenler tarafından defaten ödenmesi hâlinde 31/12/2026 tarihine kadar bu bedele ilk konutlar için yüzde 74, ilk iş yerleri için yüzde 48 oranında indirim uygulanmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Böylece bir afet konutunun peşin borç kapatma tutarının konut başına 484 bin TL olacağı hesaplanabilmektedir. Bu düzenlemeyle afetzedelerin barınma hakkının sosyal devlet ilkesi gereğince desteklenmesi, hane halklarının ödeme kapasitesinin artırılması, toplumsal dayanışmanın güçlendirilmesi, kamu-vatandaş iş birliğinin pekiştirilmesi, bölgesel ekonomik canlanmanın teşvik edilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, teşekkür ediyorum.

2 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3560) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 17- 5/4/2023 tarihli ve 7452 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Kabul Edilmesine Dair Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 2- (I) 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde yürütülen ulusal ve uluslararası projeler kapsamında üretilen konutlara ve iş yerlerine ilişkin borçlandırma bedellerinin 7269 veya 6306 sayılı Kanun kapsamında hak sahibi olarak kabul edilenler tarafından teslim alınması sırasında ilk konutlar için % 100 indirim, ilk iş yerleri için % 50 oranında indirim ve taksitlendirme uygulanır. Bu işlemlere ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca müştereken belirlenir.

(2) Depremden etkilenen bölgede, yıkık, acil yıkılacak, ağır veya orta hasarlı ya da imar planları nedeniyle kamulaştırılması zorunlu olan binalarda oturan konut sahiplerinden, yapılacak yeni imar planlarında gösterilen alanlarda müstakil konut inşa ettirmek isteyenlere, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanacak projeye uygun konut inşaatı yapmaları koşuluyla arsa tahsisi yapılır. Bu fıkra hükümlerinden yararlanacak hak sahipleri, bu maddenin birinci fıkrası hükmünden yararlandırılmaz.

(3) Depremden etkilenen bölgede, kırsal yerlerde ve köylerde, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı fen heyetleri tarafından tespit edilmiş olan yıkık, acil yıkılacak, ağır veya orta hasarlı konut ve ahır sahibi afetzedeler için hak sahibi olmak kaydıyla; konut, ahır, her türlü alt yapı ve sosyal donatılar inşa edilir ve bedelsiz olarak has sahiplerine teslim edilir. Bu işlemlere ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve Tarım ve Orman Bakanlığınca müşterek belirlenir. Bu fıkra hükümlerinden yararlanacak hak sahipleri bu maddenin birinci fıkrası hükmünden yararlandırılmaz.

Cavit Arı
Antalya

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Cevdet Akay
Karabük

Veli Ağbaba
Malatya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Şimdi, biz "Bu deprem konutlarını ücretsiz vereceğiz." dediğimiz zaman "Veremezsiniz." diyardunuz. Şimdi, toplam 152 milyar para.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Siz söz verdiğiniz konutları yapın.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bu 152 milyar parayı da zaten topladınız; bağış aldınız, IBAN gönderdiniz, televizyonlarda kampanya yaptınız, MTV'yi 2 sefer aldınız, KDV'yi artırdınız. Bizim teklifimiz şu, hodri meydan: 152 milyar koca Türkiye Cumhuriyeti için ne ki? 3 milyar dolar. Madem çok düşünüyorsunuz, şovunu da yapıyorsunuz; gelin, bir teklifimiz var, bu önergeye destek verin, hiç para almayalım, 152 milyar. Bunun parasını önceden peşin aldınız, ayrıca şimdiye kadar aldığınız bir sürü vergi var. Diyorum ya, depremden sonra burada kaç tane vergi artırdık hep beraber. Gelin, hodri meydan, hep beraber bu konutları depremzedelere ücretsiz verelim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.
Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3560) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 17- 5/4/2023 tarihli ve 7452 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Kabul Edilmesine Dair Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 2- (1) 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde yürütülen ulusal ve uluslararası projeler kapsamında üretilen konutlara ve iş yerlerine ilişkin borçlandırma bedellerinin 7269 veya 6306 sayılı Kanun kapsamında hak sahibi olarak kabul edilenler tarafından, 31/12/2026 tarihine kadar, defaten ödenmesi halinde bu bedele ilk konutlar için %74, ilk iş yerleri için %48 oranında indirim uygulanır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen projeler kapsamında üretilen iş yerleri bakımından, 6306 sayılı Kanunun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 7269 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

(3) 2021 ve 2025 yılında Antalya İli Manavgat, Akseki, Gündoğmuş, Alanya, Gazipaşa ilçeleri, Muğla Milas, Köyceğiz, Marmaris, Menteşe, Mersin Gülnar, İzmir Aliağa, Çeşme, Ödemiş ilçeleri ve çevresinde etkili olan yangın afetleri sebebiyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca tespit edilmiş olan yanmış, yıkılmış, harap olmuş hasarlı taşınmazlarla ilgili olarak yürütülen projeler kapsamında üretilen konutlara ve iş yerlerine ilişkin borçlandırma bedellerinin 7269 veya 6306 sayılı Kanun kapsamında hak sahibi olarak kabul edilenler tarafından, 31/12/2026 tarihine kadar, defaten ödenmesi halinde bu bedellere ilk konutlar için %74, ilk iş yerleri için %48 oranında indirim uygulanır."

Cavit Arı
Antalya

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Cevdet Akay
Karabük

Tahsin Ocaklı
Rize

Ümit Özlale
İzmir

Veli Ağbaba
Malatya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, depremde çok sayıda vatandaşımız mağdur oldu. Devlet ve millet olarak önemli bir fedakârlık ve katkıyla bölge halkının, depremden zarar görmüş olan herkesin bu mağduriyetinin giderilmesiyle ilgili mücadele edildi ve geline nokta yapılan evler ve iş yerleriyle ilgili fiyatlar tespit edildi ve bu fiyatlar üzerinden bir defada yani defaten ödeme hâlinde ilk evde yüzde 74, iş yerinde de yüzde 48 oranında bir indirim uygulanır hükmü getirildi.

Şimdi, 2021 yılında biliyorsunuz belki de tarihin en büyük yangınlarından birini yaşadık. 21 Temmuzda Antalya Manavgat'ta başlayarak Akseki'de ve İbradı'da, Gündoğmuş'ta, Alanya'da 1.350 konut ve 750 civarında ahır yandı ve yenileri yapıldı. Aynı dönemde örneğin Muğla'da ve sonrasında da yine Muğla'da, Marmaris'te yani ülkemizin birçok yerinde önüne geçilemeyen büyük yangınlarda vatandaşlarımızın evleri yandı. Şimdi, bu vatandaşlara -ben Antalya'dan bahsedeyim, evlerin fiyatı bugün itibarıyla daha belli değil- anahtarı verildi, "Git evine otur." denildi ama kaç para ödeyeceğini bugün itibarıyla bilmiyor vatandaş. Açık sözleşmelere imza atıldı ve evi teslim edildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı, bitirelim lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) - Şimdi bu durumda olan vatandaşlarımız var. Yani depremde olanlar da mağdur, afet mağduru; yangında olan da bir anlamda afet mağduru. Benim önerim şu: O orman yangınında mağdur olan, evi yanan vatandaşlarımızın da bu kapsama alınmasını talep eden bir önerge bu. Gelin, orman yangınından dolayı mağdur olmuş vatandaşımızı da bu kapsama alalım, aynı indirim haklarından yararlansınlar arkadaşlar. Orada sizin de tanıdıklarınız veya partinize oy veren insanlar var, vatandaşlarımız var. Gelin, aynı düzenlemeden yararlansınlar, bunda bir şey yok. Desteğinizi bekliyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17'nci madde kabul edilmiştir.

CAVİT ARI (Antalya) - Yangın bölgesi halkına şikâyet ediyorum sizi.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi, madde ihdasıyla alakalı 9 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3560) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE...- 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun geçici 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "yurt dışına" ibaresi "yurt dışına, serbest bölge içine veya diğer serbest bölgelere" şeklinde değiştirilmiştir."

Ertuğrul Kocacık
Sakarya

Seydi Gülsoy
Osmaniye

Orhan Erdem
Konya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nun geçici 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde; serbest bölgelerde üretim faaliyetinde bulunan mükelleflerin bu bölgelerde imal ettikleri ürünlerin yurt dışına satışından elde ettikleri kazançlarının gelir veya kurumlar vergisinden müstesna olduğu düzenlenmiştir.

Serbest bölgelerde ihracatın desteklenmesi ve mükelleflerin uluslararası pazarlarda rekabet avantajı sağlamalarını teşvik etmek amacıyla mükelleflerin aynı veya diğer serbest bölgelerde faaliyette bulunan mükelleflere yaptıkları ürün satışlarından elde ettikleri kazançlarının da gelir ve kurumlar vergisinden istisna edilmesi önem arz etmektedir. Diğer taraftan, serbest bölgelerden yurt içine yapılan satışlardan elde edilen kazançlar ise istisna kapsamında olmayıp vergiye tabi olmaya devam edecektir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi önergeyi oylarınıza...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, ben bir söz istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ağbaba, burada sizin önergeniz yok, bu önergeyle alakalı konuşamazsınız.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bir söz istiyorum ama konuyla ilgili söz istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Ama önergeyle alakalı olmaz, bu önergeyle alakalı söz veremem.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Tamam, bir şey soracağım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Tamam, buyurun, sorun.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Serbest Bölgeler Genel Müdürümüz bu konuda ne düşünüyor? Biz AK PARTİ'li milletvekillerine -kusura bakmasınlar- güvenmiyoruz; bir hinlik var mı, bir cinlik var mı? Dolayısıyla Serbest Bölgeler Müdürümüz olumlu buluyor mu, bulmuyor mu; onu merak ediyoruz. Olumlu buluyorsa biz de destek vermek istiyoruz ama Serbest Bölgeler Müdürümüze inanıyoruz.

TİCARET BAKANLIĞI SERBEST BÖLGELER GENEL MÜDÜRÜ EMEL EMİRLİOĞLU - Sayın Vekilim, malumunuz, serbest bölgeler ihracata yönelik üretim ve ihracatın teşvik edilmesi amacıyla oluşturulmuş planlı yatırım alanları. Hâlihazırda zaten serbest bölgelerden yurt dışına yapılan satışlardan elde edilen kazançlar için kurumlar vergisi istisnası uygulanıyor. Türkiye'ye yapılan satışlarda ise zaten kurumlar vergisi alınıyor, firmalar bu vergiyi ödüyorlar. Bizim buradaki düzenlemedeki amacımız...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Yani uygun bir önerge mi?

TİCARET BAKANLIĞI SERBEST BÖLGELER GENEL MÜDÜRÜ EMEL EMİRLİOĞLU - Uygundur Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - "Uygun." diyor. Gördünüz, tamam mı Sayın Ağbaba?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Tamam, biz de güveniyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Oy vereceksiniz o zaman.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Tabii.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Tamam.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Başkanım, sözüm bitmedi, bir şeyi daha ifade etmek istiyorum.

Cavit Arı biraz önce bir önerge verdi.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Tamam, kapattık onu.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yangın bölgesindekilere -çok büyük rakam da değil- bunlara da aynı indirim yapılması konusunda AK PARTİ'li milletvekillerinin...

Mustafa Başkanım, size söylüyorum.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Çalışalım ona biz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Vallahi, bir çalışın ya buna. Biz de Genel Kurulda bunu... Çok bir şey değil, çok rica ediyoruz kanun teklifi sahiplerinden. Geçen sene yangın oldu ya...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, mesele anlaşıldı.

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, hatırlarsanız, iki sene falan oldu mu bilmiyorum, bununla ilgili işte Gelir İdaresi Başkanlığının çalışması vardı. Ona istinaden kanun teklifiyle aslında kurumlar vergisi istisnası vardı serbest bölgelerde. Bunu "Sadece ihracattan elde ettiği gelirler istisna olsun, diğerleri kurumlar vergisi kapsamına alınsın." diye sınırlandırdık. Burada hemen hemen oy birliğiyle çünkü zaten Hükümet getirdiği için oy birliğiyle bir kanun geçirdik fakat daha sonradan serbest bölgelerde bölge içi ve bölgeler arası alışverişlerde vergi doğurduğu için bunun ciddi sıkıntılar oluşturduğuna ilişkin serbest bölgelerden birtakım talepler geldi, bu talepler buraya da geldi. Bununla ilgili bizim itirazlarımıza rağmen, özellikle benim itirazıma rağmen burada Komisyondan yani bölge içi ve bölgeler arasında elde edilen gelirin kurumlar vergisinden de istisna edilmesine yönelik bir madde geçmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) - Fakat sonra ne olduğunu anlamadan Genel Kurul aşamasında çıkarıldı. Şu anda bölge içinde ve bölgeler arasındaki işlemlerden elde edilen kazançların da ihracatta olduğu gibi kurumlar vergisinden istisna edilmesine yönelik bir düzenleme yapılıyor. Çok doğru olduğundan emin olmamakla birlikte artık biz de bu konuda bu aşamada sessiz kalmayı tercih ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Yegin...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Şimdi-, daha önce yaptığımız düzenlemede yurt içine satışlardaki istisnayı kaldırmıştık, böyle bir düzenleme de yapmıştık; Genel Kuruldan dönmüştü. Şimdi, burada yapılan şey aslında bu gelir vergisi istisnasını ortadan kaldıran bir iş değil. Serbest bölgeler arasında bu mal el değiştirdiği zaman henüz bir yurt dışına satış olup buradan bir ihracat geliri elde edilmediği için o kapsamda değil ama o ürün yarın yurt içine döndüğü zaman bu bölgeden öbür bölgeye de gitse, yurt içinde satışa gittiği zaman gelir vergisine zaten muhatap olacak. Dolayısıyla burada kaygı verici bir şey yok.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Anlaşıldı, bir kaygı yok.

Değerli milletvekilleri, önergeyi...

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Ama burada şöyle bir şey...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli arkadaşlar, gerekçesini okuttum, siz imzaladınız.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Aynı ürünü başka bir yerde üreten varsa onun için haksız rekabet oluyor yani.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir ve madde ihdası olmuştur.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Şimdi şöyle: Ben serbest bölgede...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Ök, bu konuyu başka bir şekilde tartışmanız olur mu? Lütfen...

Evet, müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3560) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Madde- "6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun "Diğer İstisnalar" başlıklı 7'nci maddesinin uygulanması kapsamında çiftçilerin tarımsal üretimde kullandıkları ve 4760 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan malların teslimlerinde ortaya çıkan özel tüketim vergisi ve katma değer vergisine ilişkin giderler. Merkezi Yönetim Bütçe Kanunlarındaki Strateji ve Bütçe Başkanlığının 99-41.32-01-09.06 tertibinde yer alan ödenekten karşılanır. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Hazine Maliye Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığınca müştereken belirlenir."

Cavit Arı
Antalya

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Cevdet Akay
Karabük

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Son ekonomik koşullar köylümüzü güç durumda bıraktığından akaryakıt girdileri nedeniyle üstlenmiş oldukları verginin kendilerine iadelerini talep ediyoruz bu önergede.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyoruz.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3560) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE- 4760 sayılı Kanuna ekli (IV) sayılı listede yer alan "8543.70.90.00.15" sırasından sonra gelmek üzere aşağıdaki sıralar eklenmiştir.

91.01	Kol saatleri, cep saatleri ve diğer saatler (zaman ölçen sayaçlar dahil) (zarfları kıymetli metaller veya kıymetli metallerle kaplama metallerden olanlar) (Yalnızca 9101.11.00.00.00; 9101.19.00.00.00; 9101.21.00.00.00; 9101.29.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyon numarasında yer alanlardan özel tüketim vergisi matrahı 50.000 TL ve üzeri olanlar) (Bu sırada yer alan tutar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Hesaplanan tutarın 100 lirayı aşmayan kesirleri dikkate alınmaz.)	20
91.02	Kol saatleri, cep saatleri ve diğer saatler (zaman ölçen sayaçlar dahil) (91.01 pozisyonundakiler hariç)(Yalnız 9102.11.00.00.00; 9102.12.00.00.00; 9102.19.00.00.00; 9102.21.00.00.00; 9102.29.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyon numarasında yer alanlardan özel tüketim vergisi matrahı 50.000 TL ve üzeri olanlar) (Bu sırada yer alan tutar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Hesaplanan tutarın 100 lirayı aşmayan kesirleri dikkate alınmaz.)	20

Cavit Arı
Antalya

Ümit Özlale
İzmir

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Tahsin Ocaklı
Rize

Cevdet Akay
Karabük

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Bakırlıoğlu, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Halkın çok zorunlu tüketim maddelerinde bile özel tüketim vergisine tabi tutulduğu ülkemizde artık lüks tüketim sınıfına giren ve belli bir meblağı aşan kol saatlerinin ÖTV'ye tabi tutulmaması vergi adaletine aykırı bulunmaktadır. Maddeyle, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na ekli (IV) sayılı listede özel tüketim vergisi matrahı 50 bin lira ve üzeri olan kol saatleri eklenmiştir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3560) sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin ihdas edilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 28'inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"MADDE 28-Yaşlılık sigortasından sigortalıya sağlanan haklar şunlardır:

a) Yaşlılık aylığı bağlanması.

b) Toptan ödeme yapılması.

(Değişik ikinci fıkra: 17/4/2008-5754/16 md.) İlk defa bu Kanuna göre sigortalı sayılanlara;

a) Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olmaları ve en az 7200 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması şartıyla yaşlılık aylığı bağlanır."

Adalet Kaya
Diyarbakır

Hakkı Saruhan Oluç
Antalya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kaya...

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Gerekçe...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçe...

Gerekçe:

Hâlihazırda BAĞ-KUR'lular (4/B sigortalıları) için emeklilikte gerekli prim gün sayısı 9000 iken buna karşılık SSK'li -4/A- çalışanlar yaklaşık 7200 gün primle emekli olabilmektedir. Bu durum BAĞ-KUR'lular açısından 1800 günlük -yaklaşık beş yıl- ek çalışma ve prim ödeme yükü anlamına gelmektedir. Prim adaleti ve sosyal güvenlik sistemi içindeki eşitsizliğin giderilmesi amacıyla BAĞ-KUR kapsamında sigortalı olarak çalışan esnaf, sanatkâr, çiftçi ve kendi nam ve hesabına çalışanlara yönelik adaletsizlik giderilmeli, BAĞ-KUR'luların 7200 gün prim ödemesiyle emekli olabilmesi sağlanmalıdır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir. Mütetkip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3560) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE- 31/5/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda yer alan ek madde 18'in birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kurumca bu Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca gelir ve aylık ödemesi yapılanlara, bayramın içinde bulunduğu ayda gelir ve aylık alma şartıyla, Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramında yürürlükte bulunan net asgari ücret tutarında bayram ikramiyesi ödenir."

Cavit Arı
Antalya

Ümit Özlale
İzmir

Cevdet Akay
Karabük

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Evet, bu önergeyi kanun tekliflerinde üst üste defalarca gündeme getiriyoruz. Emeklilere dini bayramlarda yürürlükteki net asgari ücret tutarında bayram ikramiyesi verilmesiyle ilgili önergemiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Mütetkip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3560) sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin ihdas edilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Ek 18. Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"EK MADDE 18- (Ek: 11/5/2018-7143/23 md.)

Kurumca bu Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca gelir ve aylık ödemesi yapılanlara, bayramın içinde bulunduğu ayda gelir ve aylık alma şartıyla, Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramında cari asgari ücret tutarında bayram ikramiyesi ödenir."

Adalet Kaya
Diyarbakır

Hakkı Saruhan Oluç
Antalya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Evet, gerekçe...

Gerekçe:

2018 yılında verilmeye başlanan emekli ikramiyesi o günden bugüne ciddi oranda düşüş göstermiştir. 2018 yılında 1.000 lira olarak ödenen bayram ikramiyesi asgari ücretin yaklaşık yüzde 62'si tutarındayken bugün bu oran yaklaşık yüzde 14'e kadar düşmüştür. Ciddi bir geçim sorunu yaşayan emekli yurttaşların bayram ikramiyeleri artırılmalı, emeklilerin bayram ikramiyeleri her bir bayramda verilmek üzere en az asgari ücret tutarına yükseltilmelidir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.
Müteakip önergeye geçiyoruz:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

YENİ MADDE- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "4.000'er TL" ibaresi "cari yıl için belirlenen net asgari ücret tutarının yarısı kadar" şeklinde değiştirilmiştir.

Ayyüce Türkeş Taş
Adana

Erhan Usta
Samsun

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Taş...
AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) - Gerekçe...
BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçe...
Gerekçe:

Ülkemizde emekliler uzun yıllar boyunca çalışma hayatına katkıda bulunmuş, ülke ekonomisinin gelişmesine ve toplumsal refahın sağlanmasına büyük emek vermiş vatandaşlarımızdır. Son yıllarda artan enflasyon, hayat pahalılığı ve ekonomik zorluklar nedeniyle emeklilerin yaşam standartları kabul edilemez seviyeye düşmüştür. Özellikle sabit ve düşük gelire sahip emekliler için bayram ikramiyeleri, bayram dönemlerinde bir nebze olsun rahatlatma sağlamakta ve temel ihtiyaçlarını karşılamada önemli bir destek olmaktadır.

Uygulamada emeklilere ödenen bayram ikramiyesi sabit bir tutar olarak belirlenmektedir ancak ekonomik koşullar değiştikçe sabit tutarın reel değeri hızla erimekte ve emeklilerin alım gücü azalmakta dolayısıyla bu destek amacına ulaşamamaktadır. Sabit tutar belirleme yöntemi yerine bayram ikramiyesinin cari yıl için belirlenen net asgari ücretin yarısı kadar olması, ikramiye tutarının ekonomik koşullara uygun şekilde güncellenmesini sağlayacaktır. Böylece, emeklilerin alım gücü korunacak ve bayram ikramiyelerinin reel anlamda etkili bir destek mekanizması olmasının önü açılacaktır.

Bayram ikramiyesi uygulamasının başladığı tarihte belirlenen 1.000 TL'lik ikramiye tutarı yaklaşık 250 dolara tekabül ederken günümüzde aynı döviz kuru baz alındığında 250 doların karşılığı 11 bin TL'yi bulmaktadır.

Ayrıca, TÜİK tarafından yayımlanan enflasyon verileri incelendiğinde 2018 Ocak ayından 2026 Ocak ayına dek geçen sürede genel fiyat seviyesinin 11,15 kat arttığı görülmektedir. Aynı oranda artış sağlanacak olsa bayram ikramiyesinin 2026 yılı için 11.150 TL olması gerekmektedir. Buna rağmen bayram ikramiyesi yalnızca 4 kat artırılarak 4 bin TL seviyesine yükseltilmiştir. Bu durum ikramiye tutarlarının reel değerinin ciddi şekilde erozyona uğradığını açıkça göstermektedir.

Bununla birlikte, ilk uygulama döneminde bayram ikramiyesi asgari ücretin yüzde 62'sine denk gelirken günümüzde bu oran yüzde 14'e kadar gerilemiştir. İktidar, ikramiye artışlarını bir sosyal politika başarısı olarak sunmasına rağmen veriler bir başarıdan söz edilemeyeceğini göstermektedir.

Bu düzenleme emeklilerimizin insanca yaşam şartlarına ulaşmasına katkı sağlayacak ve sosyal devlet anlayışıyla bağdaşan bir çözüm olacaktır. Bayram ikramiyelerinin asgari ücrete endekslenmesi, iktidarın geçmişte yaptığı gibi keyfi artışlarla emeklilerin haklarını sınırlamasının da önüne geçecektir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.
Müteakip önergeye geçiyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3560) esas numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederim.

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 18 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, yedinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

"Kurumca bu Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca gelir ve aylık ödemesi yapılanlara gelir ve aylıklarıyla birlikte Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı'nda bir maaş tutarında TL tutarında ikramiye ödenir."

"Bu madde kapsamında yapılacak ödemeler bir maaş tutarına yapılan artış oranından az olmamak üzere 55 inci maddenin ikinci fıkrası kapsamında gelir ve aylıklara uygulanan artış oranında artırılarak belirlenir ve ödenir."

Sadullah Kısacık
Adana

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kısacık, buyurun.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Başkanım, şimdi, emeklilerimize yaptığımız zam bu yılın ilk iki ayındaki enflasyon sebebiyle sadece ocak ve şubat ayında yüzde 8 eridi. Dolayısıyla enflasyonun da bundan sonra yüksek seyredeceği düşüncesiyle emeklimize ikramiye şart hâle gelmiştir. Bir de ikramiye dediğiniz şey maaşla ölçülür. 20-25 bin maaş alan kişiye, emeklimize 4.000

lira ikramiye... İkramiye diyemeyiz; bu, harçlıktır. Dolayısıyla bir maaş, iki maaş, üç maaşla ikramiyedir, bunun adı ikramiye olur. Ramazan Bayramı'nda ve Kurban Bayramı'nda tüm emeklilerimize en az birer maaş ikramiyeyi öneriyi sunuyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyoruz:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3560) sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin ihdas edilmesini arz ve teklif ederiz.

"EK MADDE- Bu düzenleme toplumsal adalet, kadın özgürlüğü ve yaşam hakkı ilkeleri esas alınarak hazırlanmıştır. Türk Ceza Kanunu'nda tanımlanan cinsel suçlar (tecavüz, cinsel saldırı, çocuk istismarı) kasten öldürme ve kasten yaralama gibi ağır suçlardan tutuklanmış ya da hüküm giymiş kişilerin kapsam dışında bırakılması kaydıyla; bir yükseköğretim programına yerleştiği halde herhangi bir nedenle kayıt yaptıramayanlar ile kayıt yaptırdığı halde ilişkisi kesilen öğrencilere yeniden eğitim hakkı tanınmaktadır. Bu haktan yararlanmak isteyen kişileri, düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde ilişkilerinin kesildiği yükseköğretim kurumuna başvuruda bulunmak şartıyla 2025-2026 Eğitim-Öğretim döneminin ikinci yarısı yılında öğrenimlerine başlayabilirler."

Adalet Kaya
Diyarbakır

Hakkı Saruhan Oluç
Antalya

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kaya, buyurun.

ADALET KAYA (Diyarbakır) - Evet, yükseköğretim kurumlarından çeşitli nedenlerle ilişkisi kesilen ya da kendi isteğiyle ayrılmış olan 1,5 milyon öğrenci Meclisten gelecek af düzenlemesini beklemekte. Bu teklifle amaçlanan, halkın tüm kesimlerini kapsayıcı biçimde eğitim hakkının tanınması ve bunun tesis edilmesidir.

Teşekkürler.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

18'inci maddeye geçiyorum.

1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3560) esas numaralı Kanun Teklifi'nin mevcut 18'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan ",8'inci" ibaresinin madde metninden çıkarılmasını ve fıkraya (b) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (c) bendinin eklenmesini ve mevcut (c) bendinin (ç) bendi olarak teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"(c) 18'inci maddesi 1/1/2026 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde,"

Orhan Erdem
Konya

Resul Kurt
Adıyaman

Necmettin Erkan
Kırşehir

Ertuğrul Kocacık
Sakarya

ORHAN YEGİN (Ankara) - Gerekçe...

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nun geçici 3'üncü maddesine ilişkin olarak kanun teklifine önergeyle eklenen düzenlemenin yürürlük tarihi belirlenmekte ve tekliften çıkarılan 8'inci maddeye ilişkin yürürlük maddesinde yer alan ibare metinden çıkarılmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

19'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 19'uncu madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan teklif metninde kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde kanun yapım tekniğine uygunluğun sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve madde numaralarının yeniden düzenlenmesi, önergelerle yapılan değişikliklerin kanunun sistematiğine uygun olarak metne yerleştirilmesi, anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması, kanun teklifinin yürürlük maddesinin kabul edilen önergelere göre yeniden düzenlenmesi hususunda Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesini, muhalefet şerhlerinin 9 Mart Pazartesi günü saat 12.00'ye kadar verilmesini, kanun teklifinin Genel Kurul görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere özel sözcüler olarak Sayın Resul Kurt, Sayın Hüseyin Altınsoy, Sayın Orhan Yeğin, Sayın Ahmet Kılıç, Sayın Nilgün Ök, Sayın Ejder Açıkkapı, Sayın Yaşar Kırkpınar, Sayın Mustafa Baki Ersoy, Sayın Necmettin Erkan, Sayın Süleyman Şahan, Sayın Orhan Erdem, Sayın Mustafa Kalaycı, Sayın Seydi Gülsoy, Sayın Ertuğrul Kocacık, Sayın İsmail Aksu, Sayın Ersan Aksu, Sayın İsmail Güneş'in belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, gündemimizdeki kanun teklifi görüşmeleri tamamlanmıştır. Hayırlı olsun.

Birleşimi kapatıyorum.

